

รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการยกระดับการศึกษา และการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน: การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดและเยาวชน

เสนอ
กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา และคณะ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มกราคม 2567

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการยกระดับการศึกษาและการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน : การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเที่ยงตรงและเป็นมาตรฐาน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการย่อยดังนี้ 1) เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูการประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 2) เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และ 4) เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย 1) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบบันทึกข้อมูล และแบบตรวจสอบรายการ 2) การประเมินความต้องการจำเป็น โดยมีแหล่งข้อมูลคือ ตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านระบบออนไลน์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบสัมภาษณ์ 3) การพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เด็กและเยาวชนจำนวน 422 คน และนักวิชาชีพที่ร่วมประเมินเด็กและเยาวชนจำนวน 441 คน จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องประเมินเด็กและเยาวชน จำนวน 8 ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน และ 4) แนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยมีแหล่งข้อมูลคือ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้คือ แบบสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา วิธีการลดทอนข้อมูล จัดกลุ่ม และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล และสำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบประเมิน และการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา ด้านความตรงเชิงโครงสร้าง ด้านความตรงเชิงทำนาย และด้านความเที่ยง

สรุปผลการวิจัย

1. ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

1.1 แบบประเมินควรสอดคล้องกันทั้งระบบ ซึ่งควรมีการทำแบบประเมินที่สามารถใช้ร่วมกันได้ และใช้ได้ในทุกกระบวนการอบรม

1.2 แบบประเมินควรกำหนดคุณลักษณะร่วม และทำให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและเห็นการลดความเสี่ยงและแรงจูงใจในการกระทำผิดได้ รวมทั้งทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (soft skills) และสะท้อนไปถึงสาเหตุของปัญหาของเด็กและเยาวชนได้

1.3 การประเมินควรสามารถทำให้เห็นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าเพื่อเด็กและเยาวชนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง และเน้นที่การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของโปรแกรมที่เข้าอบรมซึ่งนักวิชาชีพจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ตนดูแล

1.4 การพัฒนาแบบประเมินควรทำให้เกิดความเป็นปรนัย

1.5 การมีแบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อสะท้อนมุมมองของการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และเด็กและเยาวชนควรได้รับรู้คะแนนประเมินของตนเองเพื่อสะท้อนไปสู่การพัฒนาตนเอง

1.6 ควรมีแบบประเมินการเปลี่ยนแปลงสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาเฉพาะ เช่น การมีปัญหาด้านจิตเวช

1.7 ควรพัฒนาแบบประเมินโดยใช้ทฤษฎีทางการวัดประเมินผล และมีการนำไปทดลองใช้เพื่อดูความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน

1.8 การประเมินควรให้โอกาสพนักงานพินิจเป็นผู้ประเมินด้วย เพราะเป็นผู้เห็นพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในช่วงเวลาที่นักวิชาชีพอื่น ๆ ไม่ได้เห็น อย่างไรก็ตามอาจเป็นดุลยพินิจของแต่ละศูนย์ฝึก ฯ ในการพิจารณาประเด็นนี้

2. ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของไทย

2.1 เครื่องมือวัดและประเมินประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีกรอบของการประเมินทั้งหมด 3 องค์ประกอบ รวม 19 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่งเสริมคงตัว 2) ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และ 3) ปัจจัยป้องกัน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)	ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor)	ปัจจัยป้องกัน (protective factor)
การคบเพื่อน (peer associations)	การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards Authority)	ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)
การควบคุมตนเอง (impulse control)	อารมณ์ทางบวก (negative mood)	มีความคาดหวังสูง (high expectations)
การแก้ปัญหา (problem-solving)	สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	การสนับสนุนทางสังคม (social supports)
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)	ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	การควบคุมทางสังคม (social control)
การงาน (employment)		

2.2 เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น มีข้อรายการทั้งสิ้น 57 ข้อรายการ ประกอบด้วยแบบประเมินจำนวน 9 ฉบับ ได้แก่ 1) เครื่องมือวัดและประเมินสำหรับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จำนวน 8 ฉบับ และ 2) เครื่องมือวัดและประเมินสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง จำนวน 1 ฉบับ แต่ละฉบับมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน แบบทวิภาค โดยให้คะแนนแบบ 0-1 คะแนนเต็ม 57 คะแนน

3. คุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ด้านความตรงเชิงโครงสร้าง และด้านความเที่ยง ทั้งฉบับของนักวิชาชีพและฉบับของเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในระดับที่เหมาะสม แต่เครื่องมือยังคงมีคุณภาพความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เนื่องจากดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินระหว่างผู้ประเมินนักวิชาชีพ

และเด็กและเยาวชนประเมินตนเองให้ผลที่ไม่ค่อยสอดคล้องกันเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายในระดับค่อนข้างดี

4. ผลการกำหนดคะแนนจุดตัดและการจัดทำเกณฑ์การแปลผล

เครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคะแนนเต็มเท่ากับ 57 คะแนน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมคงตัว คะแนนเต็ม 21 คะแนน ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน คะแนนเต็ม 18 คะแนน และปัจจัยป้องกัน คะแนนเต็ม 18 คะแนน โดยเกณฑ์การให้คะแนนประกอบ กลุ่มของเด็กและเยาวชนทั้งหมด 4 กลุ่มที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับ 1 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูงมาก (คะแนนอยู่ระหว่าง 43.84 – 57.00) ระดับ 2 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูง (คะแนนอยู่ระหว่าง 35.63 – 43.83) ระดับ 3 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำ (คะแนนอยู่ระหว่าง 27.11 – 35.62) และระดับ 4 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำมาก (คะแนนอยู่ระหว่าง 0.00 – 27.10)

5. การจัดทำคู่มือในการใช้เครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

โครงสร้างของคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ วิธีการดำเนินการประเมินและการจัดทำคะแนนผลการประเมิน การแปลผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และส่วนท้าย โดยคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขประวัติฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใชสามารถศึกษาแนวทางการใช้ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากวิธีการในการใช้งานค่อนข้างไม่ยุ่งยาก

6. ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือโดยสรุป 7 ข้อ

6.1 ควรมีการนำเครื่องมือไปใช้ในระยะเวลา และวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายอีกครั้งเพื่อแสดงหลักฐานว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงทำนายที่มีความชัดเจนมากขึ้น

6.2 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อย และมีความแปรปรวนส่วนคลาดเคลื่อนสูง ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินร่วมด้วย เพื่อประกอบการอธิบายระดับตัวบ่งชี้เหล่านั้นเพิ่มเติม

6.3 ควรนำผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกฯ และสะท้อนสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องปรับปรุง

6.4 ควรมีการพัฒนาต่อยอดให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในการติดตามหลังจากที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว

6.5 การนำไปทดลองใช้นำร่องในศูนย์ฝึกฯ บางแห่งน่าจะช่วยให้การใช้แบบประเมินชัดเจนขึ้น และมีบางส่วนระบุว่า พนักงานพินิจอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประเมิน เพราะจะเห็นเด็ก และเยาวชน โดยภาพรวมมากกว่าเป็นรายบุคคล

6.6 ในอนาคตน่าจะต้องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการทำการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็น ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่พัฒนาขึ้นใหม่สามารถใช้ประเมินเด็กและเยาวชนได้ตลอดระยะเวลาของการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เนื่องจากคุณลักษณะที่มุ่งประเมินครอบคลุมปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมการไม่กระทำผิดซ้ำ และป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในภาพรวม ที่ไม่ได้อิงกับบริบทหรือขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของโปรแกรมการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2. การพิจารณาผลการประเมินและการตัดสินใจควรอิงจากผลการประเมินที่มาจากนักวิชาชีพเท่านั้น โดยไม่นำผลการประเมินจากมุมมองของเด็กและเยาวชนมาประกอบการตัดสินใจ

3. ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลการใช้เครื่องมือประเมินของเด็กและเยาวชนควรระมัดระวังปัจจัยแทรกซ้อนในระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางด้านภาษา หรือมีข้อจำกัดอื่นใดในการใช้ประเมิน

4. แม้ว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น อิงวิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก ซึ่งจะสามารถให้สารสนเทศในการตัดสินใจแก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นปรนัย แต่ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนควรตัดสินใจเพิ่มเติมจากข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการพรรณนาในสิ่งที่สังเกตเห็นในเชิงประจักษ์

ประกอบ หากผลการประเมินจากเครื่องมือฉบับนี้ยังหาข้อสรุปไม่ได้ รวมถึงควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมหากมีหลักฐานไม่เพียงพอในการให้คะแนนในแต่ละข้อรายการในการประเมินต่าง ๆ

5. ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้แบบประเมินควรศึกษาคู่มือและทำความเข้าใจนิยามของแต่ละตัวบ่งชี้ของการประเมินโดยละเอียด เพื่อให้เข้าใจตรงกับในสิ่งที่มุ่งประเมิน

6. ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้ผลการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงไปยังส่วนงานต่าง ๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้สารสนเทศจากผลการประเมินในการเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ยังมีความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นหลงเหลืออยู่

7. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเป็นภาพรวมของคุณลักษณะที่เด็กและเยาวชนควรมีเพื่อยังผลให้เกิดความก้าวหน้าในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และเพื่อไม่ให้กระทำผิดซ้ำ การตัดสินใจจากผลการประเมินนี้ควรวิเคราะห์ความสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยง/ความต้องการจำเป็นในระยะก่อนหน้า รวมถึงสารสนเทศของการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รวมถึงผู้ประเมินในระยะถัดไปสามารถนำสารสนเทศเกี่ยวกับคะแนนของตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรนำเครื่องมือประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้ไปทดลองใช้ประเมินกับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่เป็นพื้นที่นำร่องในระยะยาว เพื่อให้รวบรวมสารสนเทศต่าง ๆ กลับมาเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรมีการใช้สารสนเทศจากผลการประเมินเพื่อนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงผลของโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายโปรแกรมประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลจำเป็นในการนำไปปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในปัจจุบันให้เหมาะสมมากขึ้น และสามารถใช้แก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการกำหนดกรอบคุณลักษณะของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจากเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนี้ได้อย่างเป็นระบบและตรงจุดมากขึ้น

3. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรมีการวิเคราะห์หรือการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบหรือฐานข้อมูลความเชื่อมโยงของผลการประเมินของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลในแต่ละระยะมีการใช้ความสามารถของระบบคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลผลลัพธ์และเชื่อมโยงเป็นสารสนเทศในภาพรวมของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในองค์กรวมให้ทันสมัยและเป็นระบบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. อาจมีการนำเครื่องมือประเมินไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการติดตามผลจากเด็กและเยาวชนในระยะยาว หรือติดตามผลในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ว่าเครื่องมือฉบับนี้มีความตรงเชิงทำนายในการทำนายการกลับมากระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ดีมากน้อยเพียงใด
2. ควรมีการวิจัยเพื่อตรวจสอบภูมิหลังของเด็กและเยาวชนในกลุ่มระดับผลการประเมินต่าง ๆ ที่มีการจำแนกออกมาในเชิงลึกมากขึ้น เพื่อใช้ในการอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนในเชิงลักษณะของเด็กและเยาวชนในสภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในเชิงลึกได้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้สารสนเทศในการตัดสินใจสำหรับผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีความหมายเพิ่มขึ้น
3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินสำหรับโปรแกรมเฉพาะ เพื่อใช้ในการตรวจสอบความก้าวหน้าในเชิงลึกของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูให้มีความเป็นมาตรฐาน อันจะได้สารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มีรายละเอียดเฉพาะรายมากขึ้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สารบัญ	ซ
สารบัญภาพ	ฎ
สารบัญตาราง	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
สมมติฐานการวิจัย	4
นิยามศัพท์สำคัญ	4
กรอบแนวคิดของการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	12
ตอนที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด	12
ตอนที่ 2 การประเมินที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด	38
ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของต่างประเทศ	52
ตอนที่ 4 ผลการสังเคราะห์เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	76
ตอนที่ 5 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่	92
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	98
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	98

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
เกณฑ์การคัดเลือกประชากรและตัวอย่าง	99
ขั้นตอนจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	103
พื้นที่ดำเนินการศึกษา	103
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล	109
การวิเคราะห์ข้อมูล	111
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมิน ผลการแก้ไข	112
บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็น	112
เกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	
ตอนที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก	120
และเยาวชน	
บทที่ 5 ผลการพัฒนา การตรวจสอบคุณภาพและการวิเคราะห์ผลการใช้	155
เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอย่างวิจัยในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินเด็กและ	155
เยาวชน	
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	159
ตอนที่ 3 ผลการจัดทำเกณฑ์การแปลผลคะแนนเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไข	193
บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	
ตอนที่ 4 ผลการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ	207
เยาวชน	
ตอนที่ 5 ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัด	209
ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย	212
สรุปผลการวิจัย	213

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย	217
ข้อเสนอแนะการวิจัย	223
เอกสารอ้างอิง	227
ภาคผนวก	236
ก. เอกสารรับรองโครงการวิจัยการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	237
ข. แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	239
ค. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	280
ฉบับนักวิชาชีพประเมินเด็กและเยาวชน และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง	
ง. รายงานการประชุมการวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	282
จ. รายชื่อคณะผู้วิจัยโครงการยกระดับการศึกษาและการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน: การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	290

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
ภาพ 1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน	8
ภาพ 2.1 กระบวนการโดยสรุปของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด	23
ภาพ 2.2 กระบวนการดูแลเด็กและเยาวชนหลังมีคำพิพากษา	36
ภาพ 2.3 โมเดลความพร้อมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด	44
ภาพ 2.4 แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	45
ภาพ 2.5 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูซ้ำ	46
ภาพ 2.6 การดำเนินการเกี่ยวกับเยาวชนที่กระทำผิดภายใต้อำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชน สิงคโปร์	54
ภาพ 2.7 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชนในสิงคโปร์	55
ภาพ 2.8 ผังโครงสร้างการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมผ่านโมเดล AssetPlus	68
ภาพ 2.9 มาตรการในการดำเนินการกับเด็กในกระบวนการยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่น	73
ภาพ 2.10 ข้อสังเกตจากการทบทวนวรรณกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลของ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่	96
ภาพ 4.1 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	121
ภาพ 4.2 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูซ้ำ แบบ 4 องค์ประกอบ	123
ภาพ 4.3 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูซ้ำ แบบ 3 องค์ประกอบ	124
ภาพ 4.4 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูซ้ำ แบบ 3 องค์ประกอบ	125

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพ 4.5 ความสัมพันธ์ของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดระหว่างกระบวนการประเมินผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู กระบวนการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น และ กระบวนการประเมินเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย	126
ภาพ 4.6 ความสัมพันธ์ของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดกับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชน	127
ภาพ 4.7 ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง (self-assessment) สำหรับเด็กและเยาวชนใน ศูนย์ฝึกฯ	149
ภาพ 4.8 ตัวอย่างแบบประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	153
ภาพ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของผลการประเมินโดยใช้เครื่องมือประเมินของ นักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในการทดลองใช้เครื่องมือ	162
ภาพ 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของผลการประเมินโดยใช้เครื่องมือประเมินของ นักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในการเก็บตัวอย่างจริง	162
ภาพ 5.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับนักวิชาชีพ	182
ภาพ 5.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง	186
ภาพ 5.5 ประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของข้อมูลฝึกฝน	190
ภาพ 5.6 เส้นโค้ง ROC เปรียบเทียบประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดวัดผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)	191
ภาพ 5.7 ผลการเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดวัดผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)	192
ภาพ 5.8 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะ แฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน	197

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพ 5.9 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะ แฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ	198
ภาพ 5.10 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์ คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง	200
ภาพ 5.11 จุดตัดของความหนาแน่นของคะแนนปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันภาพรวมใน การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละโปรไฟล์แฝง	202
ภาพ 5.12 จุดตัดของความหนาแน่นของคะแนนปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันจำแนกตาม องค์ประกอบย่อยในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละโปรไฟล์แฝง	205
ภาพ 5.13 ตัวอย่างคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชน	208
ภาพ 5.14 ตัวอย่างเนื้อหาคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชน	209

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 2.1 โปรแกรมหรือแผนการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	31
ตาราง 2.2 ตัวอย่างเครื่องมือประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	47
ตาราง 2.3 รูปแบบเครื่องมือประเมินเยาวชนที่กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมในสิงคโปร์	62
ตาราง 2.4 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชน	77
ตาราง 2.5 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศสิงคโปร์	82
ตาราง 2.6 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศสหราชอาณาจักร	85
ตาราง 2.7 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศญี่ปุ่น	89
ตาราง 2.8 การเปรียบเทียบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของไทยและต่างประเทศ	94
ตาราง 3.1 จำนวนตัวอย่างเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	102
ตาราง 4.1 สรุปรูปตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดที่สอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบของ แต่ละบุคคล	128
ตาราง 4.2 ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะ ที่ต้องการวัด	130
ตาราง 4.3 แสดงข้อรายการสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ	135
ตาราง 4.4 แสดงข้อรายการสำหรับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยภาพรวม	142
ตาราง 4.5 ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดที่สอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละ บุคคลที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	146
ตาราง 5.1 ข้อมูลทั่วไปของนักวิชาชีพผู้ประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน	156
ตาราง 5.2 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	158

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 5.3 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือ	160
ตาราง 5.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา	164
ตาราง 5.5 ผลการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนสำหรับนักวิชาชีพ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	167
ตาราง 5.6 ผลการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	171
ตาราง 5.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวิเคราะห์	178
ตาราง 5.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล การวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)	179
ตาราง 5.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับนักวิชาชีพ	181
ตาราง 5.10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง	185
ตาราง 5.11 ค่าสถิติในการพัฒนาโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของข้อมูลฝึกฝน	189
ตาราง 5.12 ประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของชุดข้อมูลฝึกฝนและข้อมูลทดสอบ	191
ตาราง 5.13 ค่าความสำคัญของตัวแปรที่ใช้ในการจำแนก	193
ตาราง 5.14 ดัชนีสำหรับตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล LPA	194
ตาราง 5.15 ระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และช่วงความเชื่อมั่นของคะแนนผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจำแนกตามโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง	195
ตาราง 5.16 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน	196

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 5.17 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะ แฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ	198
ตาราง 5.18 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะ แฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงของเด็กและเยาวชน	199
ตาราง 5.19 โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับลักษณะของการกระทำความผิด	201
ตาราง 5.20 การกำหนดค่าคะแนนจากเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชน	202
ตาราง 5.21 การกำหนดช่วงค่าคะแนนจากเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชนจำแนกตามองค์ประกอบของการประเมินย่อย และความเสี่ยง/ความจำเป็นที่ควร พิจารณาแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชน	206

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด (rehabilitation) เป็นกระบวนการเชิงระบบโดยมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งแก้ไขต้นเหตุของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลที่กระทำผิด เพื่อส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางบวก ลดโอกาสในการหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ และช่วยให้ผู้กระทำผิดมีความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย กระบวนการดังกล่าวตระหนักถึงศักยภาพในการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคลโดยรวม ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างให้เกียรติและเคารพ ให้โอกาสการพัฒนาในเชิงบวก เชื้อต่อแนวทางความยุติธรรมที่สมดุล เคารพสิทธิของเด็ก และส่งเสริมแนวคิดของการเห็นอกเห็นใจกับผู้กระทำผิดมากขึ้น (Göbbels et al., 2012; Howells & Day, 1999; Polaschek et al., 2014; Wong, 2018) แนวคิดนี้ได้รับการนำมาใช้กับผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนมากกว่าการใช้การลงโทษ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นส่วนราชการ สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีภารกิจเกี่ยวกับการพินิจเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการคุ้มครองผู้เยาว์ในคดีครอบครัว โดยการดูแลเด็กและเยาวชนซึ่งจัดว่าเป็นเด็กและเยาวชนด้อยโอกาสที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู การสงเคราะห์ และการกำกับการปกครอง มีการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิด โดยการดำเนินงานกับเด็กและเยาวชนกระทำผิดจะเริ่มตั้งแต่การสืบเสาะข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับเด็กเยาวชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง การจำแนกความเสี่ยงความจำเป็น เพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำและวิเคราะห์ปัจจัยความจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และนำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผล และนำไปสู่การจัดทำแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละรายให้ตรงตามสภาพปัญหาและความจำเป็น เพื่อขจัดปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งการได้รับโอกาสทางการฝึกอบรมและการศึกษาหรือได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยและสามารถบรรลุถึงศักยภาพขั้นสูงสุด ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูสอดคล้องกับสภาพปัญหาความจำเป็น ซึ่งสามารถช่วยให้เด็กและเยาวชนกลับไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข อีกทั้งช่วยยึดโยงเด็กและเยาวชนไม่ให้หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ในการพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนแต่ละรายได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันพบว่าการดำเนินงานด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ยังขาดแนวทางการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เป็นมาตรฐาน และเครื่องมือวัดหรือประเมินที่จะช่วยบ่งชี้สารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าของกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนที่ใช้ในปัจจุบันยังมีจุดที่ควรพัฒนา สภาพข้างต้น จึงเป็นการสมควรที่จะพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีความเที่ยงตรง แม่นยำ และมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น

กระบวนการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดนั้น สามารถเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการประเมิน รวมถึงธรรมชาติของสิ่งที่ประเมิน โดยจุดมุ่งหมายของการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ก็เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและตรงจุด ช่วยติดตามความก้าวหน้าของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สามารถนำไปใช้ในการออกแบบวิธีการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง ความต้องการจำเป็น และธรรมชาติของการตอบสนองของพวกเขา เพื่อยังผลให้ไม่กระทำผิดซ้ำและสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข กระบวนการประเมินสามารถใช้เครื่องมือประเมินทั่วไป (general assessment) หรือเครื่องมือประเมินในเชิงกฎหมาย (forensic assessment) ที่มุ่งเน้นการวินิจฉัยหรือให้ได้สารสนเทศบางประการในจัดโปรแกรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละราย ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด (rehabilitation outcomes assessment) ซึ่งเป็นขั้นตอนทั้งในระหว่างทางของกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ช่วยให้สามารถประเมินความก้าวหน้าในเด็กและเยาวชนเพื่อนำไปสู่กระบวนการประเมินในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (prerelease assessment) ได้ต่อไป

เพื่อให้เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมได้รับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอย่างรอบด้าน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีความเป็นมาตรฐาน ตลอดจนระบบการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ขึ้น ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงตัดสินใจใช้กระบวนการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) ที่มีการใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative methods) ได้แก่ การศึกษาเอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้เป็นฐานใน

การพัฒนาเครื่องมือก่อน เพราะในปัจจุบันองค์ประกอบหรือคุณลักษณะที่จะมุ่งวัดหรือมุ่งประเมินในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนนั้นยังมีความไม่ชัดเจน จึงดำเนินการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดและกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือให้มีความครอบคลุมและเหมาะสมในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมากขึ้น ขณะเดียวกัน มีการใช้วิธีการเข้าพื้นที่ (field study) เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือฉบับใหม่ ให้สอดคล้องกับมุมมองของผู้ใช้งานด้วย จากนั้น จึงใช้วิธีการเชิงปริมาณ (quantitative methods) ด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อการรวบรวมข้อมูลสำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อแสดงหลักฐานว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) ตลอดจนมีความเหมาะสมในการนำไปใช้งาน เพื่อให้สามารถดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไทยให้บรรลุเป้าหมายของการใช้เครื่องมือต่อไป ผลผลิตที่เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ โดยนักวิชาชีพหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเมื่อผลของการใช้งานบรรลุวัตถุประสงค์ ก็จะเอื้อให้เกิดการยกระดับคุณภาพและเพิ่มความเชื่อมั่นของการกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเที่ยงตรงและเป็นมาตรฐาน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการย่อยดังนี้

- 1) เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
- 2) เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
- 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
- 4) เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ไม่มีสมมติฐานการวิจัย เนื่องจากกระบวนการวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงพัฒนา โดยใช้การศึกษาเอกสาร และเข้าพื้นที่เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค ความจำเป็นของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และมุ่งพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ โดยผู้วิจัยไม่ได้คาดคะเนคำตอบหรือข้อค้นพบล่วงหน้า

นิยามศัพท์สำคัญ

ผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หมายถึง สภาวะทางกาย การรู้คิด อารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมและสังคมของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่เกิดขึ้นภายหลังได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

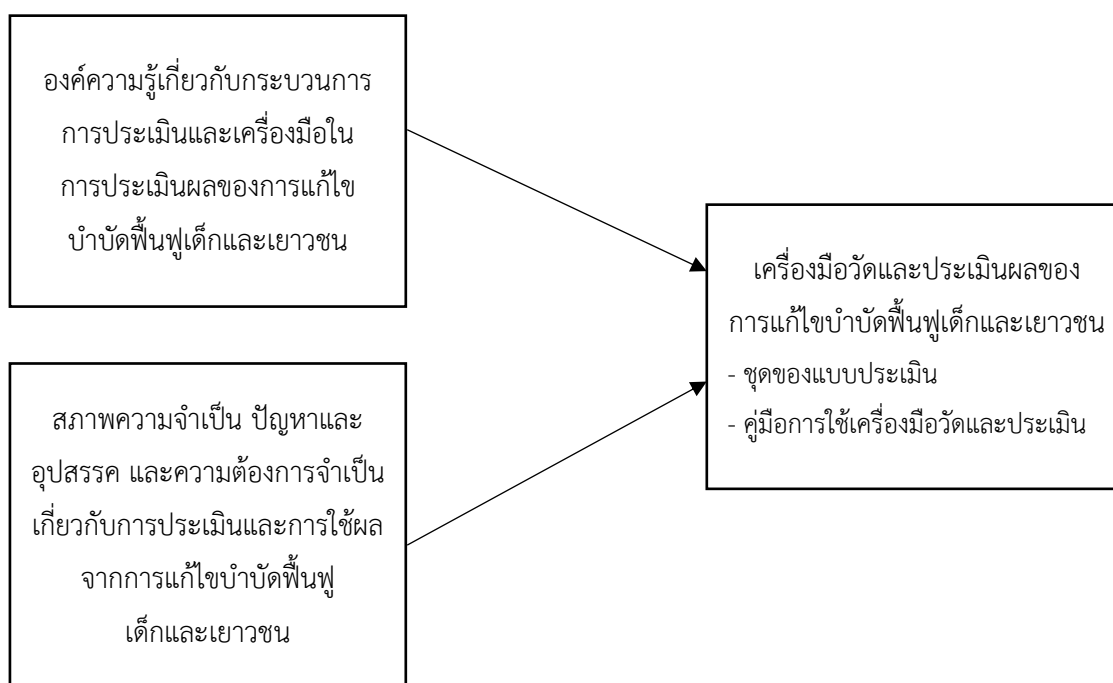
โมเดลการวัดผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หมายถึง กรอบของคุณลักษณะที่ใช้ในการวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่งเสริมคงตัว เป็นคุณลักษณะที่ช่วยลดความเสี่ยงในการกระทำผิดที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป ประกอบด้วย การคบเพื่อน เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ การควบคุมตนเอง การแก้ปัญหา ความรู้สีก่อนน้อมถ่อมตน โอกาสจำกัดในการกระทำผิด และการงาน 2) ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน เป็นคุณลักษณะที่ช่วยลดความเสี่ยงในการกระทำผิดที่มีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงได้ค่อนข้างเร็ว ประกอบด้วย การไม่ใช้สารเสพติด ความสงบและเป็นมิตร อารมณ์ทางบวก ความสัมพันธ์กับผู้อื่น สภาพความเป็นอยู่ และความสนิทกับผู้อื่น และ 3) ปัจจัยป้องกัน เป็นปัจจัยที่ช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ประกอบด้วย การเชื่อฟังคำแนะนำ อัตลักษณ์เอื้อสังคม มีความคาดหวังสูง ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด การสนับสนุนทางสังคม และการควบคุมทางสังคม

เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หมายถึง ชุดของแบบประเมิน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนสำหรับผู้เกี่ยวข้องที่การวิจัยนี้มุ่งพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการ

แก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือประเมินฯ โดยกระบวนการในการพัฒนาเครื่องมือประเมินฯ นั้นจำเป็นต้องอาศัยผลของการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ครอบคลุมองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยสารสนเทศทั้งสองจะนำมาสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินฯ ที่การวิจัยครั้งนี้จะมุ่งพัฒนาขึ้น ส่วนเครื่องมือประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นมีสองส่วนคือชุดของแบบประเมิน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินอาจมีรูปแบบที่ต่างกัน และมีการปรับเปลี่ยนไปได้ตามสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงแสดงกรอบแนวคิดของการวิจัยอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังภาพ 1.1

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายในการรวบรวมความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยการเข้าพื้นที่ ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจำนวน 3 พื้นที่ ใน 3 จังหวัด ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ

เยาวชนบ้านบึง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา เนื่องจากเป็นศูนย์ฝึกฯ ที่ทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้คำแนะนำในการเข้าพื้นที่ ซึ่งครอบคลุมทั้งศูนย์ฝึกฯ ที่มีแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมเหมาะสมกับการเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาในเชิงพื้นที่ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมโดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา

2. กลุ่มเป้าหมายในการรวบรวมความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยการร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คือ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 19 แห่ง

3. กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องด้านการวัดและประเมินผล และการวิจัยทางการศึกษา

4. กลุ่มเป้าหมายในการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และความเที่ยง (reliability) คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือตัวแทนในหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา ตลอดจนเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกฯ

5. กลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมวิพากษ์ผลการศึกษากิจการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คือ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

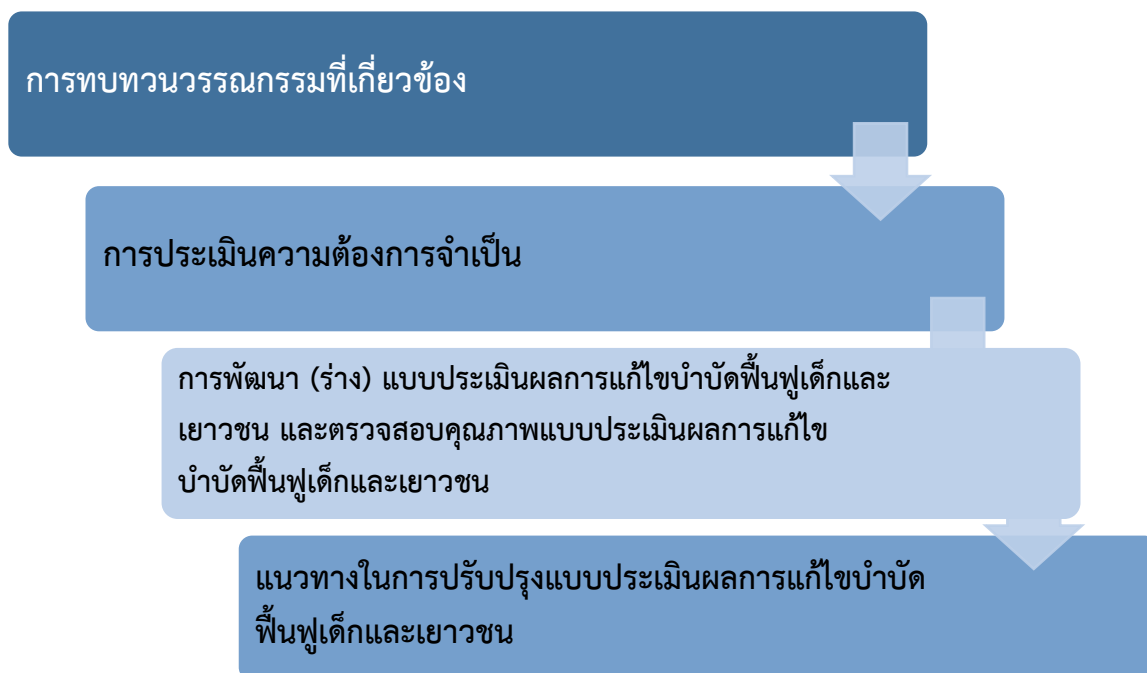
ขอบเขตด้านพื้นที่ เลือกศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 3 พื้นที่โดยอิงจากข้อค้นพบจากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และการให้ข้อมูลจากทางกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ขอบเขตด้านเนื้อหา เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มุ่งพัฒนาขึ้นครอบคลุมถึงการประเมินสภาวะทางกาย การรู้คิด อารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมและสังคม โดยคณะผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการประเมินที่เกี่ยวเนื่องกับความเสี่ยงแบบพลวัต (dynamic risk) มากกว่าความเสี่ยงแบบสถิต (static risk) เนื่องจากความเสี่ยงแบบพลวัตมีธรรมชาติเป็นความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงได้ในระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการประเมินเพื่อดำเนินการติดตามพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้ ประกอบกับผลการพิจารณาสาระของโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีการใช้ในปัจจุบัน คณะผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าแนวคิด Dynamic Risk Assessment for Re-entry (DRAOR) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Serin et al. (2007 อ้างถึงใน Serin et al., 2016) และปรับใหม่โดยนักวิจัยที่เกี่ยวข้อง (เช่น Yesberg & Polaschek, 2019) มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการออกแบบเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัต (dynamic risk factors) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้กระทำผิด กับการกระทำผิดซ้ำ โดยมี 3 องค์ประกอบ 19 ตัวบ่งชี้ แต่คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการพัฒนาในเชิงบวกในการประยุกต์ใช้โมเดลดังกล่าว จึงมีการปรับปรุงโมเดลการวัดใหม่ ทำให้โมเดลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มุ่งศึกษาครั้งนี้ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor) 2) ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor) และ 3) ปัจจัยป้องกัน (protective factor) และยังคงมี 19 ตัวบ่งชี้เช่นเดิม แต่มีการปรับชื่อตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ให้เป็นคุณลักษณะทางบวก

วิธีการศึกษา

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) ที่มีการใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน สำหรับวิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative methods) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเก็บข้อมูลจากการเข้าพื้นที่ (field study) ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านโป่ง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา รวมทั้งเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (focus group) จากผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ปฏิบัติงานศูนย์ฝึกฯ ทั่วประเทศ 19 แห่ง เพื่อสำรวจสภาพการดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและ

เยาวชนที่ผ่านมาของหน่วยงาน ตลอดจนสภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัด และประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative methods) จากผู้ปฏิบัติงานศูนย์ฝึกฯ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ทั่วประเทศ 19 แห่ง เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และจัดทำ เกณฑ์ค่าคะแนนในการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชน จากนั้นเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับผลการวัด และประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ ประเมินให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานด้านการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยวิธีการดำเนินงานในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ภาพ 1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ดังนี้

1. กระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

2. มโนทัศน์เกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูการประเมินและเครื่องมือในการประเมินผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจาก ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation: TCI) ฐานข้อมูลเอกสารและงานวิจัยสากล เช่น Scopus, PsycINFO, EBSCOhost, Web of Science, Google Scholar ตลอดจนการสืบค้นเพิ่มเติมด้วย Search Engine ต่าง ๆ และการสืบค้นจาก เว็บไซต์หน่วยงานที่ดูแลกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 3 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การเข้าพื้นที่ (field study) ระดับภูมิภาค จำนวน 3 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 จังหวัด รวม 3 จังหวัด จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านโป่ง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มกับผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา จำนวนทั้งสิ้นศูนย์ฝึกฯ ละ 7 – 10 คน

2. การร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์กับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ทั่วประเทศ โดยการเลือกแบบอาสาสมัคร (volunteering sampling) เพื่อเก็บข้อมูลในประเด็นสภาพการดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ผ่านมาของหน่วยงาน และสภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จะใช้ข้อมูลจากข้อค้นพบในขั้นตอนที่ 1 และ 2 มากำหนดกรอบแนวคิด และจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับร่าง จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าว มาจัดประชุมร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการใน

การประเมิน โดยครอบคลุมสาระต่าง ๆ ของโมเดลการวัดผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ได้ อธิบายสาระเอาไว้แล้วในส่วนของคำศัพท์สำคัญ ทั้งนี้ รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมโยงของข้อค้นพบการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และ 2 กับเครื่องมือวัดและประเมินที่พัฒนาขึ้น จากนั้นดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือตามข้อคิดเห็น ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) และความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือวัดและประเมิน และพร้อมจัดทำเกณฑ์ค่าคะแนนในการจัดจำแนกเด็กและเยาวชนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามผลของการประเมิน

ขั้นตอนที่ 4 แนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยจะนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยขั้นตอนที่ 3 มาตรวจสอบผลของการใช้เครื่องมือประเมินฯ ตลอดจนใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (focus group protocol) กับผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ประกอบด้วยนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และครูที่ปรึกษา เพื่อสำรวจข้อคิดเห็นและประเด็นวิพากษ์เกี่ยวกับผลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์เชิงนโยบาย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ต้นแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตลอดจนกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ฉบับใหม่ที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น สามารถนำผลการใช้เครื่องมือนี้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ประโยชน์เชิงปฏิบัติ

1. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ต้นแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม สามารถนำไปใช้ดำเนินการวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่จะช่วยบ่งชี้การพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนได้ต่อไป
2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสามารถใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับปรับปรุงใหม่เป็นรูปแบบเดียวกัน และนำสารสนเทศที่ได้จากผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมถึงใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับในการปรับปรุงกระบวนการการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
3. เด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้รับการประเมินแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและส่งเสริมที่เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งมีโอกาสได้พัฒนาตนเองให้มีพัฒนาการหรือความก้าวหน้าที่เพิ่มขึ้น ภายใต้การใช้สารสนเทศที่เป็นผลของการประเมิน

ประโยชน์เชิงวิชาการ

องค์ความรู้จากการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในครั้งนี้มีประโยชน์สำหรับนักวิจัยหรือผู้เกี่ยวข้องในด้านการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล ผู้เกี่ยวข้องนำเครื่องมือไปใช้ประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถนำไปใช้วิจัยต่อยอดในแง่มุมอื่น ๆ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้ เป็นการนำเสนอการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อสังเคราะห์สาระเกี่ยวกับมโนทัศน์พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด การประเมินที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดโดยศึกษาเอกสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สาระต่าง ๆ มีดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

ส่วนแรกเป็นการนำเสนอแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยครอบคลุมมโนทัศน์และกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งสาระส่วนนี้มีการสังเคราะห์จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของคณะผู้วิจัยจากแหล่งต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. มโนทัศน์เกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

มีการใช้คำที่หลากหลายอันหมายถึงการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เช่น “rehabilitation” “treatment” “desistance” และ “correctional treatment” เป็นต้น (Ward et al., 2014) ขณะเดียวกันในภาษาไทยก็มีผู้ใช้คำเหล่านี้แตกต่างกัน เช่น “การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู” “การแก้ไขฟื้นฟู” “การบำบัดฟื้นฟู” แม้ว่าจะใช้คำที่แตกต่าง แต่คำเหล่านี้ก็มีความหมายที่เหมือนกัน การวิจัยครั้งนี้จะใช้คำว่า “การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู” อันเป็นคำที่มีการใช้ในทางกฎหมายของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. 2561 อย่างไรก็ตามสาระที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฯ ไม่ได้มีการกำหนดความหมายของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเอาไว้อย่างชัดเจน

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอความหมายของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดจากหลายแหล่ง ผลการศึกษาพบว่า สามารถจำแนกแนวทางการให้นิยามของนักวิชาการเกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดออกเป็น 2 แนวทาง แนวทางแรกเป็นนิยามในเป้าหมาย (effort) แนวทางที่สองเป็นนิยามในเชิงกระบวนการ (process) ขยายความในรายละเอียดดังนี้

นิยามในเชิงเป้าหมาย ระบุว่า การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด หมายถึง ความพยายามอย่างเป็นระบบในการฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมและลดการกระทำผิดซ้ำ (Göbbels et al., 2012; Howells & Day, 1999)

ส่วน *นิยามในเชิงกระบวนการ* การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด หมายถึง กระบวนการแทรกแซง การวางแผนอย่างเป็นระบบในการใช้โปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่าง ๆ เพื่อการจัดการสภาวะทางกาย ความคิด อารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมและสังคมของผู้กระทำความผิด โดยมุ่งลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำและเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม (Polasches et al., 2014; Wong, 2018)

กล่าวโดยสรุป การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด (rehabilitation) หมายถึง กระบวนการเชิงระบบโดยมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งแก้ไขต้นเหตุของสภาวะทางกาย ความคิด อารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรมและสังคมของบุคคลที่กระทำความผิด เพื่อส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางบวก ลดโอกาสในการกระทำผิดซ้ำ และช่วยให้ผู้กระทำความผิดมีความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

แนวคิดการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้มีการพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งได้มีการนำมาใช้ปฏิบัติแก่ผู้กระทำผิดทั้งในเรือนจำ สถานบำบัดแก้ไขผู้กระทำผิด และการใช้ในชุมชนในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้กระทำผิดได้กลับตนเป็นคนดี เช่น การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การอบรมทางศีลธรรม ศาสนา การบำบัดทางการแพทย์ การให้การสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ในการปฏิบัติกับผู้กระทำผิดทั้งเป็นแบบรายบุคคล เป็นกลุ่ม และการใช้ชุมชน เช่น การคุมประพฤติ การพักการลงโทษ ฯลฯ ด้วยเหตุนี้แนวคิดนี้จึงมุ่งเน้นแก้ไขผู้กระทำผิดมากกว่ามุ่งหมายในการลงโทษ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดไม่ใช่จุดมุ่งหมายสุดท้าย แต่เป็นหนทางสำหรับจุดหมายที่สูงกว่า คือ การป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดต้องแก้ไขไปตามสาเหตุ เหตุผลที่ต้องลงโทษเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู เพราะผู้กระทำผิดมิได้มีสันดานเป็นผู้ร้าย แต่ที่กระทำความผิดก็เพราะสภาพแวดล้อม ซึ่งการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยหลักมนุษยธรรม และหลักพฤติกรรมศาสตร์ (บุญยวัฒน์ ไตรจุฑากาญจน์, 2561)

แนวคิดของการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (rehabilitation) แตกต่างจากกระบวนการยุติธรรมที่มุ่งเน้นการลงโทษ (punishment) เพราะเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นที่การปรับเปลี่ยน เป็นความพยายามในการปรับที่ตัวของผู้กระทำผิด พร้อมทั้งวิธีการดูแลอย่างเหมาะสม อาศัยกระบวนการต่าง ๆ ในการปรับสภาวะหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมของผู้กระทำผิดภายใต้ความเชื่อว่า ผู้กระทำผิดสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้ หากใช้กระบวนการ แนวทาง หลักการหรือวิธีที่เอื้อให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบพฤติกรรมไปในทางพึงประสงค์ รวมถึงจัดกระทำสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องให้ผู้กระทำผิดสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมของกลุ่มคนทั่วไปที่มีพฤติกรรมสอดคล้องตามกฎหมายได้ (บุญยวัฒน์ ไตรจุฑากาญจน์, 2562; สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์, 2558) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำกระบวนการนี้มาใช้กับเด็กและเยาวชน แทนที่ใช้หลักการลงโทษ เพราะหลักปรัชญาการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพยายามที่จะให้เยาวชนมีทักษะ และความเข้าใจที่เหมาะสมในการหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดในอนาคต ทั้งนี้เชื่อว่าเด็กและเยาวชนยังคงมีการพัฒนาและ

พัฒนาการในการเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ หากมีกระบวนการแทรกแซงหรือวิธีในการแก้ไขบำบัดที่เหมาะสม พวกเขาจะสามารถเปลี่ยนแปลงและเติบโตเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมตามกฎหมายได้ สำหรับผู้กระทำที่เป็นเด็กและเยาวชน จึงมีแนวคิดในการการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมากกว่าการใช้การลงโทษแบบผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ (ปิยรัตน์ วงศ์งามขวัญ, 2556; ปุณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์, 2562; McNeill, 2014)

เพราะฉะนั้น การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด จึงเป็นหลักการที่มุ่งเน้นการแก้ไขต้นเหตุของพฤติกรรม และเน้นที่การบำบัดรักษา และการสนับสนุน ตระหนักถึงศักยภาพในการเติบโต และการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูยังช่วยธำรงจริยธรรมด้วยการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดอย่างให้เกียรติและเคารพ ให้โอกาสการพัฒนาในเชิงบวก เอื้อต่อแนวทางความยุติธรรมที่สมดุล เคารพสิทธิของเด็ก และส่งเสริมแนวคิดของการเห็นอกเห็นใจมากขึ้น

2. กระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ประกอบด้วยกิจกรรมหลายประเภท เช่น การให้การศึกษา การจัดฝึกทักษะด้านอาชีพ รวมถึงการแก้ไขบำบัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่เฉพาะสำหรับบุคคลนั้น ๆ (personalized treatment) ในกระบวนการ ผู้กระทำผิดจะได้รับโอกาสในการพัฒนาการศึกษาและทักษะอื่น ๆ ของตนเอง ที่เอื้อให้สามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไปใช้ประโยชน์และธำรงตนให้เป็นพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงไม่กระทำความผิดซ้ำเมื่อได้รับการปล่อยตัว ซึ่งในประเทศไทยมีการใช้กระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดกับเด็กและเยาวชน โดยใช้จุดเน้นของปรัชญาของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเป็นฐานในการดำเนินการกระบวนการยุติธรรม สารในส่วนนี้จึงมุ่งเน้นกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดในบริบทของเด็กและเยาวชน อันเป็นเป้าหมายหลักของการศึกษาครั้งนี้

2.1 ประเภทของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ปุณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์ (2562) กล่าวถึง แนวคิดที่มุ่งต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด วิธีการแก้ไขแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) การแก้ไขเป็นรายบุคคล วัตถุประสงค์ของการแก้ไขเป็นรายบุคคล คือ การทำให้ผู้รับการแก้ไขรับเอาการควบคุมต่าง ๆ ของสังคม เพื่อนำไปเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ความเชื่อ หรือ แรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการแก้ไขละเว้นจากการประกอบอาชญากรรมโดยสมัครใจ พฤติกรรมของคนเกิดขึ้นจากการสนองตอบต่อสิ่งเร้าทางสิ่งแวดล้อมหรือภายในตนเอง ซึ่งทั้งสิ่งเร้าและการสนองตอบต่อสิ่งเร้านี้ เชื่อกันว่าอาจควบคุมโรคต่าง ๆ การแก้ไขเป็นรายบุคคลนี้ใช้กระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่นเดียวกันกับความสัมพันธ์ระหว่างลูกศิษย์กับครูหรือระหว่างนักจิตวิทยาคลินิกกับคนไข้

2) การแก้ไขแบบกลุ่ม นักทฤษฎีที่เกี่ยวกับวิธีการแก้ไขแบบกลุ่มมองปัญหาอาชญากรรม ว่าเป็นเรื่องที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม การที่บุคคลจะประกอบอาชญากรรมไม่ใช่มาจากโครงสร้างทางบุคลิกภาพแต่อย่างเดียว แต่เป็นผลของการที่บุคคลผูกพันอยู่กับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีทัศนคติ ความเชื่อ และคุณค่าเกี่ยวกับอาชญากรรมด้วย เป็นที่ยอมรับกันว่าบุคลิกภาพของคนโดยทั่วไปได้มาจากความสัมพันธ์ทางสังคมในแต่ละสังคมในทำนองเดียวกันกลุ่มก็มีส่วนสร้างลักษณะอุปนิสัยให้แก่สมาชิกในกลุ่มไม่มากนัก

อย่างไรก็ตามการหันเหคดีเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนได้รับการคุ้มครองและพัฒนาทางด้านจิตสังคมอย่างต่อเนื่อง แทนการดำเนินคดีอาญาเพื่อนำไปสู่การสำนึกในการกระทำและผู้เสียหายได้รับการเยียวยา ชดใช้ความเสียหายตามสิทธิและความเหมาะสม ต่างฝ่ายต่างสามารถกลับไปดำเนินชีวิตในชุมชนและสังคมได้อย่างปกติสุขโดยผู้กระทำความผิดไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ รวมถึงสังคมและชุมชนมีความสงบและปลอดภัย ส่วนแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด รวมถึงการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามหลักมาตรฐานสากลนั้น พบว่า กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเป็นกระบวนการทำงานในลักษณะเป็นรายกรณี ซึ่งต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดในแต่ละรายตามแนวทางการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในทิศทางที่เน้นรูปแบบการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระบวนการยุติธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นหลัก

2.2 รูปแบบในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกระทำความผิด

ลัดตะนา อินทพล (2553) กล่าวถึง รูปแบบในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูประกอบด้วย 7 รูปแบบ ดังนี้

1) รูปแบบทางการแพทย์ (medical model)

แนวคิดปรัชญาทางการแพทย์ (medical model philosophy) โดยมีข้อสันนิษฐานว่าเด็กที่กระทำความผิดเนื่องจากความเจ็บป่วย (decease) จึงสามารถบำบัดรักษาได้หรือเรียกว่ารูปแบบการบำบัด (treatment model) ตามแนวคิดนี้จึงต้องค้นหาสาเหตุหรือสมมติฐานของโรค (decease) แล้วจึงกำหนดแนวทางบำบัดรักษา (treatment program) รูปแบบทางการแพทย์ไม่เพียงแต่การวิเคราะห์อาการป่วยและกำหนดแนวทางบำบัดรักษาที่เหมาะสมเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้บำบัดเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มได้ เช่น การใช้พลังกลุ่มในการรักษาสมาชิกกลุ่ม (group encounters) หรือใช้ครอบครัวบำบัด (family treaty) เพื่อบำบัดพฤติกรรมต่อต้านสังคม (anti-social/ delinquent behavior)

2) รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟู (rehabilitation model)

รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟู เป็นรูปแบบที่ใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอย่างกว้างขวางและเป็นแนวคิดที่ไม่เห็นด้วยกับการควบคุมเด็กในสถานควบคุม โดยเห็นว่ารูปแบบในการแก้ไขฟื้นฟูเน้นประสบการณ์การเรียนรู้ทำให้เด็กเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ ทางด้านสังคม เช่น การศึกษา และการเรียนรู้ทางสังคม ตลอดจนปัจจัยด้านจิตวิทยาที่จะนำไปสู่พฤติกรรมกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ประโยชน์สูงสุดของการแก้ไขฟื้นฟูควรที่จะกระทำตั้งแต่เด็กอายุยังน้อย กล่าวคือ เด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง (at-risk) ควรเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องแทรกแซง เช่น กลุ่มแก้ไขฟื้นฟูในโรงเรียนหรือชุมชน ทั้งนี้เด็กและเยาวชนกระทำผิดควรจะได้รับโอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูก่อนเป็นอันดับแรกแทนการลงโทษโดยส่งตัวไปสถานควบคุม

3) รูปแบบการกลับสู่ชุมชนหรือชุมชนบำบัด (the community reintegration or therapeutic community model)

เด็กและเยาวชนกระทำความผิดย่อมมีผลให้ครอบครัวและตัวเด็กเองจะรู้สึกแตกแยกออกจากชุมชนที่เคยอาศัยอยู่ (alienation from community) ในขณะเดียวกันพลังชุมชนก็ผลักเขาออกจากสังคมทุกขณะจนกลายเป็นคนแปลกหน้าของชุมชนและสังคม ดังนั้นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกลับเข้าสู่ชุมชน (reintegration) เพื่อให้ชุมชนช่วยเหลือหลอมจึงเป็นสิ่งสำคัญ การให้เด็กได้อยู่ในความควบคุมของชุมชน (community incarceration) กลับมีคุณค่าอย่างมากในการช่วยให้เด็กสามารถเอาชนะพฤติกรรมเสียหายของตนได้ รูปแบบการกลับสู่ชุมชน คือ การประเมินเด็กกระทำผิดแล้วให้อยู่ในชุมชนตามปกติ แต่จะกำหนดให้เด็กและครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ไปโรงเรียน หรือเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ หรือการให้เด็กอยู่ในศูนย์บำบัดในชุมชนเพื่อคงแนวคิดการกลับสู่ชุมชน โดยที่เด็กอายุน้อยและความด้อยประสบการณ์ เป็นข้อจำกัดการใช้เหตุผลของเด็กที่จะกระทำตามกฎหมาย ทั้งนี้รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟูเด็กโดยให้กลับสู่สังคมชุมชนมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูในรูปแบบเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาด้านทักษะทางสังคมและศีลธรรม

4) รูปแบบการป้องกันและการควบคุม (prevention/control model)

การแก้ไขฟื้นฟูรูปแบบการป้องกันและการควบคุม เพื่อควบคุมและลดโอกาสก่อนที่เด็กจะกระทำความผิดกลยุทธ์ในการแทรกแซงเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการกระทำผิดจะเป็นกลไกสำคัญและมีประสิทธิภาพในการป้องกันเด็กกระทำความผิด ในกรณีที่เด็กประพฤติตนไม่สมควรแก่วัยหรือกระทำความผิด ถ้าเด็กนั้นยังมีโอกาสเรียนรู้หลักสูตรพิเศษหรือการศึกษานอกระบบโรงเรียนแสดงว่าเด็กเหล่านั้นยังอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยบริการด้านการศึกษาดังกล่าว และเห็นว่าเด็กที่อยู่ภายใต้การให้คำปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิดจากผู้ใหญ่โดยไม่มีการบังคับขู่เข็ญพบว่า เด็กเป็นจำนวนมากสามารถ

พัฒนาทักษะในการแก้ไขปัญหาและเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้ดีโดยเฉพาะการสร้างจิตสำนึกที่ดี สำหรับตัวบ่งชี้สำคัญในการควบคุมอาชญากรรมและเด็กกระทำความผิดในชุมชนเมือง คือ การห้ามเด็กออกจากที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืน (curfew) โดยเห็นว่าการเพิ่มจำนวนพื้นที่ห้ามเด็กออกจากที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืนเท่ากับเป็นการลดโอกาสเด็กกระทำความผิด

5) รูปแบบการลงโทษที่เหมาะสมและเป็นธรรมกับเด็กกระทำความผิด (just-desert model)

รูปแบบการลงโทษที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน ควรเน้นความรับผิดชอบของเด็กต่อผลการกระทำของตน (accountability) มิใช่เน้นความผิดที่เด็กกระทำ (offer committed) กระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ไม่ควรปฏิเสธมาตรการแก้ไขฟื้นฟูและการบำบัด ควรถือเป็นกลไกหนึ่งของการลงโทษเพื่อให้เหมาะสมกับความผิดที่มีลักษณะอุกฉกรรจ์โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนกระทำผิดฐานฆ่าคน แม้ว่าคนส่วนใหญ่จะเห็นว่าไม่ควรใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูก็ตาม โดยทั่วไปแล้วในปัจจุบันแนวโน้มของศาลคดีเด็กและกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้เข้มงวดกับการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกระทำผิดสะท้อนให้เห็นปรัชญาของการลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดที่เด็กกระทำ การที่ศาลคดีเด็กเลือกใช้วิธีการลงโทษโดยให้คุมประพฤติและกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขเสมือนเป็นการลงโทษ เช่น การทำงานบริการสังคม การชดเชยหรือทดแทน (restitution) แก่ผู้เสียหาย การให้เข้าร่วมกลุ่มบำบัด (group therapy) กำหนดให้เข้าโปรแกรมบำบัดยาเสพติดหรือสุรา (drug or alcohol treatment programs) หรือกิจกรรมเสริมทักษะ (constructive activity) เป็นต้น นอกจากนี้การใช้มาตรการลงโทษรุนแรงหรือแม้การกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติที่รุนแรงกลับปรากฏว่า สามารถป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำได้น้อยกว่าเด็กและเยาวชนที่ใช้มาตรการผ่อนผันและอ่อนโยนกว่า

6) รูปแบบการบำบัดตามสภาพความเป็นจริง (reality therapy model)

รูปแบบการบำบัดตามสภาพความเป็นจริงมีลักษณะลงโทษขั้นต่ำและขั้นสูง รูปแบบการบำบัดตามสภาพความเป็นจริงคล้าย ๆ กับ Shock probation ที่ใช้กับผู้ใหญ่กระทำผิด กล่าวคือ ศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่จะให้จำคุกเป็นระยะสั้นไม่เกิน 4 เดือนก่อน ถ้าผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลงความประพฤติดีขึ้นภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้กระทำความผิดจะถูกนำตัวไปศาล ศาลจะพิจารณาปล่อย แต่ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขคุมประพฤติภายในระยะเวลาจำคุกที่เหลือจากการให้จำคุกระยะสั้น บางกรณีถือเป็นกลไกสำคัญในการเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำอีกหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การจำคุกระยะสั้นก่อนเท่ากับเป็นการกระตุ้นให้ผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับกฎหมายบ้านเมือง โดยเลี้ยงที่จะไม่ถูกควบคุมหรือจำคุกอีกต่อไป การนำวิธีการดังกล่าวมาใช้กับเด็กและเยาวชนกระทำความผิดไปในทางที่ดีขึ้นเมื่อครบขั้นต่ำ จะได้รับการปล่อยตัวโดยกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติหรือการแก้ไขฟื้นฟู

7) รูปแบบความยุติธรรม (justice model)

รูปแบบความยุติธรรม คือ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความยุติธรรม และใช้กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเป็นกลไกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ทุกคนสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในโปรแกรม ทั้งนี้การแก้ไขฟื้นฟูต้องกระทำโดยตั้งอยู่บนหลักของความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และต้องอยู่ภายใต้หลักการคุ้มครองสิทธิผู้กระทำผิด (due process) ด้วย แต่อย่างไรก็ตามยังเกิดข้อสังเกตว่าการที่ศาลคดีเด็กใช้ดุลพินิจกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟู หรือลงโทษเด็กและเยาวชนกระทำความผิดนั้นยังห่างไกลจากหลักการคุ้มครองสิทธิผู้กระทำความผิดทางอาญา จึงเป็นการไม่แน่ชัดว่า ทิศทางอนาคตจะมีความพยายามแค่ไหนในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนกระทำความผิดทางอาญา หรือเป็นเพียงอุดมคติเท่านั้น

เมื่อพิจารณารูปแบบในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกระทำความผิดดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะพบว่า รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟู (rehabilitation model) ถือเป็นรูปแบบที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการแทรกแซงพฤติกรรมหรือเข้าจัดการปัญหาการกระทำผิดของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน เนื่องจากแนวคิดในการแก้ไขฟื้นฟูจะสันนิษฐานว่า การกระทำผิดหรือพฤติกรรมการกระทำผิดเป็นผลของการขาดการเอาใจใส่ การไม่มีทางเลือก การปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ การได้รับการอบรมสั่งสอนผิด ๆ มาตั้งแต่ต้น และความล้มเหลวในการมองเป้าหมายชีวิต รวมถึงการขาดการอบรมสั่งสอนให้มีค่านิยมทางศีลธรรมที่เหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การการแก้ไขฟื้นฟูในรูปแบบของการจัดทำโครงการหรือโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ บุคลิกภาพ หรืออุปนิสัยของผู้กระทำผิด ทั้งนี้ โปรแกรมเหล่านี้อาจมีลักษณะเป็นการบำบัดโรค การให้การศึกษา หรือการฝึกอาชีพ และถือเป็นเพียงขั้นตอนของการกลั่นกรองคดี ไม่ให้เข้าสู่ศาล (intake stage) โดยใช้โปรแกรมที่อยู่อาศัยชุมชนเป็นพื้นฐาน (community base programs) หรือมีหน่วยบริการเชื่อมต่อซึ่งจัดขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ศาลจะมีคำสั่งให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นคำสั่งตัดสินที่ใช้รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟูโดยจะพยายามสั่งสอนอบรมเด็กด้วยค่านิยมและเป้าหมายส่วนบุคคลแตกต่างกันไปอย่างไม่เป็นทางการ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการรายกรณี

แนวคิดการจัดการรายกรณี (case management) เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ระหว่างปี ค.ศ.1971 - 1985 ในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องมาจากสาเหตุของความสลับซับซ้อนของผู้ใช้บริการทำให้นักสังคมสงเคราะห์ต้องให้บริการที่มีระยะเวลายาวนานขึ้นส่งผลต่อภาระงานล้นมือ และไม่มีประสิทธิภาพลักษณะการทำงานเป็นการวิ่งตามแก้ปัญหามากกว่าทำงานในเชิงป้องกันที่เน้นการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงระบบงาน และการทำงานส่วนใหญ่เป็นการทำงานแบบแยกส่วน ไม่สามารถช่วยให้ผู้ใช้บริการได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ การนำวิธีการจัดการรายกรณี (case management) มาใช้

โดยแรกเริ่มมาจากหน่วยงานด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นการทำงานในโครงการดูแลสุขภาพทั้งในครอบครัว และชุมชน (in-home and community-based services) ต่อมาได้มีการขยายงานและเกิด case manager ขึ้นในหน่วยงานบริการสังคมหลากหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะงานที่ทำกับกลุ่มเป้าหมาย เด็ก เยาวชนหลาย ๆ กลุ่ม เช่น งานในสถานสงเคราะห์ บ้านพักเด็ก เป็นต้น ปัจจุบันมีการขยายบทบาทของ case manager ในส่วนของงานกระบวนการยุติธรรมด้วย เป็นการทำงานกับเด็กเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานคุ้มครองเด็ก โดยพวกเขาทำหน้าที่ในการค้นหา ประเมินทรัพยากร จัดหาที่พักที่ปลอดภัยให้กับเด็ก เยาวชน และยังคงติดตามดูความเป็นไปและความสามารถในการปรับตัวของเด็ก เยาวชนกับสังคมแวดล้อมในทุกระดับ (อภิญา เวชชัย, 2550)

โสภา อ่อนโอภาส (2555) ได้สรุปความหมายของการจัดการรายกรณีทางสังคมสงเคราะห์ คือ วิธีการให้บริการที่นักสังคมสงเคราะห์ประเมินความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บริการและครอบครัว ประสานความร่วมมือดำเนินการช่วยเหลือ จัดสรรทรัพยากรจากระบบบริการติดตามประเมินผลทั้งในส่วนของ ผู้ใช้บริการและระบบผู้ให้บริการจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพิทักษ์สิทธิ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่จำเป็นต่อการคลี่คลายปัญหาที่ซับซ้อนของผู้ใช้บริการ

รูปแบบการจัดการรายกรณีในงานสังคมสงเคราะห์ (model of case management in social work) มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า รูปแบบ rehabilitation - oriented community care ที่ Mueser et al. (1998) ได้แบ่งไว้ในรูปแบบการจัดการรายกรณีในงานสังคมสงเคราะห์นั้น เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับการศึกษานี้ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และเพื่อศึกษาเป็นแนวทางการพัฒนาการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่มีการใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา 86, 90 และมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี ตามมาตรา 132 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รูปแบบ Rehabilitation - Oriented Community Care ประกอบด้วย Strengths Case Management Model กับ Rehabilitation Case Management Model - The Strengths Case Management Mode: รูปแบบการสร้างเสริมเข้มแข็งให้แก่ผู้ใช้บริการ Rapp (1993) ได้สรุปลักษณะเด่นของรูปแบบไว้ คือ 1) เน้นที่ความเข้มแข็งของบุคคล/ผู้ใช้บริการมากกว่าพยาธิวิทยา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ใช้บริการเป็นสิ่งสำคัญ 3) การเข้าแทรกแซงช่วยเหลืออยู่บนพื้นฐานการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใช้บริการ 4) ชุมชน คือ แหล่งทรัพยากรอันอุดมสมบูรณ์มีใช้อุปสรรคในการช่วยเหลือ

- 5) การติดต่อช่วยเหลือและบริการเกิดขึ้นในชุมชนมีใช้สภาพที่ทำงานของผู้ให้บริการหรือโรงพยาบาล และ
- 6) ผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการมีศักยภาพในการเรียนรู้เติบโต และเปลี่ยนแปลงได้

The Rehabilitation Case Management Model รูปแบบการฟื้นฟูคล้อยคลึงกับรูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งการฟื้นฟูเน้นความสำคัญของระบบการให้บริการแบบรายกรณีที่ทำให้บริการตามความต้องการและเป้าหมายของผู้ใช้บริการรายบุคคลมากกว่าการตั้งเป้าโดยนักวิชาชีพที่ให้ความช่วยเหลือ ลักษณะเด่นของรูปแบบคือ การเน้นเครื่องมือในการประเมินและการรักษารวมทั้งทักษะการอยู่ร่วมกันในชุมชน และการรักษาเป้าหมายส่วนบุคคล

กระบวนการบริหารจัดการรายกรณีนั้น มีกระบวนการดำเนินงานของผู้จัดการบริการสังคม (case manager) ในงานคุ้มครองเด็กและเยาวชน สามารถแบ่งออกเป็นกระบวนการทำงานได้อย่างกว้าง ๆ (อภิญา เวชชัย, 2550) คือ 1) การรับทราบสถานการณ์ปัญหาเด็ก (intake) 2) การคัดกรองและส่งต่อ (pre-screening & referral) 3) การประเมินสภาวะเด็กและครอบครัว (assessment) 4) การจัดทำแผนการบริการ (care planning) 5) การดำเนินการตามแผน (implementation) 6) การกำกับ ติดตาม (monitoring) 7) การทบทวนและประเมินสภาวะซ้ำ (reassessment) และ 8) การยุติการบริการ (disengagement)

2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องสิทธิเด็กและการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กและการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (convention on the rights of the child) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. 2561 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (international covenant on civil and political rights: ICCPR) และกฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเยาวชนที่ถูกไลตรอนอิสรภาพ (United Nations Rules for the Protection of Juvenile Deprived of their Liberty) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (convention on the rights of the child) เป็นข้อตกลงด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองมากที่สุดในโลกถึง 196 ประเทศ นิยามคำว่า “เด็ก” คือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เด็กทุกคนต้องได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน และได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างภาษา เชื้อชาติ ศาสนา สถานะทางครอบครัว เพศสภาพ หรือ ปัจจัย

อื่นใด เมื่อผู้ใหญ่กระทำการตัดสินใจใด ๆ ควรคำนึงถึงผลกระทบและประโยชน์สูงสุดของเด็ก ขณะที่ภาครัฐก็ต้องให้ความคุ้มครองสิทธิเด็ก และให้เด็กได้รับการดูแลโดยพ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งนี้ สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคนควรได้รับ คือ 1) สิทธิที่จะมีชีวิตรอด เช่น ได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพ และความปลอดภัย 2) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา เช่น มีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดี และภาวะโภชนาการที่เหมาะสม 3) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง เช่น ให้รอดพ้นจากการทำร้าย การล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขาย การใช้แรงงานเด็กและการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่น ๆ และ 4) สิทธิที่จะมีส่วนร่วม เช่น ในการแสดงความคิดเห็น แสดงออก การมีผู้รับฟัง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับตนเอง

2) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติได้บัญญัติหลักเกณฑ์สงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและป้องกันการละเมิดสิทธิเด็กไว้หลายประการครอบคลุมสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ประเด็นสำคัญ ๆ คือ กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองเด็กทำหน้าที่ดำเนินการและให้คำปรึกษาแก่อนุวัยที่เกี่ยวข้อในเรื่องการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็กโดยเฉพาะการป้องกันคุ้มครองเด็ก กฎหมายได้กำหนดหลักการปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสม เช่น ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ 1) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานที่ที่เสี่ยงเด็ก 2) ละทิ้งเด็กไว้ในสถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพ 3) จงใจหรือละเลยไม่ให้อุปการะเลี้ยงดูแก่การดำรงชีวิต 4) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก และ 5) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเสี่ยงต่อโดยมิชอบ เป็นต้น

3) พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อให้มีกลไกในการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในเชิงบูรณาการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนและความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยให้มีคณะกรรมการการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนกำหนดสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่เด็กและเยาวชนควรได้รับในระหว่างการควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของเจ้าพนักงานพินิจและสถานที่ควบคุม การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และกำหนดให้มีระบบสงเคราะห์ช่วยเหลือและติดตามภายหลังปล่อยจากสถานที่ควบคุม รวมทั้ง

จัดให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเอกชน และกำหนดโทษทางอาญาสำหรับการกระทำบางอย่าง เพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (international covenant on civil and political rights: ICCPR) ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งมีผลใช้บังคับกับไทยเมื่อ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2540 มีผลทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตาม กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองนี้ ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนไว้หลายประการ ได้แก่ ข้อ 6 (1) (5) ข้อ 9 (1) (2) ข้อ 14 (2) (4) ข้อ 24 (1) ข้อ 26

ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองนี้เห็นได้ชัดเจนว่าการคำนึงถึงสิทธิของเด็กไว้อย่างชัดเจน ทั้งในเรื่องสิทธิ เสรีภาพ การจับกุม การควบคุมสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมาย หมายความว่ามีความผิด สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ส่วนในการพิจารณาพิพากษาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ก็มีหลักเกณฑ์ที่รับรองสิทธิของเด็กไว้ ทั้งในเรื่องโทษที่จะลงโทษกับเด็กหรือเยาวชน (บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี) แม้กระทำความผิดก็จะลงโทษประหารชีวิตเด็กหรือเยาวชนไม่ได้ และกระบวนการพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดก็ต้องมีวิธีการพิเศษ โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าการพิจารณาต้องคำนึงถึงอายุของเด็กและเยาวชน แม้จะไม่ได้กำหนดว่าจะต้องมีศาลที่พิจารณาคดีสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ แต่ก็ระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากับเด็กและเยาวชน และกำหนดเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาคดีว่าต้องคำนึงถึงหลักในเรื่องการแก้ไขฟื้นฟูความประพฤติของเด็กและเยาวชน ซึ่งนับว่าเป็นแนวคิดที่สำคัญที่ทำให้มีการพัฒนากระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ให้กับประเทศที่เป็นภาคีรวมถึงประเทศไทยให้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีกับเด็กและเยาวชน

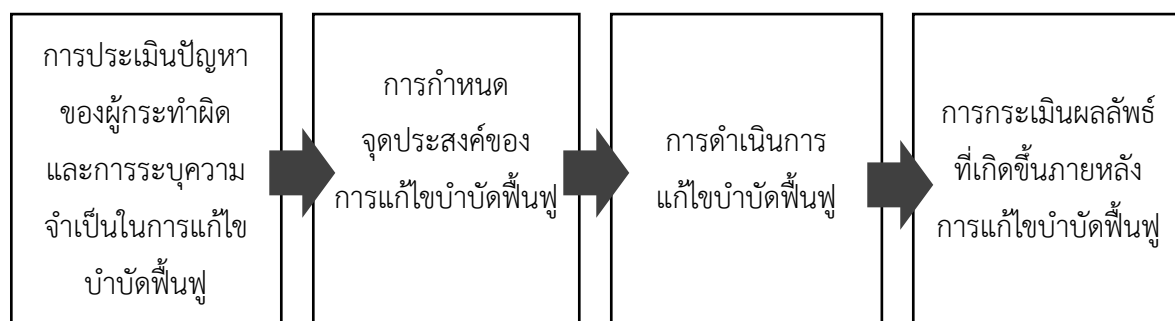
5) กฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเยาวชนที่ถูกไล่ออกจากอิสรภาพ (United nations rules for the protection of juvenile deprived of their liberty)

กฎนี้มีหลักเกณฑ์ที่คุ้มครองเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการไล่ออกจากอิสรภาพของเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักว่า การไล่ออกจากอิสรภาพของเด็กและเยาวชนเป็นวิธีการสุดท้ายที่จะใช้ และต้องมีการใช้อย่างจำกัด เฉพาะกรณีจำเป็นอย่างยิ่งและภายในระยะเวลาที่จำกัดโดยได้รับการพิจารณาจากศาล และคำนึงถึงการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนโดยเร็ว ซึ่งตามกฎหมายของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครอง เด็กและ เยาวชน

ซึ่งถูกตีตราเสรีภาพนี้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนไว้ว่า “Juvenile” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 แต่กฎหมายอาจกำหนดอายุขั้นต่ำกว่านี้สำหรับการห้ามมิให้ตีตราเสรีภาพของเด็ก

2.5 กระบวนการโดยทั่วไปของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

แนวคิดของต่างประเทศที่เสนอโดย Göbbels et al. (2012) ได้สรุปได้ว่า กระบวนการของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประเมินปัญหาของผู้กระทำผิด รวมถึงการระบุสิ่งที่จำเป็นที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น 2) การตั้งเป้าหมายเพื่อการบำบัด เป็นการตั้งเป้าหมายที่จะไม่ให้เกิดและเยาวชนกระทำผิดซ้ำตามปัญหาของผู้กระทำผิดแต่ละคน 3) กระบวนการแทรกแซง เช่น การใช้โปรแกรม แผน หลักสูตรหรือสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และ 4) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นภายหลัง การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สรุปขั้นตอนของกระบวนการของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เสนอโดย Göbbels et al. (2012) ได้ดังภาพ 2.1

ภาพ 2.1 กระบวนการโดยสรุปของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

อ้างอิง Göbbels et al. (2012)

2.6 กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก เยาวชนและครอบครัวในปัจจุบันของไทย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2563) ได้จัดทำร่างข้อมูลเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการดำเนินงานและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน โดยมีสาระเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังต่อไปนี้

1) **กระบวนการรับตัวเด็กและเยาวชน** เป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันตัวบุคคล และการค้นหาข้อมูลที่จำเป็นเบื้องต้นของเด็กและเยาวชน เช่น การประเมินปัญหาสภาวะสุขภาพกายและสุขภาพจิต ในกรณีเร่งด่วนที่จำเป็นต้องรับการรักษา ลักษณะที่เป็นภัยต่อเด็กและเยาวชนอื่น เป็นภัยต่อตนเอง และความเสี่ยงต่อการหลบหนีเพื่อนำไปสู่การควบคุมดูแล และการพิจารณาแยกเด็ก/เยาวชน ตลอดจนเพื่อการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือต่าง ๆ

2) กระบวนการจำแนกและจัดทำแนวทางการฝึกอบรม เป็นการประเมินเด็กและเยาวชนด้านกายจิต สังคมและพฤติกรรม โดยนักวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แปลผล และใช้ในการวางแผนทางการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนเฉพาะราย

การประเมินสภาวะสุขภาพ/การตรวจวิเคราะห์ทางกายโดยแพทย์ เป็นการประเมินสภาวะสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมดูแลของศูนย์ฝึกและอบรม เพื่อประเมินถึงสภาวะสุขภาพเบื้องต้นของเด็กและเยาวชนในขณะนั้นว่ามีโรคติดต่อ หรือโรคประจำตัวใดอันที่อาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการบำบัดหรือไม่ พร้อมทั้งประเมินจำแนกพฤติกรรมและการเสพยาเสพติดของเด็กและเยาวชนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมีความเสี่ยง กลุ่มมีประวัติเสพยาเสพติด และกลุ่มติดการเสพยาเสพติด โดยมีรูปแบบการประเมินดังนี้

การประเมินสภาวะสุขภาพ ภายใน 10 วันนับตั้งแต่วันที่ถูกควบคุมตัวในสถานควบคุม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับวางแผนการพยาบาล เพื่อจัดกิจกรรมการดูแลให้เหมาะสมกับการจัดระดับสภาวะสุขภาพตามสภาพปัญหาของเด็กหรือเยาวชนรายบุคคล รวมทั้งให้การรักษายาบาลเบื้องต้นภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามวิชาชีพ กรณีนอกเหนือขอบเขตอำนาจหน้าที่ของพยาบาล ต้องดำเนินการส่งต่อการรักษาในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

การคัดกรองการใช้ยาหรือสารเสพติด เพื่อคัดกรองและจำแนกกลุ่มตามสภาพปัญหาการใช้ยาหรือสารเสพติด โดยจำแนกเป็นกลุ่มเสี่ยง ผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติด ซึ่งรวมถึงประเมินอาการและอาการแสดงของการได้รับยา (intoxication) การถอนยา (detoxification) อาการข้างเคียงจากการใช้ยาและปัญหาการหยุดใช้ยาหรือสารเสพติด (withdrawal) เพื่อนำมาวางแผนการจัดกิจกรรมบำบัดยาเสพติดให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนแต่ละราย

การย้ายสิทธิการรักษาพยาบาล ตามระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรณีสิทธิการรักษาของเด็กหรือเยาวชนอยู่นอกเขตพื้นที่จะต้องดำเนินการย้ายสิทธิมาอยู่ในเขตโรงพยาบาลที่สถานพินิจตั้งอยู่

3) การประเมินสภาวะสุขภาพจิต เป็นการทบทวนและศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจากรายงานที่ได้รับส่งต่อมาจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และดำเนินการประเมินและทดสอบทางจิตวิทยาเด็กหรือเยาวชนดังนี้

3.1) การตรวจทางจิตวิทยา/ตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก โดยพิจารณาผลการประเมินสภาวะสุขภาพจิตเด็กหรือเยาวชนว่ามีปัญหาสภาวะสุขภาพจิต หรือมีปัญหาพิเศษอื่นหรือไม่ เช่น มีพฤติกรรมและอารมณ์ที่ผิดปกติเคยมีประวัติอยู่ในสถานการณ์รุนแรง มีประวัติการก่อคดีอุกฉกรรจ์ เป็นต้น

3.2) การประเมินมิติความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ 8 มิติของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

- มิติที่ 1 การมีประวัติการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
- มิติที่ 2 การมีแนวโน้มรูปแบบของบุคลิกภาพต่อต้านสังคม
- มิติที่ 3 การมีเพื่อนหรือคนรู้จักมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม
- มิติที่ 4 การมีทัศนคติต่อต้านสังคม “การคิดแบบผู้กระทำผิด”
- มิติที่ 5 การศึกษา/การทำงาน
- มิติที่ 6 สถานการณ์ครอบครัว/ชีวิตสมรส
- มิติที่ 7 กิจกรรมยามว่าง/นันทนาการ
- มิติที่ 8 การเสพสารเสพติด

การประเมินทางสังคมสงเคราะห์ เป็นการประเมินโดยการสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชน ผู้ปกครอง เกี่ยวกับภูมิหลังด้านครอบครัวและสังคม ที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด และประเมินเพื่อรับบริการทางสังคมสงเคราะห์ โดยใช้แบบประเมินทางสังคมสงเคราะห์ แล้วจัดทำรายงานด้านสังคมสงเคราะห์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนการฝึกอบรมและจัดบริการทางสังคมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

4) การประเมินด้านพฤติกรรมเด็กและเยาวชน เป็นการสังเกตพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ระหว่างการดำเนินชีวิตในศูนย์ฝึกและอบรมฯ โดยใช้แบบสังเกตและประเมินพฤติกรรมเด็กและเยาวชน แบ่งการประเมินออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความขยันและอดทนความประหยัด การทำงานเป็นทีมในทางที่ดี/สร้างสรรค์ การคิดหาแนวทางแก้ไข ปัญหาและตัดสินใจตามสภาพปัญหาได้ภายใต้อุปสรรคและความจำกัดต่าง ๆ ด้านจิตสาธารณะ ด้านการปรับตัวและด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผน ในการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน เช่น การจัดการความเสี่ยงในการหลบหนี หรือก่อเหตุร้ายในสถานที่ควบคุม การจัดหอนอนสำหรับเด็กและเยาวชน รวมถึงการพิจารณาให้ประโยชน์หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชน และการจัดทำรายงานผลการฝึกอบรมเสนอศาลเยาวชนและครอบครัว

5) การประเมินระดับการควบคุม (พต.อ. 04) เป็นการประเมินโดยพ่อบ้าน/แม่บ้าน เพื่อประเมินระดับในการดูแลและควบคุมและการจำแนกหอนอนขณะอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้แก่ สภาวะสุขภาพ การเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่น การเป็นภัยต่อตนเอง การหลบหนีจากสถานควบคุม

6) การประเมินทางการศึกษาและอาชีพ เป็นการประเมินความต้องการและความสนใจทางด้านการศึกษาและอาชีพของเด็กและเยาวชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนในการจัดกิจกรรมเพื่อ

ส่งเสริมด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนแต่ละราย เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้ไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองภายหลังปล่อยตัว

7) การประเมินสมรรถภาพทางกาย เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกายของเด็กและเยาวชนเพื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนพัฒนาและจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกายที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและเยาวชน 7 ด้าน ได้แก่ ความเร็ว พลังกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอดทนของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว และความอดทนทั่วไป นักวิชาชีพของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จะใช้ข้อมูลรายงานจากนักวิชาชีพต่าง ๆ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องจากรายงานการประเมินระดับความเสี่ยงความจำเป็นนำมาประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพร่วมกันเพื่อจำแนกเข้าและกำหนดแผนการฝึกอบรมเฉพาะรายให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชน และระยะเวลาที่ศาลสั่งให้รับการฝึกอบรม โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็กและเยาวชนด้วย และจัดทำแนวทางการฝึกอบรมเฉพาะราย เสนอต่อคณะกรรมการสหวิชาชีพเพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแผนการฝึกอบรมเฉพาะราย และให้ผู้อำนวยการเห็นชอบต่อแผนการฝึกและอบรม

2.7 กระบวนการฝึกอบรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2563) ได้นำเสนอสาระเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในด้านมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) สุขภาวะทางกาย

เป็นการจัดระบบดูแลสุขภาพให้กับเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิในการรับบริการด้านสุขภาพ โดยมีการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ดังนี้

1.1) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค และการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การช่วยฟื้นคืนชีพ การให้ความรู้เกี่ยวกับ HIV

1.2) การให้บริการทางด้านสุขภาพในกลุ่มที่ต้องการความดูแลเป็นพิเศษ เช่น เด็กและเยาวชนหญิงเด็กและเยาวชนหญิงที่ตั้งครรภ์ บุตรที่เกิดขณะมารดาอยู่ในสถานควบคุม รวมทั้งบุตรที่ติดมารดาเข้ามาในสถานควบคุม รวมถึงการดูแล ช่วยเหลือเด็กหรือเยาวชนผู้ที่มีกายพิการ หรือทุพพลภาพ

1.3) การส่งต่อเพื่อเข้ารับการรักษา ทั้งโรคทางกาย ทางจิต รวมถึงการส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการทางด้านทันตกรรม ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.4) การบำบัดยาเสพติด เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการแก้ไขฟื้นฟูด้านยาเสพติดอย่างเหมาะสมและสอดคล้องตามตามสภาพปัญหาการใช้ยาหรือเสพติด (กลุ่มเสี่ยง ผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติด) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข มีภูมิคุ้มกัน และป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกลับไปเสพยาอีก รวมถึงการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

2) สุขภาวะทางจิต

การบำบัดทางจิตวิทยา เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาเพื่อช่วยให้เด็กหรือเยาวชน สามารถเข้าใจ และยอมรับปัญหาของตนเอง สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แนวความคิด วิธีการปรับตัว หรือ แก้ปัญหาและโครงสร้างทางบุคลิกภาพบางประการที่บกพร่องให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้ง การใช้เทคนิคทางจิตวิทยาคลินิกเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาสมรรถภาพของเด็กหรือเยาวชน จากปัญหา สุขภาพจิตและปัญหาพฤติกรรมให้มีการปรับตัวที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสามารถใช้ศักยภาพด้านเชาวน์ปัญญาได้อย่างเต็มที่ โดยแบ่งเป็น

การบำบัดแบบกลุ่ม เป็นการบำบัดตามสภาพปัญหาที่พบที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เช่น โปรแกรมการจัดการความวิตกกังวลในเด็กและ เยาวชนที่กระทำความผิด โปรแกรมการจัดการกับอารมณ์สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะหุนหันพลัน แล่น โปรแกรมปรับความคิดสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีภาวะซึมเศร้า โปรแกรมการจัดการกับ ความโกรธ โปรแกรมการพัฒนาทักษะการเอาใจเขามาใส่ใจเราในเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาต่อต้านสังคม กิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางใจ เป็นต้น

การบำบัดรายบุคคล เป็นการให้คำปรึกษา การทำจิตบำบัด การปรับพฤติกรรม โดยใช้เทคนิค ต่าง ๆ ในการบำบัดการกิจกรรมบำบัดเด็กและเยาวชนตามสภาพปัญหา หรือความจำเป็นที่พบ เช่น การบำบัดเด็กและเยาวชน โดยใช้เทคนิค FCBT (forensic cognitive behavioral therapy) เป็นการบำบัดความคิดเพื่อปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ

3) สุขภาวะทางสังคม

เป็นกระบวนการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งส่งเสริมและพัฒนาโอกาสทางสังคม เพื่อสร้าง เป้าหมายและความเข้มแข็งให้แก่ตนเองและครอบครัว ปกป้องมิให้กระทำความผิดซ้ำ โดยการพัฒนา การศึกษา อาชีพ ศิลปะ และการกีฬาเพื่อสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลายรองรับภาวะ วิกฤติในอนาคตของเยาวชน

3.1) กิจกรรมครูที่ปรึกษา เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูที่ปรึกษาและเด็กและเยาวชนได้ พบปะพูดคุยและสร้างสัมพันธ์ภาพให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูที่ปรึกษาทราบปัญหาของ

เด็กและเยาวชน ให้คำแนะนำเบื้องต้น ให้กำลังใจ ตักเตือนในสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติ เพื่อให้การแก้ไข บำบัด พื้นฟูเป็นไปตามแผนการฝึกอบรม ตลอดจนเป็นการติดตามและประเมินผลการฝึกอบรมของเด็ก และเยาวชน

3.2) กิจกรรมบำบัดพื้นฐาน เด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมดูแลในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะได้รับกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิด จิตสำนึก และทักษะการแก้ปัญหา ทักษะ ในการดำเนินชีวิต การจัดการกับปัญหา รู้จักเป้าหมายในชีวิต และพร้อมที่จะกลับออกไปสู่สังคม เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนจะถูกผลักดันเข้าสู่เส้นทางการกระทำผิดซ้ำ ตามโปรแกรมบำบัด ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมดังนี้ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเอง การลดความวิตกกังวล และความเครียดการเสริมสร้างทัศนคติทางบวกต่อครอบครัว การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การสร้างความภาคภูมิใจการทำงานเป็นทีม การส่งเสริมความรับผิดชอบ การสร้างเป้าหมายในชีวิต

3.3) การศึกษาและฝึกวิชาชีพ เป็นการจัดการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาขั้น พื้นฐานประเภทสายสามัญหรือสายอาชีพ (อาชีวศึกษา) การฝึกอาชีพ/วิชาชีพที่สอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน การอบรมตามหลักศาสนา การอบรมส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตอาสา ช่วยเหลือสังคมและชุมชน โดยจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานให้กับเด็กและเยาวชน ทุกกลุ่ม ควบคู่กับการฝึกอาชีพระยะสั้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนที่ยังเรียนไม่จบ การศึกษาภาคบังคับต้องเรียนต่อให้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นแล้วมีทางเลือก 2 ทางคือ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสายสามัญหรือสายอาชีพ (อาชีวศึกษา) หรือฝึกอาชีพระยะสั้น ส่วนผู้ที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้ว ให้เรียน ระดับอุดมศึกษาตามความประสงค์ โดยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสายสามัญ สามารถเรียนใน หลักสูตรนอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย (กศน.) หรือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (สพฐ.) หรือ ประเภทสายอาชีพ (อาชีวศึกษา) สามารถเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของสถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

ทั้งนี้ ข้อมูลจากกลุ่มพัฒนาระบบงานการศึกษาและฝึกวิชาชีพ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็ก และเยาวชน (2566) ได้มีการจัดหลักสูตรการฝึกอาชีพ ฝึกทำงานหรือฝึกประสบการณ์ทั้งสิ้น 8 วิชาชีพ ได้แก่ 1) ช่างอุตสาหกรรม 2) เกษตรกรรม 3) ศิลปกรรม 4) คหกรรม 5) พาณิชยกรรม 6) เทคโนโลยี สารสนเทศ 7) บันเทิงและดนตรี และ 8) กีฬา และมีการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะ หรือ คุณภาพชีวิต 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ 2) กิจกรรมทักษะชีวิต 3) กิจกรรมศูนย์เพื่อน

ใจวัยรุ่น 4) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และ 5) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้เด็กและเยาวชนเพิ่มเติม

3.4) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กและเยาวชนโดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความเข้มแข็ง และยั่งยืนในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมควบคู่กับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมในตัวเด็กและเยาวชน

3.5) การบำบัดเฉพาะด้าน

การบำบัดด้านครอบครัว เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กหรือเยาวชนและครอบครัว เพื่อปรับเปลี่ยนความรู้สึก ความคิดที่มีต่อกันและช่วยกันเสริมสร้างความรักความผูกพันเพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขซึ่งกันและกันพร้อมที่จะยอมรับบทบาท หน้าที่ และพัฒนาระบบของครอบครัว

การบำบัดเฉพาะด้านการคบเพื่อน เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนได้เรียนรู้และเข้าใจบุคคลอื่น รู้จักการเลือกคบเพื่อน มีทักษะการปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ดีไม่ถูกต้อง และสามารถตักเตือนเพื่อนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การบำบัดเฉพาะด้านชุมชนและสภาพแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กและเยาวชนได้ตระหนักและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชน พร้อมทั้งมีความสามารถที่จะคิดวิเคราะห์หลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ไม่ว่าจะอยู่ในชุมชนที่ไม่เหมาะสมหรือมีสภาพแวดล้อมไม่ดี โดยมีกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของเด็กและเยาวชนในการประพฤติดนที่สร้างคุณค่าตนเองต่อสังคมส่วนรวม

3.6) การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเฉพาะรายแบบไร้รอยต่อ (uninterrupted tailor-made routing program) เป็นกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามสภาพปัญหาและความจำเป็นของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ด้วยระบบการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยนักสังคมสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ IRC (individual routing counselor) เริ่มตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่ศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งได้รับการปล่อยตัว โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ 5 ด้าน ประกอบด้วย

ด้าน 1 ด้านที่อยู่อาศัย

ด้าน 2 ด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ

ด้าน 3 ด้านสัมพันธภาพครอบครัวและชุมชน

ด้าน 4 ด้านการคบเพื่อน

ด้าน 5 ด้านการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

พร้อมติดตามสังเคราะห์ช่วยเหลือระดับประคองเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข ตามแนวคิดการส่งเสริมให้ผู้ที่มีภาวะทำผิดมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Good-Live-Mode: GLM) ซึ่งการมีชีวิตที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญในการลดความเสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ

3.7) กิจกรรมนอกหลักสูตร เป็นกิจกรรมเสริมทักษะทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และกีฬาให้กับเด็กและเยาวชน นอกเหนือจากกิจกรรมทางด้านการศึกษาที่ได้รับในชั้นเรียนทั่วไป เพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกคน ได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรตามความสนใจ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยกิจกรรมจะเน้นการพัฒนาร่างกาย จิตใจ และความคิด ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมทักษะชีวิต กิจกรรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

3.8) การให้หรือตัดประโยชน์ เป็นการให้หรือตัดประโยชน์ของเด็กและเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเคร่งครัดในระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองรวมทั้งส่วนรวม รวมถึงเป็นการสร้างแรงจูงใจในการฝึกอบรมให้แก่เด็กและเยาวชน โดยให้ประโยชน์ตอบแทนลดหลั่นตามชั้นของเด็กและเยาวชน เมื่อประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ดีระหว่างการฝึกอบรมหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ควบคุมที่กำหนด ซึ่งพิจารณาจากผลความก้าวหน้าในการฝึกอบรม ตลอดจนความประพฤติในระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 59 60 และ 61

จากการวิเคราะห์แผนการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในแง่มุมต่าง ๆ พบว่า มีการกำหนดแผนการฝึกอบรมออกเป็นกิจกรรมทั้งหมด 5 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน 2) ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน 3) ด้านการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร 4) ด้านแนวทางการดูแลเด็กและเยาวชน และ 5) ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในส่วนนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการจำแนกพิสัยของการเรียนรู้ออกเป็น 3 โดเมน ตามแนวคิดของ Benjamin Bloom (อ้างถึงใน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.) ประกอบด้วยด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ซึ่งว่าด้วยความรู้ความเข้าใจและการรู้คิด ด้านจิตพิสัย (affective) ว่าด้วยอารมณ์ความรู้สึกและเจตคติ และด้านทักษะพิสัย

(psychomotor) เป็นด้านที่วัดด้วยของทักษะและความสามารถ และขณะเดียวกันยังมีมิติอื่น ๆ ที่มุ่งจัดประเภทประกอบ เช่น มิติสภาวะทางกาย (body/physical functioning) มิติด้านสังคม (social) เพื่อให้รายละเอียดของคุณลักษณะมิติที่มุ่งแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เหมาะสมและครอบคลุมมากขึ้น รายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ และคุณลักษณะที่มุ่งบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในโปรแกรมที่สังเคราะห์ได้ สามารถสรุปได้ดังตาราง 2.1

ตาราง 2.1 โปรแกรมหรือแผนการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

แผนการฝึกอบรม	รายละเอียด/ระยะเวลา กิจกรรม	ประเภทของการเข้าร่วม		มิติที่มุ่งแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
		แบบกลุ่ม	รายบุคคล	
1. ด้านการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน				
1.1 โปรแกรมบำบัดพื้นฐาน	จัดกิจกรรม จำนวน 16 คาบ โดยผู้เข้าอบรมทุกคนต้องเข้ารับการแก้ไขบำบัด มีทั้งหมด 7 กิจกรรม และมีการประเมินผล ในตอนท้าย 1 คาบ	✓		● แรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเอง (A) ● ความวิตกกังวล/ความเครียด (A) ● ทักษะคิดทางบวกต่อครอบครัว (A) ● คุณธรรม-จริยธรรม (A) ● ความภาคภูมิใจ (A) ● การทำงานเป็นทีม (P, S) ● ความรับผิดชอบ (A) ● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A)
1.2 โปรแกรมบำบัดยาเสพติด	ระยะเวลาจะแตกต่างกันไปในแต่ละกิจกรรม โดยจำแนก ระดับของผู้กระทำผิดออกเป็นตามระดับความรุนแรงของการใช้สารเสพติด ได้แก่ 1) กลุ่มติดตาม 2) กลุ่มเสี่ยง 3) กลุ่มติด และ 4) กลุ่มเสพ		✓	กลุ่มติดตาม ● ความภาคภูมิใจในตนเอง (A) ● ความรับผิดชอบ (A) ● การจัดการอารมณ์ (P) ● การจัดการปัญหา (P) ● การรู้จักตนเองและคุณค่าของตนเอง (A) ● การจัดการความขัดแย้งในครอบครัว (P, S) ● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A, P) ● การสื่อสาร (P, S) ● การทำงานเป็นทีม (P, S) ● การจัดการความเครียด (P) ● คุณธรรม-จริยธรรม (A) ● การต่อต้านยาเสพติด (P) ● การตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด (B) กลุ่มเสี่ยง ● แรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนตนเอง (A) ● ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและสุรา (C) ● ทักษะการตัดสินใจ (P)

แผนการฝึกอบรม	รายละเอียด/ระยะเวลา กิจกรรม	ประเภทของการเข้าร่วม		มิติที่มุ่งแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
		แบบกลุ่ม	รายบุคคล	
				● การจัดการอารมณ์ (P) ● สมรรถภาพทางกาย (B) ● คุณธรรม-จริยธรรม (A) ● การเคารพตนเอง (A) ● ความรับผิดชอบ (A) ● ความภาคภูมิใจในตนเอง (A) ● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A) กลุ่มเสพ/กลุ่มติด ● การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนการเสพยาเสพติด (A) ● การตระหนักรู้ (A) ● ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (C) ● การป้องกันการกลับไปเสพซ้ำ (C, P) ● ทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับยาเสพติด (P) ● ความภาคภูมิใจในตนเอง (A) ● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A) ● การจัดการอารมณ์ (P) ● คุณธรรม-จริยธรรม (A) ● ความรับผิดชอบ (A)
1.3 โปรแกรมบำบัดฟื้นฟูเฉพาะด้าน				
1.3.1 Forensic CBT (สำหรับนักจิตวิทยา)	เป็นโปรแกรมที่ดำเนินการบำบัดโดยนักจิตวิทยา มี 2 ประเภทหลักคือ โปรแกรมหลักและโปรแกรมเพิ่มเติม	✓		โปรแกรมหลัก ● การสร้างแรงจูงใจ (A) ● วิธีคิดของผู้กระทำผิด (C, A) โปรแกรมเพิ่มเติม ● ความเข้าใจผู้อื่น (A, S) ● การจัดการความโกรธ (P)
1.3.2 สำหรับนักสังคมสงเคราะห์	เป็นโปรแกรมที่ดำเนินการบำบัดโดยนักสังคมสงเคราะห์ มี 3 ประเภทหลักคือ การเลือกคบเพื่อน ชุมชนและสภาพแวดล้อม และครอบครัว	✓		การเลือกคบเพื่อน ● การเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น (A, S) ● การเลือกคบเพื่อน (P, S) ● การสื่อสาร (P, S) ชุมชนและสภาพแวดล้อม ● การรับผิดชอบ (A) ● การหลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม (P) ● การปฏิบัติตนที่เหมาะสม (P) ● การจัดการปัญหา (P) ● ความมีจิตอาสา (A)

แผนการฝึกอบรม	รายละเอียด/ระยะเวลา กิจกรรม	ประเภทของการเข้าร่วม		มิติที่มุ่งแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
		แบบกลุ่ม	รายบุคคล	
				ครอบครัว ● การรับผิดชอบ (A) ● คุณธรรม-จริยธรรม (A) ● ทักษะคิดทางบวกต่อครอบครัว (A) ● การเรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่น (A, S) ● การจัดการความขัดแย้งในครอบครัว (P, S) ● การสื่อสาร (P, S) ● การจัดการปัญหา (P) ● การปฏิบัติตนที่เหมาะสม (P) ● การจัดการอารมณ์ (P)
2. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน				
2.1 การจัดการศึกษาสามัญ	เป็นการจัดการศึกษาในสายสามัญ เช่น ม.ต้น ม.ปลาย	✓		● ความรู้จากการศึกษาแบบสามัญ (C)
2.2 การจัดการศึกษาวิชาชีพ	เป็นการจัดการศึกษาในสายวิชาชีพ โดยอิงวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ดนตรี เป็นต้น	✓		● ความรู้ด้านวิชาชีพ (C)
3. กิจกรรมนอกหลักสูตร				
3.1 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	
3.2 กิจกรรมทักษะชีวิต	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	✓		● คุณธรรม-จริยธรรม (A)
3.3 กิจกรรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	✓		● สุขภาพ (B)
3.4 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	✓		● คุณธรรม-จริยธรรม (A)
3.5 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	✓		● คุณธรรม-จริยธรรม (A)
4. แนวทางการดูแลพฤติกรรมเด็กและเยาวชน				
เป็นการนำเนื้อหาจากโปรแกรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดูแลพฤติกรรมเด็กและเยาวชนเพิ่มเติม ตามความจำเป็นของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดนั้น ๆ เช่น การสร้างแรงจูงใจ (A) การปรับวิธีคิดด้วย FCBT (A, P)				
5. การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย				
5.1 การประเมินนิเทศเด็กและเยาวชน และครอบครัว	ระยะเวลา/จำนวนคาบขึ้นกับเฉพาะบุคคล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	-
5.2 การฝึกทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม	ไม่มีรายละเอียด	ไม่ข้อมูล	ไม่ข้อมูล	● ทักษะชีวิต (P)

แผนการฝึกอบรม	รายละเอียด/ระยะเวลา กิจกรรม	ประเภทของการเข้าร่วม		มิติที่มุ่งแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
		แบบกลุ่ม	รายบุคคล	
5.3 การสร้างความเข้มแข็ง ในทางจิตใจ	ไม่มีรายละเอียด	ไม่ข้อมูล	ไม่ข้อมูล	● ความเข้มแข็งในการมองโลก (A)
5.4 การแนะแนวการศึกษาและ การประกอบอาชีพ	ไม่มีรายละเอียด	ไม่ข้อมูล	ไม่ข้อมูล	● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A)
5.5 กิจกรรมการเตรียมความ พร้อมสู่ตลาดแรงงาน	ไม่มีรายละเอียด	ไม่ข้อมูล	ไม่ข้อมูล	● ทักษะชีวิต (P) ● การสร้างเป้าหมายในชีวิต (A)

หมายเหตุ สภาวะทางกาย (B: Body) ความรู้ความคิด (C: cognitive domain) ความรู้สึก (A: affective domain)
ทักษะ/ความสามารถ (P: psychomotor domain) สังคม (S: Social)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 2.1 พบว่าโปรแกรมบำบัดพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกคนต้องเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสภาพปัญหาด้านความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็นแตกต่างกันอย่างไร ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นที่น่าสนใจพบจะเป็นกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเฉพาะรายหรือเป็นรายบุคคล โดยขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและภูมิหลังของพวกเขา ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรมการบำบัดยาเสพติด โปรแกรมบำบัดฟื้นฟูเฉพาะด้าน การจัดการศึกษา กิจกรรมนอกหลักสูตร แนวทางในการดูแลพฤติกรรมเด็กและเยาวชน รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่มุ่งแก้ไขบำบัดจากโปรแกรมหรือแผนการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพบว่า มีการมุ่งบำบัดมิติที่เป็นคุณลักษณะหรือคุณลักษณะเชิงจิตพิสัย (affective domain) เป็นหลัก เช่น การสร้างแรงจูงใจ คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ การเคารพตนเอง การตระหนักรู้ เป็นต้น รองลงมามิติที่มุ่งบำบัดคือทักษะหรือความสามารถ (psychomotor domain) เช่น ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการจัดการอารมณ์ ความสามารถในการจัดการปัญหา ความสามารถในการจัดการความเครียด สมรรถภาพทางกาย ทักษะการเลือกคบเพื่อน เป็นต้น ส่วนมิติที่มีการมุ่งบำบัดที่พบได้น้อยหรือพบได้เป็นแบบองค์รวมคือมิติด้านความรู้ (cognitive domain) โดยจะพบมิติการให้ความรู้เฉพาะโปรแกรมบำบัดด้านยาเสพติด เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและสุรา การป้องกันการกลับไปเสพซ้ำ เป็นต้น ส่วนมิติความรู้ที่บำบัดอีกส่วนพบในลักษณะความรู้ให้ในส่วนของการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการจัดการศึกษาแบบสามัญและการจัดการศึกษาแบบวิชาชีพ

แต่อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังพบแนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิด โดยเป็นแนวคิดร่วมสมัยที่มีการประยุกต์จากแนวคิดต่าง ๆ กันมาใช้ในการบวนการยุติธรรม แต่ไม่พบแนวคิดที่เป็นเรื่องของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่มีการให้รายละเอียดเอาไว้โดยตรงไปตรงมาอย่างชัดเจน

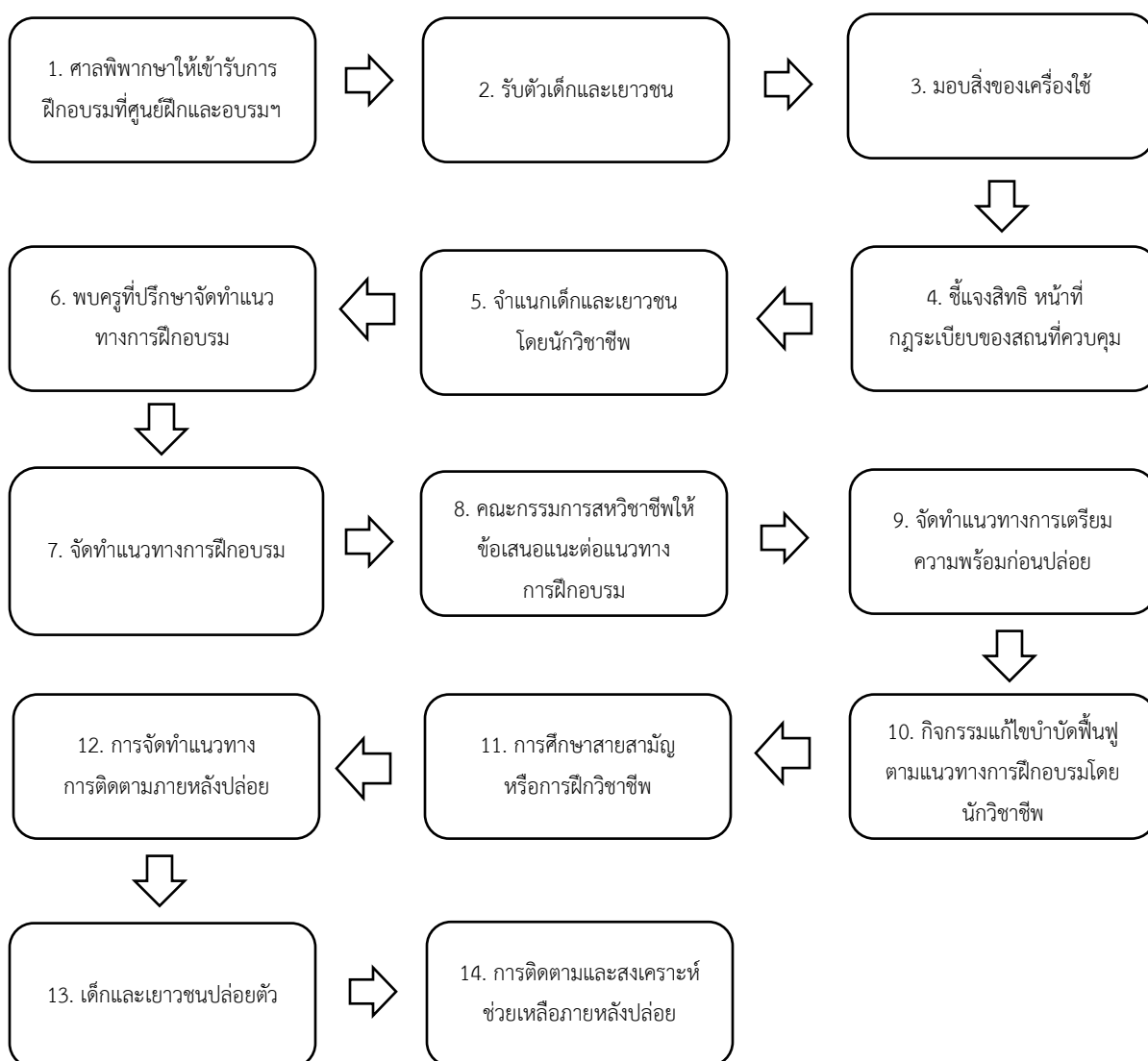
2.8 กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ตัวจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เป็นการเตรียมเด็กและเยาวชนตั้งแต่รับตัวเข้าสู่สถานที่ควบคุมก่อนได้รับการปล่อยตัวออกจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคม โดยการประเมินความเสี่ยงของเด็กและเยาวชนที่ยังคงเหลือ และประเมินความพร้อมของครอบครัวในการดูแลเด็กและเยาวชนและจัดกิจกรรมเพื่อให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาที่ยังคงเหลือ เพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์เด็กและเยาวชนให้สามารถแก้ไข้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับคืนสู่ครอบครัวและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ปรับตัวทั้งทางพฤติกรรม จิตใจ อารมณ์ และฟื้นฟูในด้านต่าง ๆ ตลอดจนจัดหาบริการสังคมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไร้ญาติขาดที่พึ่ง หรือมีปัญหาครอบครัว โดยเปิดโอกาสให้ชุมชน สังคม ได้เข้าใจและให้การยอมรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การดำเนินงานการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เป็นการดำเนินการติดตามช่วยเหลือเด็กและเยาวชนจะดำเนินการโดยนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินชีวิตและการพัฒนาการของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อย ประคับประครองเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้หากเด็กและเยาวชนมีความต้องการที่จะขอรับความช่วยเหลือและบริการทางสังคมต่าง ๆ การติดตามภายหลังปล่อยจะเป็นกระบวนการที่จะเข้าไปช่วยเหลือได้ทันต่อเหตุการณ์ การติดตามจะทำให้ทราบว่าเด็กและเยาวชนมีการดำเนินชีวิตอย่างไร พบปัญหาหรือยังมีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความจำเป็นให้เด็กและเยาวชนสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งในการติดตามจะพิจารณาตามแนวคิด Good Live Model ซึ่งเป็นปัจจัยปกป้องต่อการกระทำผิดซ้ำ 5 ประการ ได้แก่ 1) การมีการศึกษาหรือมีการประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามความถนัดหรือความสนใจ 2) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและปลอดภัย 3) สัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัวและชุมชน 4) มีการคบเพื่อนที่ดี และ 5) มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

การสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็ก เยาวชน และครอบครัว เป็นการจัดบริการทางสังคมตามสภาพปัญหาและความจำเป็นเพื่อให้เด็ก เยาวชนและครอบครัว ได้รับสวัสดิการและการคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสม ในกรณีที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือจัดสวัสดิการที่หน่วยงานไม่สามารถจัดให้ได้ จะดำเนินการส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์จากหน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนหรือบุคคลที่เห็นสมควรเพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ

จากกระบวนการที่นำเสนอทั้งหมด สามารถสรุปกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชนหลังมีคำพิพากษาของไทย โดยมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสุขภิบาล และด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังภาพ 2.2

ภาพ 2.2 กระบวนการดูแลเด็กและเยาวชนหลังมีคำพิพากษา

อ้างอิง ดัดแปลงจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (2563)

2.9 โครงการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของศาลเยาวชนและครอบครัว

การดำเนินงานของศาลเยาวชนและครอบครัว ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนหลังจากผ่านขั้นตอนการจำแนก และคัดกรองเด็กและเยาวชนโดยผ่านทางศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมแล้ว ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมจะทำรายงานเสนอศาลเพื่อพิจารณาว่าจะกำหนดมาตรการในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนอย่างไร ในการดำเนินงานของศาลเยาวชนและครอบครัวได้จัดทำโครงการเพื่อรองรับการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ในส่วนของโครงการต่าง ๆ นั้น เนื่องจากศาลเยาวชนและครอบครัวมีทุกจังหวัดในประเทศไทย และเป็นอำนาจของผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในแต่ละศาลเยาวชนและครอบครัว ในการจัดโครงการต่าง ๆ ทำให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดอาจไม่มีโอกาสได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในทิศทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงโครงการต่าง ๆ และนำเสนอเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้จัดทำกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญเพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว กระบวนการในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจะเป็นการเสริมสร้างความรู้เพื่อเป็นเกราะป้องกันเด็กและเยาวชนรวมถึงครอบครัว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดและ เยาวชนกระทำความผิดซ้ำ ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยการส่งเสริมความรู้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม ไปใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข (ศรีธญา เลิศศาสตร์วัฒนา, 2560) โดยแบ่งโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ได้ 4 ประการ คือ 1) โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว 2) โครงการหรือกิจกรรมการเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิต 3) โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการลดปัญหาสังคม และ 4) โครงการส่งเสริมความรู้

องค์ความรู้ที่เรียบเรียงเอาไว้ข้างต้น นำเสนอโมทัศน์และกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ส่วนถัดไปจะเป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินที่เกี่ยวกับการประเมินกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอันเป็นเป้าหมายหลักของการศึกษา ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้มุ่งเน้นกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการประเมินเกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดปัญหาฟื้นฟูผู้กระทำความผิด นำเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเกี่ยวกับการประเมินที่อาจเกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้ดังสาระในตอนถัดไปนี้

ตอนที่ 2 การประเมินที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

บทบาทของการประเมินเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนเพื่อให้ได้สารสนเทศอย่างรอบด้านในการตัดสินใจหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเข้ามามีบทบาทได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการพิพากษากระทำผิด กระบวนการของการพิพากษา และการตัดสินใจสำหรับการนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปสู่การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อไป อย่างไรก็ตามในส่วนต้นที่เป็นกระบวนการยุติธรรมอยู่นอกเหนือขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ การศึกษาครั้งนี้มีกรอบการพิจารณาเพียงกระบวนการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อการแทรกแซงสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมินระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเด็กและเยาวชนสู่สังคมทั่วไปเท่านั้น จากการศึกษาเอกสารของคณะผู้วิจัยพบว่า สามารถจำแนกประเภทของเครื่องมือประเมินที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ได้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) เครื่องมือประเมินโดยทั่วไป (general application measures) 2) เครื่องมือประเมินในกระบวนการยุติธรรม (forensic assessment instruments) และ 3) การใช้ชุดของแบบประเมินอย่างครอบคลุม (comprehensive assessment batteries) (Hoge, 2012)

เครื่องมือประเมินทั่วไป (general application measures) ที่นิยมใช้จะประกอบไปด้วยเครื่องมือมาตรฐานต่าง ๆ ที่มุ่งให้ค่าระดับคะแนนของคุณลักษณะของผู้ที่ได้รับการประเมิน ตัวอย่างเช่น 1) แบบวัดบุคลิกภาพ (personality tests) มุ่งวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยาเป็นหลัก โดยให้ค่าคะแนนที่สะท้อนคุณลักษณะของผู้กระทำผิด เช่น แบบวัดความเครียด แบบวัดภาวะซึมเศร้า 2) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview schedules) เป็นการรวบรวมข้อมูลอารมณ์และพฤติกรรมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัย เช่น แบบสัมภาษณ์เพื่อวินิจฉัย มาตรการประเมินเพื่อบ่งชี้พฤติกรรมเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินได้โดยใช้สารสนเทศจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องมือประเมินพฤติกรรมของเด็กโดยใช้ พ่อ-แม่ ครู และตัวเด็ก ที่จะต้องรายงานตนเอง เช่น แบบวัดความก้าวร้าว แบบวัดสุขภาพจิต แบบวัดประเภทเหล่านี้ สามารถใช้วัดได้ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก็ได้ (Hoge, 2012)

เครื่องมือประเมินในกระบวนการยุติธรรม (forensic assessment instruments)

เครื่องมือประเมินเชิงกฎหมายเป็นอีกประเภทที่พบได้ในกระบวนการยุติธรรมหรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด เครื่องมือประเภทนี้ให้สารสนเทศเกี่ยวกับข้อควรพิจารณาทางกฎหมายของเด็กและเยาวชน การเตรียมการดูแล และการตัดสินใจเพื่อวางแผนการดำเนินการภายหลังจากการพิจารณาผลการประเมิน นอกจากนี้ เครื่องมือประเภทเหล่านี้ยังครอบคลุมเครื่องมือมาตรฐานที่มุ่งวัดคุณลักษณะบางประการจากการรายงานตนเอง (self-reporting) ของเด็กและ

เยาวชน เช่น เจตคติต่อการต่อต้านสังคม (attitude towards antisocial) และพฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial behavior) การให้ค่านิยม (value) และความเชื่อต่าง ๆ (belief) ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงรวมไปถึงการใช้เครื่องมือที่ใช้ประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น (risk/needs assessment) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นนี้ มีการใช้อย่างแพร่หลายมากและมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งความตรงและความเที่ยงเอาไว้อย่างรัดกุม เช่น Arizona Juvenile Risk Assessment Form, Juvenile Probation and Aftercare Assessment Form, Washington State Juvenile Court Risk Assessment, Youth Level of Service/Case Management Inventory (Hoge, 2012)

การใช้ชุดของแบบประเมินอย่างครอบคลุม (comprehensive assessment batteries)

ในบางครั้งการใช้การประเมินด้วยวิธีเดียว ๆ หรือเครื่องมือเดียวอาจไม่สามารถให้สารสนเทศการพิจารณาหรือตัดสินผลเกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้รอบด้าน การใช้ชุดของการประเมินที่ประกอบไปด้วยวิธีการหลาย ๆ วิธี จะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เสริมกันในการตัดสินผลอย่างแม่นยำ เช่น การใช้การสัมภาษณ์ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement) และความถนัดทางการเรียน (cognitive aptitude) การใช้แบบวัดบุคลิกภาพ การใช้แบบวัดเชิงพฤติกรรม การประเมินความต้องการจำเป็นและความเสี่ยง โดยการใช้การประเมินมิตย้อย ๆ เหล่านี้ร่วมกัน (Hoge, 2012)

นอกจากนี้ยังมีประเด็นในเชิงปฏิบัติและเชิงจริยธรรมที่ควรพึงระวังในกระบวนการการประเมิน เช่น การเลือกแบบวัดที่เหมาะสม มีการพิจารณาคัดสรรแบบประเมินให้เหมาะสมกับบริบท ควรพิจารณาเรื่องงบประมาณ ความเชี่ยวชาญของผู้ประเมิน การพิจารณาความสอดคล้องกับระบบยุติธรรม และควรคำนึงถึงหลักจริยธรรมในทุกกระบวนการของการประเมิน และยังคงพิจารณาอย่างถี่ถ้วนหากหากมีข้อมูลจากผลการประเมินจากข้อมูลหลายแหล่งที่ขัดแย้งกัน กระบวนการประเมินจะต้องหาทางในการพิจารณาร่วมกันเพื่อให้ผลการประเมินที่ถูกต้องและตรงจุดมากที่สุด (Hoge, 2012) ซึ่งในส่วนต่อไปคณะผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตามขั้นตอนของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน คณะผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยจำแนกออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การประเมินเพื่อการจำแนก 2) การประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าและผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และ 3) การประเมินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินเพื่อการจำแนก (classification assessment)

การประเมินการจำแนก เป็นขั้นตอนลำดับต้น ๆ ของกระบวนการ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยในการพิจารณาและตัดสินใจสำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อการแทรกแซง (intervention) หรือการจัดโปรแกรมสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมินส่วนนี้มุ่งเน้นในการวางตำแหน่งผู้กระทำผิด (placement) หรือการจำแนกให้เหมาะสมกับสภาพและปัญหาที่จะได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รวมถึงนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผู้กระทำผิด การประเมินในส่วนนี้ มุ่งเน้นการประเมินปัจจัยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อจัดหมวดหมู่ผู้กระทำผิดตามระดับความเสี่ยง และความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิด ต้องการความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ไปสู่การดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้บรรลุเป้าหมาย นั่นคือการลดโอกาสในการกระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาและเน้นการปฏิบัติเพื่อการสนับสนุนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคล โดยตระหนักถึงศักยภาพในการเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของบุคคลนั้น ๆ ประกอบด้วย (Inciardi, 1993; Lauen, 1997) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ สามารถสรุปประเด็นและแนวคิดที่ใช้ในการประเมินเพื่อการจำแนกสำหรับผู้กระทำผิดได้พอสังเขปดังนี้

1.1 การประเมินความเสี่ยง (risk assessment)

การประเมินความเสี่ยง เป็นการประเมินที่มีความสำคัญ เพราะช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแทรกแซงทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ช่วยให้ผู้สามารถบำบัดและจัดการผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม การได้สารสนเทศที่เป็นปัจจัยเสี่ยงอาจเป็นข้อมูลที่นำไปสู่การแก้ไขบำบัดเพื่อให้ผู้กระทำผิดไม่กระทำผิดซ้ำได้อย่างแม่นยำ ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดการกับความเสี่ยงเหล่านี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรม สามารถเลือกใช้กลยุทธ์และโปรแกรมต่าง ๆ ที่ไม่เพียงแต่ตรงกับสภาพความเสี่ยงของเยาวชนได้เท่านั้น แต่ยังลดความเสี่ยงต่าง ๆ ของชุมชนที่อาจจะเกิดจากการกระทำผิดด้วย การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ควรทำอย่างต่อเนื่องและมีการปรับเปลี่ยนไปได้ในทุก ๆ กระบวนการของระบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (Latessa & Lovins, 2010)

สำหรับการประเมินความเสี่ยง มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญขององค์ประกอบที่ใช้ในการวัดความเสี่ยง ได้แก่ 1) *ระดับของการกระทำผิด* เป็นการบ่งชี้ระดับความรุนแรงและประเภทของการกระทำผิดเพื่อประเมินระดับความเสี่ยง 2) *ประวัติของการกระทำผิด* วิเคราะห์จากพฤติกรรมของการกระทำผิด การจับกุม และการลงโทษในคดีเดิม 3) *พฤติกรรมบ่งชี้ในการกระทำผิด* มักเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว (aggression) พฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial behavior) รวมถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ที่อาจปรากฏให้เห็นด้านการต่อต้านกฎหมาย การขาดความสำนึกผิด 4) *บริบทแวดล้อมของ*

ครอบครัวและสังคม ประวัติความขัดแย้ง หรือปัญหาภายในครอบครัว การเลือกคบเพื่อนที่เป็นผู้กระทำผิดอื่น ๆ จะเป็นข้อมูลในการบ่งชี้สภาพของการกระทำผิด 5) การใช้สารเสพติดและปัญหาด้านสุขภาพจิต จะช่วยอธิบายระดับความเสี่ยงและอธิบายพฤติกรรมที่เอื้อต่อการกระทำผิดได้ และ 6) ประวัติด้านการศึกษา เช่น ผลการเรียน การหยุดเรียน อาจเป็นตัวบ่งชี้ในการอธิบายปัจจัยเสี่ยงเพิ่มเติมได้ (Bonta & Wormith, 2007; Catchpole & Gretton, 2003; Pusch & Holtfreter, 2018; Shepherd et al., 2014)

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีนักวิชาการบางส่วนเชื่อว่าการประเมินความเสี่ยงอาจไม่ใช่แนวทางสำคัญสำหรับการนำมาใช้ในการทำนายพฤติกรรมการกระทำผิด แต่ควรให้ความสำคัญกับการใช้การประเมินความเสี่ยงเพื่อการจัดการความเสี่ยง (risk management) และการลดความเสี่ยง (risk reduction) แทน (Olver & Wong, 2019) และความเสี่ยงก็ประกอบไปด้วยความเสี่ยงทั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ กับความเสี่ยงที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ยากหรือติดตัวเด็กและเยาวชนแบบฝังลึกยากแก้ไข

1.2 การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment)

การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นวิธีการที่ให้ความสำคัญกับความเป็นบุคคล ช่วยให้ได้แนวทางในการพัฒนาวิธีการแทรกแซงที่ปรับให้เหมาะสมกับบุคคล (personalized intervention) ด้วยการประเมินแง่มุมต่าง ๆ ของผู้กระทำผิดแต่ละบุคคลอย่างถี่ถ้วน ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนสามารถสร้างโปรแกรมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่เพียงแค่พฤติกรรมในการกระทำผิด แต่ยังรวมถึงการจัดการกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งเสริมให้ลดการกระทำผิดนั้น ๆ ด้วยการจัดกระทำบุคคลภายใต้สารสนเทศของความต้องการจำเป็น ทำให้บุคคลได้รับการตอบสนองเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก การเติบโต และสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการในการประเมินความต้องการจำเป็นคล้ายคลึงและสัมพันธ์กับกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่จำเป็นต้องมีกระบวนการจากสหวิชาชีพ อันเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต นักการศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานคุมประพฤติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ และควรเป็นกระบวนการประเมินอย่างต่อเนื่องด้วย (Bijlsma et al., 2022; Bonta & Wormith, 2007)

สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น นักวิชาการได้ให้ความสำคัญขององค์ประกอบที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็น ได้แก่ 1) ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ 2) พฤติกรรมการต่อต้านสังคม 3) ความต้องการจำเป็นด้านสุขภาพจิต อารมณ์และบุคลิกภาพ 4) ความต้องการจำเป็นด้านการศึกษาและการจ้างงาน 5) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับครอบครัวและสังคม 6) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดและสุขภาพทางกาย และ 7) การขาดความสนใจด้านสันติภาพหรือกิจกรรม

ยามว่าง (Agaskar et al., 2020; Bonta & Wormith, 2013; Latessa & Lovins, 2010; Olver & Wong, 2019)

อย่างไรก็ดี การประเมินความต้องการจำเป็นและการประเมินความเสี่ยงในบางครั้งอาจใช้มิติเดียวกันในการร่วมกันประเมิน และมีการเรียกรวม ๆ ว่า การประเมินความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็น (risk-need assessment) เพื่อระบุความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นในการแทรกแซงการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของผู้กระทำผิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้มีการให้ความสำคัญกับ 2 มิติร่วมกันและอาจจะใช้ประเมินไปพร้อมๆ กันก็ได้ เช่น โมเดล Risk-Need-Responsivity (RNR) ที่ให้ความสำคัญกับสามมิติ ได้แก่ 1) หลักการความเสี่ยง (risk principle) ให้ความสำคัญกับการระบุระดับความเสี่ยงที่จะยังผลไปสู่การจําเริญระดับการแทรกแซงที่ตรงกับความเสี่ยงของผู้กระทำผิดในการกระทำผิด คำถามสำคัญคือเป็นการประเมิน “ความเสี่ยงของใคร” 2) หลักการความต้องการจำเป็น (needs principle) มุ่งเน้นไปที่การระบุและกำหนดเป้าหมายความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิด โดยครอบคลุมลักษณะ พฤติกรรม หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมของการกระทำผิดเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ ให้ความสำคัญกับ “มีความต้องการจำเป็นอะไร” และ 3) หลักการการตอบสนอง (responsivity principle) หลักการนี้เน้นปรับการแทรกแซงให้เหมาะสมเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ ความสามารถ แรงจูงใจ และคุณลักษณะของผู้กระทำผิด เพื่อให้การแทรกแซงหรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้ความสำคัญกับ “จะจัดการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอย่างไร” (Bonta & Andrews, 2007)

1.3 การประเมินปัจจัยเพื่อการป้องกัน (protective factors assessment)

นอกจากการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นแล้ว ยังมีนักวิชาการบางส่วนให้ความสำคัญกับการประเมินปัจจัยสำหรับการป้องกัน แต่ก็ไม่ได้รับการนิยามและแพร่หลายมากนัก บางส่วนมองว่าการประเมินปัจจัยป้องกันก็เป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นอยู่แล้ว แต่อีกส่วนมองว่าการประเมินปัจจัยป้องกัน เป็นการระบุคุณลักษณะ ความสัมพันธ์ และเงื่อนไขเชิงบวกที่สามารถถ่วงดุลความเสี่ยงและส่งเสริมการพัฒนาเชิงบวก ปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการเสริมพลังให้ผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคมได้ เป็นวิธีการที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน และเพิ่มประสิทธิภาพโดยรวมของกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินปัจจัยป้องกันก็จะครอบคลุม 1) ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2) ปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ 3) ปัจจัยทางการศึกษา 4) ปัจจัยทางด้านทักษะในการทำงาน 5) ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมที่เอื้อสังคม (prosocial behavior) และ 6) รวมถึงปัจจัยในเชิงพฤติกรรมและจิตวิทยาของบุคคลด้วย (Coupland & Olver, 2020) ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นมีความคล้ายคลึงกับคุณลักษณะของ

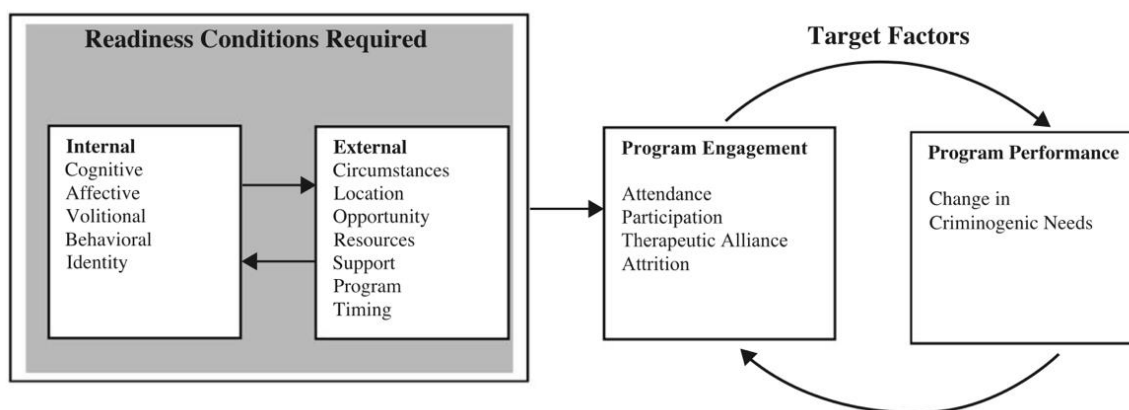
การประเมินทั้งความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น เพราะฉะนั้น ทั้งการประเมินความเสี่ยงและการประเมินการป้องกัน ในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด จึงเป็นกระบวนการเสริมกันและกัน ช่วยสร้างความเข้าใจให้รอบด้านเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด โดยการประเมินความเสี่ยง จะช่วยให้การแทรกแซงประสบความสำเร็จโดยเอื้อให้ผู้กระทำความผิดไม่กระทำความผิดซ้ำ ขณะที่สารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยป้องกันสามารถสร้างความยืดหยุ่น ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก และสนับสนุนการฟื้นฟูที่ประสบความสำเร็จให้มากขึ้น (Chu et al., 2022)

1.4 การประเมินความพร้อมของผู้กระทำความผิดในการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (treatment readiness assessment)

การประเมินความพร้อมของผู้กระทำความผิด เป็นกรอบที่ใช้ในการประเมินและทำความเข้าใจสภาพด้านความพร้อมของผู้กระทำความผิด เพื่อให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์จากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ได้มากที่สุด โมเดลนี้พัฒนาขึ้นภายใต้หลักการที่ว่า บุคคลอาจมีความเต็มใจและความสามารถในการมีส่วนร่วมในการแทรกแซงที่แตกต่างกัน จึงมีความพยายามระบุปัจจัยที่อาจมีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง กระบวนการให้ความสำคัญกับบุคคลเป็นศูนย์กลาง และแนวทางที่ยืดหยุ่นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การแทรกแซงที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเข้าใจว่าผู้กระทำความผิดมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงในจุดใด (Ward et al., 2004) เป็นโมเดลที่ขยายมาจากแนวหลักการการตอบสนอง (responsivity principle) ในโมเดล RNR (Mossière & Serin, 2014)

โดย Ward et al. (2004) ได้เสนอโดยสรุปสาระสำคัญของโมเดลได้ว่า ความพร้อมของผู้กระทำความผิดในการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ขึ้นอยู่กับ 1) ปัจจัยภายในหรือตัวบุคคล (internal or personal factors) ประกอบด้วยคุณลักษณะหลายประการที่ช่วยให้พวกเขาผู้กระทำความผิดสามารถทำงานหรือตอบสนองต่อโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เป็นอย่างดี ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ (ความเชื่อ กลยุทธ์ และการรับรู้) อารมณ์ ความตั้งใจ (ความต้องการ/ความปรารถนา) พฤติกรรม (ทักษะ/ความสามารถ) นอกจากนี้ยังหมายถึง อัตลักษณ์เฉพาะ ที่ครอบคลุมอัตลักษณ์บุคคลและสังคม และ 2) ปัจจัยเชิงบริบท (external or contextual factors) ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสมัครใจ สถานที่ที่เข้ารับการบำบัด โอกาส (ความพร้อมของโปรแกรมในการบำบัด) ทรัพยากร (คุณภาพของโปรแกรม/ความพร้อมของนักบำบัดที่ผ่านการฝึกอบรม รวมถึงการมีวัฒนธรรมในการบำบัดที่เหมาะสม) นอกจากนี้ ยังหมายถึง การเกื้อหนุนระหว่างบุคคล กล่าวคือการบำบัดจะต้องมีผู้ที่มีหวังหรือปรารถนาดีให้ผู้กระทำความผิดมีพัฒนาการดีขึ้นในระหว่างการบำบัดและต้องการให้พวกเขาประสบความสำเร็จในการแก้ไขบำบัด และลักษณะของโปรแกรม เช่น โปรแกรมวัดระยะเวลาของการรักษา โดยปัจจัยภายในและภายนอกที่

เกี่ยวข้องเหล่านี้จะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เช่น ระดับความผูกพันในตัวโปรแกรม (program engagement) เช่น การเข้าร่วม การมีส่วนร่วม การผูกพันกับนักบำบัด การไม่มีอัตราในการออกจากโปรแกรมฯ เป็นต้น ทั้งนี้ยังรวมถึงประสิทธิภาพของโปรแกรม (program performance) นั่นคือการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า สรุปโมเดลได้ ดังภาพ 2.3

ภาพ 2.3 โมเดลความพร้อมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

อ้างอิง Ward et al. (2004) หน้า 650

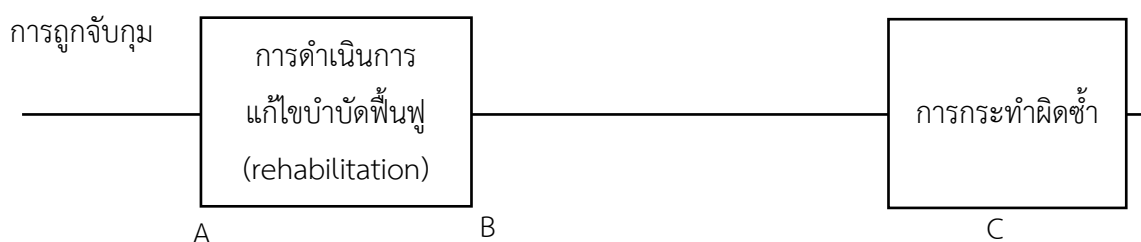
2. การประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้า และการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด

องค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินผลสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดมีการศึกษาหลายแนวทาง ส่วนใหญ่โดยธรรมชาติของการใช้โปรแกรมฯ หรือการดำเนินการแทรกแซงการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด จะยังคงใช้แบบประเมินที่เป็น การประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น (risk-need assessment) ในการใช้ประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้า ตลอดจนผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด เนื่องจากยังเป็นคุณลักษณะในเชิงความคิดความรู้สึก และพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการวิเคราะห์ในส่วนแรกของกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

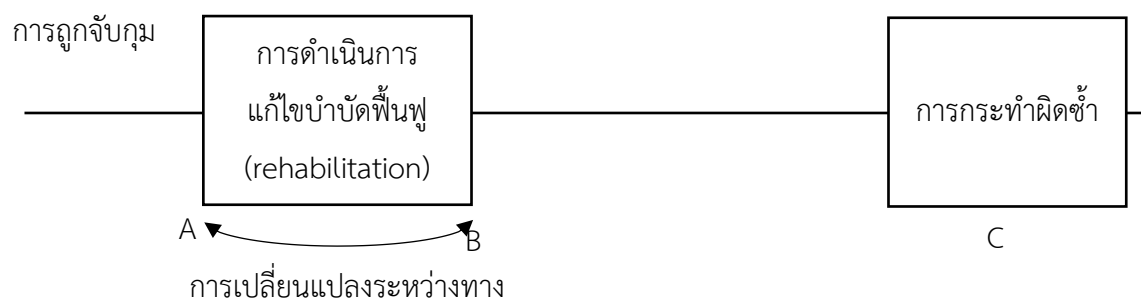
นักวิชาการพยายามสร้างโมเดลในการอธิบายว่าผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในระหว่างการเข้ารับการอบรม พร้อมทั้งอธิบายแนวคิดของการประเมินที่ต่างกัน โดยแบบแรกแสดง การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดโดยทั่วไป เมื่อบุคคลที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด จะต้องได้รับการจับกุมและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หากได้รับการตัดสินให้เข้าร่วมโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด จะต้องเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ผู้ที่เข้าร่วมจะใช้เวลาหลายเดือนในโปรแกรม และส่วนใหญ่จะถูกปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคมในภายหลัง หลังจากนั้นผู้ประเมินจะติดตามผลการทำผิดซ้ำ

หากอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ แสดงว่าการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นมีประสิทธิผล ขณะที่อีกแนวคิดหนึ่ง เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้กระทำผิด (stable change) โดยการนำสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเหล่านั้นมาใช้ในการหาความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ นั่นหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวกลางที่ช่วยในการอธิบายว่าผู้กระทำผิดเหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำหรือไม่ แสดงผลสรุปของทั้งสองแนวคิดได้ ดังภาพ 2.4

แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยทั่วไป

แนวคิดของการประเมินการเปลี่ยนแปลงในระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ภาพ 2.4 แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

อ้างอิง ปรับจาก Yesberg and Polaschek (2015) และ Yesberg and Polaschek (2019)

อย่างไรก็ดี แม้จะมีความพยายามในการอธิบายว่าการเปลี่ยนแปลงของผู้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรกับผู้กระทำผิดซ้ำแต่องค์ประกอบที่ใช้ในการวัดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็ยังเกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงอยู่เช่นเดิมซึ่ง Serin et al. (2007 อ้างถึงใน Serin et al., 2016) และโมเดลดังกล่าวปรับใหม่โดย Yesberg and Polaschek (2019) ให้ความสำคัญกับการประเมิน 4 องค์ประกอบ ที่เรียกว่า “องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัต (dynamic risk factors)”

โดยเชื่อว่า ความเสี่ยงแบบพลวัตเป็นความเสี่ยงที่เหมาะสมในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมากกว่าการนำความเสี่ยงทั้งหมดมาพิจารณา โดยมีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ย่อย ดังภาพ 2.5

Stable Subscale	Internal Acute Subscale	External Acute Subscale	Protective Subscale
Peer associations	Substance abuse	Interpersonal relationships	Responsive to advice
Attitudes towards authority	Anger/hostility	Living situation	Prosocial identity
Impulse control	Negative mood	Employment	High expectations
Problem-solving		Attachment with others	Costs/benefits
Sense of entitlement			Social supports
Opportunity/access to victims			Social control

ภาพ 2.5 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู
อ้างอิง Serin et al. (2007 อ้างถึงใน Serin et al., 2016); Yesberg and Polaschek (2019) หน้า 2,680

นอกจากการวัดการเปลี่ยนแปลงของผู้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ยังมีนักวิชาการที่พยายามในศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (treatment readiness) ความผูกพันกับการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (treatment engagement) และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป (behavioral change) ในระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยมุ่งวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม เช่น เจตคติ แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม ปฏิกริยาโต้ตอบทางอารมณ์และความรู้สึก การวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) และความเชื่อ (belief) จากนั้นจึงนำคะแนนดังกล่าวมาใช้ในการทำนายระดับความผูกพันกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยวัดการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา (measure change in readiness overtime) จุดประสงค์ในการใช้คะแนนเหล่านี้มาเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับบริบทในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การปรับเปลี่ยนโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและการปรับที่ตัวผู้กระทำผิดในระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (McMurrin & Ward, 2010)

ต่อมา Serin et al. (2013) ได้สังเคราะห์เครื่องมือการประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยคณะผู้วิจัยจะคัดมาเฉพาะเครื่องมือที่สำคัญและสอดคล้องกับบริบทของตัวอย่างที่เป็นกลุ่มของผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน แสดงตัวอย่างเครื่องมือวัดการเปลี่ยนแปลงในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของผู้กระทำผิดได้ ดังตาราง 2.2

ตาราง 2.2 ตัวอย่างเครื่องมือประเมินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

นักวิจัย	n	ตัวอย่าง	ชื่อโปรแกรมการบำบัด	ระยะเวลา	ชื่อเครื่องมือวัด/องค์ประกอบที่มุ่งวัด	ประเภทเครื่องมือ
Boudette (1989)	69	เด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด อายุ 14-18 92% เป็นเพศชาย	Outward Bound full experience vs. single daycontrol group	24 วัน กับ 1 วัน	● <i>Jesness Inventory</i> – Maladjustment – Values – Immaturity – Autism – Alienation – Aggression – Withdrawal – Social anxiety – Repression – Denial <i>Global Self Esteem Scale</i>	SRQ
Dawson (1998)	50	เด็กและเยาวชน ที่ทำทัณฑ์บน อายุเฉลี่ย 15.2 ปี 77% เป็นเพศชาย	Green Brigade Program	96 ชั่วโมง ในช่วงปี 1996	● <i>Behavior Assessment System for Children (BASC)</i> – Self-esteem – Relationships – Locus of control – School attitudes	SRQ
Golden (2002) Golden et al. (2006)	142	ผู้กระทำผิดที่ศาล กำหนดให้ทำ ภาคทัณฑ์ และเข้ารับการ บำบัดแก้ไขฟื้นฟู (70% เป็นเพศชาย)	Thinking for a Change completers vs. dropouts and matched controls	44 ชั่วโมง	● <i>Social Problem Solving Inventory-Revised (SPSI-R)</i> ● <i>Interpersonal Problem-Solving Skills Assessment (ISSA)</i> ● <i>Criminal Sentiments Scale (CSS)</i> – Attitudes to law – Attitudes to court – Attitudes to Police – Tolerance of law violation – Identification with criminal ● <i>Social Skills Self-Evaluation (SSE)</i>	SRQ
หมายเหตุ. ข้อมูลเครื่องมือวัดปรับจาก Serin et al. (2013) รายการอ้างอิงใด ๆ ในตารางนี้อ้างถึงใน Serin et al. (2013) SRQ=Self-report questionnaire, PQ=parent questionnaire, OQ=observer questionnaire						
Knott (2004)	138	เด็กและเยาวชนที่ ถูกคุมขัง อายุ 11-17 ปี 77% เป็นเพศชาย	Life Challenge Program vs. 16 – usual services control sessions group	16 เซสชัน	● <i>Self-Efficacy Scale (SEFF)</i> – General – Social ● <i>Self Control Schedule (SCS)</i> ● <i>Self-Efficacy for Anger Management, Goal Setting and</i>	SRQ SRQ SRQ

3. การประเมินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (prerelease assessment)

การประเมินเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในบริบททั่วไปมักจะใช้กับนักโทษหรือผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ที่ถูกคุมประพฤติในเรือนจำ โดยก่อนการปล่อยตัวผู้ต้องขังกลับคืนสู่สังคมจะต้องมีการประเมินก่อนปล่อยว่า ผู้ต้องขังสามารถที่จะช่วยเหลือตามความต้องการจำเป็นพื้นฐาน (fundamental needs) ก่อนปล่อยตัวหรือไม่ เช่น ความต้องการจำเป็นในเรื่องการขนส่ง เสื้อผ้า อาหาร ทรัพยากรทางการเงิน เอกสารประจำตัว ที่อยู่อาศัยการจ้างงาน การศึกษา การดูแลสุขภาพและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ โดยมีมติเหล่านี้จะเป็นมิตินี้ใช้ในการพิจารณาสำหรับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (JMS Code § 47-7-331, 2014; Polaschek & Yesberg, 2015)

อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศกระบวนการในการประเมินก่อนปล่อยยังคงใช้โมเดลการประเมินความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็น-การตอบสนอง (RNR model) โดยมุ่งเน้นการประเมินปัจจัย 3 ประการดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ได้แก่ ปัจจัยเสี่ยง (risk) โดยตรวจสอบว่า ผู้กระทำผิดมีแนวโน้มความเสี่ยงที่จะทำผิดซ้ำในคดีเดิมหรือกระทำความเสียหายในลักษณะต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ความต้องการจำเป็น (need) เป็นคุณลักษณะที่ยังผลต่อการกระทำความผิดของผู้กระทำผิด หากยังมีความต้องการจำเป็นเหลืออยู่ แสดงว่าผู้กระทำผิดยังคงสมควรได้รับการดูแล ให้ความช่วยเหลือหรือแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เพื่อลดความจำเป็นในด้านการกระทำผิดให้น้อยลง เพื่อให้เสี่ยงต่อการกระทำผิดน้อยลงในที่สุดตามไปด้วย และส่วนสุดท้ายเป็นการประเมินเกี่ยวกับการตอบสนอง (responsivity) ของผู้กระทำผิดต่อโปรแกรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟู นั่นคือ เป็นการประเมินว่าสิ่งที่แก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นเหมาะสมกับผู้กระทำผิดแล้วหรือยัง การประเมินก่อนปล่อยในผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนตามหลักการข้างต้น จึงมีเป้าหมายเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำและส่งเสริมการพัฒนาเชิงบวก ต้องใช้วิธีความร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะและความต้องการเฉพาะของเด็กและเยาวชนแต่ละคน

กล่าวโดยสรุป เครื่องมือสำหรับการประเมินก่อนปล่อย มุ่งเน้นการประเมินคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไปต่อยอดการช่วยเหลือแก้ไขผู้กระทำผิดก่อนการปล่อยตัว ทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ผลการประเมินบางส่วนนำมาใช้ในการกำหนดเพื่อวางแผนในการดูแลและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามกระบวนการพัฒนาพฤตินิสัย ขณะที่บางประเทศ มีการใช้เครื่องมือในการประเมินการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและหลังปล่อย โดยใช้การประเมินตนเองประกอบ ในลักษณะของการวางแผนการปล่อยเป็นรายเดือนหรือเป็นรายปี จุดเน้นของการประเมินลักษณะเช่นนี้เป็นการประเมินระยะสั้น ๆ ได้ผลทันทั่วทั้งที่ โดยมุ่งเน้นมิติในการประเมินที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้กระทำผิดจะต้องกลับไปเผชิญเมื่อกลับไปสู่โลกภายนอก (Urban Institute Justice Policy Center, 2010)

สำหรับประเทศไทย ก็มีกระบวนการประเมินเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยบรรจุอยู่ในพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. 2561 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้มีการพัฒนาคู่มือการใช้เครื่องมือแบบประเมินการเตรียมความพร้อมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่ดำเนินการโดย วินันท์กานต์ รุจิภักดิ์ และคณะ (ม.ป.ป.) สรุปสาระได้ว่า

1) ประเด็นการประเมินเด็กและเยาวชน มีการประเมินความพร้อมของเด็กและเยาวชน ทั้งมิติด้านสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ เช่น ความมั่นคงทางอารมณ์ ความยับยั้งชั่งใจ มิติเรื่องทัศนคติ การใช้ชีวิต เช่น ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่อสถานการณ์ต่างๆรอบตัว โดยจุดสำคัญเสนอว่าควรมุ่งเน้นประเมินในเรื่อง ความก้าวหน้าหรือการพัฒนาในทักษะต่าง ๆ รวมถึงควรประเมินในประเด็นของแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนิสัยของเด็กและเยาวชน 2) ประเด็นการประเมินจากครอบครัว และสภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชนที่จะกลับคืนสู่สังคม โดยเป็นการประเมินเพื่อทราบว่าครอบครัวของเด็กและเยาวชน รวมถึงสภาพแวดล้อมหรือชุมชนที่เด็ก และเยาวชนจะกลับไปอยู่ร่วมด้วยนั้นมีความเสี่ยงที่จะทำให้เด็กและเยาวชนกลับไปกระทำความผิดซ้ำหรือไม่ โดยอาจจะมีการเชิญครอบครัวมาร่วมให้สัมภาษณ์หรือร่วมทำแบบประเมินด้วย และควรมีการประเมินเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรมีการประเมินเพียงครั้งเดียว ทั้งยังควรต้องมีการประเมินสภาพปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนว่าปัจจัยดังกล่าวยังคงเหลืออยู่หรือไม่ หรือมีปัจจัยเสี่ยงใดเพิ่มเข้ามาอีก เครื่องมือในการประเมินความพร้อมก่อนปล่อยของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินความพร้อมก่อนปล่อย (สำหรับนักสังคมสงเคราะห์) และ แบบประเมินความพร้อมก่อนปล่อย (สำหรับเด็กและเยาวชน) โดยทั้งสองแบบเป็นการประเมินความพร้อมก่อนปล่อยของเด็กและเยาวชน 2 ประเด็น ได้แก่ ความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ และความพร้อมก่อนปล่อยตัวเด็กและเยาวชน (ความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม และปัจจัยในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ)

กล่าวโดยสรุป กระบวนการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดนั้น สามารถเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการประเมิน รวมถึงธรรมชาติของสิ่งที่จะประเมินด้วย โดยจุดมุ่งหมายของการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ก็เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและตรงจุด สามารถนำไปใช้ในการออกแบบวิธีการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนให้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง ความต้องการจำเป็น และธรรมชาติของการตอบสนองของพวกเขา เพื่อส่งผลให้ไม่กระทำผิดซ้ำและสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ธรรมชาติของสิ่งที่จะประเมินโดยสามารถใช้เครื่องมือประเมินทั่วไป หรือเครื่องมือประเมินในเชิง

กฎหมายที่มุ่งเน้นการวิจัยหรือให้ได้สารสนเทศบางประการในจัดกระทำการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู นอกจากนี้ การใช้เครื่องมือในการประเมินสามารถจำแนกได้หลายประเภท ได้แก่ การประเมินเพื่อการจำแนก การประเมินการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าและการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยการวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นขั้นตอนทั้งในระหว่างของกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และเป็นการประเมินผลสรุปเพื่อนำไปสู่กระบวนการประเมินในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้จะมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาเครื่องมือประเมินตามที่ได้กล่าวไปแล้ว แต่รายละเอียดเกี่ยวกับสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือ องค์ประกอบ คุณลักษณะที่จะมุ่งวัดหรือมุ่งประเมินนั้นยังมีความไม่ชัดเจน การวิจัยในครั้งนี้ จึงต้องดำเนินการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติม เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูการประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและในและต่างประเทศ ดังจะนำเสนอในส่วนต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของต่างประเทศ

คณะผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในประเทศสิงคโปร์ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศญี่ปุ่น โดยมีสาระของแต่ละประเทศดังต่อไปนี้

3.1 แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของประเทศสิงคโปร์

ส่วนนี้เป็นการนำเสนอสาระแนวคิดในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของประเทศสิงคโปร์ ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ทฤษฎีเบื้องหลังของการประเมิน คุณลักษณะหรือตัวแปรที่มุ่งวัด และลักษณะของเครื่องมือการจัดทำคะแนนและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินที่ใช้ในประเทศสิงคโปร์ ดังนี้

3.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์

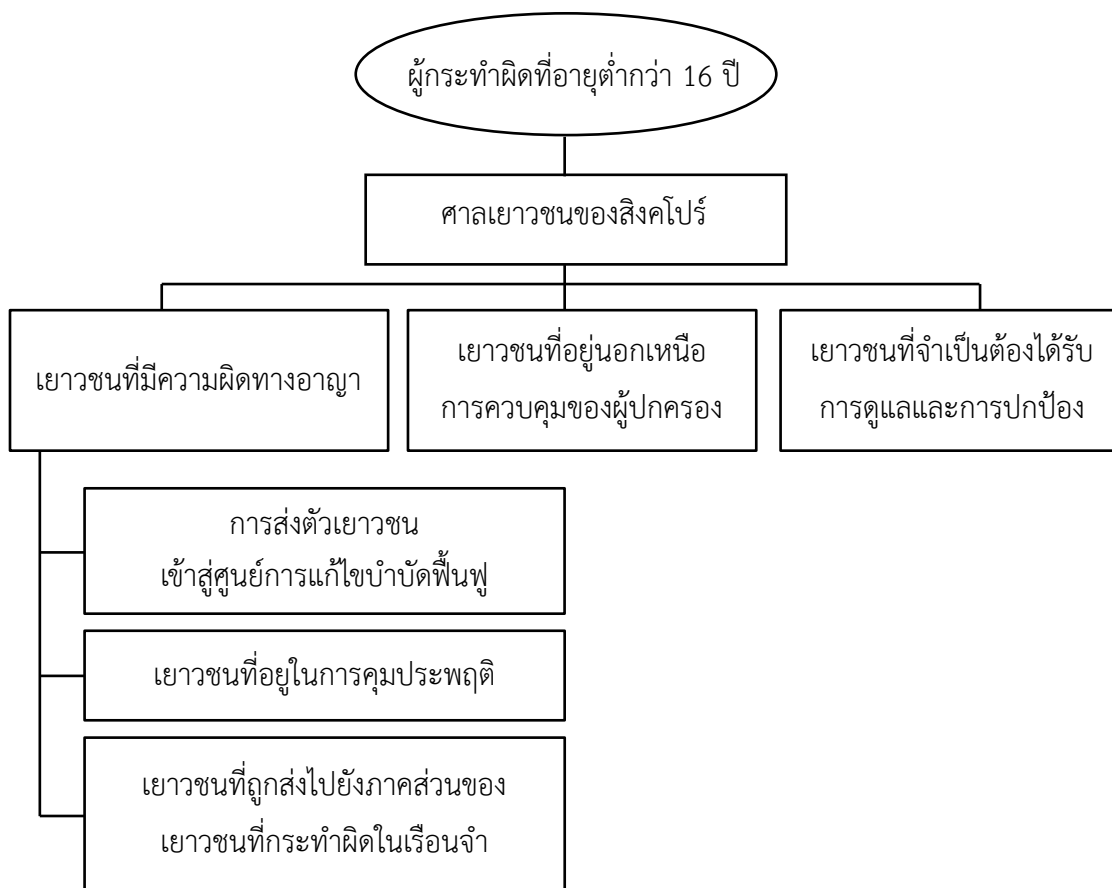
ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีระบบยุติธรรมที่เข้มข้น และมีส่วนที่แตกต่างจากประเทศไทย โดยเฉพาะระบบยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีความแตกต่างจากระบบยุติธรรมของผู้ใหญ่อย่างชัดเจน พระราชบัญญัติเด็กและเยาวชน (Children and Young Persons Act Chapter 38) (CYPA) บทที่ 38 เป็นกฎหมายหลักที่ใช้ควบคุมกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์ แม้จะประกาศใช้เมื่อวันที่ 23 กันยายน 1946 แต่เจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของ CYPA ยังคงมีการปรับเปลี่ยนและแก้ไขอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปี 2002 ทั้งนี้ แม้ว่าสวัสดิภาพของผู้เยาว์เป็นหลักสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ แต่เยาวชนที่ทำความผิดกฎหมายจะไม่ได้รับการยกเว้นจากความผิดหรือละเว้นต่อความรับผิดชอบต่อการกระทำผิดใด ๆ (Kamal, 2002)

คำว่าเยาวชน (juvenile) ตามกฎหมายของสิงคโปร์จะหมายถึงชายหรือหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปี จนถึง 16 ปี ดังนั้น ขอบเขตของอายุระหว่าง 7-16 ปีเท่านั้น ดังนั้น ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 7 ปี จะไม่อยู่ในขอบเขตของกระบวนการยุติธรรมของเยาวชน ผู้ที่มีอายุ 7-16 ปี จะนำไปสู่กระบวนการยุติธรรมหรือศาลที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน (juvenile court) สำหรับผู้ที่มีอายุ 16-21 ปี จะถูกพิจารณาเป็นผู้ใหญ่ตอนต้น (young adults) และเข้าไปสู่กระบวนการยุติธรรมของศาลอาญาสำหรับผู้ใหญ่ โดยเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของสิงคโปร์จะนับอายุในวันที่เข้าศาลในครั้งแรก ไม่ใช่อายุขณะที่ทำให้เกิดแบบประเทศไทย หากพวกเขากระทำความผิดตอนอายุ 15 ปี แต่กระบวนการพิพากษายึดไปจนถึงอายุ 18 ปี ในวันตัดสินพวกเขาจะได้รับการดำเนินการด้วยระบบยุติธรรมของผู้ใหญ่ (ปพนธีร์ ธีระพันธ์, 2562; Chan, 2010)

ระบบยุติธรรมของเด็กและเยาวชนของสิงคโปร์มีรากฐานจากทฤษฎีการสร้างสมานฉันท์และการคำนึงถึงศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกของผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชน ระบบจึงเน้นความสำคัญของปรัชญาที่มุ่งเน้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (rehabilitation philosophy) มากกว่าการลงโทษ (punishment philosophy) กระบวนการเช่นนี้จึงมุ่งนำเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดเข้ารับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ใช้กระบวนการแทรกแซง การป้องกัน หรือการสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อปรับเปลี่ยนตัวเด็กและเยาวชน ผ่านการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย จุดมุ่งหมายสูงสุดก็เพื่อดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เยาวชนกลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองต่อไปได้ (Chu & Zeng, 2017)

ระบบศาลเยาวชนของสิงคโปร์มีการดำเนินการกลุ่มเยาวชนจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) เยาวชนที่มีความผิดทางอาญา (youth with criminal offences) 2) เยาวชนที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ปกครอง (youth who are beyond parental control) และ 3) เยาวชนที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลและการปกป้อง (youth who are in need of care and protection) สำหรับเยาวชนที่มีการกระทำความผิดทางอาญามีการดำเนินการใน 3 ประการ ได้แก่ 1) การส่งตัวเยาวชนเข้าสู่ศูนย์การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

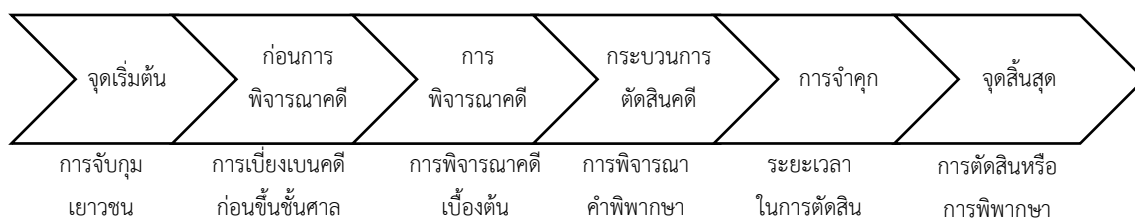
2) เยาวชนที่อยู่ในการคุมประพฤติ และ 3) เยาวชนที่ถูกส่งไปยังภาคส่วนของเยาวชนที่กระทำผิดในเรือนจำ สามารถสรุปการดำเนินการของศาลเยาวชนในสิงคโปร์ได้ ดังภาพที่ 2.6

ภาพ 2.6 การดำเนินการเกี่ยวกับเยาวชนที่กระทำผิดภายใต้อำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนสิงคโปร์

อ้างอิง Chua et al. (2014)

ส่วนการศึกษากระบวนการประเมินเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์พบว่า กระบวนการยุติธรรมในทุกขั้นตอนสามารถใช้ผลการประเมินได้ทั้งหมด (แสดงกระบวนการได้ดังภาพ 2.8) ตั้งแต่การจับกุมเยาวชน กระบวนการในชั้นศาล จนถึงการศึกษาหรือตัดสินขั้นตอนต่อไป โดยในอดีตมีข้อมูลบางส่วนระบุว่าระบบยุติธรรมของเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์แต่เดิมอาศัยการประเมินทางคลินิกแต่เพียงอย่างเดียวและวิธีดังกล่าวนี้ส่งผลเสียต่อผู้กระทำผิด และส่งผลเสียต่อสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกิดความล่าช้าในการตัดสินใจอยู่ค่อนข้างมาก (Chu & Zeng, 2017; Chua et al., 2014)

ภาพ 2.7 กระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชนในสิงคโปร์

อ้างอิง Chua et al. (2014)

ในช่วงแรกสิงคโปร์มีการใช้เกณฑ์การประเมินผู้กระทำผิดที่เรียกว่า “The Juvenile Offending Behavior (JOB)” โดยเกณฑ์นี้มุ่งใช้สำหรับการไต่สวนทางสังคมสำหรับผู้กระทำผิดที่มีอายุน้อย โดยทั่วไปเกณฑ์เหล่านี้ถูกสร้างโดยใช้ทฤษฎีเชิงพัฒนาการเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อต้านสังคม (developmental theories of antisocial behavior) โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมในวัยรุ่น ผลที่เกิดขึ้นคือ เกณฑ์นี้ช่วยในการสร้างสมดุลระหว่างหลักการลงโทษกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ปัจจัยที่มุ่งประเมินโดยใช้เกณฑ์ JOB ได้แก่ ความรุนแรงของการกระทำความผิด ระดับความเสี่ยง และตัวแปรอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง เครื่องมือนี้นี้ถือว่าเป็นการทำงานด้านการประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิดในยุคแรกของสิงคโปร์ แต่ต่อมามีการมองว่า JOB ใช้วิจารณ์ของผู้ประกอบการวิชาชีพแต่เพียงอย่างเดียวในการประเมิน แต่ไม่มีหลักฐานในเชิงวิทยาศาสตร์ในการยืนยันว่าผลการประเมินนั้นจะช่วยให้สารสนเทศในการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อไปได้อย่างไร นอกจากนี้ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินที่ต่ำ (interrater reliability) และไม่ได้มีการวิจัยในเชิงประจักษ์สนับสนุน จึงทำให้กระบวนการโดยใช้เกณฑ์ดังกล่าวไม่ได้รับความนิยมอีกต่อไป (Chu et al., 2014) ดังนั้นสิงคโปร์จึงใช้โมเดล Risk-Need-Responsivity (RNR) หรือที่เรียกว่า โมเดลความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็น-การตอบสนอง มาใช้ในการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นระบบมากขึ้น โดยจะกล่าวถึงรายละเอียดของโมเดลนี้ในหัวข้อถัดไป

จากที่นำเสนอไปข้างต้น การประเมินเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสิงคโปร์จึงให้ความสำคัญของการประเมินความเสี่ยง โดยพยายามให้ข้อมูลแก่กระบวนการตัดสินใจและการจำแนกความเสี่ยงออกเป็นระดับต่าง ๆ ส่วนมุมมองของการประเมินความต้องการนั้นเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสมในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู พร้อมทั้งสามารถแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ในกระบวนการยุติธรรมได้ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินรับผิดชอบต่อผลการประเมิน (และการจัดกระทำผู้ที่กระทำผิดในภายหลัง)

ดังนั้นการได้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานและเชื่อถือได้ จำเป็นต้องใช้มาตรการประเมินความเสี่ยงที่เชื่อถือได้ และถูกต้อง ซึ่งประเมินความเสี่ยงนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิดอย่างเป็นระบบ ฉะนั้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดจะมีประสิทธิผลมากที่สุดเมื่อกระบวนการแทรกแซงเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นของเยาวชนที่กระทำผิด และยังคงคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองต่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของแต่ละบุคคลด้วย (Chu & Zeng, 2017)

3.1.2 ทฤษฎีเบื้องหลังของการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์

โมเดล Risk-Need-Responsivity (RNR) เป็นกรอบทางความคิดหรือแบบจำลองที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และยังมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติด้านกระบวนการยุติธรรมในสิงคโปร์อีกด้วย (Chu et al., 2014; Chua et al., 2014; Chu & Zeng, 2017) โมเดล RNR นำเสนอครั้งแรกโดย Bonta and Andrews (2007) ซึ่งไม่เพียงแต่การนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนสิงคโปร์เท่านั้น แต่โมเดลนี้ยังก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการการกระทำผิดทางอาญาในแคนาดา อังกฤษ ยุโรป ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์อีกด้วย โมเดลนี้ยังนำไปสู่การพัฒนาชุดการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ได้รับการออกแบบจากหลักฐานเชิงประจักษ์และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ได้มากขึ้น โมเดลนี้ยังแสดงถึงความสามารถในการทำนายความเสี่ยงและการจำแนกผู้กระทำผิดเพื่อรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูออกเป็นระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้ในการทำนายพฤติกรรมอาชญากรได้ ถ้าความเสี่ยงนั้นมีปฏิสัมพันธ์กับระดับความเข้มข้นของการตัดสินใจแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และส่งผลต่อผลลัพธ์ของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่สำคัญ (เช่น การกระทำผิดซ้ำ) ขณะเดียวกัน ปัจจัยในโมเดลเหล่านี้ยังปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ ในตัวผู้กระทำผิด และยังส่งผลต่อผลลัพธ์ของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอีกด้วย (Ward et al., 2007) โมเดล RNR มีองค์ประกอบหลักการสำคัญสามประการ ประกอบด้วย หลักการความเสี่ยง (risk principle) หลักความต้องการจำเป็น (needs principle) และหลักความสามารถในการตอบสนอง (responsivity principle) (Ward et al., 2007) รายละเอียดและตัวอย่างคำอธิบายแต่ละองค์ประกอบของหลักทั้ง 3 ประการมีดังต่อไปนี้

1. หลักการความเสี่ยง (risk principle) เป็นการกำหนดเป้าหมายของการแทรกแซงตามระดับความเสี่ยงที่เกิดจากผู้กระทำผิด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ระดับของการแทรกแซงหรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูควรสอดคล้องกับความเสี่ยงของผู้กระทำผิดในการกระทำผิดซ้ำ นั่นคือ ผู้กระทำผิดที่มีระดับความเสี่ยงสูงจะต้องได้รับแทรกแซงที่เข้มข้นกว่า ในขณะที่ผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงต่ำอาจต้องการการแทรกแซงเพียง

เล็กน้อยหรือไม่ได้รับการแทรกแซงใด ๆ เลย (Chua et al., 2014; Ward et al., 2007; Wormith & Truswell, 2022; Wormith & Zidenberg, 2018) ทำให้หลักการนี้จึงสำคัญเพราะการปฏิบัติต่อบุคคลตามระดับความเสี่ยง จะทำให้มั่นใจได้ว่ากระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูส่งผลต่อผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของผู้กระทำผิดได้มากที่สุด การแทรกแซงที่เข้มข้นเกินไปกับผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงต่ำ อาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ ในทางกลับกัน กระบวนการแทรกแซงหรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ล้มเหลวในผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงสูง อาจส่งผลให้ไม่สามารถลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำได้ สามารถยกตัวอย่างให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นดังต่อไปนี้

กรณีตัวอย่าง สมมุติว่า A กับ B เป็นผู้ที่กระทำความผิดทั้งคู่ โดย A เป็นผู้กระทำผิดที่มีระดับความเสี่ยงสูงและมีประวัติอาชญากรรมที่ค่อนข้างรุนแรงและเกิดขึ้นซ้ำ ๆ มีประวัติการใช้สารเสพติด และมีสภาพของการจ้างงานที่ไม่มั่นคง เขามีโอกาสสูงที่จะกระทำผิดซ้ำแม้ว่าจะไม่มีการแทรกแซงหรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูใด ๆ ในทางกลับกัน B เป็นผู้กระทำผิดที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งก่ออาชญากรรมต่อทรัพย์สินเล็กน้อย และเป็นความผิดครั้งแรก แต่มีครอบครัวและชีวิตการทำงานที่มั่นคง ตามหลักการความเสี่ยง บุคคล A จะต้องได้รับการบำบัดฟื้นฟูที่ครอบคลุมและเข้มข้นมากกว่า ซึ่งอาจรวมถึงการให้ได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเป็นประจำ ต้องได้รับการบำบัดสารเสพติด มีการติดตามและคุมประพฤติอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ ยังต้องมีการฝึกอบรมทักษะการทำงาน และการศึกษาเพื่อจัดการกับปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมอาชญากรรมของเขา ในทางกลับกัน บุคคล B อาจต้องการการแทรกแซงเพียงเล็กน้อย เช่น การได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในหลักสูตรสั้น ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจหรือการบริการชุมชน การแทรกแซงมีระดับที่เข้มอาจไม่จำเป็นสำหรับ B เพราะจะทำให้หน้าที่การงานของ B หยุดชะงักหรือเป็นการขัดขวางการกระทำของพวกเขา และทำให้พวกเขาเกิดการต่อต้านเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นการประยุกต์ใช้หลักความเสี่ยง ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมสามารถจัดสรรทรัพยากรและการแทรกแซงที่สอดคล้องกับความต้องการของพวกเขาให้ได้มากที่สุด

2. หลักความต้องการจำเป็น (needs principle) เป็นความต้องการในการลงมือกระทำผิดของผู้กระทำผิด หลักการนี้มุ่งเน้นไปที่การระบุและกำหนดเป้าหมายความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิด โดยครอบคลุมลักษณะ พฤติกรรม หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมของการกระทำผิดที่มุ่งเน้นการลดการกระทำผิดซ้ำ ตัวอย่างการระบุความต้องการพื้นฐานที่นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรม ความต้องการอาชญากรรมจะหมายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมในการกระทำผิด เช่น การใช้สารเสพติด ขาดการศึกษาหรือสภาพการจ้างงาน ปัญหาสุขภาพจิต ทศนคติต่อต้านสังคมและการคบเพื่อนในลักษณะเดียวกัน ปัญหาครอบครัวและความสัมพันธ์ เป็นต้น (Chua et al., 2014; Ward et al., 2007;

Wormith & Truswell, 2022; Wormith & Zidenberg, 2018) ทำไมหลักการนี้จึงสำคัญ เพราะการจัดการกับความต้องการที่ก่อให้เกิดอาชญากรจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านตอของการกระทำผิดซ้ำ ช่วยลดอัตราของการกระทำผิดซ้ำได้ ทั้งนี้ การกำหนดเป้าหมายและประเด็นสำคัญที่นำไปสู่พฤติกรรม อาชญากร จะช่วยเกื้อหนุนให้กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูส่งผลให้ผู้กระทำผิดลดพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ได้ รวมถึงสามารถป้องกันการกระทำผิดซ้ำในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. หลักความสามารถในการตอบสนอง (responsivity principle) หลักการนี้ มุ่งเน้น การปรับเหมาะสิ่งแทรกแซงให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความสามารถ จุดเด่นและจุดที่ควร พัฒนาของผู้กระทำผิดแต่ละคน ซึ่งรวมถึงการพิจารณาปัจจัยทางวัฒนธรรมที่อาจมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ ของการแทรกแซง กล่าวสรุปคือ กระบวนการการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูควรทำให้มั่นใจได้ว่า โปรแกรมที่ใช้ใน การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้กระทำผิดแต่ละคน (Chua et al., 2014; Ward et al., 2007; Wormith & Truswell, 2022; Wormith & Zidenberg, 2018) โดยมีหลัก 3 ประการย่อยที่ ควรคำนึงคือ 1) ความสามารถในการตอบสนองแบบทั่วไป (general responsivity) เป็นการใช้อย่าง สิ่งแทรกแซงที่ได้รับการยืนยันอย่างแพร่หลายว่ามีประสิทธิภาพต่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยใช้แนวทางการรับรู้และพฤติกรรมที่อิงจากวิธีการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การพัฒนาให้ตระหนักถึงปัญหาของพวกเขา การเรียนรู้ทักษะที่ช่วยให้เกิดการตัดสินใจและการจัดการตนเองที่ดีขึ้น การกระทำและฝึกฝน พฤติกรรมเอื้อสังคม (prosocial) การใช้การเสริมแรงที่เหมาะสม การเรียนรู้กลยุทธ์ในการแก้ปัญหา 2) การตอบสนองที่เฉพาะ (specific responsivity) หลักการนี้ จะนำคุณลักษณะของบุคคลที่ เฉพาะเจาะจงมาใช้ในการจัดการการแทรกแซงให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับธรรมชาติของคุณลักษณะ เหล่านั้น เช่น บุคลิกภาพ เพศ วัฒนธรรม แรงจูงใจ หรือความสามารถทางปัญญา และ 3) การตอบสนอง อย่างเป็นระบบ (systemic responsivity) เป็นการจัดโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มุ่งเน้น การจัดการกับความต้องการจำเป็นที่จะส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมกระทำผิด เช่น การจัดการกับการใช้ สารเสพติด การพัฒนาทักษะทางสังคม มุ่งเน้นขอบเขตที่กว้างกว่าการตอบสนองรายบุคคล เช่น องค์กร หรือกลุ่มบุคคลที่มีโปรไฟล์ของความเสี่ยง-ความต้องการที่คล้ายกัน (Taxman, 2014)

ทำไมหลักการนี้จึงสำคัญเพราะการรับรู้ถึงปัจจัยส่วนบุคคลยังส่งผลต่อผลลัพธ์ของการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู จะช่วยเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วมของผู้กระทำผิดในกระบวนการ และน่าจะเพิ่มความสำเร็จ ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ทั้งนี้ วิธีการแทรกแซงแบบเดียวอาจไม่ได้เหมาะสมสำหรับผู้เข้ารับ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทุกคน ฉะนั้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับการออกแบบให้ตรงกับรูปแบบการเรียนรู้ แรงจูงใจ และความสามารถของผู้กระทำผิดนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 1: ปัจจัยด้านวัฒนธรรม

ผู้กระทำผิด : เป็นบุคคลจากภูมิหลังทางชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมเฉพาะที่มีค่านิยม ความเชื่อ และการปฏิบัติที่ไม่เหมือนใคร

การแทรกแซง : อาจใช้โปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่อยู่บนพื้นฐานของเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและรวมข้อพึงระวังนี้สู่กระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

เหตุผล : สาเหตุเป็นเพราะว่า เมื่อกระบวนการแทรกแซงมีส่วนที่ตระหนักและให้คุณค่ากับวัฒนธรรมของผู้กระทำผิด ผู้กระทำผิดจะรู้สึกว่ามีส่วนร่วมและรู้สึกว่าการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นเกี่ยวข้องกับตนเองมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสในการฟื้นฟูที่ประสบความสำเร็จ

ตัวอย่างที่ 2: การจัดทำโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่ตอบสนองต่อเพศ

ผู้กระทำผิด : เป็นผู้กระทำผิดหญิงที่มีประวัติการเจ็บป่วยและความต้องการจำเป็นเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเพศหญิง

การแทรกแซง : อาจใช้โปรแกรมการบำบัดที่ออกแบบสำหรับผู้หญิง โดยบริหารจัดการร่วมกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การล่วงละเมิดในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก และการเห็นคุณค่าในตนเอง

เหตุผล : สาเหตุเป็นเพราะว่า เมื่อผู้หญิงเข้ารับกระบวนการแทรกแซง ผู้หญิงอาจมีบริบทหรือประสบการณ์ที่นำไปสู่ความผิดทางอาญาที่แตกต่างกัน ฉะนั้น จึงทำให้มีความต้องการที่แตกต่างกันในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การคำนึงถึงเพศจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้

3.1.3 คุณลักษณะหรือตัวแปรที่มุ่งวัดในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ในบริบทของประเทศสิงคโปร์ที่มีการใช้โมเดลของความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็น-ความสามารถในการตอบสนอง หรือ โมเดล RNR เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือประเมินดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ในรายละเอียดของเอกสารที่มีการใช้การพัฒนาเครื่องมือประเมินเหล่านี้มีการคำนึงถึงคุณลักษณะ หรือ ตัวแปรที่สำคัญ 4 ประการที่เรียกว่า “Big Four” ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการต่อต้านสังคม (antisocial cognition) 2) รูปแบบบุคลิกภาพที่ต่อต้านสังคม (antisocial personality patterns) 3) การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial associates) และ 4) ประวัติด้านพฤติกรรม การต่อต้านสังคม (history of antisocial behavior) อย่างไรก็ตาม มีการนำคุณลักษณะอีก 4 ประการเข้ามาอธิบายเพิ่ม โดยเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางอาญา ได้แก่ 5) ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการแต่งงาน (family and marital relationships) 6) การศึกษา/การจ้างงาน (education/or employment) 7) การใช้สารเสพติด (substance use) และ 8) กิจกรรมยามว่าง (leisure activities)

รวมทั้งหมด 8 ประการ จึงเรียกเพิ่มว่า “Central Eight” โดยทั้งสองส่วนนี้มุ่งระบุทั้งระดับความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นได้ในมิติเดียวกัน ซึ่งในบางครั้งจะเรียกว่าการประเมินความเสี่ยง-ความต้องการจำเป็น (risk-need assessment) (Chu et al., 2014; Chua et al., 2014; Chu & Zeng, 2017; Loh & Cheng, 2023) มีนิยามที่สรุปโดยสังเขปของแต่ละมิติ และตัวอย่างวิธีที่ใช้ในการวัดดังนี้ (Andrews et al., 2006; Ward et al., 2007; Van Horn et al., 2018)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการต่อต้านสังคม (antisocial cognition) ปัจจุบันในสังคมโปรใช้คำว่า *พฤติกรรมกระเือต่ออาชญากรรม (procriminal attitudes)* (Loh & Cheng, 2023) หมายถึง ความเชื่อทัศนคติ และค่านิยมที่ส่งเสริมพฤติกรรมอาชญากร โดยสามารถเพิ่มหรือลดการเกิดพฤติกรรมอาชญากรได้ สามารถประเมินความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมของแต่ละคนที่สนับสนุนหรือให้เหตุผลกับพฤติกรรมอาชญากร โดยใช้เครื่องมือ เช่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม หรือการประเมินพฤติกรรมทางปัญญา

รูปแบบบุคลิกภาพที่ต่อต้านสังคม (antisocial personality patterns) หมายถึง ลักษณะที่สะท้อนให้เห็นถึงความหุนหันพลันแล่น ความกระสับกระส่าย และขาดความเห็นอกเห็นใจหรือการสำนึกผิด มักเกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม สามารถประเมินผ่านการประเมินทางจิตวิทยา การสัมภาษณ์ หรือแบบทดสอบมาตรฐานที่ระบุลักษณะต่างๆ เช่น ความหุนหันพลันแล่น การขาดความเห็นอกเห็นใจ การขาดความรับผิดชอบ และการไม่สนใจบรรทัดฐานทางสังคมโดยทั่วไป

การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม (antisocial associates) ปัจจุบันในสังคมโปรใช้คำว่า *การสนับสนุนทางสังคมด้านอาชญากรรม (social support for crime)* (Loh & Cheng, 2023) หมายถึง การคบสมาคมกับผู้อื่นที่มีส่วนร่วมในพฤติกรรมอาชญากร ประเมินโดยการตรวจสอบเครือข่ายสังคมของแต่ละคน รวมถึงเพื่อนและคนรู้จักที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมอาชญากรรม โดยใช้การวิเคราะห์เครือข่ายสังคม การสัมภาษณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้การรายงานตนเอง

ประวัติด้านพฤติกรรมต่อต้านสังคม (history of antisocial behavior) ปัจจุบันในสังคมโปรใช้คำว่า *ประวัติด้านอาชญากรรม (criminal history)* (Loh & Cheng, 2023) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมอาชญากรหรือพฤติกรรมต่อต้านสังคม รวมถึงการมีลักษณะของพฤติกรรมดังกล่าวที่อาจสังเกตเห็นได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ มิตินี้วัดได้จาก การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมโดยละเอียด การลงโทษทางวินัยที่ผ่านมา ปัญหาพฤติกรรมที่ปรากฏให้เห็นตั้งแต่เนิ่น ๆ และการรายงานตนเองหรือโดยผู้อื่นเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อต้านสังคมที่ผ่านมา

ความสัมพันธ์ในครอบครัวและการแต่งงาน (family and marital relationships) หมายถึง ปัจจัยทางครอบครัว การเลี้ยงดูที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีความขัดแย้งหรือความบาดหมางในชีวิตการแต่งงาน หรือสมาชิกในครอบครัวกระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมอาชญากร ประเมินโดยพิจารณาจากพลวัตของ ครอบครัว ความสัมพันธ์ การเลี้ยงดูบุตร สถานภาพการสมรส และปัญหาในครอบครัวผ่านการสัมภาษณ์ ครอบครัว หรือการสังเกต

การศึกษา/การทำงาน (education/or employment) หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ขาดอาชีพอาชีพ การมีปัญหาในการเรียน หรือสภาพของงานทำที่ไม่มั่นคง วัดผลจากผลการเรียน ประวัติการทำงาน ผลงาน ทักษะอาชีพ และความสำเร็จทางการศึกษาโดยใช้รายงานจากสถานศึกษา ความคิดเห็นของนายจ้าง หรือการประเมินทักษะ

การใช้สารเสพติด (substance use/abuse) หมายถึง การใช้ยาเสพติดหรือแอลกอฮอล์ในทางที่ ผิดซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมอาชญากร หรือเป็นอุปสรรคต่อการกลับคืนสู่สังคม ประเมินผ่านการตรวจ สุขภาพ การสำรวจรายงานตนเอง การสัมภาษณ์ หรือการประเมินที่อิงมาตรฐาน เพื่อตรวจหารูปแบบ การใช้สารเสพติดหรือสุรา การเสพติด หรือการพึ่งพายาเสพติด

กิจกรรมยามว่าง (leisure activities) ปัจจุบันในสิงคโปร์ใช้คำว่า *กิจกรรมการสันทนาการเพื่อ สังคม (prosocial recreational activities)* (Loh & Cheng, 2023) หมายถึง ขาดการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมยามว่างเพื่อสังคม ไม่มีงานอดิเรก หรือขาดการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ ประเมินผ่าน การตรวจสอบการมีส่วนร่วมในงานอดิเรกเพื่อสังคม กีฬา หรือการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ผ่าน การสัมภาษณ์ แบบสอบถามรายงานตนเอง หรือการสังเกต

แม้ในปัจจุบันแนวคิดโมเดล RNR จะได้รับการใช้อย่างแพร่หลายในกระบวนการยุติธรรมของ สิงคโปร์ โดยเฉพาะการนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทั้งในกลุ่มของ เยาวชนที่กระทำผิดและผู้ใหญ่ที่กระทำผิด แต่ก็ยังมีอีกโมเดลหนึ่งที่เป็นแนวคิดที่ใช้ในการส่งเสริม การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด นั่นคือ Good Lives Model (GLM) ที่เสนอโดย Ward and Brown (2004) โมเดลนี้แตกต่างจากคุณลักษณะในโมเดล RNR ที่เน้นคุณลักษณะในเชิงลบหรือเอื้อต่อพฤติกรรม อาชญากร แต่ GLM เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่เน้นการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด มีจุดมุ่งหมายเพื่อลด การกระทำผิดซ้ำและส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ภายใต้อคติที่ว่าบุคคลที่กระทำผิดจะต้องได้รับการ แก้ไข บำบัดให้ดีขึ้น ทำให้พวกเขารับรู้ชีวิตนั้นมีความหมาย แม้จะมีการใช้ในกระบวนการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด แต่ปัจจุบันสิงคโปร์มิได้นำโมเดลนี้มาใช้ในกระบวนการวัดหรือประเมินผู้กระทำผิด ที่เป็นเด็กและเยาวชน นั่นคือ GLM ถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมากกว่า

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการสำหรับกลุ่มผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ GLM มีบทบาทในการเป็นเพิ่มแรงจูงใจในเชิงบวกของผู้กระทำผิด และช่วยให้กระบวนการราชทัณฑ์สามารถจัดทำแผนการปล่อยตัวอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อช่วยเหลือพวกเขาให้บรรลุเป้าหมาย ช่วยในการจัดการผู้กระทำผิดรายกรณี และกระตุ้นให้พวกเขามุ่งสู่การมีความหวังในการใช้ชีวิตในอนาคตที่เพิ่มขึ้น (Loh & Cheng, 2023)

สำหรับสาระในส่วนถัดไปจะกล่าวถึงลักษณะเครื่องมือประเมินที่มีการใช้ในกระบวนการยุติธรรมของเยาวชนในสิงคโปร์

3.1.4 ลักษณะของเครื่องมือประเมินและการจัดทำคะแนนเกี่ยวกับผลการประเมิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของคณะผู้วิจัยพบว่า ในบริบทของสิงคโปร์มีการใช้แนวคิด RNR เป็นฐานในระบบยุติธรรม และใช้กรอบของ RNR เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือประเมิน โดยในอดีต RNR ได้รับการนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาเครื่องมือประเมินหลายรูปแบบ รายละเอียดดังตาราง 2.3

ตาราง 2.3 รูปแบบเครื่องมือประเมินเยาวชนที่กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมในสิงคโปร์

รูปแบบเครื่องมือประเมิน	ปีที่พัฒนา (ค.ศ.)	ผู้พัฒนา
the Level of Service Inventory (LSI)	1982	Andrews
the Level of Service Inventory-Revised (LSI-R)	1995	Andrews and Bonta
the Level of Service/Case Management Inventory (LS/CMI)	2004	Andrews, Bonta, and Wormith
the Level of Service/Risk-Need-Responsivity (LS/ RNR)	2008	Andrews, Bonta, and Wormith
the Youth Level of Service Inventory (YLSI)	1984	Andrews, Robinson, and Hoge
the Youth Level of Service/Case Management Inventory (YLS/CMI)	2002, 2011	Hoge and Andrews
YLS/CMI-SV	2009	Hoge and Andrews
YLS/CMI 2.0	2011	Hoge and Andrews

อ้างอิง Chu & Zeng (2017)

สำหรับเครื่องมือที่มีการใช้ในสิงคโปร์จะประกอบไปด้วย YLS/CMI-SV พัฒนาโดย Hoge and Andrews (2006) และ YLS/CMI 2.0 พัฒนาโดย Hoge and Andrews (2011) โดยในสิงคโปร์ได้นำเครื่องมือ YLS/CMI มาใช้ในการประเมินเยาวชนที่กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมซึ่งปัจจุบันเป็นเวอร์ชันที่ 2.0 (YLS/CMI 2.0) อย่างไรก็ตาม ลักษณะของเครื่องมือทั้งสองเวอร์ชันก็ไม่ได้มีที่แตกต่างกันมากนัก มีส่วนประกอบของเครื่องมือทั้งหมด 6 ส่วน ดังนี้ (Chu & Zeng, 2017)

ส่วนที่ 1 และ 2 จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับมิติหลัก 8 ประการ ที่สอดคล้องกับ “Central Eight” อันเป็นตัวแปรด้านความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิด ประกอบด้วย การกระทำผิดที่ผ่านมาหรือฐานความผิดในปัจจุบัน (Prior or current offences/dispositions) สภาพครอบครัวหรือการเลี้ยงดู (Family circumstances/parenting) การศึกษาและการจ้างงาน Education/employment) ความสัมพันธ์กับเพื่อน (peer relations) การใช้สารเสพติด (substance abuse) กิจกรรมสันทนาการหรือยามว่าง (leisure/recreation) บุคลิกภาพและพฤติกรรม (personality/behavior) เจตคติและการปรับตัว (attitudes/orientation) โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบชนิดข้อรายการทวิภาค (dichotomous item) จำนวน 42 ข้อ โดยคำตอบสองแบบคือ “ใช่” และ “ไม่ใช่” ในส่วนแรกและส่วนที่สองของเครื่องมือนี้เป็นการบ่งชี้สารสนเทศเกี่ยวกับระดับความต้องการจำเป็นและระดับความเสี่ยง การรวมคะแนนส่วนแรกสามารถรวมได้จากคะแนนจากด้านย่อย ๆ ทั้ง 8 ด้าน หากด้านใดมีคะแนนสูงจะสะท้อนความต้องการจำเป็น (need level) ในเรื่องนั้น ส่วนคะแนนรวมจากทุกด้านจะสะท้อนระดับความเสี่ยง (risk level) ออกเป็นสามระดับคือ ต่ำ (low) ปานกลาง (moderate) สูง (high) (Chu & Zeng, 2017; Hoge & Andrew, 2006)

ส่วนที่ 3 - 4 มุ่งเน้นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้สำหรับบ่งชี้ความสามารถในการตอบสนองของผู้กระทำผิดต่อโปรแกรมการแทรกแซงเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่จะดำเนินการ ส่วนนี้มีการออกแบบเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นเพิ่มเติม โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านใหญ่ คือ ด้านพ่อแม่ครอบครัว (family and parents) และด้านตัวเด็ก (youth) เอง ประกอบไปด้วยคุณลักษณะย่อยทั้งหมด 51 ประการ โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบชนิดข้อรายการทวิภาค (dichotomous item) จำนวน 51 ข้อ โดยคำตอบสองแบบคือ “ใช่” และ “ไม่ใช่” โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินเด็กตามลักษณะที่เป็นอยู่ หากมีคุณลักษณะเช่นใดจำเป็นจะต้องออกแบบวิธีการแทรกแซงให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นเพิ่มเติมของพวกเขาต่อไป (Chu & Zeng, 2017; Hoge & Andrew, 2006)

ส่วนที่ 5 - 6 มุ่งเน้นการใช้เครื่องมือเพื่อการใช้เพื่อบริหารจัดการเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการประเมินในส่วนที่ 1-4 มาแล้ว ผู้เชี่ยวชาญจะต้องนำข้อมูลจากส่วนก่อนหน้ามาตัดสินใจเพื่อเลือก

วิธีการแทรกแซง (โปรแกรม) ที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหล่านั้น โดยจำแนกตามระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น รวมถึงความต้องการจำเป็นเพิ่มเติมของพวกเขาประกอบ ซึ่งในส่วนนี้เองจะมีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการเยาวชนที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในระหว่างกระบวนการ ขั้นตอนนี้ ผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีการบันทึกระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในระหว่างการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งเพื่อประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนไปของผู้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยการใช้มิติความเสี่ยงความต้องการจำเป็นทั้ง 8 ประการหลัก เป็นฐานในการประเมินด้วย ทั้งนี้ ยังมีส่วนที่ผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ความเห็นประกอบการตัดสินใจในการบันทึกคะแนนในเครื่องมือในส่วนนี้อีกด้วย (Chu & Zeng, 2017; Hoge & Andrew, 2006)

3.1.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินและการจัดทำเกณฑ์ปกติวิสัย

จากการศึกษาด้านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ YLS/CMI และ YLS/CMI 2.0 พบผลการศึกษาในอดีตบางส่วนโดยใช้การวิเคราะห์ทอทิมาน (meta-analysis) ศึกษาโดย Rice and Harris (2005 อ้างถึงใน Chu et al., 2014) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบถ่วงน้ำหนักของคะแนนรวมของแบบวัด YLS กับผลลัพธ์ปลายทางที่สำคัญคือ การกระทำผิดซ้ำ (recidivism) อยู่ในระดับต่ำ ($r = .32$) ซึ่งทำให้มีความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ในระดับค่อนข้างต่ำ (Chu et al., 2014) แต่การศึกษานี้ก็หลายประการเกี่ยวกับความตรงเชิงทำนายนั้นดีขึ้นตามลำดับ เช่น การวิเคราะห์ความตรงเชิงทำนายใช้โมเดลการจำแนกที่แปรเป้าหมายคือการกระทำผิดซ้ำ มีค่าประสิทธิภาพในการทำนายจากการพิจารณาพื้นที่เฉลี่ยใต้เส้นโค้งของการจำแนก (area under curve [AUC]) มีค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

ในบริบทของประเทศสิงคโปร์ มีการนำเครื่องมือ YLS ไปใช้ในการศึกษาสำหรับผู้กระทำผิดตั้งแต่ปี 2009 โดย Neo (2009 อ้างถึงใน Chu & Zeng, 2017) ได้จัดทำเกณฑ์ปกติวิสัย (norms) ในการจำแนกค่าคะแนนความเสี่ยงของผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนออกเป็น 4 ระดับ โดยทำเกณฑ์ปกติวิสัยนี้มีการจำแนกตามเพศ ในเพศชายถ้ามีคะแนน YLS รวมตั้งแต่ 0-10 จัดเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับค่อนข้างต่ำ (low risk) ผู้ที่มีคะแนน 11-19 เป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง (moderate risk) ผู้ที่มีคะแนนความเสี่ยงรวมเท่ากับ 20-26 เป็นผู้ที่มีระดับความเสี่ยงสูง (high risk) และผู้ที่มีคะแนนความเสี่ยง 41-42 เป็นผู้ที่มีระดับความเสี่ยงสูงมาก (very high risk) ขณะที่ในเพศหญิง ถ้ามีคะแนนรวมตั้งแต่ 0-12 จัดเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับต่ำ (low risk) ผู้ที่มีคะแนน 13-19 เป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง โดยเกณฑ์ปกติวิสัยของ Neo (2009) ได้รับการตรวจสอบยืนยันจาก Chu et al. (2015 อ้างถึงใน Chu & Zeng, 2017) ว่าเกณฑ์ปกติวิสัยยังคงสามารถใช้ได้กับตัวอย่างในปัจจุบัน นอกจากนี้ การวิจัยดังยังพบว่าเครื่องมือมีความตรงเชิงทำนายที่ดีขึ้นจากการนำคะแนนในส่วนที่ 3 ของ

เครื่องมือมาใช้ในการทำนายการกระทำผิดซ้ำ โดยมีค่า $AUC = .71$ นั่นคือมีความตรงเชิงทำนายในระดับสูง (Chu & Zeng, 2017)

ยิ่งไปกว่านั้น มีการนำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้ในการประเมินความเสี่ยงเพิ่มเติมเพื่อทำนายพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในอนาคตในประชากร โดยอยู่ในบริบทของการกระทำผิดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับทางเพศ พบว่า เครื่องมือ YLS/CMI มีความตรงเชิงทำนายในระดับสูง ($AUC > .60$) ซึ่งเป็นประจักษ์พยานว่าเครื่องมือที่มีความเหมาะสมที่จะใช้ในระบบยุติธรรมของเด็กและเยาวชนในสิงคโปร์ จึงยังผลว่าสามารถใช้โมเดลของ RNR (Risk-Need-Responsivity) ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาวินัยผู้กระทำความผิด และส่งเสริมการปฏิบัติที่อิงตามหลักฐานได้ (evidence-based practice) สิ่งเหล่านี้ช่วยให้สามารถประเมินความเสี่ยงที่เป็นระบบ ตลอดจนได้สารสนเทศในการจัดทำแผนในการแก้ไขประวัติผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชนได้เป็นรายกรณีและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในกระบวนการตัดสินใจของศาลหรือการพิพากษาประกอบได้ (Chu et al., 2014)

3.2 แนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประเทศสหราชอาณาจักร

แนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศสหราชอาณาจักร ประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุด คือ 1) กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและกระบวนการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และ 2) กรอบแนวคิดและทฤษฎี โดยประกอบด้วยแนวคิดในการทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และ กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศสหราชอาณาจักร ดังนี้

3.2.1 กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและกระบวนการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

ในประเทศสหราชอาณาจักร เมื่อเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี ถูกจับกุมตัวจะได้รับการตัดสินใจก่อนเข้าสู่ศาลเยาวชนว่าสามารถประกันตัวหรือควรเข้าสู่การกักตัวก่อนการนำคดีไปพิจารณาในชั้นศาล ในกรณีที่เด็กและเยาวชนมีความผิดจะได้รับการพิจารณาโทษอย่างเหมาะสม และหากคดีมีความรุนแรงศาลเยาวชนจะนำส่งไปพิจารณาคดีที่ศาลคราวน์ (crown court)

กรณีที่เยาวชนไม่ต้องได้รับโทษกักขัง (non-custodial disposals) เนื่องจากมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เพียงเล็กน้อยหรือการต่อต้านสังคม กรณีเช่นนี้จะได้รับการดูแลโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอความช่วยเหลือและการสนับสนุนเพื่อหยุดพฤติกรรมดังกล่าว

ในขณะเดียวกันเป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมก่อนเวลาอันควร ในกรณีที่เยาวชนได้รับโทษในชุมชน (sentences in the community) จะได้รับคำสั่งส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนสามารถเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อปรับพฤติกรรม หรือได้รับคำสั่งการบำบัดพฤติกรรมจากศาล โดยจะระบุถึงสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำ ซึ่งจะมีผลสูงสุดถึงระยะเวลา 3 ปี หากฝ่าฝืนโทษในชุมชนจะถูกนำตัวกลับมาที่ศาลและกักขังในสถานพินิจ ในกรณีที่เยาวชนมีโทษกักขังในกระบวนการยุติธรรม (custodial sentences) ศาลเยาวชนจะมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งกักขังและอบรม (the detention and training order) โดยคำสั่งการกักขังและอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบกระบวนการอบรมอย่างเหมาะสมเพื่อป้องกันการกระทำผิดและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะดำเนินภายใต้ระยะเวลา 4, 6, 8, 10, 12, 18 เดือน และสูงสุด 24 เดือน โดยครึ่งหนึ่งของโทษจะได้รับโทษในการกักตัวที่สถานพินิจและอีกครึ่งหนึ่งจะได้รับการดูแลภายใต้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในชุมชน ตัวอย่างเช่น หากได้รับการลงโทษติดต่อกัน 24 เดือน ในระยะเวลา 12 เดือนจะถูกควบคุมตัวในสถานพินิจ และอีก 12 เดือนจะกลับสู่ชุมชนโดยได้รับการดูแลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการกักขังที่สถานพินิจอาจได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดได้ 1-2 เดือนขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการกักขังที่สถานพินิจ โดยการตัดสินใจเรื่องการปล่อยตัวก่อนหรือหลังระยะเวลาที่กำหนดจะถูกนำมาพิจารณาและตัดสินใจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนเท่านั้น (Blakeman, n.d.; GOV.UK, n.d.; Toogood, 2018)

กระบวนการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมได้มีการใช้โมเดล AssetPlus โดยสร้าง พัฒนา และทดสอบการทำงานโดยนักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานบนกรอบแนวคิดพื้นฐานที่อ้างอิงจากงานวิจัยและวรรณกรรมวิชาการ ซึ่งมีจุดเน้นคือการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุดเพื่อลดความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำและป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนการออกแบบแผนการดูแล (Youth Justice Board, 2014) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การบันทึกข้อมูลแกนกลาง (core record) คือ การเก็บข้อมูลที่จำเป็นเบื้องต้น เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลผู้ปกครอง ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมต่อต้านสังคมหรือพฤติกรรมไม่เหมาะสม ความเสี่ยง ข้อมูลสรุปผลเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนตัวของเด็กและเยาวชน และข้อมูลสรุปผลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ประกอบด้วย

1. การเก็บข้อมูล 4 มิติ (information gathering quadrant)

มิติที่ 1 ด้านส่วนบุคคล ครอบครัว และปัจจัยทางสังคม (personal, family and social factors) คือ การเก็บข้อมูลเพื่อยืนยันว่าการประเมินผลเกิดขึ้นบนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นปัจจัยในวงกว้างและสามารถใช้ในส่วนของ การอธิบายและสรุปผลเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

ตลอดจนการค้นหาจุดแข็งและปัจจัยในการระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพื่อการออกแบบแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

มิติที่ 2 ด้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือการต่อต้านสังคม (offending/antisocial behaviour) คือ การเก็บข้อมูลแบบเน้นความสำคัญไปที่การอธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์และต่อต้านสังคม

มิติที่ 3 ด้านพื้นฐานการเปลี่ยนแปลง (foundations for change) คือ การเก็บข้อมูลเพื่อค้นหาและสำรวจแง่มุมต่าง ๆ ในชีวิตเพื่อส่งเสริมหรือป้องกันการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม ผ่านกระบวนการค้นหาจุดแข็ง ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้สามารถนำไปพัฒนาแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้

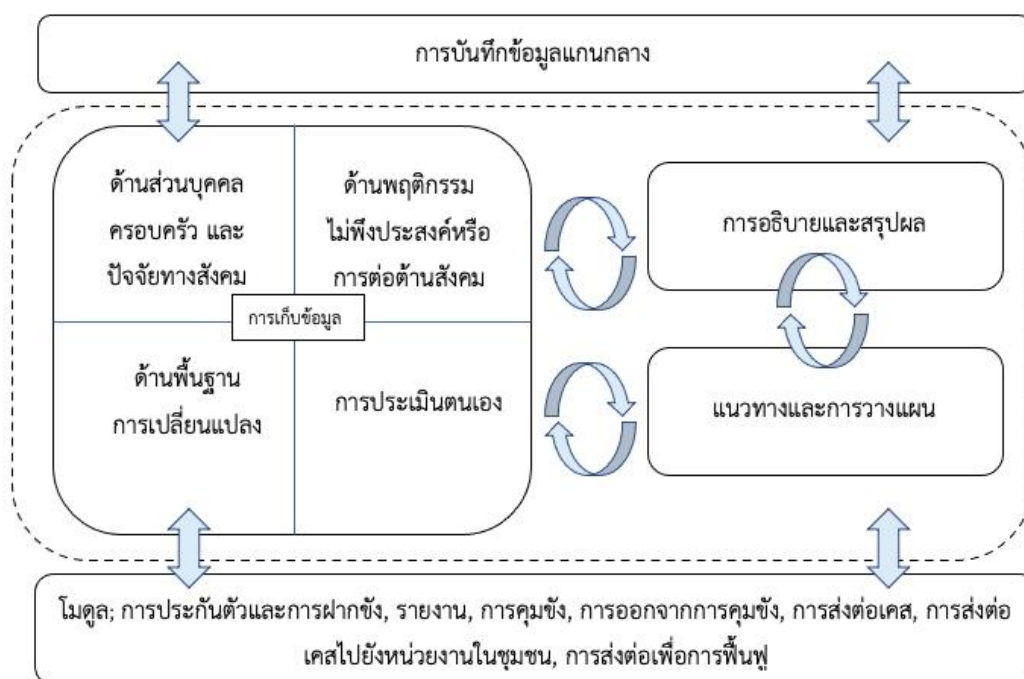
มิติที่ 4 การประเมินตนเอง (self-assessment) คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในการประเมินตนเองและผู้ปกครองในการประเมินและการวางแผนโปรแกรมแทรกแซง

2. การอธิบายและสรุปผล (explanations and conclusions) คือ การนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ หรือหาความเชื่อมโยงในแต่ละด้านเพื่ออธิบายพฤติกรรมภายใต้บริบทชีวิตของเด็กและเยาวชน รวมถึงการตัดสินผลถึงความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ความเสี่ยงในการเป็นภัยต่อผู้อื่นและตนเอง ตลอดจนความปลอดภัยและความเป็นอยู่

3. แนวทางและการวางแผน (pathways and planning) คือ การมีเพื่อดูแลเด็กและเยาวชน และหาความต้องการจำเป็นหลัก รวมถึงแนวทางในการหลุดพ้นพฤติกรรมกระทำผิด โดยต้องแน่ใจว่า จะต้องมีความเชื่อมโยงอย่างชัดเจนต่อผลลัพธ์ที่ได้รับไว้

4. โมดูล (modules) คือ กระบวนการหรืองานที่จำเป็นต้องดำเนินการระหว่างที่เยาวชนมีส่วนร่วม เกี่ยวพันกับกระบวนการยุติธรรม โดยจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกรณีของเด็กและเยาวชน ซึ่งจะใช้ข้อมูลจากการประเมินข้อมูลแกนกลางทั้งการเก็บข้อมูล 4 มิติ การอธิบายและการสรุปผล รวมถึงแนวทาง และการวางแผนมาประกอบการพิจารณา ในขณะที่เดียวกันการดำเนินการในแต่ละโมดูลสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมอย่างความสามารถในการรับมือกับการคุมขัง หรือแม้แต่การเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมิน โดยโมดูลประกอบด้วย การประกันตัวและการฝากขัง (bail and remand) รายงาน (Reports: PSRs, referral order reports) การคุมขัง (custody) การออกจากการคุมขัง (leaving custody) การส่งต่อเคส (other transitions) การส่งต่อเคสไปยังหน่วยงานในชุมชน (referrals to other agencies in the community and referrals to services within secure establishments) การส่งต่อเพื่อการฟื้นฟู (referrals to restorative justice opportunities)

โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มดำเนินการตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม การส่งต่อไปจนถึงการออกจากกระบวนการยุติธรรม ซึ่งข้อมูลและการประเมินในแต่ละส่วนจะมีส่วนที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ การดำเนินการในแต่ละกิจกรรมสามารถเป็นทั้งการเก็บข้อมูลพื้นฐาน การเก็บข้อมูลเพื่อประเมิน และการส่งต่อข้อมูลเพื่อเป็นฐานในการดำเนินการกิจกรรมอื่น ๆ ดังภาพที่ 2.8

ภาพ 2.8 ผังโครงสร้างการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมผ่านโมเดล AssetPlus
อ้างอิง Youth Justice Board (2014)

3.2.2 กรอบแนวคิดและทฤษฎีการทำงานและการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

1. หลักการทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

Youth Justice Board (2019) ได้ระบุว่า การทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมมีหลักการในการทำงานคือ ‘Child-first, offender second’ โดยหลักการดังกล่าวช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถที่จะดำเนินงานได้ ดังนี้

1.1 จัดลำดับความสำคัญให้กับความสนใจของเด็กและเยาวชนมากที่สุด โดยให้ความสำคัญกับความต้องการ ความสามารถ สิทธิ และศักยภาพ

1.2 เสริมสร้างจุดแข็งและความสามารถของเด็กและเยาวชนรายบุคคลในการการพัฒนาอัตลักษณ์ทางสังคมเพื่อรองรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดอาชญากรรมอย่างยั่งยืน โดยการปฏิบัติงานจะต้องมีความสร้างสรรค์ มองเห็นถึงภาพในอนาคต และสร้างความสัมพันธ์แห่งการสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยสิ่งนี้จะเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเองตลอดจนสร้างสรรค์สิ่งที่ดีสู่สังคม

1.3 กระตุ้นการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น การมีส่วนร่วมเชื่อมโยง และการมีส่วนร่วมทางสังคมในวงกว้างโดยการดำเนินงานทุกประเภทจะต้องสร้างการร่วมมือกันอย่างมีความหมายและมีคุณค่ากับเด็กและเยาวชนตลอดจนผู้ปกครอง

1.4 สนับสนุนการพ้นจากกระบวนการยุติธรรมในวัยเด็ก โดยใช้การป้องกัน การเบี่ยงเบน รวมถึงการแทรกแซงอย่างน้อยที่สุด การดำเนินงานทุกประเภทจะต้องลดตราบาปทางอาชญากรรมที่จะเกิดต่อเด็กและเยาวชนจากการใกล้ชิดกับระบบยุติธรรม

2. กรอบแนวคิดและทฤษฎีการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

การประเมินผลและการสร้างแผนแทรกแซงในการดูแลเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกรอบแนวคิดพื้นฐานในการดำเนินงาน โดยในประเทศสหราชอาณาจักรได้มีการสังเคราะห์กรอบแนวคิดพื้นฐานจากการสะท้อนผลจากการใช้เครื่องมือการประเมินชุดเดิมบทเรียนจากการทำงาน ข้อถกเถียงทางทฤษฎี และข้อมูลจากงานวิจัยชิ้นใหม่ ตลอดจนวรรณกรรมวิชาการ (Youth Justice Board, 2014) โดยสามารถแบ่งกรอบแนวคิดในการประเมินออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

2.1 ความเข้าใจพฤติกรรมของเยาวชน (understanding young people's behaviour) การนำไปใช้ในกระบวนการการประเมินและการสร้างแผนการดูแล ผู้ปฏิบัติงานต้องคำนึงถึงบริบทและสถานการณ์ในชีวิตของเด็กและเยาวชนเมื่อดำเนินการประเมิน เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงของชีวิตในแต่ละด้าน และการประเมินควรตระหนักถึงความต้องการและเป้าหมายที่ซ่อนอยู่ภายใต้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

โดยการประเมินและการสร้างแผนการดูแลภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว มีตัวอย่างการดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องบันทึกข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรายละเอียดและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทรอบตัวเด็ก เช่น ปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัวและสังคม และพฤติกรรมต่อต้านสังคม 2) ผู้ปฏิบัติงานเห็นลำดับเหตุการณ์ชีวิตของเด็กและเยาวชนที่คาบเกี่ยวกันซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องของปัจจัยและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต และ 3) ในขั้นตอนการอธิบายและการสรุปผล

ผู้ปฏิบัติงานสามารถตั้งคำถามเชิงลึกเกี่ยวกับเป้าหมาย/สิ่งที่เยาวชนต้องการจากการทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและพฤติกรรมต่อต้านสังคม ซึ่งจะอยู่ในหัวข้อ “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม”

2.2 ความเข้าใจและการใช้แนวคิดเรื่องความเสี่ยง (understanding and using the concept of “risk”) การนำไปใช้ในกระบวนการประเมินและการสร้างแผนการดูแล ผู้ปฏิบัติงานควรคำนึงว่าความเสี่ยงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการประเมิน การประเมินและการตัดสินใจเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านความเสี่ยง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเห็นภาพที่ชัดเจนของผลของความเสี่ยง ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และรูปแบบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนั้นการประเมินและการสร้างแผนควรมีการทบทวนความเสี่ยงอย่างเป็นประจำ

โดยการประเมินและการสร้างแผนการดูแลภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว มีตัวอย่างการดำเนินการดังนี้ 1) ในขั้นตอนการอธิบายและการสรุปผล การตัดสินใจเด็กและเยาวชนในประเด็นความเสี่ยงจะแบ่งออกเป็นความเสี่ยงสองรูปแบบ คือ ผลกระทบและความน่าจะเป็น 2) ในการวางแผนการดูแล ผู้ปฏิบัติงานจะต้องสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตของความเสี่ยง จากการคำนึงล่วงหน้าถึงสิ่งที่ควรทำเพื่อที่จะจัดการกับการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงในอนาคต ซึ่งจะอยู่ในหัวข้อการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

2.3 การค้นหาจุดแข็ง (identifying strengths) กรอบแนวคิดด้านการค้นหาจุดแข็งตั้งขึ้นมาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยป้องกัน (protective factors) และการฟื้นพลัง (resilience) โดยการประเมินควรค้นหาจุดแข็งและศักยภาพในชีวิตของเด็กและเยาวชน จุดแข็งและปัจจัยป้องกันควรมีการอธิบายและมีความสอดคล้องกับบริบทรอบตัวเด็กและเยาวชน อีกทั้งแผนการดูแลควรมีการระบุอย่างเฉพาะเจาะจงว่าจุดแข็งและปัจจัยป้องกันจะมีในแผนการดูแลและได้รับการพัฒนาตลอดระยะเวลาการได้รับการดูแล

โดยการประเมินและการสร้างแผนการดูแลภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว มีตัวอย่างการดำเนินการดังนี้ 1) การบันทึกจุดแข็งในหัวข้อชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และปัจจัยทางสังคม 2) การนำไปใช้ในคำถามที่ใช้ในการประเมินตนเองเพื่อหาปัจจัยเชิงบวกในชีวิตของเด็กและเยาวชน

2.4 การระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและกระบวนการเปลี่ยนแปลง (desistance and the process of change) พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเป็นผลมาจากปัจจัยทางสังคมหลายด้าน การระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและพฤติกรรมต่อต้านสังคมจึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน โดยจากเอกสารและงานวิจัยพบว่า การระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควรทำเป็นกระบวนการมากกว่าการเป็นงานที่ทำแล้วจบ

ในครั้งเดียว กระบวนการในการระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมควรให้ความสำคัญและอยู่บนปัจจัยส่วนบุคคลอย่างเป้าหมาย และทัศนคติ รวมไปถึงบริบททางสังคมอย่างโอกาสในชีวิตในชุมชนสำหรับเด็กและเยาวชน การนำไปใช้ในกระบวนการประเมินและการสร้างแผนการดูแล ผู้ปฏิบัติงานควรประเมินความพร้อมของเด็กต่อการระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การประเมินจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อสะท้อนถึงกระบวนการระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงสำคัญของการเข้าใจมุมมองส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่มีต่อกระบวนการการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความกลัว ความหวัง ประโยชน์ที่จะได้รับหรือแม้แต่อุปสรรค

โดยการประเมินและการสร้างแผนการดูแลภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว มีตัวอย่างการดำเนินการดังนี้ 1) การปรากฏการประเมินในหัวข้อปัจจัยที่ส่งผลต่อการระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในส่วนของขั้นตอนการอธิบายและการสรุป 2) การเปลี่ยนจากการประเมินที่ต้องตรงกำหนดระยะเวลาชัดเจนไปสู่กระบวนการที่มีการทบทวนและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

2.5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กและเยาวชน (involvement of young people and parents/careers)

ผู้ปฏิบัติงานควรแน่ใจว่ามุมมองและความเห็นของเด็กและเยาวชนรวมถึงผู้ปกครองจะถูกนำมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน รวมถึงควรมีการพูดคุยกับเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับมุมมองของตนเองต่อกิจกรรมและกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยควรมีการทำอย่างเป็นปกติไม่เพียงแต่ช่วงแรกเริ่ม ซึ่งผู้ปฏิบัติงานควรเห็นความสำคัญของการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชน และครอบครัว มีส่วนร่วมในแผนการดูแลของตนเองโดยประเมินตนเองของเด็กและเยาวชน และครอบครัว สามารถทำได้ในหลายรูปแบบ โดยสามารถสร้างขึ้นหรือเพิ่มเติมลงในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชนได้

กระบวนการทำงานและการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศสหราชอาณาจักร มีลักษณะเด่นหรือจุดเน้น คือ การให้ความสำคัญกับตัวเด็กและเยาวชนมากที่สุด โดยการดำเนินการใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงตัวเด็กและเยาวชนเป็นหลัก ซึ่งสามารถเห็นได้จากหลักการ “Child-first, offender second” (Youth Justice Board, 2019) ที่ระบุถึงการคำนึงถึงสิทธิ ศักยภาพ ความต้องการ การพัฒนาที่เน้นจากบริบทที่แท้จริงของเด็กและเยาวชน ตลอดจนการคำนึงถึงความบอบซ้ำที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการทำงานมีเลุ่มคู่มือที่ระบุรายละเอียดของกรอบแนวคิดและตัวอย่างการนำไปใช้อย่างชัดเจน และมีความสอดคล้องกับหลักการ “Child-first, offender second”

3.3 แนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่น

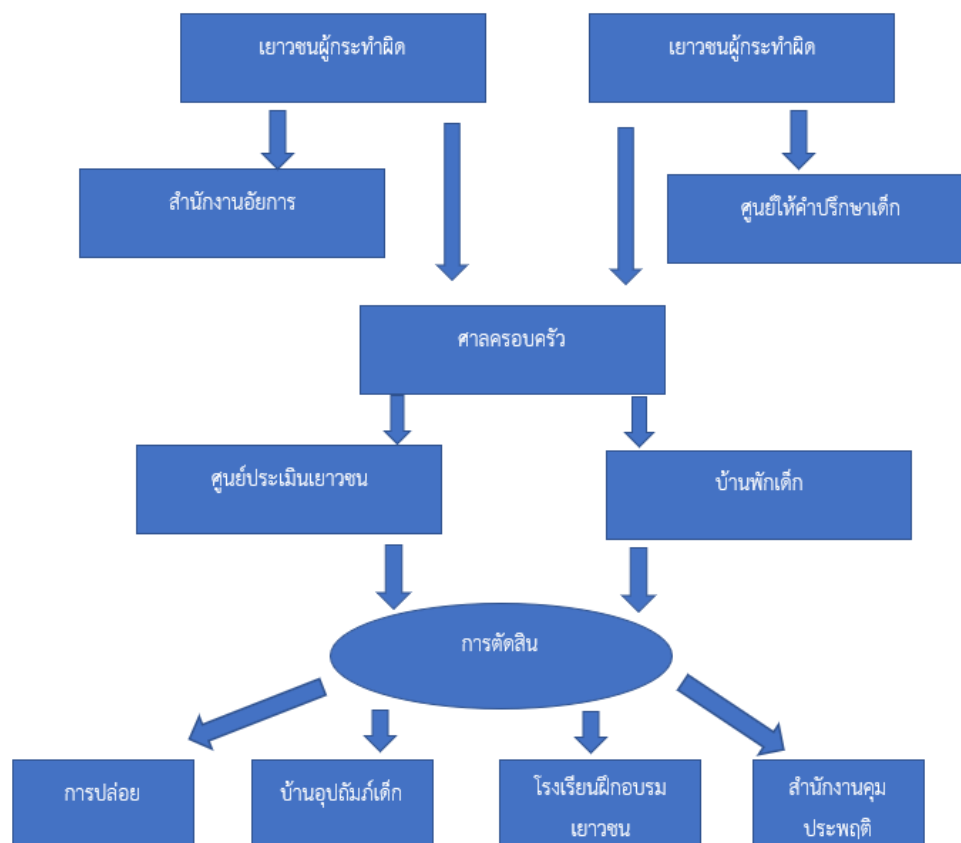
แนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วยข้อมูล 2 ชุด คือ 1) กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและกระบวนการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และ 2) กรอบแนวคิดและทฤษฎี โดยประกอบด้วยแนวคิดในการทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

3.3.1 กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและกระบวนการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

ประเทศญี่ปุ่นมีระบบอำนวยการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน และส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก โดยมีกฎหมายชื่อว่า Juvenile Law 2003 และ The Child Welfare of Japan โดยกฎหมายทั้ง 2 ฉบับนี้ถือเป็นกฎหมายหลักของการบริหารกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนของประเทศญี่ปุ่น โดยกฎหมายเกี่ยวกับคดีเยาวชน มาตรา 2 บัญญัติว่า เด็กและเยาวชนในประเทศญี่ปุ่นคือ บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเมื่อกระทำความผิดอาญาหรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายต้องฟ้องคดีต่อศาลครอบครัว โดยการลงโทษเด็กหรือเยาวชนเมื่อกระทำความผิดจะมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่ โดยมาตรการดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะประเทศญี่ปุ่นอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งขณะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกามีศาลเยาวชนทำหน้าที่พิจารณาคดีเยาวชนโดยเฉพาะ ประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยตรงจึงได้จัดตั้งศาลครอบครัวขึ้นมาเพื่อมีอำนาจดูแลคดีที่เยาวชนกระทำความผิดตั้งแต่ ค.ศ. 1948 เป็นต้นมา โดยวัตถุประสงค์ของศาลที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนในประเทศญี่ปุ่นคือศาลครอบครัวได้เน้นด้านการปฏิบัติ อบรม แก้ไขฟื้นฟู และควบคุมดูแลเยาวชนผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะมุ่งลงโทษเพียงอย่างเดียว รูปแบบการลงโทษประกอบไปด้วยการส่งให้ไปอยู่ในโรงเรียนฝึกอบรมเยาวชน เรือนจำเยาวชน แต่ปัจจุบันมีการลงโทษทางเลือกโดยไม่ควบคุมตัวแบบมีเงื่อนไข ได้แก่ การคุมประพฤติ บริการชุมชน การกักบริเวณในบ้าน ซึ่งจะมีการติดตามทางอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกในทวีปเอเชียที่มีวัฒนธรรมในการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีของชุมชนตนเองโดยใช้ธรรมเนียมการขอภัยและการให้อภัย ซึ่งได้พัฒนามาสู่รูปแบบของการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์โดยวิธีประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดสำหรับกรณีที่ความผิดนั้น

ไม่รุนแรงและเด็กหรือเยาวชนได้แสดงความเสียใจกับความผิดที่ทำลงไปอันเป็นการแสดงความรู้สึกผิดและขอให้ผู้เสียหาย (Elrod & YoCoyama, 2006)

มาตรการในการดำเนินการกับเด็กในกระบวนการยุติธรรม เป็นไปตามภาพ ดังนี้ (Correction Bureau Ministry of Justice, n.d.)

ภาพ 2.9 มาตรการในการดำเนินการกับเด็กในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย

อ้างอิง Correction Bureau Ministry of Justice (n.d.)

3.3.2 แนวคิดในการทำงานกับเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย

กรอบพื้นฐานของการจำแนกประเภทเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย โดยภายใต้กฎหมายเยาวชนของประเทศ ศาลครอบครัวสามารถส่งตัวเยาวชนเข้าควบคุมตัวเพื่อคุ้มครองได้สองสัปดาห์ และสามารถขยายออกไปได้อีกสองสัปดาห์ในการจัดหมวดหมู่เยาวชนให้แล้วเสร็จ การขยายเวลาเพิ่มเติมให้รวมระยะเวลาสูงสุดแปดสัปดาห์ ซึ่งจะเป็นเฉพาะในกรณีที่น่าสงสัยและ

อาชญากรรมรุนแรง ทั้งนี้การจำแนกประเภทและการประเมินจะต้องแล้วเสร็จภายในกรอบไม่เกินแปดสัปดาห์ การประเมินเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมเพื่อส่งให้ศาลเยาวชนพิจารณา มีเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้ (Takahashi, 2010)

1. การสัมภาษณ์เพื่อการจัดประเภท

การสัมภาษณ์รายบุคคลมักจะจัดขึ้นในบรรยากาศที่ดีและเงียบสงบเพื่อบรรเทาความกลัวและความวิตกกังวลของเยาวชน การสัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาว่าเยาวชนรู้สึกอย่างไรต่อสภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และสถานที่ทำงาน

2. การทดสอบทางจิตวิทยา

การทดสอบทางจิตวิทยาเชิงกลุ่ม เป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับสติปัญญา บุคลิกภาพ และทัศนคติของเยาวชน ถ้าจำเป็นต้องมีการศึกษาโดยละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนจะมีการทดสอบทางจิตวิทยาเป็นรายบุคคล

2.1 การทดสอบทางจิตวิทยาเชิงกลุ่ม ประกอบด้วย

- New TanaCa Intelligence Test B
- Ministry of Justice Personality Inventory (MJPI)
- Ministry of Justice Sentence Completion Test (MJSCT)
- Ministry of Justice Attitude Test (MJAT)
- Ministry of Justice Driver Attitude Test (MJDAT)

2.2 การทดสอบทางจิตวิทยาเป็นรายบุคคล

- Wechsler Adult Intelligence Scale (WAIS - III)
- Wechsler Intelligence Scale for Children (WISC - III)
- Rorschach Test
- Thematic Apperception Test (TAT)
- Baum Test
- House-Tree-Person Test (HTP)
- ToCyo University Egogram
- Szondi Test
- CRT Driver Aptitude Test

3. การสังเกตพฤติกรรม

เป็นการสังเกตพฤติกรรมและทัศนคติของเยาวชนผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การดูจากการทำงานที่ได้รับการมอบหมาย การเขียนเรียงความ การวาดภาพ การทำงานฝีมือจากกระดาษ การอภิปรายกลุ่ม การเขียนหมายเหตุเกี่ยวกับหนังสือหรือรายการภาพยนตร์ ทั้งนี้มีการสังเกตอย่างใกล้ชิดเพื่อทำความเข้าใจลักษณะและปัญหาพฤติกรรม ลักษณะที่โดดเด่น และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4. การวินิจฉัยทางการแพทย์

เป็นการตรวจสอบสุขภาพโดยแพทย์ หากพบเยาวชนได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจะต้องได้รับการรักษาจากแพทย์ กรณีที่สงสัยว่ามีความผิดปกติทางจิตจะต้องได้รับการตรวจและวินิจฉัยโดยจิตแพทย์

5. รายงานการจำแนกประเภทและการประเมิน

รายงานการจำแนกประเภทและการประเมินจะมีการดำเนินการจัดทำและส่งไปยังศาลครอบครัว รวมถึงการมีคำแนะนำการรักษาซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลที่รวบรวมโดยผ่านวิธีการที่กล่าวมาข้างต้นและกำหนดประเภทของมาตรการป้องกันที่จำเป็นที่รายงานจะถูกบันทึกและส่งไปยังศาลเพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาตัดสิน โดยนักจิตวิทยาได้รับมอบหมายให้จัดทำรายงาน แต่ในกรณีที่เป็นครีร้ายแรงและรุนแรงนักจิตวิทยาหลายคนจะร่วมกันรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนารายงาน ผลการพิจารณาคดีจะถูกส่งไปยังองค์กรที่รับผิดชอบด้านดูแลเยาวชน คือ โรงเรียนฝึกอบรมเยาวชนหรือสำนักงานคุมประพฤติ

โรงเรียนฝึกอบรมเยาวชนคือสถาบันภายใต้กระทรวงยุติธรรมให้กระทำการเด็กและเยาวชนเรียกว่ามาตรการป้องกัน เป็นการพัฒนาฟื้นฟูเยาวชนและกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างราบรื่น มีเครื่องมือในการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่น่าสนใจคือการนำเครื่องมือ Youth Level of Service/Case Management Inventory (YLS/CMI) มาใช้ในการประเมินเยาวชนที่กระทำความผิดในกระบวนการยุติธรรม ผู้จัดการรายกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนฝึกอบรมเยาวชน ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา เป็นผู้ดำเนินการ มีทั้งหมด 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 และ 2 เป็นข้อมูลหลัก 8 ด้าน คือ ประวัติที่ผ่านมาของการกระทำผิด สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูการศึกษาและการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อน การใช้สิ่งเสพติด กิจกรรมนันทนาการที่ทำในเวลาว่าง บุคลิกภาพและพฤติกรรม เจตคติ โดยมีลักษณะคำถามแบบ “ใช่” และ “ไม่ใช่” ส่วนที่ 3 และ 4 เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชน มี 2 ด้าน คือ ด้านครอบครัว และด้านตัวเยาวชนเป็นคำถามเป็นแบบเลือกตอบ “ใช่” และ “ไม่ใช่” ส่วนที่ 5 และ 6 เป็นเครื่องมือเพื่อบริหารจัดการเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการประเมินในส่วนที่ 1 ถึง 4 มาแล้ว เจ้าหน้าที่ในโรงเรียนฝึกอบรมเยาวชนจะ

นำข้อมูลออกแบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชน โดยแบ่งตามระดับปัญหาและความต้องการของเยาวชน มีการบันทึกการเปลี่ยนแปลงในระหว่างการเข้าโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยการข้อมูลหลัก 8 ด้าน ในส่วนที่ 1 และ 2 เป็นหลักในการประเมิน (Chung, 2017)

อย่างไรก็ตาม ระบบยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนของญี่ปุ่นแตกต่างจากระบบตะวันตกหลายระบบ และให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษเช่นเดียวกัน ศาลครอบครัวตัดสินผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน โดยมักให้นักสังคมสงเคราะห์และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติเป็นผู้ดำเนินการประเมินความต้องการและสถานการณ์ของเยาวชน แม้ว่าญี่ปุ่นจะมีวิธีการและประเพณีเฉพาะทางวัฒนธรรมของตนเองในเรื่องการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แต่เครื่องมือและวิธีการที่เด่นชัดในการประเมินเด็กและเยาวชนอาจไม่เป็นที่รู้จักหรือเผยแพร่ในแหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวางเท่ากับในภาษาญี่ปุ่น

ตอนที่ 3 ผลการสังเคราะห์เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

1. เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จากการศึกษาลักษณะเครื่องมือประเมินและการจัดทำคะแนนของเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า มีเครื่องมือประเมินที่หลากหลายแตกต่างกันตามผู้ประเมิน ได้แก่ นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา พยาบาล ครูที่ปรึกษา เลขานุการ ผู้อำนวยการ ส่วนใหญ่เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชนเพื่อประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (ประเมินพัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น) การประเมินการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (ประเมินผลสรุป) และการประเมินเพื่อจำแนกเด็กและเยาวชน (ความต้องการจำเป็นในการบำบัด) ตามลำดับ ทั้งนี้ส่วนใหญ่เนื้อหาที่ใช้ในการเครื่องมือจะมุ่งวัดไปยังเชิงพฤติกรรม (behavior) และเชิงคุณลักษณะ (attributes) แต่จะไม่พบในเชิงความรู้ โดยทั้ง 9 เครื่องมือประเมินไม่ปรากฏแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือประเมิน หลักฐานการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง (validity) และด้านความเที่ยง (reliability) รายละเอียดดังตารางที่ 2.4

ตาราง 2.4 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในปัจจุบันของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
1. แบบประเมินผล การจัดกิจกรรม การศึกษาหรือการ ฝึกอบรมเด็กและ เยาวชน (พต.ศ.12)	นักวิชาการอบรมและ ฝึกวิชาชีพ (ด้าน วิชาชีพ)	การประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู (ประเมิน พัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)		- การมีความริเริ่มสร้างสรรค์ - ความเป็นผู้นำและผู้ตามในเชิงบวก - ความเสียสละและความมีน้ำใจต่อผู้อื่น - การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	- การตรงต่อเวลาและตั้งใจเรียน - ความรับผิดชอบงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย - การดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเสื้อผ้า - มีระเบียบ วินัย เคารพกฎ กติกาของห้องเรียน - การดูแลรักษาความสะอาดของเครื่องมือและอุปกรณ์	แบบประเมิน	แบบมาตราประเมินค่า	การคำนวณคะแนน เกณฑ์การตัดสินผลการ ประเมิน โดยการ คำนวณคะแนนรวมและ นำมาคูณด้วยสอง
2. แบบสังเกตและ ประเมินพฤติกรรม เด็กและเยาวชน (พต.อ.09)	นักวิชาการอบรมและ ฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/ แม่บ้าน)	การประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู (ประเมิน พัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			- การดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่อง นอ สิ่งของเครื่องใช้ - การดูแลรักษาความสะอาด ของร่างกาย - การให้ความร่วมมือกับ เจ้าหน้าที่ - การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง ของสถานควบคุม - การเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น - ช่วยงานสถานพินิจ/ศูนย์ฝึก - การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น - การแสดงความคิดเห็น การ ได้ตอบ การสื่อสารกับผู้อื่น - การจัดการกับอารมณ์ การ ควบคุมอารมณ์โกรธ	แบบสังเกตและ ประเมิน	แบบมาตราประเมินค่า	การคำนวณคะแนน เกณฑ์การตัดสินผลการ ประเมิน โดยการ คำนวณคะแนนรวมและ นำมาคูณด้วยสอง

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
					- สภาวะผู้นำ ความเป็นผู้นำในทางที่ดี - ยอมรับในการกระทำของตนเอง			
3. แบบประเมินผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชน (สค.04)	นักสังคมสงเคราะห์	การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (ประเมินพัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			- การยอมรับที่จะเข้าร่วมกิจกรรม - การรักษาระเบียบวินัย - การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น - การแสดงออกตามบทบาท - ความรับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย - การแสดงออกในการปฏิบัติตนเมื่อเข้ากิจกรรม - การปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อตนเอง - การปรับเปลี่ยนด้านพฤติกรรม - การแสดงความสัมพันธ์ในทางที่ดี - การรู้จักวางแผนในการทำงาน/ในอนาคต	แบบประเมิน	แบบมาตรประเมินค่า	การคำนวณคะแนนเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน โดยคำนวณคะแนนรวมและนำมาคูณด้วยสอง
4. แบบประเมิน พฤติกรรมเด็กและ เยาวชนสำหรับการ เลื่อนชั้น	นักจิตวิทยา	การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (ประเมินพัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง (self-awareness) - การค้นหาจุดดี-จุดด้อยของตนเอง - การเข้าใจตนเอง - การยอมรับตนเอง ด้านการมีวินัยในตนเอง (self-	แบบประเมิน	ให้คะแนนโดยมีคะแนนเต็มตามที่กำหนดเป็นรายชื่อ และรวมกันทุกข้อเท่ากับ 100 คะแนน	คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน			
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดข้อคำถาม/ข้อ รายการที่ใช้ในแบบ ประเมิน
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้ เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้ เครื่องมือประเมินใน กระบวนการดูแลเด็กและ เยาวชน	ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)	
					discipline) - ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลงของ กลุ่ม - การควบคุมอารมณ์ - ความรับผิดชอบ ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคล (interpersonal relationship) - การเปิดเผยตนเอง - การรับฟังผู้อื่น - การสื่อสารระหว่างบุคคล	
5. เกณฑ์การเพิ่ม/ลด พยาบาล คะแนนความ ประพฤติ		การประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู (ประเมิน พัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			- มีสัมมาคารวะ กิริยามารยาท เรียบร้อย - มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง/ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - ประพฤติและปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอ - ไม่สนใจดูแล รักษาความสะอาด ของร่างกาย - กลั่นแกล้งเพื่อโดยเจตนา - แสดงกิริยา/วาจา/มารยาท/ อาการ ที่ขาดความเคารพต่อ ผู้ใหญ่ - ละเมิดกฎ กติกาของสถานที่	เกณฑ์การประเมิน คะแนนตั้งต้น 75 ให้เพิ่ม ลดครั้งละ 5 คะแนน คะแนนตั้งต้น 75 บวก 25 จะได้ 100 คะแนน ถ้า ลบ 25 จะได้ 50 คะแนน

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
6. แบบประเมินผล การฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชน	ครูที่ปรึกษา	การประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู (ประเมิน พัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			- การเขียนสมุดบันทึกประจำวัน - การแสดงออกทางอารมณ์ - การปรับตัวเข้ากับเพื่อน - บทบาทและการวางตัว - การตรงต่อเวลา - การปฏิบัติตนอยู่ในกฎ/ระเบียบ/วินัย - ความมีน้ำใจกับเยาวชนอื่นในการทำงาน - ความเป็นผู้นำในทางที่เหมาะสม - มีความกระตือรือร้นในการทำงาน - มีความเชื่อมั่นตนเองในการทำงาน	แบบประเมิน	แบบมาตรฐานประเมินค่า	การคำนวณคะแนนเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน โดยคำนวณคะแนนรวมและนำมาคูณด้วยสอง
7. แบบรายงานผล การฝึกและอบรม เพื่อพิจารณาการเลื่อน ลดชั้นเด็กหรือเยาวชน	ครูที่ปรึกษา	การประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู (ประเมิน พัฒนาการเพื่อเลื่อนชั้น)			- ด้านการศึกษา - ด้านความประพฤติ - ด้านกิจกรรมครูที่ปรึกษา - ด้านกิจกรรมบำบัด พัฒนาทางเลือก	แบบรายงานผล	ให้คะแนน โดยมีคะแนนเต็มร้อยละคะแนน และสรุปผลประเมิน	คะแนนรวม 400 คะแนนและคิดเป็นร้อยละ

2. เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในต่างประเทศ

สาระที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นผลการศึกษาและวิเคราะห์เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ใช้ในต่างประเทศ โดยรวบรวมการใช้เครื่องมือจากประเทศสิงคโปร์ และประเทศสหราชอาณาจักร แต่สำหรับในประเทศญี่ปุ่น ได้กล่าวสาระต่าง ๆ เอาไว้แล้วในส่วนก่อนหน้า โดยสาระในส่วนนี้ยังคงนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ เช่นเดียวกับเครื่องมือที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในประเทศไทย ได้แก่ ชื่อแบบประเมิน ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมิน ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน ชนิดของเครื่องมือประเมิน ชนิดข้อคำถาม ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมินและรายละเอียดอื่น ๆ ที่อาจพบได้ในระหว่างการศึกษาเครื่องมือต่าง ๆ มีสารระดังต่อไปนี้

2.1 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศสิงคโปร์

จากการศึกษาลักษณะเครื่องมือประเมินและการจัดทำคะแนนของเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศสิงคโปร์ จะพบว่า กระบวนการยุติธรรมของสิงคโปร์มีกระบวนการในการใช้เครื่องมือที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐาน และผู้ที่ใช้เครื่องมือมีบทบาทเพียงส่วนเดียวคือผู้เชี่ยวชาญด้านยุติธรรมทางอาญาเท่านั้น โดยเครื่องมือประเมินที่ใช้มีบทบาทครอบคลุมการประเมินเพื่อการจำแนก และการประเมินความก้าวหน้าและการผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แต่เครื่องมือดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงกระบวนการนำผลไปใช้ตัดสินใจด้านความพร้อมในก่อนปล่อย ขณะเดียวกัน คุณลักษณะที่มุ่งประเมินในเครื่องมือฯ นั้นมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการออกแบบเครื่องมืออย่างรัดกุม นั่นคือโมเดล RNR อีกด้วย โดยคณะผู้วิจัยได้สรุปภาพรวมของเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศสิงคโปร์ ได้ดังตารางที่ 2.5 ในส่วนต่อไป ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาการใช้เครื่องมือในบริบทประเทศสิงคโปร์ที่จะช่วยยืนยันถึงการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือต่อไป

ตาราง 2.5 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
YLS/CMI และ YLS/CMI 2.0	ผู้เชี่ยวชาญด้านยุติธรรมทางอาญา	ส่วนที่ 1-2 การประเมินเพื่อการจำแนก (จำแนกความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น)	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	- ความสัมพันธ์กับเพื่อน - สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู - ลักษณะบุคลิกภาพ - ทักษะในการอยู่ในสังคม - ความขัดแย้งกับผู้อื่น (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	- ประวัติการกระทำผิดหรือประวัติด้านอาชญากรรม (ข้อเท็จจริง) - การใช้สารเสพติด - กิจกรรมสันทนาการในเวลารว่าง - ทักษะในการทำงาน (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน) - พฤติกรรมความขัดแย้งกับผู้อื่น (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	- แบบวัดชนิดข้อรายการแบบทวิภาค (dichotomous item) จำนวน 42 ข้อ	- มีการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบ - การรวมคะแนนส่วนแรกสามารถรวมได้จากคะแนนทางด้านย่อย ๆ ทั้ง 8 ด้าน หากด้านใดมีคะแนนสูงจะสะท้อนความต้องการจำเป็นในเรื่องนั้น ส่วนคะแนนรวมจากทุกด้านจะสะท้อนระดับความเสี่ยง
		ส่วนที่ 3-4 การประเมินเพื่อการจำแนก (ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้สำหรับบ่งชี้ความสามารถในการตอบสนอง)	- สภาพของเยาวชนที่กระทำผิด (เชิงความรู้) ประกอบด้วย ระดับสติปัญญาต่ำ พัฒนาการล่าช้า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	- สภาพครอบครัวและพ่อแม่ (เชิงคุณลักษณะ) ประกอบด้วย ประวัติการกระทำร้าย ความทุกข์/ในชีวิตรวมรส ปัญหาด้านการเงิน วัฒนธรรม/ชาติพันธุ์ ความไม่ไว้วางใจพ่อแม่และแม่ หรือคุณลักษณะอื่น ๆ ของครอบครัวที่เป็นเชิงลบ - สภาพของเยาวชนที่กระทำผิด (เชิงคุณลักษณะ)	- สภาพครอบครัวและพ่อแม่ (เชิงพฤติกรรม)ประกอบด้วย การใช้สารเสพติด การไม่ให้ความร่วมมือ - สภาพของเยาวชนที่กระทำผิด (เชิงพฤติกรรม) ประกอบด้วย การทารุณกรรมสัตว์ พฤติกรรมการต่อต้าน/การมีศัตรู การคบอันธพาล การกลั่นแกล้งรังแก กาหนีออกจากบ้าน การวางเพลิง การวิ่งหลบหนี	แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	- แบบวัดชนิดข้อรายการแบบทวิภาค (dichotomous item) จำนวน 51 ข้อ	- มีการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบ - ใช้ผลการประเมินในส่วนนี้ในการตัดสินใจเลือกโปรแกรมหรือวิธีการแทรกแซงต่อเด็กและเยาวชนต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
		ส่วนที่ 3-4 การประเมินเพื่อการจำแนก (ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้สำหรับบ่งชี้ความสามารถในการตอบสนอง)		ประกอบด้วย ความวิตกกังวล มีปัญหาด้านการสื่อสาร วัฒนธรรม/ชาติพันธุ์ การรู้สึหดหู่ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ความบกพร่องทางการเรียนรู้ พัฒนาการช้า การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ความคิดในการฆ่าตัวตาย การจัดการตนเอง ทักษะทางสังคมที่ไม่ดี	การทำร้ายร่างกาย/การล่วงละเมิดทางเพศ การใช้อาวุธ การทำอนาจาร การถูกคุกคาม การตั้งครรภ์ การตกเป็นเหยื่อของการกลั่นแกล้ง รังแก ความรุนแรงในครอบครัว	แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	- แบบวัดชนิดข้อรายการแบบทวิภาค (dichotomous item) จำนวน 51 ข้อ	- มีการให้ข้อมูลเชิงคุณภาพตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญประกอบ - ใช้ผลจากการประเมินในส่วนนี้ในการตัดสินใจเลือกโปรแกรมหรือวิธีการแทรกแซงต่อเด็กและเยาวชนต่อไป
			ส่วนที่ 5 และ 6 การประเมินเพื่อการจำแนก และการประเมินความก้าวหน้าและผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (การบริหารจัดการกรณี)	- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	- ความสัมพันธ์กับเพื่อน - สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู - ลักษณะบุคลิกภาพ - ทัศนคติในการอยู่ในสังคม - ความขัดแย้งกับผู้อื่น (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	- ประวัติการกระทำผิดหรือประวัติด้านอาชญากรรม (ข้อเท็จจริง) - การใช้สารเสพติด - กิจกรรมสันทนาการในเวลาว่าง - ทักษะในการทำงาน (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน) - พฤติกรรมความขัดแย้งกับผู้อื่น (การศึกษาและสภาพการจ้างงาน)	- แบบตรวจสอบรายการ (checklist) - แบบบันทึกข้อมูล (diary)	- แบบวัดชนิดข้อรายการแบบทวิภาค (dichotomous item) เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโปรแกรม/วิธีการแทรกแซงที่เหมาะสม - แบบบันทึกข้อมูลสำหรับบันทึกระดับความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลาของการแทรกแซง

อ้างอิง Chu & Zeng (2017); Hoge & Andrew (2006)

2.2 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศสหราชอาณาจักร

กระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศสหราชอาณาจักรมีการเก็บข้อมูลเบื้องต้นตั้งแต่เด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม โดยมีการเก็บข้อมูล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และปัจจัยทางสังคม ด้านพฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือการต่อต้านสังคม ด้านพื้นฐานการเปลี่ยนแปลง และด้านการประเมินตนเอง ข้อมูลดังกล่าวโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการบันทึกและระบุข้อมูลหรือรายละเอียดที่พบ ในส่วนของการประเมินตนเองมีการใช้แบบสอบถามที่ผู้ปฏิบัติงานสร้างขึ้นให้มีความเฉพาะเจาะจงรายการ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาตัดสินและประเมินผลในขั้นตอนของการอธิบายและสรุปผล ซึ่งจะประเมินโดยใช้แบบประเมินค่าทั้งหมด แต่มีรายละเอียดการวัดค่าที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเด็น

นอกจากนี้ยังพบว่าเครื่องมือที่ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของอังกฤษมีความสอดคล้องกับหลักการทำงาน Child-first, offender second (Youth Justice Board, 2019) และกรอบแนวคิดในการทำงาน 5 ส่วน (Youth Justice Board, 2012) เนื่องจากประเด็นในการเก็บข้อมูลมีความสอดคล้องและแสดงถึงการเข้าใจพฤติกรรมของเยาวชนผ่านการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ครอบครัว และบริบทแวดล้อม การระบุพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผ่านแบบวัดประเมินที่วัดพฤติกรรมและทัศนคติที่กระทำผิด และการสร้างการมีส่วนร่วมจากการใช้แบบประเมินตนเอง อีกทั้งยังพบว่า การเก็บข้อมูล 4 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ครอบครัว และปัจจัยทางสังคม มีการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปประเมินมากกว่าการวัดด้านความรู้ คุณลักษณะ และพฤติกรรมจากตัวเด็กและเยาวชน แต่ยังเก็บข้อมูลไปถึงปัจจัยแวดล้อมและชุมชนซึ่งทำให้เห็นถึงบริบทแวดล้อมรอบตัวที่ส่งผลถึงความเสี่ยง จุดอ่อนและจุดแข็งในการหาสาเหตุ สร้างการเปลี่ยนแปลง และการเปลี่ยนพฤติกรรม อีกทั้งวิธีการเก็บข้อมูลมีความพยายามในการใช้เครื่องมือที่สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงกับความเป็นจริงของเด็กและเยาวชนรายบุคคลให้ได้มากที่สุดดังเห็นได้จากการใช้แบบบันทึก 4 ด้านที่สามารถระบุถึงรายละเอียดที่มีความแตกต่างและเฉพาะเจาะจงของแต่ละตัวบุคคลมากกว่าแบบประเมินที่เป็นการกรอกคะแนน หรือแม้แต่ข้อคำถามในขั้นตอนของการประเมินตนเองที่มีการสร้างข้อคำถามขึ้นโดยผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ข้อมูลและการประเมินที่ได้มีความลึกซึ้งและใกล้เคียงกับความเป็นจริงในช่วงเวลานั้น ๆ และมีความเฉพาะเจาะจงรายการมากกว่าการเป็นเครื่องมือที่มีชุดคำถามหรือประเด็นในการวัดประเมินแบบเดียวและใช้ร่วมกันทุกคน รายละเอียดดังตารางที่ 2.6

ตาราง 2.6 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศสหราชอาณาจักร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน			
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้
			2.2.1 ความรู้ (cognitive)	2.2.2 คุณลักษณะ (attributes)	2.2.3 พฤติกรรม (behavior)	ชนิดข้อความ/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน
1. ข้อมูลส่วนบุคคล ครอบครัว และปัจจัยทางสังคม	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	การเก็บข้อมูลพื้นฐานทั้งในเชิงบวกและลบเพื่อระบุปัญหาและความต้องการ และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในขั้นตอนการอธิบายและการสรุปผล ตลอดจนสร้างแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	- ปัจจัยด้านความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อม ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ชุมชน - ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การดูแลบุตรหลาน ประวัติการได้รับการดูแล ครอบครัวและเครือข่ายอื่น ๆ และวิธีการที่เด็กและเยาวชนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น - การพัฒนาชีวิตของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ พฤติกรรม การใช้สารเสพติด และการติดแอลกอฮอล์ - การเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม และการจ้างงาน โดยการประเมินไม่เพียงแต่ประเมินตัวเด็กและเยาวชน ด้วย 3 คุณลักษณะเท่านั้น แต่ยังเป็น การประเมินบริบทแวดล้อมรอบตัวอีกด้วย	- ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม - ประวัติการได้รับการดูแล ครอบครัวและเครือข่ายอื่น ๆ - ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ พฤติกรรม การใช้สารเสพติด และการติดแอลกอฮอล์ - การพัฒนาชีวิตของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ พฤติกรรม การใช้สารเสพติด และการติดแอลกอฮอล์ - การเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม และการจ้างงาน โดยการประเมินไม่เพียงแต่ประเมินตัวเด็กและเยาวชน ด้วย 3 คุณลักษณะเท่านั้น แต่ยังเป็น การประเมินบริบทแวดล้อมรอบตัวอีกด้วย	- ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม - ประวัติการได้รับการดูแล ครอบครัวและเครือข่ายอื่น ๆ - ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ พฤติกรรม การใช้สารเสพติด และการติดแอลกอฮอล์ - การพัฒนาชีวิตของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต และ วิถีชีวิต อัตลักษณ์ พฤติกรรม การใช้สารเสพติด และการติดแอลกอฮอล์ - การเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม และการจ้างงาน โดยการประเมินไม่เพียงแต่ประเมินตัวเด็กและเยาวชน ด้วย 3 คุณลักษณะเท่านั้น แต่ยังเป็น การประเมินบริบทแวดล้อมรอบตัวอีกด้วย	ใช้การประเมินเป็นคะแนนหรือตัวเลข เฉพาะในการประเมินเรื่องความผิดปกติของการใช้แอลกอฮอล์ เท่านั้น ในส่วนอื่น ๆ จะเป็นการค้นหาและระบุปัจจัยสำคัญของการกระทำผิด เนื่องจากเน้นการให้ความสำคัญที่การตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน ในขั้นตอนของการอธิบายและสรุปผล
2. พฤติกรรมไม่พึงประสงค์หรือการต่อต้านสังคม	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	การอธิบายคุณลักษณะและรูปแบบของพฤติกรรมต่อต้านสังคม	- ทักษะคิดต่อการกระทำผิด	- พฤติกรรมและเจตนาในการกระทำผิด - พฤติกรรมอื่น ๆ ที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในอนาคต	- ไม่ได้ใช้การประเมินเป็นคะแนนหรือตัวเลข เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้บ่งชี้และระบุถึงประเด็นที่กังวลเกี่ยวกับพฤติกรรม และทำการตัดสินใจในขั้นตอนของการอธิบายและสรุปผล	การเก็บข้อมูลมีรายละเอียดที่สามารถปรับยืดหยุ่นตามลักษณะของพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนได้ นอกจากนั้นการประเมินไม่เพียงแต่ประเมินตัวเด็ก ด้วย 3 คุณลักษณะเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินบริบทแวดล้อมในชีวิตของเด็กอีกด้วย

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน								
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			2.2.1 ความรู้ (cognitive)	2.2.2 คุณลักษณะ (attributes)	2.2.3 พฤติกรรม (behavior)			
3. พื้นฐานการเปลี่ยนแปลง	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	การสำรวจและบ่งชี้ชีวิตของเด็กและเยาวชนแต่ละด้านเพื่อส่งเสริมและป้องกันการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	- ความยืดหยุ่นทางใจ, เป้าหมายในชีวิต และทัศนคติ	- การมีส่วนร่วมและการเข้าร่วม	- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการระงับพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การใช้สารเสพติด	ไม่ได้ใช้การประเมินเป็นคะแนนหรือตัวเลข เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้วิเคราะห์ถึงประเด็นสำคัญที่มีส่วนในการป้องกันหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก		การประเมินไม่เพียงแต่ประเมินตัวเด็ก ด้วย 3 คุณลักษณะเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินบริบทแวดล้อมในชีวิตของเด็กอีกด้วย
4. แบบประเมินตนเอง	เด็กและเยาวชน ผู้กระทำผิด และผู้ปกครอง	การให้เด็กและเยาวชน ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน	ประเภทหรือคุณลักษณะที่ใช้ในการประเมินจะสร้างขึ้นเฉพาะเจาะจงรายบุคคล			แบบคำถาม (Questionnaires)		ประเมินเป็นระยะตามเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในกระบวนการยุติธรรม
5. การให้คะแนนปัจจัยการระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	เพื่อวิเคราะห์ผลจากการเก็บข้อมูล 4 มิติเพื่อเข้าใจพฤติกรรมจากเหตุการณ์สำคัญในชีวิต ตลอดจนเข้าใจถึงต้นตอของปัญหาเพื่อระงับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	ประเภทหรือคุณลักษณะที่ประเมินจะมาจากการประเมินพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเบื้องต้น โดยจะถูกนำไปจัดแจงตามกลุ่มของการประเมิน เช่น การใช้สารเสพติด			การประเมินค่า (Rating)	ประเมินค่า 4 ระดับ คือ เป็นไปได้ อ่อน กลาง มาก	

ตอนที่ 1			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน								
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			2.2.1 ความรู้ (cognitive)	2.2.2 คุณลักษณะ (attributes)	2.2.3 พฤติกรรม (behavior)			
6. ตัวบ่งชี้แนวโน้มในการกระทำผิดซ้ำ	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	เพื่อวิเคราะห์ผลจากการเก็บข้อมูล 4 มิติเพื่อตัดสินผลเกี่ยวกับแนวโน้มของพฤติกรรม ความอันตรายและความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ	ประเภทหรือคุณลักษณะที่ใช้ประเมินจะขึ้นอยู่กับประวัติในการกระทำผิด	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด	ประเภทของการกระทำผิด	การประเมินค่า (Rating)	ประเมินค่า 3ระดับ คือ สูง กลาง ต่ำ	
7. ความเสี่ยงในการเป็นภัย	ผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน	เพื่อวิเคราะห์ผลจากการเก็บข้อมูล 4 มิติเพื่อตัดสินผลเกี่ยวกับความเสี่ยงในการเป็นภัยต่อผู้อื่น	ประเภทหรือคุณลักษณะที่ใช้ในการประเมินจะถูกสร้างขึ้นอย่างเป็นข้อมูลปัจจุบันโดยผู้จัดการรายกรณี/ผู้ปฏิบัติงาน			การประเมินค่า (Rating)	ประเมินค่า 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง กลาง ต่ำ	

2.3 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศไทย

จากการศึกษาลักษณะเครื่องมือประเมินและการจัดทำคะแนนของเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในประเทศไทย พบว่า มีการนำเครื่องมือ Youth Level of Service/Case Management Inventory (YLS/CMI) ซึ่งมีมาตรฐานมาใช้ในการประเมินเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ถูกพิพากษาให้เข้ามาอยู่ในโรงเรียนฝึกอบรมเยาวชนทั้งประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู มีการนำมาใช้ในการจำแนกก่อนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การพิจารณาพัฒนาการระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู มีทั้งหมด 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 และ 2 เป็นข้อมูลหลัก 8 ด้าน คือ ประวัติที่ผ่านมาของการกระทำผิด สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู การศึกษาและการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อน การใช้สิ่งเสพติด กิจกรรมนันทนาการที่ทำในเวลาว่าง บุคลิกภาพและพฤติกรรม เจตคติ ส่วนที่ 3 และ 4 เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู มี 2 ด้าน คือ ด้านครอบครัว และด้านตัวเยาวชน ส่วนที่ 5 และ 6 เป็นเครื่องมือเพื่อบริหารจัดการเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการประเมินในส่วนที่ 1 ถึง 4 มาแล้ว อย่างไรก็ตามเครื่องมือ YLS/CMI ยังไม่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจด้านความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สรุปภาพรวมของเครื่องมือ YLS/CMI ที่ประเทศไทยใช้ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนดังตารางที่ 2.7

ตาราง 2.7 เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
YLS/CMI	ผู้จัดการรายกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนฝึกอบรมเยาวชน ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา	ส่วนที่ 1-2 การประเมินเพื่อการจำแนก (จำแนกความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น)	- ผลการศึกษาหรือการเรียนรู้และสภาพการทำงาน	- สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู - ความสัมพันธ์กับเพื่อน - ความขัดแย้งกับผู้อื่นขณะศึกษาและทำงาน - บุคลิกภาพและพฤติกรรม - เจตคติต่อตนเองและสังคม	- ประวัติที่ผ่านมาของการกระทำผิดทางอาญา - การใช้สิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ ยาเสพติด สุรา - กิจกรรมนันทนาการที่ทำในเวลาว่าง - ทักษะที่มีในด้านการเรียนและการทำงาน - พฤติกรรมที่มีเมื่อมีความขัดแย้งกับผู้อื่นขณะที่ศึกษาและทำงาน	แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	- แบบประเมินที่มีข้อให้เลือก คือ ใช่ หรือไม่ใช่ - ความเห็นของผู้จัดการรายกรณีแบบปลายเปิด	- มีการให้ข้อมูลตามความเห็นของผู้จัดการรายกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการพิจารณา - มีการรวมจากคะแนน 8 ด้าน หากด้านใดมีคะแนนสูงจะสะท้อนความจำเป็นในแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในเรื่องนั้น ส่วนคะแนนรวมจากทุกด้านจะสะท้อนระดับความเสี่ยงที่เป็นปัญหาของเยาวชน
		ส่วนที่ 3-4 การประเมินเพื่อการจำแนก (ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อใช้สำหรับบ่งชี้ความสามารถในการตอบสนองและการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู)	- สภาพปัญหาของเยาวชนในด้านความรู้ ได้แก่ การมีระดับสติปัญญาดำ การมีพัฒนาการการเรียนรู้ที่ล่าช้า การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	- สภาพปัญหาของครอบครัวและการเลี้ยงดูในด้านคุณลักษณะ ได้แก่ประวัติการกระทำที่ไม่ดีต่อคนในครอบครัวและลูก ความทุกข์ใจของพ่อแม่ สภาพทางจิตของพ่อแม่ ปัญหาในการใช้ชีวิตคู่ของพ่อแม่ ปัญหาด้านการเงิน หนี้สิน และการออมในครอบครัว วัฒนธรรมการเลี้ยงดูในครอบครัว - สภาพปัญหาของเยาวชนที่กระทำผิดในด้านคุณลักษณะ)	- สภาพปัญหาของครอบครัวและการเลี้ยงดูในด้านพฤติกรรม ได้แก่ การใช้สิ่งเสพติดของพ่อแม่ เช่น บุหรี่ ยาเสพติด สุรา การใช้ความรุนแรงกับคนในครอบครัว การเลี้ยงดูโดยใช้อำนาจหรือการปล่อยปละละเลย การไม่ให้ความร่วมมือในการกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน - สภาพปัญหาของเยาวชนที่กระทำผิดในด้านคุณลักษณะ)	แบบตรวจสอบรายการ (checklist)	- แบบประเมินที่มีข้อให้เลือก คือ ใช่ หรือไม่ใช่ - ความเห็นของผู้จัดการรายกรณีแบบปลายเปิด	- มีการให้ข้อมูลตามความเห็นของผู้จัดการรายกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการพิจารณา - ใช้ผลการประเมินในส่วนนี้ในการตัดสินใจเลือกหรือออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชนต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
				ประกอบด้วย การเจ็บป่วยทางกายและจิต ความเครียด ความวิตกกังวล การซึมเศร้า ความเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ การมีความคิดในการฆ่าตัวตาย การควบคุมอารมณ์ การมีทักษะทางสังคมต่ำ การมีปัญหาด้านการสื่อสาร การมีปัญหาทางการเงินและการใช้จ่าย ความบกพร่องทางการเรียนรู้ พัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ และการเรียนรู้ซ้ำ การมีปัญหาในการจัดการตนเอง	ทารุณกรรมต่อสัตว์ การคบเพื่อนหรือบุคคลที่เป็นอันตรายหรือผู้ที่กระทำ ความผิด การมีศัตรูหรือคู่ขัดแย้ง การชอบกลั่นแกล้งผู้อื่น การมีพฤติกรรมกรรมการต่อต้าน การหนีออกจากบ้าน การใช้ความรุนแรงในการจัดการเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การวางเพลิง การชกต่อย การทำร้ายร่างกาย การใช้อาวุธการล่วงละเมิดทางเพศ การทำอนาจารต่อบุคคลอื่น และการหลบหนีเมื่อกระทำผิด ส่วนในด้านพฤติกรรมในมิติของการเป็นผู้ถูกกระทำ ได้แก่ การถูกคุกคาม การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การตกเป็นเหยื่อของการถูกกลั่นแกล้ง รังแก และการทำร้ายร่างกายและจิตใจ และการถูกใช้ความรุนแรงในครอบครัว	แบบตรวจสอบรายการ (checklist) - แบบประเมินที่มีข้อรายการแบบ 2 คำตอบ ให้เลือก คือ ใช่ หรือ ไม่ใช่ - ความเห็นของผู้จัดการรายการแบบปลายเปิด	- มีการให้ข้อมูลตามความเห็นของผู้จัดการรายการที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการพิจารณา - ใช้ผลจากการประเมินในส่วนนี้ในการตัดสินใจเลือกหรือออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชนต่อไป	

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเครื่องมือและกระบวนการประเมิน			ตอนที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของเครื่องมือประเมิน					
ชื่อแบบประเมิน	ผู้ที่มีบทบาทในการใช้เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายของการใช้เครื่องมือประเมินในกระบวนการดูแลเด็กและเยาวชน	ประเภทคุณลักษณะ/ตัวแปร/เนื้อหาที่ใช้ในเครื่องมือประเมิน			ชนิดของเครื่องมือประเมินที่ใช้	ชนิดข้อคำถาม/ข้อรายการที่ใช้ในแบบประเมิน	รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบ
			ความรู้ (cognition)	คุณลักษณะ (attributes)	พฤติกรรม (behavior)			
		ส่วนที่ 5 และ 6 การประเมินเพื่อการจัดการรายกรณีทั้งเพื่อการจำแนก และการประเมินพัฒนาการและผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู	- ผลการศึกษาหรือการเรียนรู้และสภาพการทำงาน	- สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดู - ความสัมพันธ์กับเพื่อน - ความขัดแย้งกับผู้อื่นขณะศึกษาและทำงาน - บุคลิกภาพและพฤติกรรม - เจตคติต่อตนเองและสังคม	- ประวัติที่ผ่านมาของการกระทำผิดทางอาญา - การใช้สิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ ยาเสพติด สุรา - กิจกรรมนันทนาการที่ทำในเวลาว่าง - ทักษะที่มีในด้านการเรียนและการทำงาน - พฤติกรรมที่มีเมื่อมีความขัดแย้งกับผู้อื่นขณะที่ศึกษาและทำงาน	- แบบตรวจสอบรายการ (checklist) - แบบบันทึกข้อมูลการเข้าร่วมโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเยาวชนรายบุคคล	- แบบประเมินที่มีข้อรายการแบบ 2 คำตอบ ให้เลือก คือ ใช่ หรือ ไม่ใช่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมสำหรับบันทึกระดับความเสี่ยง พัฒนาการ และผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของการเข้าร่วมโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเยาวชน	- ผู้จัดการรายกรณีเป็นผู้ประเมินว่าจะตัดสินใจใช้โปรแกรมอะไรในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเยาวชน - ผู้เชี่ยวชาญมีการบันทึกระดับความเสี่ยง (สูง ปานกลาง ต่ำ) ไปในทุกช่วงเวลาของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู - ผู้จัดการรายกรณีจัดบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในทุกช่วงเวลาของการเข้าโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเยาวชน

อ้างอิง Chung (2017)

ตอนที่ 4 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลของการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่

สาระในส่วนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) กระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัด
ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก
และเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และ 3) ข้อเสนอแนะจากการทบทวนวรรณกรรมที่นำไปสู่การพัฒนา
เครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. กระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย ไม่ค่อย
ต่างจากต่างประเทศมากเท่าไรนัก ซึ่งภายหลังจากกระบวนการยุติธรรมในการตัดสินของศาลจะมีการ
จำแนกเด็กและเยาวชนเพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า กระบวนการ
ประเมินเข้ามามีบทบาทตั้งแต่ส่วนแรก ๆ โดยการประเมินที่เกี่ยวข้องในระบบยุติธรรมไทย ครอบคลุมทั้ง
การประเมินเพื่อการจำแนก การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อม
ก่อนปล่อย กล่าวคือ การประเมินเพื่อการจำแนก จะอยู่ในรูปของการจำแนกเด็กและเยาวชนโดยนัก
วิชาชีพ ประกอบไปด้วยการประเมินทางจิตวิทยา การประเมินสุขภาพ/ปัญหาด้านยาเสพติด การประเมิน
ทางสังคมสงเคราะห์ การประเมินสมรรถภาพทางกาย การประเมินทางการศึกษาและอาชีพ และการ
ประเมินทางพฤติกรรมเด็กและเยาวชน โดยนำผลการประเมินเหล่านี้มาใช้ในการจัดทำแผนการฝึกอบรม
เด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล จากนั้น จึงมีการบำบัดฟื้นฟูอบรมโดยนักวิชาชีพต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่จัด
ขึ้นให้สำหรับเด็กและเยาวชน และมีการประเมินเพื่อการเลื่อนชั้น เพื่อสะท้อนว่าพวกเขามีความก้าวหน้า
หรือการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะไปในทางที่ดีขึ้นอย่างไร และส่วนสุดท้ายมีการประเมินเยาวชนเพื่อ
เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเป็นรายบุคคลรวมถึงมีการส่งต่อและติดตามภายหลังการปล่อยตัวอีกด้วย

หากพิจารณาเฉพาะมุมมองของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู หรือ ในไทยมีการยึดโยง
กับการประเมินพัฒนาการเพื่อการเลื่อนชั้นจากการศึกษาโปรแกรมหรือแผนการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับ
การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนพบว่า สามารถจำแนก
โปรแกรม ออกเป็นกลุ่ม 1) โปรแกรมการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์ และโปรแกรมบำบัดฟื้นฟู
เฉพาะด้าน 2) การจัดการศึกษาและอาชีพ 3) กิจกรรมนอกหลักสูตร 4) แนวทางการดูแลพฤติกรรมเด็ก
และเยาวชน และ 5) การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้ได้ถูกออกแบบมาสำหรับเด็ก
และเยาวชนเป็นรายบุคคล เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่ปรากฏหรือต้องการส่งเสริม เป็นคุณลักษณะเชิง
จิตวิทยาเป็นหลัก เช่น การสร้างแรงจูงใจ คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ การเคารพตนเอง การ
ตระหนักรู้ รองลงมาคือมุ่งส่งเสริมเป็นเรื่องของทักษะและความสามารถ ส่วนมิติที่มีการส่งเสริมอยู่น้อย

หรือพบได้ในลักษณะของการส่งเสริมแบบองค์รวมคือมิติทางด้านความรู้ ซึ่งพบได้ในลักษณะของการจัดการศึกษา หรือการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับด้านยาเสพติด ในการอบรมในแต่ละด้านผู้เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจะต้องถูกประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ผลจากการศึกษาของคณะผู้วิจัยพบว่า เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีการใช้ในกระบวนการประเมินโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เครื่องมือประเมินที่ใช้สำหรับการบ่งชี้สภาพหรือการเปลี่ยนแปลงของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดในปัจจุบัน (การประเมินเพื่อการเลื่อนชั้น) มิได้มีสารสนเทศที่บ่งชี้ว่าเป็นการใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือหลักคิดใดในการนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องมือประเมิน รวมถึงกระบวนการในการระบุและแปลผลคะแนนก็ยังขาดความเชื่อมโยงกันไม่เป็นมาตรฐานเท่าที่ควร และยังไม่มี ความชัดเจนมากพอ ทั้งนี้ คุณลักษณะที่ใช้ในการประเมินจากเครื่องมือประเมินต่าง ๆ ที่มีการใช้ในปัจจุบันยังไม่ค่อยสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ปรากฏอยู่ในแผนหรือโปรแกรมการฝึกอบรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร นอกจากนี้ เครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวยังขาดสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการเป็นหลักฐานด้านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออันเป็นมาตรฐานที่สำคัญของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน

สำหรับบริบทต่างประเทศมีการให้ความสำคัญกับทฤษฎีที่เป็นเบื้องหลังของการนำมาใช้ในการประเมินผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสิงคโปร์ได้มีการนำกรอบความคิดหรือแบบจำลองมาใช้ในการระบุยุทธศาสตร์ นั่นคือ Risk-Need-Responsivity Model (RNR model) ซึ่งได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าช่วยลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ และยังเป็นสารสนเทศสำคัญที่ช่วยให้กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของผู้กระทำผิดที่ควรจะได้รับ การแก้ไขเป็นรายบุคคลได้ นอกจากนี้กรอบแนวคิดดังกล่าวยังมีส่วนช่วยในการออกแบบเครื่องมือการประเมินที่สำคัญและได้รับการยอมรับและมีการใช้อย่างแพร่หลายว่าช่วยลดกระบวนการทำผิดซ้ำได้โดยมีผลการวิจัยรองรับอย่างหนักแน่น โดยเฉพาะการตรวจสอบความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ในบริบทของสหราชอาณาจักรมีการใช้โมเดล AssetPlus ซึ่งในกรอบดังกล่าวก็มีการเก็บข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างรอบด้าน ทั้งมิติส่วนบุคคล ครอบครัว ปัจจัยทางสังคม พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การเปลี่ยนแปลง รวมศูนย์ให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย สำหรับในบริบทของประเทศญี่ปุ่นก็มีกระบวนการที่คล้ายกันแต่ญี่ปุ่นจะมีกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายประเภทได้แก่การสัมภาษณ์การทดสอบทางจิตวิทยาการสังเกตพฤติกรรมหรือการวินิจฉัยทางการแพทย์ประกอบด้วยเพื่อให้เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมินมีลักษณะของการประเมินอย่างรอบด้านและในขณะเดียวกันยังมีการใช้เครื่องมือมาตรฐานที่คล้ายคลึงกับบริบทประเทศสิงคโปร์มาใช้ในการประเมินร่วมด้วย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

จากการศึกษาของคณะผู้วิจัยสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของไทยและต่างประเทศได้ดังตาราง 2.8

ตาราง 2.8 การเปรียบเทียบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมของไทยและต่างประเทศ

ประเด็น	เครื่องมือประเมินไทย	เครื่องมือประเมินต่างประเทศ ¹
วิธีในการประเมิน	ใช้การประเมินหลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การบันทึกข้อมูล	ใช้การประเมินหลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การบันทึกข้อมูล
ลักษณะเครื่องมือประเมิน	เป็นเครื่องมือการประเมินหลายฉบับ โดยใช้แยกสำหรับวัตถุประสงค์ที่ ต่างกัน และผู้ประเมินมีการใช้ เครื่องมือแยกฉบับ/แยกส่วนกัน	เป็นเครื่องมือการประเมินหลายฉบับ โดยใช้แยกสำหรับวัตถุประสงค์ที่ ต่างกัน แต่เป็นเครื่องมือที่มีลักษณะ เป็นเครื่องมือมาตรฐาน
ผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน	- นักวิชาชีพ - เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (เฉพาะบุคคล)	- นักวิชาชีพ - เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
โมเดลหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของ การพัฒนาแบบประเมิน	ไม่ชัดเจน/ไม่ปรากฏ	มีโมเดลหรือทฤษฎีที่เป็นเบื้องหลัง ของการพัฒนาเครื่องมืออย่างชัดเจน และเป็นแนวคิดร่วมสมัยที่มีการใช้ อย่างแพร่หลายในระดับสากล
คุณลักษณะ/ตัวแปรที่ใช้ในการ ประเมิน	- ครอบคลุมคุณลักษณะทางจิตวิทยา (affective) และพฤติกรรม (behavior) และบางมิติมีความไม่ ชัดเจนในการประเมิน เช่น การ ประเมินความรู้ (knowledge/ cognitive) - มีคุณลักษณะที่มุ่งประเมินจำนวน มาก	ครอบคลุมคุณลักษณะทางจิตวิทยา (affective) และพฤติกรรม (behavior) เป็นหลัก โดยให้ ความสำคัญกับการประเมินความ เสี่ยงและความต้องการจำเป็น และ นำคุณลักษณะเหล่านี้มาใช้เป็นหลัก ในการประเมิน เนื่องจากมี ความสัมพันธ์สูงกับอัตราการกระทำ ผิดซ้ำ
ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่มุ่ง ประเมินกับโปรแกรม/แผนการแก้ไข บำบัดฟื้นฟู	มิติที่ใช้ในการประเมินสัมพันธ์กับ โปรแกรม/แผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แต่ไม่ครบถ้วนและยังคลุมเครือ	ไม่ชัดเจน/ไม่ปรากฏ

ประเด็น	เครื่องมือประเมินไทย	เครื่องมือประเมินต่างประเทศ ¹
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การจัดทำคะแนนและการตัดสินผล	- มีการจัดทำเกณฑ์การให้คะแนน แต่ยังไม่เป็นมาตรฐาน - ไม่ชัดเจน/ไม่ปรากฏการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	มีการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงและมีเกณฑ์การจัดทำคะแนนที่มีมาตรฐาน เช่น เกณฑ์ปกติวิสัย

หมายเหตุ ¹สังเคราะห์ประเด็นโดยรวมจากประเทศสิงคโปร์ สหราชอาณาจักรและญี่ปุ่น

3. ข้อสังเกตจากการทบทวนวรรณกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่

จากการศึกษาของคณะผู้วิจัยสามารถสรุปข้อสังเกตที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขประวัติดังต่อไปนี้ 5 ประการ (สรุปดังภาพ 2.10) ดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของไทยมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละแบบก็มีจุดประสงค์ของการใช้งานที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่มีเป้าหมายของการประเมินพัฒนาการเพื่อการเลื่อนขั้นเป็นหลัก และมีบางส่วนที่ใช้ในการประเมินผลสรุป เพื่อใช้สำหรับการประเมินเพื่อเตรียมพร้อมก่อนปล่อย แม้ว่าจะมีเครื่องมือที่หลากหลายแต่ผู้ประเมินมีการใช้เครื่องมือที่แยกส่วนกันและมีมิติในการประเมินที่ไม่ค่อยสอดคล้องกันเท่าที่ควร

2. มิติที่ใช้ในการประเมินที่ปรากฏในเครื่องมือประเมินไทยส่วนใหญ่มักเป็นคุณลักษณะทางจิตวิทยาหรือจิตพิสัยและคุณลักษณะทางพฤติกรรม แต่การประเมินความรู้ความเข้าใจ ยังคงไม่ชัดเจน และมีความคลุมเครือ ขณะเดียวกัน คุณลักษณะต่าง ๆ ที่มุ่งประเมินในเครื่องมือยังไม่ค่อยสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ใช้ในการส่งเสริมหรือปรากฏอยู่ในแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู/โปรแกรมการฝึกอบรม ทำให้ตัดสินได้ยากว่าผลการประเมินนั้นสามารถสะท้อนคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือไม่ นอกจากนี้ หากเปรียบเทียบคุณลักษณะที่มุ่งประเมินกับคุณลักษณะที่ปรากฏในเครื่องมือของต่างประเทศพบว่า คุณลักษณะในการประเมินของประเทศไทยนั้นมีจำนวนค่อนข้างมากและค่อนข้างหลากหลาย แต่ในขณะที่คุณลักษณะที่ปรากฏในเครื่องมือของเครื่องมือต่างประเทศจะมีเฉพาะคุณลักษณะที่สำคัญ และสัมพันธ์สูงกับอัตราในการกลับมาทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

3. ในการประเมินพัฒนาการเพื่อการเลื่อนขั้นเป็นการนำเสนอเทศมาจากเครื่องมือประเมินที่ใช้โดยนักวิชาชีพเป็นหลัก ซึ่งกระบวนการตัดสินใจ อาจยังได้สารสนเทศที่ยังไม่รอบด้านพอ เพราะขาดการประเมินที่ให้ข้อมูลจากมุมมองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่อาจจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะคุณลักษณะบางประการที่ปรากฏอยู่ในเด็กและเยาวชนอันมาจาก

การประเมินจากนักวิชาชีพอาจไม่ได้สะท้อนคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนได้เท่ากับการรายงานตนเอง จึงมีเครื่องมือที่มีผู้ให้ข้อมูลเป็นเด็กและเยาวชนเข้ามาเสริมเพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ที่ปรากฏและอยู่ใช้ปัจจุบันของไทยยังไม่ได้มีข้อมูลที่ชัดเจนว่าพัฒนามาจากโมเดล แนวคิดหรือทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาอย่างไรบ้าง ในขณะที่ต่างประเทศมีการนำทฤษฎีหรือโมเดลต่าง ๆ มาใช้ในการอธิบายหรือสร้างเครื่องมือเพื่อทำให้เครื่องมือที่มีความน่าเชื่อถือ

5. เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินของไทยยังค่อนข้างคลุมเครือและไม่เป็นระบบ แต่ในขณะที่ต่างประเทศมีการจัดทำเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นมาตรฐาน และมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออย่างรอบด้าน เพื่อเป็นหลักฐานในการชี้ชัดว่าเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินจะมีความตรง อันเป็นมาตรฐานที่สำคัญของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน เช่น ความตรงเชิงทำนายที่จะช่วยให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดอัตราการกลับมาทำผิดซ้ำหรือถูกจับกุมซ้ำภายหลังที่ได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม

ภาพ 2.10 ข้อสังเกตจากการทบทวนวรรณกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่

ผลศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า ในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในปัจจุบันในบริบทของต่างประเทศ ยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องของความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น (risk and needs) และบางส่วนมีการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการป้องกัน (protective factor) เพื่อป้องกันผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือลดโอกาสที่เด็กและเยาวชนเหล่านั้นจะกลับมากระทำผิดซ้ำ และจากการสังเคราะห์เอกสารจะพบว่าการใช้เครื่องมือประเมินในอดีตมักอยู่ภายใต้มิติของความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น และการใช้มิติความเสี่ยงเป็นแบบเดียวกับระยะของการประเมินเพื่อการจำแนกอาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากความเสี่ยงบางประเภทเป็นความเสี่ยงที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ยาก ดังนั้น การพิจารณามิติความเสี่ยงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือความเสี่ยงแบบพลวัตอาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมมากกว่า ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงให้ความสำคัญกับมิติความเสี่ยงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมปัจจัยป้องกันด้วย เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนนั่นเอง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอไปข้างต้น คณะผู้วิจัยจะนำสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพิจารณาเพื่อวิเคราะห์ว่าคุณลักษณะแบบใดที่จะเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมและสอดคล้องกันมากที่สุดสำหรับการใช้เพื่อการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในปัจจุบันของบริบทไทยได้มากที่สุด และจากที่คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นข้อสังเกตข้อสังเกตจากการทบทวนวรรณกรรมมาแล้วข้างต้น สะท้อนว่าในปัจจุบันของไทยยังคงมีข้อจำกัดบางประการ อย่างไรก็ตาม กระบวนการวิจัยยังต้องการมุมมองในด้านของปัญหาและอุปสรรคเพิ่มเติมในมุมมองของผู้ใช้งานเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ใช้ได้มากขึ้น อันจะนำเสนอผลดังกล่าวต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) ที่มีการใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative methods) และวิธีการเชิงปริมาณ (quantitative methods) ควบคู่กันในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเที่ยงตรงและเป็นมาตรฐาน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่ 1) เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการในการแก้ไขฟันผุ การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน 2) เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคและความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินผลการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน และ 4) เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน มีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล เกณฑ์การคัดเลือกแหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายในการรวบรวมความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบประเมินผลการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน ได้แก่ ตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจาก 3 ศูนย์ฝึกฯ โดยเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา จำนวนทั้งสิ้นศูนย์ฝึกฯ ละ 7 – 10 คน รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขฟันผุเด็กและเยาวชน คือ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน และผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 19 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 41 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

2.1) กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 2 คน

2.2) กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ได้แก่ ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) และความเที่ยง (reliability) คือ ผู้เกี่ยวข้องหรือตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ที่มีบทบาทในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย กลุ่มนักวิชาชีพต่าง ๆ ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา จำนวน 441 คน และกลุ่มเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ต่าง ๆ ในการใช้เครื่องมือเพื่อประเมินตนเอง จำนวน 422 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น คือ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 13 คน และผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 18 คน

เกณฑ์การคัดเลือกประชากรและตัวอย่าง

ขั้นตอนการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้วิจัยได้สืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation: TCI) ฐานข้อมูลเอกสารและงานวิจัยสากล เช่น Scopus, PsycINFO, EBSCOhost, Web of Science, Google Scholar ตลอดจนการสืบค้นเพิ่มเติมด้วย Search Engine ต่าง ๆ และการสืบค้นจากเว็บไซต์หน่วยงานที่ดูแลกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 3 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ 1) ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีอัตราของการเกิดอาชญากรรมต่ำ มีกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็ว มีการใช้มาตรการการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน (community-based corrections) และใช้วิธีการจากกลุ่มนักวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างเป็นปกติสุข 2) ประเทศอังกฤษมุ่งเน้นการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อการปล่อยกลับคืนสู่สังคม มุ่งเน้นความรับผิดชอบที่แท้จริง และพัฒนาผู้กระทำผิดตามความต้องการจำเป็น และ 3) ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มุ่งเน้นการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและการ

ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับคืนสู่สังคม เน้นการจัดการศึกษา การอบรมวิชาชีพและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครอบครัวอย่างเข้มข้น

ขั้นตอนการรวบรวมความต้องการจำเป็น

คณะผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้ให้ข้อมูลของหน่วยงานจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และมีประสบการณ์ในการประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมาไม่น้อยกว่า 3 ปี มาจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ลงพื้นที่ระดับภูมิภาค จำนวน 3 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 จังหวัด รวม 3 จังหวัด จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และสัมภาษณ์กลุ่มผ่านระบบออนไลน์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน และผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 19 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 41 คน โดยการเลือกแบบอาสาสมัคร (volunteering sampling)

ขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วยขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) ตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ คณะผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ ผู้ทรงคุณวุฒิมีประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ในด้านเด็กและเยาวชน/อาชญากรรม/สังคมสงเคราะห์ จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล จะต้องมีความรู้/ประสบการณ์ในการทำงานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2) กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ โดยมีการกำหนดประชากรและตัวอย่างวิจัย ดังนี้
ประชากร คือ เด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 21 แห่ง

ตัวอย่างวิจัย คือ เด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจะกำหนดขนาดตัวอย่าง (sample size) โดยคำนวณจากโปรแกรม A-priori sample size calculator for structural equation models ของ Daniel Soper (Soper, 2023) โดยกำหนดระดับอิทธิพลที่คาดหวัง (anticipated effect size) เท่ากับ 0.3 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการวิจัยที่มีการตรวจสอบและพัฒนาโมเดลการวัดนี้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว (เช่น Coulter & Lloyd, 2023a; Muirhead et al., 2016; Serin et al., 2007 อ้างถึงใน Serin et al., 2016; Yesberg & Polaschek, 2015) กำหนดระดับนัยสำคัญ (significant level) เท่ากับ .05 อำนาจการทดสอบ (power) เท่ากับ .95 จำนวนตัวแปรแฝง 3 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร โดยควรมีตัวอย่างที่เหมาะสมอย่างน้อย 256 คน นอกจากนี้ จากการคำนวณขนาดจากโปรแกรม Computing power and minimum sample size for RMSEA ของ Preacher and Coffman (2006) ประกอบ โดยกำหนดกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05 อำนาจการทดสอบเท่ากับ .95 จำนวนองศาอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ 149 ค่า RMSEA สำหรับสมมติฐานว่าง เท่ากับ .05 และค่า RMSEA สำหรับสมมติฐานทางเลือกเท่ากับ .08 ได้ตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 149 คน ดังนั้น เพื่อชยเซยอัตราการตอบกลับของผู้ใช้เครื่องมือประเมินฯ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงกำหนดตัวอย่างจำนวน 425 คน

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างจะการใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ใช้หน่วยการสุ่ม คือ ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน โดยการใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้ศูนย์ฝึกฯ จำนวน 19 แห่ง ขั้นตอนที่ 2 ใช้หน่วยการสุ่ม คือ เด็กและเยาวชน โดยการใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เพื่อสุ่มรายชื่อเด็กและเยาวชนที่สุ่มได้จากศูนย์ฝึกฯ ขั้นตอนที่ 1 ให้ครบตามจำนวน 425 คน จากการรวบรวมข้อมูลพบว่าสามารถเก็บข้อมูลจากตัวอย่างจริงได้กลับมา 422 คน คิดเป็นร้อยละ 99.29 ของจำนวนที่กำหนด รายละเอียดดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนตัวอย่างเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ลำดับ	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	จำนวน	จำนวนเก็บได้จริง
1	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา	20	20
2	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านมูทิตา	20	20
3	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านอุเบกขา	5	5
4	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปราณี	12	12
5	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง	26	26
6	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายสิรินธร	28	25
7	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	8	8
8	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสมุทรปราการ	7	7
9	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 ระยอง	28	28
10	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี	30	30
11	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 3 นครราชสีมา	32	32
12	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น	29	29
13	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 5 อุบลราชธานี	33	33
14	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 6 นครสวรรค์	25	25
15	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 เชียงใหม่	33	33
16	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 สุราษฎร์ธานี	26	26
17	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 ยะลา	20	20
18	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 10 พังงา	20	20
19	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 ลพบุรี	23	23
รวมทั้งสิ้น		425	422
ร้อยละ		100.00	99.29

3) ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการ อบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา ที่ทำหน้าที่ประเมินเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกฯ ที่ได้จากการสุ่มเด็กและเยาวชนในข้อ 2) เพื่อใช้เป็นฐานในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ประเมินในมุมมองของผู้ใช้แบบประเมินฯ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้จะใช้หน่วยของการวิเคราะห์ (unit of analysis) เป็นเด็กและเยาวชน จึงไม่ได้กำหนดจำนวนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ แต่ละแห่งว่าต้องใช้จำนวนเท่าใด แต่ศูนย์ฝึกต่าง ๆ ต้องให้นักวิชาชีพระเบิดและเยาวชนที่ระบุเอาไว้ในข้อ 2) ให้ครบถ้วนตามจำนวนและครอบคลุมทุกบทบาท

ขั้นตอนจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งโครงการวิจัยเข้ารับการพิจารณาผ่านจริยธรรมการวิจัยในคนจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เลขที่ใบรับรอง COA No. 403/66 และได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2566 ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจะทำการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว โดยการแนะนำตัว ชี้แจงในการเข้าร่วมวิจัยกับผู้ให้ข้อมูลทราบวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย พร้อมทั้งลงนามยินยอมและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงสิทธิที่ผู้ให้ข้อมูลสามารถเข้าร่วมการวิจัยหรือสามารถปฏิเสธที่จะไม่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้ โดยไม่มีผลต่อการทำงานหรือกิจกรรมที่ผู้ให้ข้อมูลดำเนินการอยู่ สำหรับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทั้งไฟล์บันทึกเสียง ข้อมูลการจดบันทึก ข้อมูลจากการถอดเทปบันทึกเสียง จะถูกทำลายโดยนักวิจัย ข้อมูลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูล คณะผู้วิจัยจะเก็บรักษาเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูล ไม่มีข้อมูลใดในการรายงานที่จะนำไปสู่การระบุตัวของผู้ให้ข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยเสนอการวิจัยในภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น (ดังภาคผนวก ก)

พื้นที่ดำเนินการศึกษา

สำหรับพื้นที่ดำเนินการศึกษาแบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการศึกษาได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น คณะผู้วิจัยได้มีการเข้าพื้นที่ใน 3 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 จังหวัด รวม 3 จังหวัด จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา
2. ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน พื้นที่ดำเนินการศึกษา คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 19 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านมูทิดา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้าน

อุเบกขา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านปราณี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายสิรินธร ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัดสมุทรปราการ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 1 ระยอง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 3 นครราชสีมา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 5 อุบลราชธานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 6 นครสวรรค์ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 เชียงใหม่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 สุราษฎร์ธานี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 ยะลา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 10 พังงา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 11 ลพบุรี นอกเหนือจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษกที่มีการใช้แบบประเมินผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะเฉพาะรวมถึงศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัดนราธิวาส ที่ไม่มีเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินการศึกษาได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิจัยเพื่อสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือ ในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูล ใช้เพื่อ บันทึกประเด็นหรือสรุปสาระสำคัญของแนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และแนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทั้งในและต่างประเทศ 2) แบบตรวจสอบรายการ (checklist) ใช้รวบรวมลักษณะสำคัญเกี่ยวกับเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ยังมีส่วนที่ใช้บันทึกข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียด ของเครื่องมือเพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือประเมินใหม่

2. ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น คณะผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (interview protocol) เก็บรวบรวมข้อมูลสภาพการดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ผ่านมา ของหน่วยงานจากผู้ปฏิบัติในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยออกแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) พร้อมทั้งรวบรวมสภาพปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้

เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

3. ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิจัย ได้แก่

1) แบบประเมินตนเอง (self-assessment) สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (evaluation checklist) ประกอบด้วย 19 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 7) การงาน (employment) 8) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 9) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 10) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 11) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 12) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 13) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 14) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 15) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 16) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 17) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 18) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 19) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 57 ข้อรายการ โดยลักษณะของการให้คะแนนแต่ละข้อรายการเป็นแบบทวิภาค (dichotomous) หากเด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะตามข้อรายการเหล่านั้นจะได้คะแนน 1 ไม่มีคุณลักษณะนั้นจะได้คะแนนเป็น 0 ทำให้เครื่องมือมีคะแนนเต็มเท่ากับ 57 คะแนน (รายละเอียดเครื่องมือดังภาคผนวก ข)

2) แบบประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (evaluation checklist) ตามแต่ละบทบาทหรือหน้าที่ของนักวิชาชีพนั้น หมายความว่า ผู้วิจัยใช้ข้อค้นพบจากการเข้าพื้นที่มาใช้ในการกำหนดว่านักวิชาชีพแต่ละบทบาทควรประเมินตัวเองบ้าง แต่ละนักวิชาชีพจึงมีการประเมินด้วยจำนวนตัวบ่งชี้ที่ไม่เท่ากัน เพื่อให้ต่างฝ่ายต่างแยกประเมินในมิติที่เกี่ยวข้องกับตนเองให้ได้ผลการประเมินที่สอดคล้องกับธรรมชาติและบทบาทหน้าที่ของนักวิชาชีพต่าง ๆ ได้มากที่สุด เช่นเดียวกับเครื่องมือของเด็กและเยาวชน ลักษณะของการให้คะแนนแต่ละข้อรายการเป็นแบบทวิภาค (dichotomous) หากเด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะตามข้อรายการเหล่านั้นจะได้คะแนน 1 ไม่มีคุณลักษณะนั้นจะได้คะแนนเป็น 0 (รายละเอียดเครื่องมือดังภาคผนวก ข) เครื่องมือของแต่ละนักวิชาชีพมีรายละเอียดต่อไปนี้ ได้แก่

2.1) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่

- 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)
 - 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control)
- ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

2.2) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่

- 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)
 - 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control)
- ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

2.3) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ประกอบด้วย 15 ด้าน ได้แก่

- 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)
 - 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)
 - 5) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 15) การควบคุมทางสังคม (social control)
- ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อรายการ

2.4) นักจิตวิทยา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 12) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 13) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

2.5) นักสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 17 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 7) การงาน (employment) 8) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 9) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 10) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 15) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 16) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 17) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 51 ข้อรายการ

2.6) พยาบาล ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 4) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 5) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 6) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) และ 7) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 21 ข้อรายการ

2.7) พนักงานพินิจ ประกอบด้วย 13 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร

(calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) และ 13) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 39 ข้อรายการ

2.8) ครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) การงาน (employment) 6) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 12) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 13) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

สำหรับเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ แม้ว่าผู้ประเมินจะมีบทบาทที่ต่างกัน แต่เมื่อนำคะแนนมาผสมรวมจากทุกบทบาทจะมีข้อรายการในการประเมินทั้งหมด 19 ตัวบ่งชี้ รวม 57 ข้อ โดยการรวบรวมผลการประเมินจากนักวิชาชีพต่าง ๆ ทั้ง 9 บทบาท จะนำมาคำนวณค่าตัวแปรสำหรับแต่ละข้อโดยใช้การหาค่าเฉลี่ยประจำข้อ (เฉลี่ยจาก 8 นักวิชาชีพต่อข้อ) โดยยึดหลักการที่ว่าผู้ประเมินแต่ละคนมีน้ำหนักความสำคัญในการประเมินแต่ละข้อรายการเท่าเทียมกัน ดังนั้น แต่ละข้อรายการจะมีคะแนนเต็ม 1 คะแนน และมีคะแนนรวมของแต่ละตัวบ่งชี้เต็ม 3 คะแนน รวมทุกตัวบ่งชี้จะมีคะแนนเต็ม 57 คะแนนเทียบเท่ากับคะแนนเต็มของแบบประเมินฉบับของเด็กและเยาวชน

4. ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความตรง แบ่งได้เป็น 1) ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ใช้การวิเคราะห์ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity index: CVI) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยข้อรายการแต่ละข้อควรมีค่าดัชนีความตรงเชิงรายข้อ (I-CVI) เนื้อหาสูงกว่า .78 (Polit & Beck, 2006) ส่วนดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI/Ave) ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า .80 หรือ .90 (Almanasreh et al., 2019) 2) ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) แบบ The three-correlated-factors model และ 3) ความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ผู้วิจัยใช้วิธีการพัฒนาโมเดลการจำแนก (classification modeling) เพื่อตรวจสอบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 19 ตัว ตามกรอบโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพในการแยกเด็กและเยาวชนในการการกลับมากระทำผิดซ้ำได้

มาน้อยเพียงใด ค่าที่ใช้ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของโมเดลการจำแนก ได้แก่ ค่าความถูกต้องในการจำแนกสมดุล (balanced accuracy: BA) กรณีที่ตัวแปรในการจำแนกมีค่าไม่สมดุลกันระหว่างกลุ่ม ค่าความไว (sensitivity: Sens) ค่าความจำเพาะ (specificity: Spec) และพื้นที่ใต้โค้งของการวิเคราะห์ Receiver operating characteristic (ROC) (Area under curve: AUC) โดยมีค่าสูงถือว่ามีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่า 0-1)

สำหรับด้านความเที่ยง (reliability) ของแบบประเมิน แบ่งได้เป็น 1) ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) สำหรับความเที่ยงรายองค์ประกอบ และสัมประสิทธิ์โอเมกาของแมคโดนัลด์ (McDonald's Omega) สำหรับความเที่ยงทั้งฉบับ และ 2) ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (intraclass correlation: ICC) สำหรับการกำหนดคะแนนเพื่อแบ่งแยกเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ใช้การวิเคราะห์จุดตัดของคะแนน (cut score) โดยการประยุกต์ใช้การวิเคราะห์โปรไฟล์แฝง (latent profile analysis: LPA)

5. ขั้นตอนแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คณะผู้วิจัยใช้แบบสนทนากลุ่ม (focus group protocol) สำหรับสำรวจข้อคิดเห็นและประเด็นวิพากษ์เกี่ยวกับผลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ทั้งนี้ในวิจัยครั้งนี้เริ่มต้นด้วยการใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล 4 ส่วนได้แก่

1) การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการในส่วนนี้เป็นการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู กระบวนการประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีด้านการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และแนวคิดการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในทั้งและต่างประเทศ รวมทั้งเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม

2) การสนทนากลุ่ม (focus group) ส่วนนี้เป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม โดยมีผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และครูที่ปรึกษา จำนวนศูนย์ฝึกฯ ละ 7 – 10 คน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา

3) การร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการทำงานจากการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ จำนวนทั้งสิ้น 4 คน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ 19 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 41 คน

4) การจัดประชุมเพื่อสำรวจข้อคิดเห็นและประเด็นวิพากษ์เกี่ยวกับผลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมถึงข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานด้านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มส่วนกลาง ประกอบด้วย รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน จำนวน 13 คน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กลุ่มผู้บริหาร คือ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ จำนวน 18 คน และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกฯ จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 37 คน

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ทั้งนี้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลหลังจากที่ได้มีการจัดอบรมการใช้แบบประเมินดังกล่าวผ่านระบบการประชุมออนไลน์เรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยส่งแบบประเมินไปยังศูนย์ฝึกทั่วประเทศทั้ง 19 แห่ง ช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 22 – 30 พฤศจิกายน 2566 ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้รับแบบประเมินกลับคืนมาจำนวน 422 ชุด และเป็นแบบประเมินที่สมบูรณ์ จำนวน 422 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบประเมินทั้งหมดที่ได้รับกลับมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) วิธีการลดทอนข้อมูล จัดกลุ่ม และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลจากแหล่งเอกสาร ให้เป็นประเด็น (theme) สำคัญสำหรับเป็นองค์ความรู้ที่เป็นข้อค้นพบของการศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเครื่องมือประเมินฯ โดยมีแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการจำเป็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องถึงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ 1) การประเมินปัญหาด้านกระบวนการในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน รวมทั้งประเมินปัญหาด้านการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลในปัจจุบันของแต่ละนักวิชาชีพ 2) การวิเคราะห์สิ่งที่ควรจะเป็นด้านการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนทั้งในส่วนของกระบวนการประเมินและเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และ 3) แนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงกำหนดประเด็น (theme) สำคัญเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงเครื่องมือประเมินฯ ตลอดจนใช้เป็นส่วนในการปรับปรุงคู่มือ/แนวทางการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ในการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของแบบประเมิน โดยตรวจสอบว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ อย่างไรก็ตามส่วนการวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) ผู้วิจัยใช้วิธีการพัฒนาโมเดลการจำแนก (classification modeling) เพื่อตรวจสอบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 19 ตัว ตามกรอบโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพในการแยกเด็กและเยาวชนในการการกลับมากระทำผิดซ้ำได้มากน้อยเพียงใด สำหรับคุณภาพด้านความเที่ยง การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) และสัมประสิทธิ์โอเมกาของแมคโดนัลด์ (McDonald's Omega) ซึ่งเป็นการทดสอบความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือประเมิน โดยค่า Cronbach's alpha และ McDonald's Omega มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 หากมีค่าสูงสะท้อนคุณภาพด้านความเที่ยง นอกจากนี้ในการจัดทำเกณฑ์ในการจำแนกเด็กและเยาวชนใช้การวิเคราะห์จุดตัดของคะแนน (cut score) โดยใช้การวิเคราะห์โปรไฟล์แฝง (latent profile analysis) โดยการหากลุ่มแฝงที่เหมาะสมที่สุดเพื่อที่จะใช้ในการอธิบายระดับคะแนนของผลการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้เหมาะสมที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมิน

ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่

บทนี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ ซึ่งดำเนินการตามวัตถุประสงค์ย่อยการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยมีสาระที่มุ่งนำเสนอออกเป็นทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และตอนที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนทั้งนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา จาก 3 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง รวมทั้งการสนทนากลุ่มผ่านระบบการประชุมออนไลน์กับผู้บริหารและตัวแทนผู้ปฏิบัติจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศพบการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ดังนี้

1.1 การดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ผ่านมาของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมายอาญาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ถูกควบคุมและรับการฝึกและอบรมมักเป็นเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมในรายที่มีความโน้มเอียงที่จะกระทำความผิดซ้ำสูงมักมีปัจจัยเสี่ยงหลัก 4 ปัจจัย คือ ประวัติพฤติกรรมด้านการต่อต้านสังคม บุคลิกภาพต่อต้านสังคม กระบวนการคิดต่อต้านสังคม และทัศนคติต่อต้าน

สังคม และปัจจัยกระตุ้น 4 ปัจจัย ประกอบด้วย การใช้สารเสพติด ความสัมพันธ์ในครอบครัว โรงเรียน/การประกอบอาชีพ และกิจกรรมสันทนาการทางด้านสังคม การดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจึงเน้นการช่วยเหลือ แก้ไข บำบัดและฟื้นฟูเพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหาหรือพัฒนาพฤติกรรมเสีย ลดความโน้มเอียงในการกระทำความผิดซ้ำในอนาคต ดังนั้น กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจึงเน้นที่ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยจำเป็นของเด็กและเยาวชน และได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู 5 ขั้นตอน โดยการประเมินเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนการฝึกอบรม ขั้นตอนและกระบวนการมีดังนี้

1.1 ขั้นตอนการรับตัวเด็กและเยาวชน การรับตัวเด็กและเยาวชนและการลงทะเบียนเมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ศูนย์ฝึกฯ ได้รับคำสั่งดังกล่าว และกำหนดนัดจึงไปรับตัว หลังจากรับตัวจะมีการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ เอกสารส่งตัว คำสั่งให้ฝึกอบรมและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการประเมินระดับการควบคุม ปฐมนิเทศเบื้องต้น การบำบัดฟื้นฟูพื้นฐาน (16 คาบ) และจัดให้เด็กและเยาวชนมีสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัว หอนอน รวมถึงการบันทึกข้อมูล ลงทะเบียนรับตัวในระบบสารสนเทศตามลำดับ ขั้นตอนนี้มีกำหนดระยะเวลา 30 วัน

1.2 ขั้นตอนการจำแนกและจัดทำแผนการฝึกอบรม เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนได้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ในการจำแนกและจัดทำแผนการฝึกอบรมศูนย์ฝึกฯ จะมีการประเมินเด็กและเยาวชน 6 ด้าน ได้แก่ การประเมินสภาวะสุขภาพและการประเมินปัญหาการใช้ยาเสพติด การประเมินทางจิตวิทยา การประเมินทางสังคม สงเคราะห์ การประเมินทางพฤติกรรม การประเมินทางการศึกษาและอาชีพ และการประเมินสมรรถภาพทางกาย โดยจะดำเนินการภายใน 14 วัน นับแต่เข้าศูนย์ฝึกฯ จากนั้นจึงประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพจัดทำแผนฝึกอบรมและเสนอแผนเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพพิจารณาและนำไปปฏิบัติต่อไป

1.3 ขั้นตอนการฝึกอบรม หลังจากที่มีแผนการฝึกอบรมเด็กหรือเยาวชนผ่านการพิจารณาและอนุมัติจึงนำไปปฏิบัติ โดยให้ครูที่ปรึกษาทำหน้าที่กำกับติดตามผลการฝึกอบรม โดยกิจกรรมฝึกอบรมสามารถจำแนกออกได้เป็น 1) กิจกรรมครูที่ปรึกษา 2) กิจกรรมการบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมและอารมณ์เด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 2.1) การบำบัดฟื้นฟูพื้นฐาน ได้แก่ การปฐมนิเทศเด็กหรือเยาวชน และการปฐมนิเทศผู้ปกครอง 2.2) การบำบัดฟื้นฟูเฉพาะด้าน และ 2.3) การบำบัดฟื้นฟูพิเศษ 3) การจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งศูนย์ฝึกฯ มีการจัดกิจกรรม ได้แก่ การศึกษาสายสามัญ การศึกษาสายวิชาชีพ และกิจกรรมนอกหลักสูตร และ 4) การประเมินผลการฝึกอบรม และรายงานศาล ทั้งนี้ในการประเมินจะเป็นการประเมินรายบุคคลผ่านการประเมินโดยแต่ละนักวิชาชีพ ซึ่งมีเครื่องมือวัดและประเมินของตนเอง และนำผลประเมินเข้าที่ประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพ เพื่อพิจารณาทั้งด้านการศึกษา ด้านความประพฤติ ด้านกิจกรรมครูที่ปรึกษา และด้านกิจกรรมบำบัดพัฒนาทางเลือกเพื่อดูพัฒนาการของเด็กและเยาวชนว่าเหมาะสมต่อการเลื่อนชั้นหรือปรับปรุงในเรื่องอะไรต่อไป

1.4 ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว ก่อนการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนกลับคืนสู่สังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะ 3 เดือน และ 6 เดือน ศูนย์ฝึกฯ จะจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมเด็กก่อนปล่อยตัว โดยมีการดำเนินการ ได้แก่ 1) การจำแนกเด็กและเยาวชนเข้าและกำหนดแผนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้กับเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล 2) แผนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเป็นรายบุคคลและการรายงานผล ซึ่งมีกิจกรรม เช่น การปัจฉิมนิเทศ เด็กและเยาวชนและครอบครัวสัมพันธ์ ทักษะทางสังคม การออกไปศึกษาหรือประกอบอาชีพภายนอกแบบเข้าไปเย็นกลับ การแนะแนวการศึกษา/วิชาชีพ การอนุญาตให้กลับไปอยู่ร่วมกับครอบครัวก่อนการปล่อยและกลับมารายงานตัว ณ ศูนย์ฝึกและอบรม 3) การรายงานผลการติดตามแผนเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว และ 4) การส่งต่อกับสำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่ในการติดตามเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยตัว

1.5 ขั้นตอนการติดตามเด็กและเยาวชนหลังปล่อยตัว จะดำเนินการในช่วงระหว่าง 1 ปี จำนวน 3 ครั้ง กล่าวคือ ครั้งที่ 1 หลังปล่อยตัวไปแล้ว 3 เดือน ครั้งที่ 2 หลังปล่อยตัวไปแล้ว 6 เดือน และครั้งที่ 3 หลังปล่อยตัวไปแล้ว 1 ปี

1.2 ชนิดและลักษณะของเครื่องมือประเมินและคุณลักษณะหรือตัวแปรที่มุ่งวัดหรือประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มพบว่า การประเมินของนักวิชาชีพทั้งนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ครูที่ปรึกษา พ่อบ้าน/แม่บ้าน นักวิชาการฯ ด้านอาชีพและด้านสามัญจะใช้เครื่องมือวัดและประเมินพฤติกรรมผ่านการสังเกตขณะที่เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมหรือการใช้ชีวิตในศูนย์ฝึกฯ ทั้งนี้เครื่องมือวัดและประเมินดังกล่าวมีคุณลักษณะหรือตัวแปรที่มุ่งวัดหรือประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่เป็นกรอบใหญ่ซึ่งประเมินเหมือนกันคือ การประเมินพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กและเยาวชน มีประเด็นย่อยที่ตรงกัน เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย การปฏิบัติตามระเบียบ การมีสัมพันธภาพที่ดีและการปรับตัว และมีบางประเด็นที่ตรงกันบ้างและไม่ตรงกันบ้าง เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันและอดทน ความประหยัด ความคิดริเริ่ม การทำงานเป็นทีมในทางที่ดีและสร้างสรรค์ การคิดและการตัดสินใจเพื่อการแก้ไขปัญหา การมีจิตสาธารณะ การตรงเวลาและตั้งใจเรียน ความเป็นผู้นำและผู้ตามในเชิงบวก ความเสียสละและการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น การมีสัมมาคารวะ กิริยามารยาทเรียบร้อย การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การสื่อสาร การวางตัว ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความเชื่อมั่นในตนเองในการทำงาน การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย การดูแลรักษาความสะอาดของเครื่องมือและอุปกรณ์ เครื่องนอนของใช้ การให้ความร่วมมือการยอมรับในการกระทำของตนเอง การยอมรับที่จะเข้าร่วมกิจกรรม การรู้จักวางแผนในการทำงานหรือในอนาคต การตระหนักรู้ในตนเอง (การค้นหากุติ-จุดด้อย การเข้าใจตนเอง การยอมรับตนเอง) การเขียนบันทึกประจำวัน เป็นต้น

1.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมิน การจัดทำคะแนนและการตัดสินผล

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินของนักวิชาชีพทั้งนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ครูที่ปรึกษา พ่อบ้าน/แม่บ้าน นักวิชาการฯ ด้านอาชีพและด้านสามัญ เครื่องมือวัดและประเมินของนักวิชาชีพแต่ละนักวิชาชีพ และแบบสรุปการประเมิน มีการพัฒนา ร่วมกันระหว่างส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องของศูนย์ ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และมีการนำไปทดลองใช้นำร่องในบางศูนย์ฝึกฯ เพื่อตรวจสอบความ ตรงและความเที่ยงของเครื่องมือวัดและประเมิน และนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ในการ ประเมินจะเป็นการประเมินรายบุคคลผ่านการประเมินของแต่ละนักวิชาชีพ ซึ่งมีเครื่องมือวัดและ ประเมินของตนเอง และนำผลประเมินเข้าที่ประชุมคณะกรรมการนักวิชาชีพเพื่อพิจารณาคะแนนทั้ง ด้านการศึกษา ด้านความประพฤติ ด้านกิจกรรมครูที่ปรึกษา และด้านกิจกรรมบำบัด พัฒนาทางเลือก เพื่อดูพัฒนาการของเด็กและเยาวชนว่าเหมาะสมต่อการเลื่อนชั้นหรือปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

1.4 ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการ แก่ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม นักวิชาชีพให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคและความ ต้องการจำเป็นของการประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีดังนี้

4.1 เครื่องมือวัดและประเมินที่ใช้อยู่อาจยังไม่สอดคล้องกันทั้งระบบ เนื่องจากการมีนัก วิชาชีพที่หลากหลาย ซึ่งควรมีการทำเครื่องมือวัดและประเมินที่เป็นเครื่องมือวัดและประเมินที่ใช้ ร่วมกันได้ รวมถึงการมีแนวคิดพื้นฐานที่ทำให้เห็นคุณลักษณะที่พึงมีของเด็กและเยาวชน ตัวอย่าง เสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“ศูนย์ฝึกฯ ยังมีเครื่องมือในการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไม่ สอดคล้องกันทั้งระบบ เพราะมีหลายนักวิชาชีพ”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“ศูนย์ฝึกฯ ควรมีเครื่องมือวัดและประเมินที่ใช้ร่วมกันได้ ที่มีแนวคิดพื้นฐานที่ทำให้เห็น คุณลักษณะที่ดีของเด็กที่ผ่านการแก้ไขบำบัดและฟื้นฟูแล้ว”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“การประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในแต่ละระยะควรใช้เครื่องมือเดียวกัน”

(พ่อบ้าน, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

4.2 เครื่องมือวัดและประเมินอาจะยังไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนหรือลดความเสี่ยงในการใช้ชีวิตหรือปัญหาหลังการเข้าอบรมแล้ว เช่น ภาวะสุขภาพจิต ความเสี่ยง 8 ด้าน แรงจูงใจในการไม่ประพฤติสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือการกระทำผิดซ้ำ ดังนั้นเครื่องมือวัดและประเมินที่พัฒนาขึ้นใหม่ควรทำให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและเห็นการลดความเสี่ยงและแรงจูงใจในการกระทำผิดได้ เช่น ความเสี่ยงด้านการคบเพื่อน การเสี่ยงด้านอาชญากรรม ความเสี่ยงด้านการใช้สิ่งเสพติด การมีทัศนคติเชิงบวกในด้านการศึกษา พฤติกรรมต่อต้านสังคม การคิดวิเคราะห์ รวมทั้งทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (soft skills) รวมทั้งสะท้อนไปถึงสาเหตุของปัญหาของเด็กและเยาวชนได้ ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของเด็ก”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“การประเมินของศูนย์ฝึกฯ ยังไม่มีเครื่องมือเฉพาะ และยังไม่มิตัวแบบวัดที่ชัดเจน เช่น ด้านสุขภาพจิต ความเสี่ยง 8 ด้าน แรงจูงใจในการกระทำผิดซ้ำ”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“การประเมินต้องสะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่ต้องลดลงในแต่ละด้าน เช่น ในเรื่องการคบเพื่อน ความเสี่ยงด้านอาชญากรรม เมื่อผ่านการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแล้วต้องลดลง ด้านการศึกษาต้องมีทัศนคติเชิงบวกในการศึกษา การใช้สารเสพติดต้องมีแรงจูงใจในการใช้สารเสพติดลดลง”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“อยากเห็นเด็กเป็นคนที่มีทักษะชีวิตที่ดี ปรับตัวได้ดีในสังคม มีพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันดี (soft skills)”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

“การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่ลึกซึ้ง สามารถอธิบายได้ทั้งในการพูดและการอธิบาย”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

“คะแนนที่ประเมินผ่านมายังไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริงของเด็กได้”

(ผู้แทนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครปฐม จังหวัดนครปฐม)

4.3 เครื่องมือวัดและประเมินยังขาดการกำหนดคุณลักษณะร่วมของผู้ที่ผ่านการอบรมที่ดีควรเป็นอย่างไร ดังนั้นในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินใหม่จึงควรกำหนดคุณลักษณะร่วมหรือสมรรถนะที่จำเป็น แล้วค่อยออกแบบข้อคำถามในเครื่องมือวัดและประเมินต่อไป ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“ควรมีคุณลักษณะที่อยากเห็นร่วมที่ทุกนักวิชาชีพให้คะแนนตาม Area ของตนได้ ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะร่วมคล้ายกับสมรรถนะ แล้วค่อยออกตัวข้อคำถามต่าง ๆ”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.4 การประเมินที่ผ่านมามีข้ออ้างนำไปใช้ในการเลื่อนขั้นเด็กและเยาวชนเป็นหลัก ดังนั้นเครื่องมือวัดและประเมินที่พัฒนาขึ้นใหม่นั้นควรสามารถนำมาใช้ดูพัฒนาการหรือความก้าวหน้าเพื่อให้เด็กได้นำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง รวมถึงนักวิชาชีพได้นำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ตนดูแลด้วย ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินเพื่อการพัฒนา มากกว่าการประเมินตัดสินอย่างเดียว”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.5 การประเมินมักประเมินพฤติกรรมทั่วไป เช่น การเข้ากิจกรรมครบตามที่กำหนด ดังนั้นการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินควรเน้นที่การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของโปรแกรมที่เข้าอบรมให้มากขึ้น ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินทั่วไปมักดูการเข้าครบ ไม่ครบ มากกว่าวัดผลที่ผลลัพธ์ของโปรแกรม”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“การประเมินเป็นการดูพฤติกรรมกว้าง ๆ เป็นภาพรวม”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านบึง จังหวัดชลบุรี)

4.6 คำถามบางข้อก็เปิดโอกาสให้มีการใช้ดุลพินิจของนักวิชาชีพผู้ให้คะแนนแต่ละคน ซึ่งค่อนข้างจะเป็นอัตวิสัยแตกต่างกันไปในแต่ละคน ดังนั้น การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินควรทำให้เกิดความเป็นปรนัยมากขึ้น ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินควรให้เกิดความเป็นปรนัย มากกว่าการใช้ความคิดเห็นส่วนตัวตัดสิน”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

4.7 การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการอบรมของนักวิชาชีพต่าง ๆ ยังไม่มีความชัดเจน ดังนั้น จึงควรปรับเครื่องมือวัดและประเมินให้สะท้อนไปถึงการนำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมอบรม ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินต้องสะท้อนว่าโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดีหรือไม่”

(นักสังคมสงเคราะห์, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.8 การประเมินแต่ละระยะ (3 เดือน 6 เดือน 1 ปี) น่าจะต้องพิจารณาว่าควรใช้เครื่องมือวัดและประเมินชุดเดียวกันหรือไม่ ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“การประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในแต่ละระยะควรใช้เครื่องมือเดียวกัน”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

4.9 น่าจะมีเครื่องมือวัดและประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อสะท้อนมุมมองของการเปลี่ยนแปลงของตนเอง

“อาจจะมีเครื่องมือประเมินตนเองของเด็ก”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี)

“การมีวิธีการประเมินตนเอง เพื่อสะท้อนตนเอง แต่ไม่ควรนำมาใช้ในการเลื่อนชั้น แต่ประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าและการปรับปรุงตนเอง”

(ครูที่ปรึกษา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.10 เด็กและเยาวชนควรได้รับรู้คะแนนประเมินของตนเองเพื่อเป็นการสะท้อนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง

“เด็กควรได้รับรู้คะแนนที่ดีและไม่ดีของตน เพื่อจะได้รู้ว่าปรับปรุงอะไร (Feedback)”

(ครูที่ปรึกษา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.11 ควรมีเครื่องมือวัดและประเมินการเปลี่ยนแปลงสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาเฉพาะ เช่น การมีปัญหาด้านจิตเวช

“เด็กที่มีปัญหาด้านจิตเวชมีปัญหเฉพาะ น่าจะต้องมีเครื่องมือวัดและประเมินที่เหมาะสมสำหรับเขา”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“ในภาพรวมที่เห็นเด็กพิเศษด้านจิตเวช เกณฑ์สำหรับกลุ่มนี้น่าจะต่างจากเด็กปกติ”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี)

“เด็กจิตเวช ควรมีการปรับเพื่อดูคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากขึ้น”

(ผู้แทนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.12 ควรพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินโดยใช้ทฤษฎีทางการวัดและประเมินผล และมีการนำไปทดลองใช้เพื่อดูความเที่ยงและความตรงของเครื่องมือวัดและประเมิน

“การออกแบบการประเมินควรมีหลักทฤษฎีทางการวัดประเมินผลประกอบ และมีการดูความตรงและความเที่ยง”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

4.13 การประเมินควรให้โอกาสพนักงานพินิจเป็นผู้ประเมินด้วย เพราะเป็นผู้เห็นพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในช่วงเวลาที่นักวิชาชีพอื่น ๆ ไม่ได้เห็น อย่างไรก็ตามอาจเป็นดุลยพินิจของแต่ละศูนย์ฝึกฯ ในการพิจารณาประเด็นนี้

“พนักงานพินิจควรเป็นผู้ให้คะแนนด้วย เพราะเห็นทุกจุดในช่วงกลางคืน”

(ครูที่ปรึกษา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา จังหวัดสมุทรปราการ)

“พนักงานพินิจประเมินพฤติกรรมใช้ชุดเดียวกับพ่อแม่บ้านแม่บ้าน แต่ควรปรับบางข้อให้ตรงกับพนักงานพินิจ”

(ผู้แทนเข้าร่วมสนทนากลุ่ม, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปประเด็นปัญหาอุปสรรคในการใช้เครื่องมือความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือฉบับใหม่ได้ ดังรายการสรุปต่อไปนี้

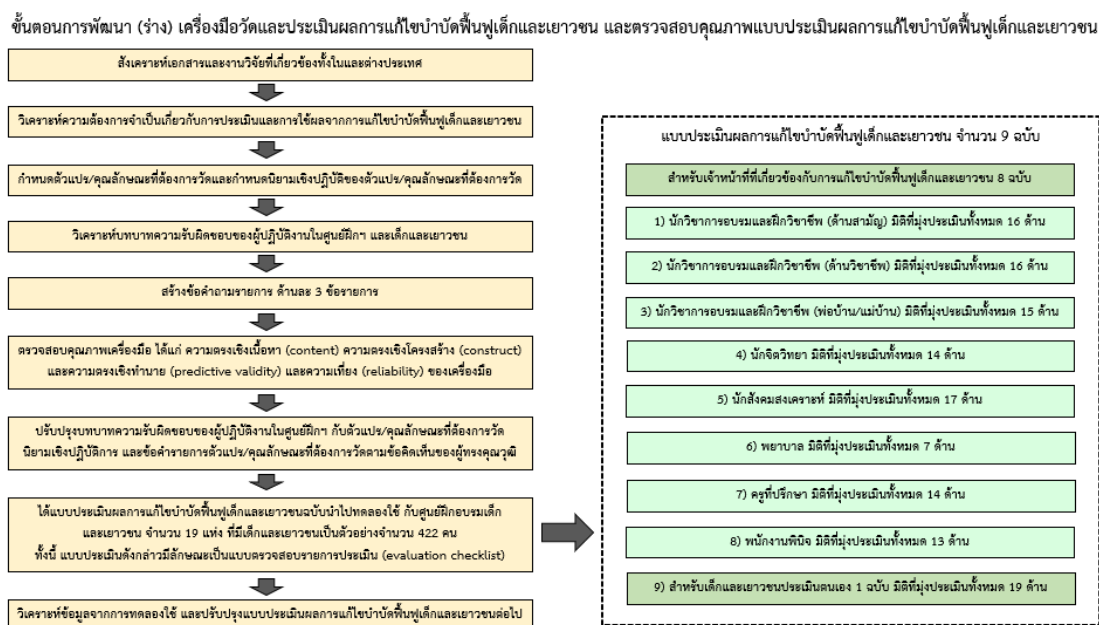
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครื่องมือ	ความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงเครื่องมือ
● แบบประเมินที่ใช้อยู่อาจยังไม่สอดคล้องกันทั้งระบบ เพราะมีมุมมองจากนักวิชาชีพที่หลากหลาย ● แบบประเมินที่ใช้อยู่อาจยังไม่สอดคล้องกันทั้งระบบ เพราะมีมุมมองจากนักวิชาชีพที่หลากหลาย ● เครื่องมือวัดและประเมินอาจจะยังไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนหรือลดการของความเสี่ยงในการใช้ชีวิตหรือปัญหาหลังการเข้าอบรมแล้ว	● เครื่องมือวัดและประเมินที่พัฒนาขึ้นควรสะท้อนไปถึงการนำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกอบรม ● การประเมินในแต่ละช่วงเวลาควรใช้เครื่องมือเดียวกัน ● ควรมีเครื่องมือประเมินของเด็กและเยาวชน ● ควรมีเครื่องมือประเมินของเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ปัญหาจิตเวช

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครื่องมือ	ความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงเครื่องมือ
● เครื่องมือวัดและประเมินยังขาดการกำหนด มีคุณลักษณะร่วมของผู้ที่ผ่านการอบรมที่พึงประสงค์ ● การประเมินที่ผ่านมาค่อนข้างนำไปใช้ ในการเลื่อนชั้นเด็กและเยาวชนเป็นหลัก ควรสามารถใช้ตรวจสอบพัฒนาการหรือความก้าวหน้าได้ ● การประเมินมักประเมินพฤติกรรมทั่วไป ไม่ใช่ ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ● คำถามบางรายการไม่เป็นปรนัย มีการตีความเข้ามาเกี่ยวข้อง	● ควรมีการพัฒนาเครื่องมือประเมินที่มี การตรวจสอบคุณภาพความตรงและความเที่ยงอย่างรัดกุม ● ควรเปิดโอกาสให้พนักงานพินิจเป็นผู้ประเมิน เด็กและเยาวชนด้วย

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาปัญหาอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมิน และการใช้ผลการประเมินแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ทำให้คณะผู้วิจัยได้นำสารสนเทศดังกล่าว มาใช้ในการร่างเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ซึ่งมีสาระที่จะนำเสนอต่อไปนี้

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มี 9 ขั้นตอน คือ 1) การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ 2) วิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 3) สร้างตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ ต้องการวัด 4) วิเคราะห์บทบาทความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ 5) สร้างข้อคำถาม รายการ ด้านละ 3 ข้อรายการ 6) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมิน 7) ปรับปรุง บทบาทความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ กับตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด นิยามเชิง ปฏิบัติการ และข้อคำถามรายการตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 8) นำเครื่องมือวัดและประเมินไปทดลองใช้กับศูนย์ฝึกฯ จำนวน 19 แห่ง และ 9) วิเคราะห์ข้อมูลจาก การทดลองใช้ และปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนต่อไป ดังภาพ 4.1 รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ภาพ 4.1 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

2.1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมิน และเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือการประเมินผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ (รายละเอียดดังบทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง)

2.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการ ประเมินและการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (รายละเอียดดังตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการประเมิน และการใช้ผลจากการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน) โดยเก็บข้อมูลด้วย 3 วิธีการสำคัญ ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์ 2) การเข้าพื้นที่ (field study) ระดับภูมิภาค จำนวน 3 ภูมิภาค และ 3) การประชุมผ่านระบบออนไลน์ ผลการเก็บข้อมูลพบว่า นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพิทักษ์ และครูที่ปรึกษา ต้องการให้มีการ ปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้มีความสอดคล้องกับ ทักษะที่เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ โดยผลประเมินต้องสามารถสะท้อน

ได้ว่าเด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับใด และมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาด้านใดบ้าง ตัวอย่างเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

“เครื่องมือประเมินที่สร้างต้องใช้กระบวนการใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้
พฤติกรรมจริง”

(นักวิชาการ ด้านวิชาชีพ, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี)

“การดูความถนัด ต้องการการศึกษาด้านไหน อาชีพอะไร”

(นักฝึกอบรม, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี)

“ควรมีการวัดผลความเข้มแข็งทางด้านจิตใจ”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา)

“ด้านยาเสพติด ยังขาดการประเมินแรงจูงใจในการกลับไปใช้อีกหรือไม่”

(พยาบาล, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา)

“การพัฒนา soft skills หรือ soft power ให้กับเด็กเป็นสิ่งจำเป็น”

(นักจิตวิทยา, ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี)

2.3 ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อค้นพบในขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เพื่อนำมา กำหนดตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติของตัวแปร/คุณลักษณะที่ ต้องการวัด ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด Dynamic Risk Assessment for Re-entry (DRAOR) ในการออกแบบเครื่องมือประเมิน โดยแนวคิดพัฒนาโดย Serin et al. (2007 อ้างถึงใน Serin et al., 2016) แต่ Yesberg and Polaschek (2019) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ใหม่ และ ให้ความสำคัญกับการประเมิน 4 องค์ประกอบ ที่เรียกว่า “องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยง แบบพลวัต (dynamic risk factors) และปัจจัยเชิงป้องกัน (protective factor)” โดยมีองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ย่อย ดังภาพ 4.2

องค์ประกอบคงตัว (stable subscale)	องค์ประกอบ เฉียบพลันภายใน (internal acute subscale)	องค์ประกอบ เฉียบพลันภายนอก (external acute subscale)	องค์ประกอบป้องกัน (protective subscale)
การคบเพื่อน (peer associations)	การใช้สารเสพติด (substance abuse)	ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	ความโกรธ (anger /hostility)	สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)
การควบคุมตนเอง (impulse control)	อารมณ์ทางลบ (negative mood)	การจ้างงาน (employment)	มีความคาดหวังสูง (high expectations)
การแก้ปัญหา (problem-solving)		ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่ กระทำผิด (costs/benefits)
ความรู้สึกต่อสิทธิอันพึง ได้รับ (sense of entitlement)			การสนับสนุนทางสังคม (social supports)
โอกาสในการกระทำผิด (opportunity/access to victims)			การควบคุมทางสังคม (social control)

ภาพ 4.2 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แบบ 4 องค์ประกอบ

อ้างอิง Yesberg and Polaschek (2019) หน้า 2,680

จากผลการพิจารณาของคณะผู้วิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้เรื่องโอกาสในการกระทำผิด (opportunity/access to victims) กับการจ้างงาน (employment) มีธรรมชาติเป็นปัจจัยส่งเสริมที่เปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ควรจัดอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบคงตัว (stable subscale) และตัวบ่งชี้ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) ควรจัดอยู่ในกลุ่มองค์ประกอบเฉียบพลัน (acute subscale) เนื่องจากเป็นปัจจัยส่งเสริมที่เปลี่ยนแปลงแบบรวดเร็ว อีกทั้งรวมองค์ประกอบเฉียบพลันภายใน (internal acute subscale) และองค์ประกอบเฉียบพลันภายนอก (external acute subscale) ไว้ในกลุ่มเดียวกันเป็นองค์ประกอบเฉียบพลัน (acute subscale) ตามแนวคิดของต้นฉบับเช่นเดิม คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้จัดกลุ่มองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินใหม่ เป็น 3 องค์ประกอบ โดยมีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดังภาพ 4.3

องค์ประกอบคงตัว (stable subscale)	องค์ประกอบเฉียบพลัน (acute subscale)	องค์ประกอบป้องกัน (protective subscale)
การคบเพื่อน (peer associations)	การใช้สารเสพติด (substance abuse)	การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	ความโกรธ (anger/hostility)	อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)
การควบคุมตนเอง (impulse control)	อารมณ์ทางบวก (positive mood)	มีความคาดหวังสูง (high expectations)
การแก้ปัญหา (problem-solving)	สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)
ความรู้สึกต่อสิทธิอันพึงได้รับ (sense of entitlement)	ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal relationships)	การสนับสนุนทางสังคม (social supports)
โอกาสในการกระทำความผิด (opportunity/access to victims)	ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	การควบคุมทางสังคม (social control)
การจ้างงาน (employment)		

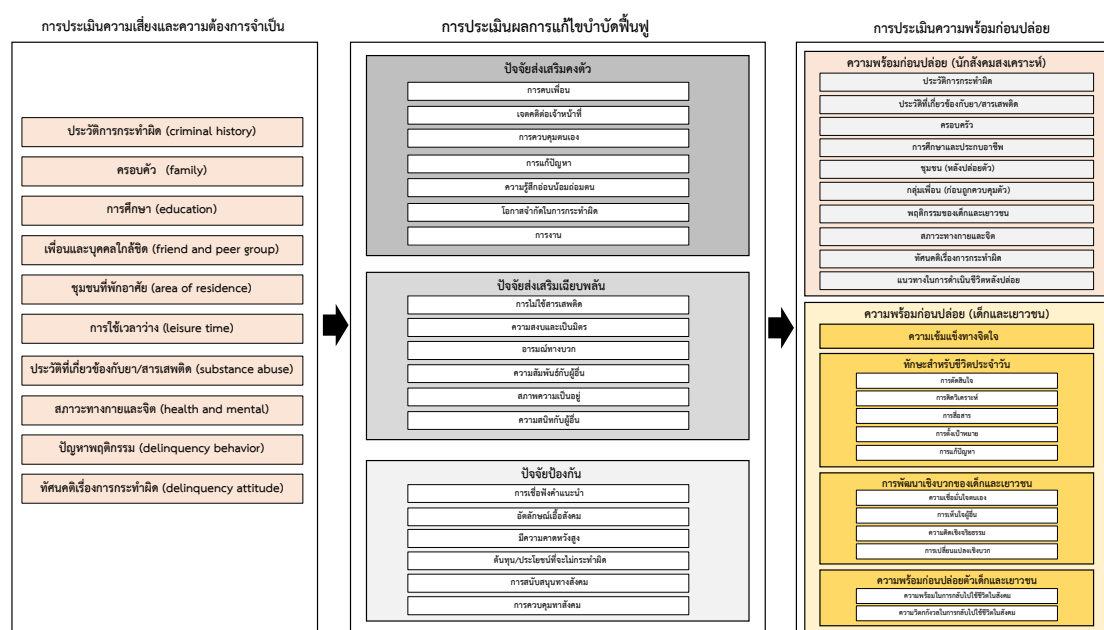
ภาพ 4.3 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำความผิดที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู แบบ 3 องค์ประกอบ

เนื่องด้วยกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเน้นการส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้มีการพัฒนาในทางบวก และองค์ประกอบของการประเมินดั้งเดิมจากต้นฉบับ ไม่เอื้อต่อการใช้งานในการรวมคะแนนผลการประเมินในภาพรวม เพราะมีคุณลักษณะที่เป็นความเสี่ยงและปัจจัยป้องกันอยู่ร่วมกัน ทั้งนี้ ตัวบ่งชี้บางส่วนมีคุณลักษณะในทางลบ คณะผู้วิจัยจึงตัดสินใจปรับชื่อขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้บางตัวบ่งชี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินผลพัฒนาการเด็กและเยาวชนทางบวก โดยมีรายละเอียดของการปรับชื่อองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ดังภาพ 4.4

องค์ประกอบคงตัว (stable subscale) เปลี่ยนชื่อเป็น ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)		องค์ประกอบเฉียบพลัน (acute subscale) เปลี่ยนชื่อเป็น ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor)		องค์ประกอบป้องกัน (protective subscale) เปลี่ยนชื่อ เป็น ปัจจัยป้องกัน (protective factor)	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อเดิม	ชื่อใหม่
การคบเพื่อน (peer associations)	คงเดิม	การใช้สารเสพติด (substance abuse)	การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	การเชื่อฟัง คำแนะนำ (responsive to advice)	คงเดิม
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	คงเดิม	ความโกรธ (anger /hostility)	ความสงบ และเป็นมิตร (calmness/amia bility)	อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	คงเดิม
การควบคุมตนเอง (impulse control)	คงเดิม	อารมณ์ทางบวก (positive mood)	คงเดิม	มีความคาดหวังสูง (high expectations)	คงเดิม
การแก้ปัญหา (problem-solving)	คงเดิม	สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	คงเดิม	ต้นทุน/ประโยชน์ใน การไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	คงเดิม
ความรู้สึกต่อสิทธิ อันพึงได้รับ (sense of entitlement)	ความรู้สึกอ่อนน้อม ถ่อมตน (sense of humility)	ความสัมพันธ์กับ ผู้อื่น (interpersonal relationships)	คงเดิม	การสนับสนุนทาง สังคม (social supports)	คงเดิม
โอกาสในการกระทำ ผิด (opportunity/ access to victims)	โอกาสจำกัดในการ กระทำผิด (limited opportunity for offending)	ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	คงเดิม	การควบคุมทาง สังคม (Social control)	คงเดิม
การจ้างงาน (employment)	การทำงาน (employment)				

ภาพ 4.4 องค์ประกอบในการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตของผู้กระทำผิดที่เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูซ้ำแบบ 3 องค์ประกอบ

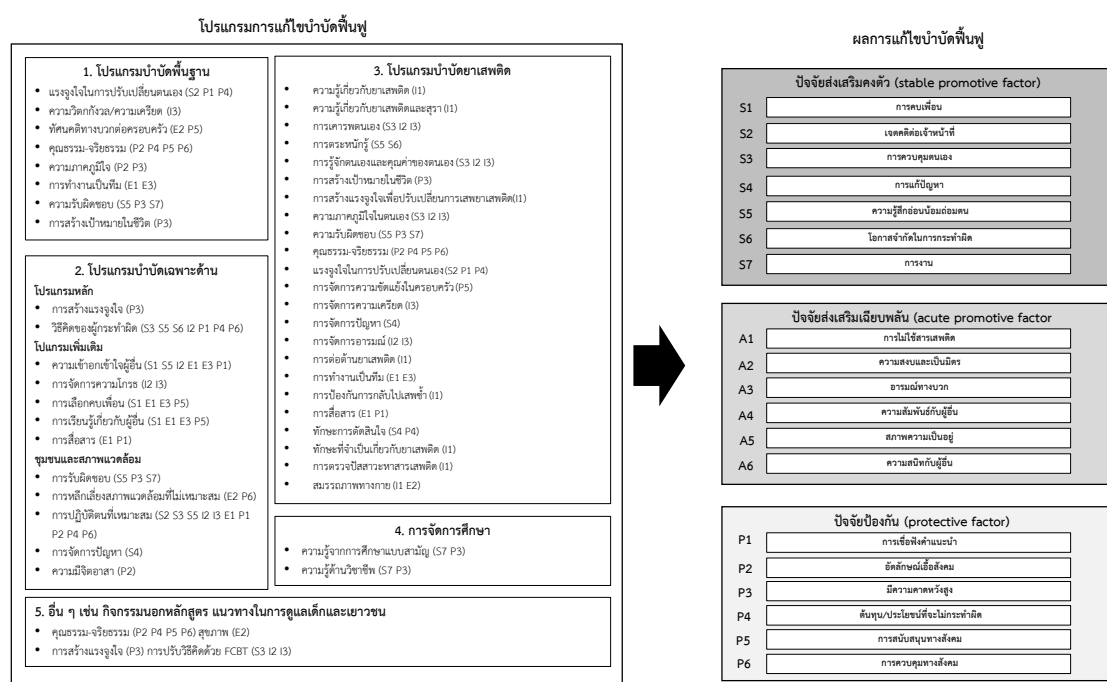
นอกจากนี้ เพื่อให้การกำหนดตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดของเครื่องมือประเมินผล การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สอดคล้องกับ กระบวนการอื่น ๆ ของศูนย์ฝึกฯ ได้แก่ กระบวนการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รวมถึงโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คณะวิจัยจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดในแต่ละ กระบวนการข้างต้น ดังภาพ 4.5 และ 4.6

ภาพ 4.5 ความสัมพันธ์ของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดระหว่างกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู กระบวนการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น และกระบวนการประเมินเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

จากภาพ 4.5 สามารถอธิบายได้ว่า ในกระบวนการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นในการจำแนกเด็กและเยาวชนเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเป็นรายบุคคล ประกอบไปด้วยประเด็นการประเมินทั้งสิ้น 8 ด้าน แต่ความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นในการประเมินในช่วงแรกนั้นจะประกอบไปด้วยความเสี่ยงที่เป็นความเสี่ยงเชิงสถิติและความเสี่ยงแบบพลวัตผสมกัน ฉะนั้น ในระหว่างการประเมินผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูนั้นจะมีการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตรวมถึงปัจจัยป้องกันประกอบ เพื่อให้สามารถระบุได้ว่าเด็กและเยาวชนมีพัฒนาการในด้านความเสี่ยงเป็นอย่างไร และมีปัจจัยป้องกันในการไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำในระดับใด นอกจากนี้ การประเมินผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูดังกล่าวยังสามารถเชื่อมโยงกับการประเมินในขั้นตอนถัดไป

นั่นคือการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ซึ่งในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครื่องมือประเภทนี้แล้ว โดยมีแหล่งข้อมูลในการประเมินความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งสิ้น 2 แหล่ง ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ และเด็กและเยาวชน ซึ่งจากการพิจารณาจะพบว่าคุณลักษณะในการประเมินผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูมีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น รวมไปถึงคุณลักษณะบางประการในการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยอีกด้วย

ภาพ 4.6 ความสัมพันธ์ของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดกับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

สำหรับสารสนเทศในภาพที่ 4.6 ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบันของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบว่าคุณลักษณะจากโปรแกรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ สามารถสอดคล้องกับผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูในมิติด้านใดบ้าง โดยตัวอักษรภาษาอังกฤษที่อยู่ในวงเล็บในตอนท้ายหัวข้อในโปรแกรมบำบัดโปรแกรมต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกับสาระของคุณลักษณะที่ปรากฏในการประเมินผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟู นั่นหมายความว่าผลการแก้ไขการบำบัดฟื้นฟูทุกรายการทุกตัวบ่งชี้สามารถเชื่อมโยงกับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ทุกโปรแกรม

2.4 คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์บทบาทความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา รวมถึงเด็กและเยาวชนในการประเมินตนเองด้วย เพื่อกำหนดตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด ให้สอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบที่ของแต่ละบุคคล รายละเอียดดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 สรุปตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดที่สอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล

ตัวแปร/คุณลักษณะ ที่ต้องการวัด	นักจิต วิทยา	นักสังคม สงเคราะห์	ครูที่ปรึกษา	พยาบาล	พ่อแม่- แม่บ้าน	นักวิชาการ สามัญ- วิชาชีพ	พนักงาน พินิจ	เด็ก รายงาน ตนเอง
การคบเพื่อน (peer associations)	○	●	○	○	●	○	●	○
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	●	○	○	○	●	○	●	●
การควบคุมตนเอง (impulse control)	●	●	○		●	○	●	●
การแก้ปัญหา (problem-solving)	●	●	○			●		○
ความรู้สึก อ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	●	●			●	○	●	●
โอกาสจำกัดในการ กระทำผิด (limited opportunity for offending)		●			●		●	●
การทำงาน (employment)		●	○			●		○
การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)				●	○		○	●
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/ amiability)	●	○	○	○	○	○	○	●

ตัวแปร/คุณลักษณะ ที่ต้องการวัด	นักจิต วิทยา	นักสังคม สงเคราะห์	ครูที่ปรึกษา	พยาบาล	พ่อบ้าน- แม่บ้าน	นักวิชาการ สามัญ- วิชาชีพ	พนักงาน พินิจ	เด็ก รายงาน ตนเอง
อารมณ์ทางบวก (positive mood)	●	○	○	○	○	○	○	●
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal relationships)	●	●	●		●	●	●	●
สภาพความเป็นอยู่ (living situation)				●	●		●	
ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	○	●	●		●	●	●	
การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	○	○	●	○	●	○	●	○
อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	●	●			●	●		●
มีความคาดหวังสูง (high expectations)	●	●	●			●		●
ต้นทุน/ประโยชน์ในการ ไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime- free)	○	●	●			○		●
การสนับสนุนทางสังคม (social supports)		●	○		●	●		
การควบคุมทางสังคม (social control)	○	○	○		●	○	●	
หมายเหตุ ● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง								

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสามารถกำหนดตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด ดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด

ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด
การคบเพื่อน (peer associations)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการคบหรืออยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี รวมกลุ่มกันทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ ไม่แยกตัวไปอยู่ตามลำพัง ไม่วางตัวแยกจากสังคมหรือเพื่อนส่วนใหญ่ ไม่กระทำการสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	ท่าทีของเด็กและเยาวชนในการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ด้วยความเคารพ ปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ นำคำแนะนำหรือข้อมูลป้อนกลับต่าง ๆ ไปปฏิบัติ แสดงออกถึงความไม่ลังเลใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ เข้าหาเจ้าหน้าที่เพื่อขอความช่วยเหลือ
การควบคุมตนเอง (impulse control)	อารมณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่สะท้อนถึงความสามารถในการอดทนต่อสิ่งที่ยั่วยุ ช่มตนเองเมื่อมีเหตุการณ์ไม่คาดฝัน อดทนรอในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่แสดงความก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
การแก้ปัญหา (problem-solving)	พฤติกรรมที่สะท้อนความสามารถของเด็กและเยาวชนในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อปัญหานั้นมีความยาก นำคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่และผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหา อดทนพยายามแก้ปัญหาต่อไปแม้ว่าปัญหานั้นจะยังแก้ไม่สำเร็จหรือมีความยาก
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการคาดหวังที่จะได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมโดยไม่รู้สึกเหนือกว่าผู้อื่น แสดงการตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อได้รับประโยชน์จากผู้อื่น ไม่เรียกร้องสิทธิหรือตั้งคำถามที่มีต่อกฎระเบียบ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)	ท่าทีของเด็กและเยาวชนในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เป็นความเสี่ยง รายงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความผิดปกติของสมาชิกหรือสถานการณ์ที่ไม่ปกติในศูนย์ฝึกฯ หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนหม่มากไม่หลีกเลี่ยงไปอยู่ตามลำพัง มีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมที่ส่งเสริมความปลอดภัย ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ
การทำงาน (employment)	ความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงถึงความกระตือรือร้นในการสำรวจตนเองด้านอาชีพ เรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ การทำงานอดิเรกหรือกิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนด้านอาชีพของตนเอง มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพอย่างกระตือรือร้น ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลา
การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	ความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการไม่ใช้ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด มีความสามารถในการปฏิเสธเกี่ยวกับสารเสพติด เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเรียนรู้/ถามคำถามเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ขอความช่วยเหลือเพื่อปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการเผชิญกับโอกาสในการใช้สารเสพติด
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	อารมณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่สามารถรับรู้ถึงความโกรธของตน แสวงหากิจกรรมที่ช่วยจัดการอารมณ์ ตอบสนองต่อความโกรธอย่างเหมาะสม รับมือกับความขัดแย้งหรือความเข้าใจผิดด้วยการไม่ก้าวร้าว ไม่ตอบโต้ผู้อื่นด้วยอารมณ์ เข้าอกเข้าใจและให้อภัยผู้อื่น สุภาพอ่อนโยนต่อผู้อื่น

ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด
อารมณ์ทางบวก (positive mood)	อารมณ์และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงความสนใจต่อสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส แสดงออกต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ผ่านทางสีหน้าได้เหมาะสม แสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ไม่โต้ตอบต่อเหตุการณ์ในแง่ลบที่เข้ามากระทบ แสดงถึงความสบายใจหรือการไม่กระวนกระวายใจ
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงการพูดคุยและสื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างตนเองกับผู้อื่น ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น สามารถอยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่แสดงกิริยาในการข่มหรือควบคุมผู้อื่น ไม่เพิกเฉยแม้ว่าผู้อื่นจะแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยมีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลา กิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาด ใช้ทรัพยากรของส่วนกลางด้วยความประหยัด รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนสมาชิกในศูนย์ฝึกฯ ดูแลสถานที่ต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกฯ ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงความรู้สึกสบายใจเมื่อมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความเป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น มีความไว้วางใจผู้อื่น เห็นถึงความปรารถนาดีของผู้อื่น เปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ต้องพึ่งพามุมมองของผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต้องทำงานเป็นกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด
การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงความสบายใจ คล้อยตาม หรือยอมรับต่อคำสั่งหรือคำแนะนำที่เป็น ประโยชน์ ให้ความร่วมมืออย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้อง ขอให้กระทำการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี ขึ้นภายหลังให้คำแนะนำ ขอคำแนะนำเพิ่มเติมเมื่อได้รับ การให้ข้อมูลป้อนกลับ แสดงการขอบคุณด้วยวาจาหรือเป็น ลายลักษณ์อักษรต่อสิ่งที่ได้รับ
อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	ความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึง การสร้างประโยชน์แก่บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นด้วยความ สมัยครใจ โดยไม่หวังผลประโยชน์หรือรางวัลตอบแทนใด ๆ จากการกระทำเหล่านั้น มีจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ จะพัฒนาส่วนร่วมให้ดีขึ้น มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม ทางสังคมในศูนย์ฝึกฯ แสดงความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการเสริมทักษะทางสังคม
มีความคาดหวังสูง (high expectations)	พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการเปลี่ยนแปลงตนเอง สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง พุดคุยหรือตั้งเป้าหมาย เกี่ยวกับตนเอง ไม่ลดละความพยายามในการทำงานหรือการ แก้ปัญหาที่กำลังอยู่ในความรับผิดชอบ ขอคำปรึกษา เจ้าหน้าที่และสนใจกิจกรรมเกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพและความก้าวหน้าของตน มีแรงบันดาลใจในการ ปรับเปลี่ยนตนเอง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแสดงออกถึง การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้ มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำ ผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	ความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในการสะท้อน ตนเองผ่านความถี่ในการเขียนรายงานหรือบันทึกประจำวัน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสีย ในการปฏิบัติตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสังคม มุ่งมั่นที่จะทำ ให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำ ความผิดซ้ำ แสดงออกถึงความต้องการในการเข้าร่วม กิจกรรมทางสังคมที่เป็นประโยชน์ ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืน หรือกระทำผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ

ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด	นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด
การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	สภาพแวดล้อมของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกลุ่มกับผู้อื่นในลักษณะการช่วยเหลือเกื้อกูล ปราศจากความขัดแย้ง มีส่วนร่วมในการพูดคุย ปกป้องหรือกับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง ครอบครัวมีการเข้ามาเยี่ยมเยียนหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ ที่ช่วยส่งเสริมความรู้สึกร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
การควบคุมทางสังคม (social control)	ความคิดและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ หรือปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อกฎหมายหรือกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี มีมารยาททางสังคม

2.5 เมื่อกำหนดตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติของตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดทั้ง 19 ด้านแล้ว คณะผู้วิจัยจึงสร้างข้อคำถามรายการ ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 57 ข้อรายการ ดังนี้

2.5.1 ข้อรายการสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ประกอบด้วย 19 ด้าน ได้แก่

- 1) การคบเพื่อน (peer associations)
- 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)
- 3) การควบคุมตนเอง (impulse control)
- 4) การแก้ปัญหา (problem-solving)
- 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)
- 6) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)
- 7) การงาน (employment)
- 8) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)
- 9) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)
- 10) อารมณ์ทางบวก (positive mood)
- 11) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)
- 12) สภาพความเป็นอยู่ (living situation)
- 13) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)
- 14) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)
- 15) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)
- 16) มีความคาดหวังสูง (high expectations)
- 17) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)
- 18) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ
- 19) การควบคุมทางสังคม (social control)

ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 57 ข้อรายการ ดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 แสดงข้อรายการสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

ข้อ	ข้อรายการ
การคบเพื่อน (peer associations)	
1	☐ ฉันเลือกคบหรืออยู่กลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี ที่จะช่วยกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
2	☐ ฉันไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรือไปอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังตลอดเวลา
3	☐ ฉันระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนเกิดเป็นความขัดแย้งกับผู้อื่น
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
1	☐ ฉันพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยความสุภาพและให้ความเคารพ
2	☐ ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น
3	☐ เมื่อเกิดปัญหา ฉันรู้สึกไม่ลังเลใจที่จะเข้าไปปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่
การควบคุมตนเอง (impulse control)	
1	☐ ฉันอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ แม้จะพบกับเหตุการณ์ที่ฉันไม่ชอบหรือเหตุการณ์ที่ฉันไม่อยากจะเกิดกับตัวฉัน
2	☐ ฉันอดทนรอเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการหรือจะเป็นประโยชน์กับตัวฉันในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
3	☐ ฉันพยายามข่มอารมณ์ตนเองให้ไม่โกรธ หรือแสดงอาการไม่ดีออกมาให้ผู้อื่นเห็น เมื่อถูกปฏิเสธหรือเจอกับสิ่งที่ไม่ได้คาดหวัง
การแก้ปัญหา (problem-solving)	
1	☐ เมื่อมีปัญหา ฉันจะหาว่าปัญหานั้นคืออะไรดูสาเหตุว่าปัญหานั้นเกิดเพราะอะไร จากนั้นหาทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางที่คิดว่าจะแก้มันได้สำเร็จ
2	☐ ฉันไม่ลังเลที่จะขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อคิดว่าฉันไม่สามารถจัดการมันได้
3	☐ ฉันพยายามแก้ปัญหาย่างสุดความสามารถ ไม่ท้อถอยกลางทาง แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ

ข้อ	ข้อรายการ
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
1	☐ ฉันรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองก็เหมือนกับผู้อื่น ไม่รู้สึกว่าตัวเองโดดเด่นหรืออยู่เหนือกว่าผู้อื่น
2	☐ ฉันทำสิ่งที่ตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นมาช่วยเหลือฉัน
3	☐ ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้ว่าผลที่ตัวเองทำจะเกิดผลตามมาอย่างไร โดยเคารพสิทธิผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์ฝึก
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)	
1	☐ ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
2	☐ ฉันสามารถปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนให้กระทำการที่ไม่เหมาะสม
3	☐ ฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยหรือกิจกรรมที่จะทำให้ฉันรู้สึกปลอดภัยในศูนย์ฝึกฯ
การทำงาน (employment)	
1	☐ ฉันสำรวจตนเองหรือขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อค้นหาอาชีพและวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง
2	☐ ฉันเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
3	☐ ฉันมุ่งทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งที่เป็นงานของตนเองและงานที่ต้องทำกับผู้อื่นเสร็จให้ทันตามเวลา
การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	
1	☐ แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จำหน่ายหรือมีสารเสพติดไว้ในครอบครอง รวมถึงไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับสารเสพติด
2	☐ เมื่อมีผู้อื่นมาชวนให้เสพยา ฉันสามารถปฏิเสธ ไม่กลับไปเสพ เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
3	☐ ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต

ข้อ	ข้อรายการ
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	
1	☐ ฉันรู้ว่าตัวเองกำลังโกรธ และพยายามหาวิธีการที่ช่วยลดความโกรธของตัวเองได้โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน
2	☐ ฉันไม่ตอบโต้ผู้อื่นด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน
3	☐ ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สุกกับผู้อื่นให้อยู่เป็น
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	
1	☐ ฉันให้ความสนใจกับสิ่งรอบตัว ไม่เก็บตัวตลอดเวลา คอยหมั่นสังเกตเรื่องราวและเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ
2	☐ ฉันเข้าใจอารมณ์ตนเองว่าตัวเองกำลังรู้สึกอะไร หากตัวเองรู้สึกอะไรก็จะแสดงความรู้สึกตามนั้น
3	☐ ฉันไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
1	☐ ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้
2	☐ ฉันไม่ชวนผู้อื่นทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้เพื่อให้สามารถอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข
3	☐ ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้
สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	
1	☐ ฉันใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
2	☐ ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
3	☐ ฉันดูแลรักษาพยาบาลและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ
ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
1	☐ ฉันเป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ

ข้อ	ข้อรายการ
2	☐ ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
3	☐ ฉันทำงานกลุ่มกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี
การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
1	☐ ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อมั่นว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น
2	☐ ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของฉัน
3	☐ ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำและนำกลับไปใช้ปรับปรุงตนเอง
อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
1	☐ ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
2	☐ ฉันสละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
3	☐ ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยทำให้ตัวฉันอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น
มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
1	☐ ฉันทุ่มเทเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดละความพยายาม
2	☐ ฉันหมั่นขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
3	☐ ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
1	☐ ฉันประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2	☐ ฉันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ไม่ทวนไปกระทำความผิดซ้ำ
3	☐ ฉันระมัดระวังที่จะทำให้ตัวเองไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ

ข้อ	ข้อรายการ
การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
1	☐ ฉันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
2	☐ ครอบครัวของฉันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของฉันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
3	☐ ศูนย์ฝึกฯ ของฉันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
การควบคุมทางสังคม (social control)	
1	☐ ฉันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
2	☐ ฉันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย
3	☐ ฉันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ

2.5.2 ข้อรายการสำหรับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

2) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น

(interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

3) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ประกอบด้วย 15 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 15) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อรายการ

4) นักจิตวิทยา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 12) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 13) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

5) นักสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 17 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) (3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 7) การงาน (employment) 8) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 9) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 10) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment

with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 15) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 16) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 17) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 51 ข้อรายการ

6) พยาบาล ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 4) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 5) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 6) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) และ 7) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 21 ข้อรายการ

7) พนักงานพินิจ ประกอบด้วย 13 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) และ 13) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 39 ข้อรายการ

8) ครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) การงาน (employment) 6) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 12) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 13) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

ตาราง 4.4 แสดงข้อรายการสำหรับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยภาพรวม

ข้อ	ข้อรายการ
การคบเพื่อน (peer associations)	
1	☐ รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
2	☐ ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพังตลอดเวลา
3	☐ ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
1	☐ พุดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ
2	☐ ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
3	☐ เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
การควบคุมตนเอง (impulse control)	
1	☐ อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
2	☐ รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
3	☐ ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
การแก้ปัญหา (problem-solving)	
1	☐ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
2	☐ ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
3	☐ มุ่งมานะพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
1	☐ ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
2	☐ ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
3	☐ รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ

ข้อ	ข้อรายการ
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)	
1	☐ ให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
2	☐ อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหม่มาก ไม่ทำพฤติกรรมลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะส่งผลเสียไปกระทำ ความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น
3	☐ ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ
การงาน (employment)	
1	☐ ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะ ความสามารถเฉพาะด้าน
2	☐ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการ เรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
3	☐ ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบ ส่วนตนและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา
การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	
1	☐ ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
2	☐ เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถาม เกี่ยวกับวิธีในการปฏิเสธการใช้สารเสพติด
3	☐ ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับ โอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	
1	☐ เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่าง เหมาะสม
2	☐ ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิด กับผู้อื่น
3	☐ รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น

ข้อ	ข้อรายการ
อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
1	☐ สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
2	☐ เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
3	☐ <u>ไม่แสดง</u> อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
1	☐ พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
2	☐ อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
3	☐ เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	
1	☐ ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
2	☐ หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
3	☐ รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อยู่เสมอ
ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
1	☐ เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
2	☐ ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
3	☐ ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
1	☐ ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำการต่าง ๆ
2	☐ ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง

ข้อ	ข้อรายการ
3	☐ ขอขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
1	☐ เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
2	☐ สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
3	☐ แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
1	☐ ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
2	☐ ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
3	☐ เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
1	☐ เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2	☐ หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
3	☐ ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
1	☐ เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
2	☐ ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
3	☐ ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
การควบคุมทางสังคม (social control)	
1	☐ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
2	☐ มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
3	☐ มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.6 จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าว มาจัดประชุมร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการในการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือวัดและประเมิน (รายละเอียดดังบทที่ 5 ตอนที่ 2 ข้อ 2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง)

2.7 ดำเนินการปรับปรุงการวิเคราะห์บทบาทความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ดังตาราง กับตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัด นิยามเชิงปฏิบัติการ และข้อคำรายการตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (รายละเอียดดังบทที่ 5 ตอนที่ 2 ข้อ 2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง) ดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ตัวแปร/คุณลักษณะที่ต้องการวัดที่สอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล ที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวแปร/คุณลักษณะ ที่ต้องการวัด	นักจิต วิทยา	นักสังคม สงเคราะห์	ครูที่ ปรึกษา	พยาบาล	พ่อบ้าน- แม่บ้าน	นักวิชาการ สามัญ-วิชาชีพ	พนักงาน พินิจ	เด็กเยาวชน ตนเอง
การคบเพื่อน (peer associations)	○	●	○	○	●	○	●	●
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	●	○	○	○	●	○	●	●
การควบคุมตนเอง (impulse control)	●	●	○		●	○	●	●
การแก้ปัญหา (problem-solving)	●	●	○			●		●
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	●	●			●	○	●	●
โอกาสจำกัดในการกระทำ ผิด (limited opportunity for offending)		●			●		●	●
การทำงาน (employment)		●	○			●		●
การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)				●	○		○	●
ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	●	○	○	○	○	○	○	●

ตัวแปร/คุณลักษณะ ที่ต้องการวัด	นักจิต วิทยา	นักสังคม สงเคราะห์	ครูที่ ปรึกษา	พยาบาล	พ่อบ้าน- แม่บ้าน	นักวิชาการ สามัญ-วิชาชีพ	พนักงาน พินิจ	เด็กรายงาน ตนเอง
อารมณ์ทางบวก (positive mood)	●	○	○	○	○	○	○	●
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	●	●	●		●	●	●	●
สภาพความเป็นอยู่ (living situation)				●	●		●	●
ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	○	●	●		●	●	●	●
การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	○	○	●	○	●	○	●	●
อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	●	●			●	●		●
มีความคาดหวังสูง (high expectations)	●	●	●			●		●
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่ กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	○	●	●			○		●
การสนับสนุนทางสังคม (social supports)		●	○		●	●		●
การควบคุมทางสังคม (social control)	○	○	○		●	○	●	●

หมายเหตุ ● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

2.8 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้เด็กและเยาวชนฉบับนำไปทดลองใช้กับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน 19 แห่ง ที่มีเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 422 คน ดังนี้

2.8.1 เครื่องมือวัดและประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน จำนวน 1 ฉบับ โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 19 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัด

ทั้งนี้ เครื่องมือวัดและประเมินดังกล่าวมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (evaluation checklist) ดังภาพ 4.7

1

**แบบประเมินพัฒนาการของแผนและรายการในชุดฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักสังคมสงเคราะห์**

ผู้ประเมิน

- แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการที่โครงการให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในชุดฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ โดยมีวิธีทำดังนี้ ประเมินได้ทั้งหมด 17 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมิน 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (3) การควบคุมดูแล (4) การปฏิบัติงาน 5) ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ (6) โอกาสเข้ารับการตรวจฝึกหัด 7) การรวม (8) ความสนใจและปฏิกิริยา (9) ความสนใจส่วนตัว (10) ความสนใจร่วมกันกับผู้อื่น (11) ความสนใจกับผู้อื่น (12) การมีนิสัยส่วนตัว (13) ดีดัดนิสัย (14) กิจกรรม (15) ความสามารถ (16) ความสนใจในตนเอง (17) ความสนใจในผู้อื่น (18) การปรับตัวเข้ากับสังคม และ 19) การควบคุมดูแล
- แบบประเมินฉบับนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนในรายบุคคล ให้ทำกับแบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คน เท่านั้น** โดยมีขั้นตอนในการประเมินดังนี้ 5 หน้า แต่ละข้อมี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ที่ผู้ตรวจรายการจะประเมินและเก็บคะแนนรายการที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ที่รายการประเมินพัฒนาการที่โครงการให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในชุดฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความรู้สึกและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน
- การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของภารกิจเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับนี้ ที่ศูนย์ฯ 9 จากการประเมินจะถูกนำไป **เป็นรายการต้นแบบในชุดฝึกและอบรม 9 ชุดด้วยกัน** ผู้ประเมินบางรายก็อาจจะรายงานข้อสังเกตในการประเมินบ้าง จะมีมีการประเมินและข้อมูลในรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้นำประเมิน

ผู้ประเมิน ขอให้ทำท่าน่าสนใจตามข้อ (4) ดังนี้ ☐ ที่ผู้ตรวจรายการทำเป็นจริง หรือมีบางส่วนที่นอกเหนือไปจากนี้

1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	
2. ชื่อ	นามสกุล
3. อายุ	4. ประสบการณ์ทำงานในการประเมินครั้งนี้มีกี่ครั้ง
5. คุณลักษณะเด่นของเด็กและเยาวชน	

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง

2. ชื่อ

3. อายุ

4. ระดับชั้นที่เข้าเรียน

5. ครอบครัว

2

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมินเด็กและเยาวชนในชุดฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ผู้ประเมิน ขอให้ทำท่าน่าสนใจตามข้อ (4) ดังนี้ ☐ ที่ผู้ตรวจรายการทำเป็นจริง หรือมีบางส่วนที่นอกเหนือไปจากนี้

ข้อที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้นำประเมิน

ข้อที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

คำถามที่ 1: การควบคุม ☐ ควบคุมดูแลผู้ฝึกหัดโดยมีวิธีการที่รัดกุม ☐ ไม่สามารถควบคุมดูแลผู้ฝึกหัดได้อย่างดี ☐ ไม่ทราบว่ามีวิธีการใดบ้างในการควบคุมดูแลผู้ฝึกหัด การประเมินคำถามที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) คำถามที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ ☐ รู้สึกชอบต่อเจ้าหน้าที่โดยไม่มีเงื่อนไข ☐ รู้สึกไม่ค่อยชอบต่อเจ้าหน้าที่โดยมีเงื่อนไข ☐ รู้สึกว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีความสนใจในเด็กและเยาวชน การประเมินคำถามที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) คำถามที่ 3: ความรู้เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ☐ มีความรู้เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นอย่างดี ☐ มีความรู้เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนบ้าง ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน การประเมินคำถามที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) คำถามที่ 4: ความปฏิบัติงาน ☐ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ☐ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายบ้าง ☐ ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย การประเมินคำถามที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) คำถามที่ 5: ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ☐ รู้สึกชอบต่อเด็กและเยาวชนโดยไม่มีเงื่อนไข ☐ รู้สึกไม่ค่อยชอบต่อเด็กและเยาวชนโดยมีเงื่อนไข ☐ รู้สึกว่าเด็กและเยาวชนไม่มีความสนใจในเด็กและเยาวชน การประเมินคำถามที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	ข้อที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 9 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 11 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 12 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 13 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 14 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 15 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 16 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 17 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 18 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ข้อที่ 19 ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

3 ด้านที่ 6: โอกาสจากโลกาภิวัตน์ ☐ มีความพร้อมและตระหนักถึงโอกาสจากโลกาภิวัตน์ หรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยเสริมในศูนย์ฝึก ☐ อยู่รวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ไม่ทำตัวโดดเดี่ยว ☐ มีความพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศูนย์ฝึก รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 7: การงาน ☐ ชอบทำกิจกรรมจากใจที่เกี่ยวกับการงานหรือความสนใจส่วนตัวด้วยความตั้งใจ ความสนใจของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน ☐ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจได้เป็นอย่างดีและมีการเรียนรู้จากผู้อื่นอยู่เสมอ ☐ ไม่เสียใจที่บางครั้งไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายที่งานที่เป็นความรับผิดชอบของตนเองได้เต็มที่ รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 8: ความสงบและเป็นมิตร ☐ เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ☐ ไม่ยอมแพ้หรือยอมแพ้ต่อความยากลำบากหรือความท้าทายที่เจอ ☐ รู้จักเอาใจใส่ผู้อื่น สุภาพกับผู้อื่น ไม่ขี้แย รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 9: ภายนอกพหุบาท ☐ สนใจหรือรักทำนันทนาการ ไม่เบียดเบียนเวลา ☐ เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าและท่าทีที่ดี ☐ ไม่แสดงอาการเกรงกลัวหรือหวาดกลัวต่อผู้อื่น รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 10: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ☐ ชูชก หรือยกย่องผู้อื่นอย่างเหมาะสม ☐ อยู่รวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ไม่ขี้แย ☐ เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือเล่นกีฬา รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 11: ความอดทน ☐ เป็นที่ปรึกษาหรือช่วยเหลือผู้อื่น ☐ มีความอดทนต่อความยากลำบาก ☐ ไม่ทำตัวโดดเดี่ยว รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	4 ด้านที่ 12: การเชื่อฟังคำแนะนำ ☐ ปฏิบัติตามคำแนะนำหรือข้อแนะนำที่ได้รับจากผู้ใหญ่อย่างเคร่งครัด ☐ ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้ใหญ่อย่างเคร่งครัด ☐ ชอบปฏิบัติตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้ใหญ่ รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 13: อดทนต่อสิ่งที่ไม่เป็นใจ ☐ สามารถอดทนต่อสิ่งที่ไม่เป็นใจหรือสิ่งที่ตนไม่ชอบ ☐ แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่รวมกับผู้อื่น รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 14: มีความคาดหวังสูง ☐ ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ☐ ชอบทำกิจกรรมจากใจที่เกี่ยวกับการงานหรือความสนใจส่วนตัวด้วยความตั้งใจ ☐ มีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 15: ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ☐ สนใจเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ☐ ชอบเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ☐ ไม่มีความกลัวต่อการเรียนรู้ รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 16: การสนับสนุนทางสังคม ☐ มีความเคารพผู้อื่นและมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น ☐ มีความเคารพผู้อื่นและมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น ☐ มีความเคารพผู้อื่นและมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 17: การควบคุมอารมณ์ ☐ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ☐ มีความเคารพผู้อื่นและมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น ☐ มีความเคารพผู้อื่นและมีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

5

ข้อที่ 3 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ผ่านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ นิสิตคณะครู

(.....)

วันที่/...../.....

ภาพ 4.7 ตัวอย่างเครื่องมือวัดและประเมินตนเอง (self-assessment) สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก

2.8.2 เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจำนวน 8 ฉบับ ตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาชีพ ได้แก่

1. นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations)

14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)
 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control)
 ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

2. นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) ประกอบด้วย 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 48 ข้อรายการ

3. นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) ประกอบด้วย 15 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 15) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อรายการ

4. นักจิตวิทยา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 12) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 13) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด

(costs/benefits of remaining crime-free) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

5. นักสังคมสงเคราะห์ ประกอบด้วย 17 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 7) การงาน (employment) 8) ความสงบและเป็นมิตร (calmness /amiability) 9) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 10) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 15) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 16) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 17) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 51 ข้อรายการ

6. พยาบาล ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 4) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 5) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 6) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) และ 7) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 21 ข้อรายการ

7. พนักงานพินิจ ประกอบด้วย 13 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) และ 13) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 39 ข้อรายการ

8. ครูที่ปรึกษา ประกอบด้วย 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) การงาน (employment) 6) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น

(interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 12) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 13) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control) ด้านละ 3 ข้อรายการ รวมทั้งสิ้น 42 ข้อรายการ

ทั้งนี้ เครื่องมือวัดและประเมินดังกล่าวมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (evaluation checklist) ตามแต่ละบทบาทหรือหน้าที่ของนักวิชาชีพนั้น ดังภาพ 4.8

1	2
แบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ประเมินตนเอง ในระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แบบประเมินมีทั้งหมด 4 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน และตอนที่ 2 ข้อรายการประเมินพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ขอให้ท่านประเมินตนเองด้วยความเป็นจริง โดยสถิติจากการประเมินครั้งนี้จะนำไปรายงานในภาพรวมเท่านั้น ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน คำชี้แจง ให้เครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่ตรงกับตัวท่าน หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง - เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง - ชื่อ นามสกุล - อายุ ปี - จะศึกษาชั้นปัจจุบัน - หมอน 6. ชื่อครูที่ปรึกษา - ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ตอนที่ 2 ข้อรายการประเมินพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ข้อรายการที่ตรงกับตัวท่าน (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 1. ฉันเลือกคบหรืออยู่ใกล้กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี ที่จะช่วยกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ ☐ 2. ฉันไม่ยอมให้ออกจากเพื่อนหรือไปอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังตลอดเวลา ☐ 3. ฉันจะไม่คบหรือไปใกล้กับเพื่อนที่มีนิสัยไม่ดีจนเกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ☐ 4. ฉันพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยความสุภาพและให้ความเคารพ ☐ 5. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ☐ 6. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่ใช้แรงใช้กำลังจะเข้าไปปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	☐ 7. ฉันอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ แม้จะพบกับเหตุการณ์ที่ฉันไม่ชอบหรือเหตุการณ์ที่ฉันไม่ชอบใจให้เกิดกับตัวฉัน ☐ 8. ฉันอดทนรอเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการหรือจะเป็นประโยชน์กับตัวฉันได้ ☐ 9. ฉันพยายามข่มอารมณ์ตนเองไม่ให้โกรธ หรือแสดงอาการไม่พอใจออกมาให้ผู้อื่นเห็น เมื่อถูกปฏิเสธหรือเจอสิ่งที่ไม่เป็นไปตามใจ รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ☐ 10. เมื่อมีปัญหา ฉันจะหาว่าปัญหานั้นคืออะไร ดูสาเหตุว่าปัญหานั้นเกิดเพราะอะไร จากนั้นหาทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางที่ดีกว่าจะแก้ปัญหาได้สำเร็จ ☐ 11. ฉันไม่ใช้แรงใช้กำลังจะขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อคิดว่าฉันไม่สามารถจัดการมันได้ ☐ 12. ฉันพยายามแก้ปัญหาอย่างสุดความสามารถ ไม่ทิ้งมันกลางทาง แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือฉันไม่สำเร็จ รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ☐ 13. ฉันรู้สึกว่าการตนเองมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้อื่น ไม่รู้สึกว่าตัวเองเป็นคนหรืออยู่เหนือกว่าผู้อื่น ☐ 14. ฉันทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อผู้อื่นช่วยเหลือฉัน ☐ 15. ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้ว่าสิ่งที่ฉันจะทำจะเกิดผลตามอย่างไร โดยเคารพสิทธิผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์ฝึก รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ☐ 16. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึก ☐ 17. ฉันสามารถปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนให้ทำอะไรที่ไม่เหมาะสม ☐ 18. ฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยหรือกิจกรรมที่จะทำให้ฉันรู้สึกปลอดภัยในศูนย์ฝึก รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ☐ 19. ฉันไม่วางตนเองหรือขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อค้นหาอาชีพและวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ ของตนเอง ☐ 20. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ ☐ 21. ฉันมุ่งทำงานที่ได้วันมอบหมายที่เป็นงานของตนเองและงานที่มอบหมายจากผู้อื่นเสร็จทันตามเวลา รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)

3 <table border="1"> <tr> <td>☐</td> <td>22. แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จ้าพ่ายหนีหรือการเล็ดลอดไปในครอบครอง รวมถึงไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับสารเสพติด</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>23. เมื่อมีผู้อื่นเข้ามาถามในสิ่งเหล่านี้ ฉันสามารถปฏิเสธไม่กลับไม่ตอบ เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>24. ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีการรับมือ หากต้องเผชิญกับโลกาที่ติดเกี่ยวกับยาเสพติดในอนาคต</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>25. ฉันรู้ว่าฉันเองกำลังโกรธ และพยายามหาวิธีการที่ช่วยลดความโกรธของตนเองได้โดยไม่ทำให้อาณัติคนอื่นเดือดร้อน</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>26. ฉันไม่ยอมให้อุบัติขึ้นด้วยอารมณ์หรือแรงกดดันการก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>27. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้ภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>28. ฉันไม่ความสนใจกับเรื่องรอบตัว ไม่เก็บตัวตลอดเวลา คอยหันเหสังคมเรื่องราวมืดมนและเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>29. ฉันเข้าใจอารมณ์และว่าตนเองกำลังรู้สึกอะไร หากตัวเองรู้สึกอะไรจะแสดงความรู้สึกตามนั้น</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>30. ฉันไม่แสดงอาการการเกรงกลัวจากแรงกดดันการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>32. ฉันไม่ขมขื่นกับเหตุและราวทาง ไม่ถ่มถุยน้ำลาย คุมคู่เพื่อให้อาการอยู่ร่วมอยู่กับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> </table>	☐	22. แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จ้าพ่ายหนีหรือการเล็ดลอดไปในครอบครอง รวมถึงไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับสารเสพติด	☐	23. เมื่อมีผู้อื่นเข้ามาถามในสิ่งเหล่านี้ ฉันสามารถปฏิเสธไม่กลับไม่ตอบ เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	☐	24. ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีการรับมือ หากต้องเผชิญกับโลกาที่ติดเกี่ยวกับยาเสพติดในอนาคต	รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	25. ฉันรู้ว่าฉันเองกำลังโกรธ และพยายามหาวิธีการที่ช่วยลดความโกรธของตนเองได้โดยไม่ทำให้อาณัติคนอื่นเดือดร้อน	☐	26. ฉันไม่ยอมให้อุบัติขึ้นด้วยอารมณ์หรือแรงกดดันการก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน	☐	27. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้ภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น	รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	28. ฉันไม่ความสนใจกับเรื่องรอบตัว ไม่เก็บตัวตลอดเวลา คอยหันเหสังคมเรื่องราวมืดมนและเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ	☐	29. ฉันเข้าใจอารมณ์และว่าตนเองกำลังรู้สึกอะไร หากตัวเองรู้สึกอะไรจะแสดงความรู้สึกตามนั้น	☐	30. ฉันไม่แสดงอาการการเกรงกลัวจากแรงกดดันการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ	รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้	☐	32. ฉันไม่ขมขื่นกับเหตุและราวทาง ไม่ถ่มถุยน้ำลาย คุมคู่เพื่อให้อาการอยู่ร่วมอยู่กับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข	☐	33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้	รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		4 <table border="1"> <tr> <td>☐</td> <td>34. ฉันตั้งใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>35. ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>36. ฉันดูแลรักษาการและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความระมัดระวัง ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>37. ฉันเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อื่นในศูนย์ฝึกฯ สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>38. ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>39. ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>40. ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำสั่งตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>41. ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของตน</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>42. ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้รับความไว้วางใจและนำกลับไปปรับปรุงตนเอง</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>43. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือเปิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>44. ฉันใช้เวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>45. ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยให้ฉันได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>46. ฉันรู้เหตุผลที่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่โทษความพยายาม</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>47. ฉันยื่นข้อคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> </table>	☐	34. ฉันตั้งใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้	☐	35. ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ	☐	36. ฉันดูแลรักษาการและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความระมัดระวัง ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ	รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	37. ฉันเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อื่นในศูนย์ฝึกฯ สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ	☐	38. ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้	☐	39. ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี	รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	40. ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำสั่งตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น	☐	41. ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของตน	☐	42. ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้รับความไว้วางใจและนำกลับไปปรับปรุงตนเอง	รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	43. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือเปิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	☐	44. ฉันใช้เวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น	☐	45. ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยให้ฉันได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น	รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	46. ฉันรู้เหตุผลที่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่โทษความพยายาม	☐	47. ฉันยื่นข้อคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน	☐	48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้	รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	22. แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จ้าพ่ายหนีหรือการเล็ดลอดไปในครอบครอง รวมถึงไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับสารเสพติด																																																																								
☐	23. เมื่อมีผู้อื่นเข้ามาถามในสิ่งเหล่านี้ ฉันสามารถปฏิเสธไม่กลับไม่ตอบ เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด																																																																								
☐	24. ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีการรับมือ หากต้องเผชิญกับโลกาที่ติดเกี่ยวกับยาเสพติดในอนาคต																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	25. ฉันรู้ว่าฉันเองกำลังโกรธ และพยายามหาวิธีการที่ช่วยลดความโกรธของตนเองได้โดยไม่ทำให้อาณัติคนอื่นเดือดร้อน																																																																								
☐	26. ฉันไม่ยอมให้อุบัติขึ้นด้วยอารมณ์หรือแรงกดดันการก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน																																																																								
☐	27. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา รู้ภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	28. ฉันไม่ความสนใจกับเรื่องรอบตัว ไม่เก็บตัวตลอดเวลา คอยหันเหสังคมเรื่องราวมืดมนและเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ																																																																								
☐	29. ฉันเข้าใจอารมณ์และว่าตนเองกำลังรู้สึกอะไร หากตัวเองรู้สึกอะไรจะแสดงความรู้สึกตามนั้น																																																																								
☐	30. ฉันไม่แสดงอาการการเกรงกลัวจากแรงกดดันการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้																																																																								
☐	32. ฉันไม่ขมขื่นกับเหตุและราวทาง ไม่ถ่มถุยน้ำลาย คุมคู่เพื่อให้อาการอยู่ร่วมอยู่กับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข																																																																								
☐	33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	34. ฉันตั้งใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้																																																																								
☐	35. ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ																																																																								
☐	36. ฉันดูแลรักษาการและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความระมัดระวัง ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	37. ฉันเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อื่นในศูนย์ฝึกฯ สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ																																																																								
☐	38. ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้																																																																								
☐	39. ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	40. ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำสั่งตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น																																																																								
☐	41. ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของตน																																																																								
☐	42. ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้รับความไว้วางใจและนำกลับไปปรับปรุงตนเอง																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	43. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือเปิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ																																																																								
☐	44. ฉันใช้เวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น																																																																								
☐	45. ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยให้ฉันได้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้.....คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	46. ฉันรู้เหตุผลที่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่โทษความพยายาม																																																																								
☐	47. ฉันยื่นข้อคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน																																																																								
☐	48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
5 <table border="1"> <tr> <td>☐</td> <td>49. ฉันประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>50. ฉันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ไม่ทวนไปกระทำความผิดซ้ำ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>51. ฉันระมัดระวังที่จะทำตัวเองไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>52. ฉันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>53. ครอบครัวยังคงฉันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของฉันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>54. ศูนย์ฝึกฯ ของฉันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 18 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>55. ฉันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>56. ฉันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>57. ฉันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ตัวว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ</td> </tr> <tr> <td colspan="2">รวมคะแนนด้านที่ 19 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)</td> </tr> </table>		☐	49. ฉันประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	☐	50. ฉันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ไม่ทวนไปกระทำความผิดซ้ำ	☐	51. ฉันระมัดระวังที่จะทำตัวเองไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ	รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	52. ฉันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	☐	53. ครอบครัวยังคงฉันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของฉันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ	☐	54. ศูนย์ฝึกฯ ของฉันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	รวมคะแนนด้านที่ 18 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)		☐	55. ฉันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ	☐	56. ฉันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย	☐	57. ฉันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ตัวว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ	รวมคะแนนด้านที่ 19 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																	
☐	49. ฉันประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง																																																																								
☐	50. ฉันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ไม่ทวนไปกระทำความผิดซ้ำ																																																																								
☐	51. ฉันระมัดระวังที่จะทำตัวเองไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	52. ฉันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน																																																																								
☐	53. ครอบครัวยังคงฉันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของฉันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ																																																																								
☐	54. ศูนย์ฝึกฯ ของฉันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 18 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									
☐	55. ฉันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ																																																																								
☐	56. ฉันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย																																																																								
☐	57. ฉันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ตัวว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ																																																																								
รวมคะแนนด้านที่ 19 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)																																																																									

ภาพ 4.8 ตัวอย่างเครื่องมือวัดและประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

2.9 วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองใช้ และปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนต่อไป รายละเอียดดังบทที่ 5 ผลการพัฒนาการตรวจสอบคุณภาพและการวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ โดยนำผลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สภาพการดำเนินงานประเมินและแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจากการให้ข้อมูลของผู้ปฏิบัติในระหว่างการเข้าพื้นที่ ข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรค และรวมความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูฉบับใหม่ จากนั้นผู้วิจัยนำสารสนเทศที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ มา พัฒนาเป็นเครื่องมือวัดและประเมินในฉบับร่าง จากนั้นจึงมีการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในกระบวนการทดลองใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยจะเสนอข้อค้นพบในบทถัดไป

บทที่ 5

ผลการพัฒนา การตรวจสอบคุณภาพและการวิเคราะห์ผลของการใช้ เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

บทนี้นำเสนอเกี่ยวกับผลการพัฒนา การตรวจสอบคุณภาพและการวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 และ 4 คือ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยมีสาระที่มุ่งนำเสนอออกเป็นทั้งหมด 5 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอย่างวิจัยในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินเด็กและเยาวชน 2) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 3) ผลการจัดทำเกณฑ์การแปลผลคะแนนเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 4) ผลการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และ 5) ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวอย่างวิจัยในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินเด็กและเยาวชน

ตัวอย่างวิจัยหรือผู้ให้ข้อมูลในกระบวนการพัฒนาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และจัดทำเกณฑ์คะแนนของเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักวิชาชีพที่ประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 2) เด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมที่เข้ารับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู สาระต่าง ๆ นำเสนอได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ใช้เครื่องมือวัดและประเมินเด็กและเยาวชน

ส่วนแรกนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้เครื่องมือวัดและประเมินเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 8 กลุ่ม ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา จำนวนรวม 441 คน ทั่วประเทศ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวอย่างวิจัยที่
เป็นผู้ใช้เครื่องมือส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.74) เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า เป็นกลุ่มที่มีอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 39.23) จำนวนมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี (24.49) ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีอายุน้อยกว่า 31 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 17.69 และ 18.59 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มี

ประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี (ร้อยละ 31.52) รองลงมา มีประสบการณ์ 6-10 ปี (ร้อยละ 21.04) และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดเป็นกลุ่มที่ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 2.63) เมื่อจำแนกตามบทบาทของผู้ประเมิน โดยผู้ให้ข้อมูล 1 คนสามารถประเมินได้มากกว่า 1 บทบาทพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีบทบาทเป็นครูที่ปรึกษาจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 30.61) รองลงมา คือนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) และพนักงานพินิจ จำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 14.88 และ 14.21 ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือนักสังคมสงเคราะห์ (ร้อยละ 1.54) แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักวิชาชีพต่าง ๆ ได้ ดังตาราง 5.1

ตาราง 5.1 ข้อมูลทั่วไปของนักวิชาชีพผู้ประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน	n	%
เพศ		
ชาย	237	53.74
หญิง	204	46.26
อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	78	17.69
31 - 40 ปี	108	24.49
41 - 50 ปี	173	39.23
51 ปีขึ้นไป	82	18.59
ประสบการณ์		
น้อยกว่า 1 ปี	22	4.99
1 - 5 ปี	83	18.82
6 - 10 ปี	106	24.04
11 - 20 ปี	139	31.52
21 ปีขึ้นไป	91	2.63
บทบาท (ผู้ประเมินหนึ่งคนมีได้มากกว่า 1 บทบาท)		
นักจิตวิทยา	38	6.35
นักสังคมสงเคราะห์	63	1.54
พยาบาล	23	3.85
นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ)	57	9.53
นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ)	89	14.88
นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)	54	9.03
พนักงานพินิจ	85	14.21
ครูที่ปรึกษา	189	31.61

หมายเหตุ มีผู้ให้ข้อมูลการประเมินเด็กและเยาวชน (422 คน) ทั้งสิ้น 441 คน จากศูนย์ฝึกฯ 19 แห่งทั่วประเทศ

1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ส่วนถัดมานำเสนอข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รวมถึงเป็นกลุ่มที่ให้ข้อมูลสำหรับเครื่องมือประเภทแบบรายงานตนเองด้วย โดยรวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น 422 คน จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจากทั่วประเทศ โดยเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการประเมินในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 83.18) และส่วนน้อยเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 16.82) เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนมีอายุมากกว่า 17 ปี (ร้อยละ 54.50) โดยมีสัดส่วนของอายุมากกว่า 17 ปีมากที่สุดทั้งเพศชาย (ร้อยละ 53.28) และเพศหญิง (ร้อยละ 60.56) เมื่อพิจารณาตามภูมิลำเนาพบว่า เด็กและเยาวชนมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 29.62) รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 22.04) และจำนวนน้อยที่สุดเป็นภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันตก (ร้อยละ 3.32)

ต่อมาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิด เมื่อจำแนกตามประวัติการกระทำผิดพบว่า เป็นกลุ่มที่มีการกระทำผิดครั้งแรกสัดส่วนมากที่สุด (ร้อยละ 84.83) รองลงมาเป็นกลุ่มที่กระทำผิดซ้ำ (ร้อยละ 15.17) โดยประวัติการกระทำผิดมีสัดส่วนเช่นนี้เหมือนกันในแต่ละเพศ เมื่อจำแนกตามระดับความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำจากผลการรายงานการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นของเด็กและเยาวชนพบว่า เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับ 6 จำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 22.27) รองลงมามีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับ 7 (ร้อยละ 19.19) กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่มีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับ 1 (ร้อยละ 7.11) ส่วนร้อยละ 1.90 เป็นเด็กที่ไม่มีข้อมูลการระบุระดับความเสี่ยง ขณะที่เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับความเสี่ยงที่จะกระทำความรุนแรงพบว่า เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงที่จะกระทำความรุนแรงในระดับปานกลางเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 50.47) รองลงมาคือระดับต่ำ (ร้อยละ 32.23) ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ มีความเสี่ยงที่จะกระทำความรุนแรงในระดับสูง (ร้อยละ 17.30)

เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพบว่า เด็กและเยาวชนมีระยะเวลาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอยู่ที่ 1 - 2 ปี (ร้อยละ 39.81) รองลงมา 6 เดือน - 1 ปี (ร้อยละ 24.64) กลุ่มที่มีระยะเวลาในการเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูน้อยที่สุดคือ มากกว่า 4 ปี (ร้อยละ 4.98) และเมื่อจำแนกตามลักษณะของการกระทำความผิดซึ่งเป็นข้อมูลที่เด็กและเยาวชน 1 คน มีได้มากกว่า 1 ลักษณะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ (ร้อยละ 48.10) รองลงมาเป็นกลุ่มที่ทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ร้อยละ 21.80) และส่วนน้อยเป็นกลุ่มที่มีความผิดเกี่ยวกับเพศ (ร้อยละ 1.6) แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปภาพรวมของเด็กและเยาวชนที่เป็นตัวอย่างวิจัยได้ ดังตาราง 5.2

ตาราง 5.2 ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู

ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน ที่เข้ารับการประเมิน	ชาย (n=351)		หญิง (n=71)		รวม (N=422)	
	n	%	n	%	n	%
อายุ						
น้อยกว่า 16 ปี	29	8.26	7	9.86	36	8.53
16 - 17 ปี	135	38.46	21	29.58	156	36.97
มากกว่า 17 ปี	187	53.28	43	60.56	230	54.50
ภูมิลำเนา						
กรุงเทพมหานคร	27	7.69	8	11.27	35	8.29
ภาคเหนือ	30	8.55	11	15.49	41	9.72
ภาคกลาง	80	22.79	13	18.31	93	22.04
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	99	28.21	26	36.62	125	29.62
ภาคตะวันออก	36	10.26	7	9.86	43	10.19
ภาคตะวันตก	13	3.70	1	1.41	14	3.32
ภาคใต้	66	18.80	5	7.04	71	16.82
ประวัติการกระทำผิด						
กระทำผิดครั้งแรก	295	84.05	63	88.73	358	84.83
กระทำผิดซ้ำ	56	15.95	8	11.27	64	15.17
ระดับความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ						
ไม่มีข้อมูลระดับความเสี่ยง	2	0.57	6	8.45	8	1.90
ระดับ 1	19	5.41	11	15.49	30	7.11
ระดับ 2	27	7.69	7	9.86	34	8.06
ระดับ 3	31	8.83	8	11.27	39	9.24
ระดับ 4	40	11.40	7	9.86	47	11.14
ระดับ 5	69	19.66	5	7.04	74	17.54
ระดับ 6	77	21.94	17	23.94	94	22.27
ระดับ 7	72	20.51	9	12.68	81	19.19
ระดับ 8	14	3.99	1	1.41	15	3.55
ระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง						
ระดับต่ำ (L)	102	29.06	34	47.89	136	32.23
ระดับปานกลาง (M)	180	51.28	33	46.48	213	50.47
ระดับสูง (H)	69	19.66	4	5.63	73	17.30

ข้อมูลทั่วไปของเด็กและเยาวชน ที่เข้ารับการประเมิน	ชาย (n=351)		หญิง (n=71)		รวม (N=422)	
	n	%	n	%	n	%
ระยะเวลาในการเข้ารับแก้ไขบำบัดฟื้นฟู						
ไม่เกิน 6 เดือน	19	5.41	3	4.23	22	5.21
6 เดือน - 1 ปี	91	25.93	13	18.31	104	24.64
1 - 2 ปี	140	39.89	28	39.44	168	39.81
2 - 3 ปี	68	19.37	10	14.08	78	18.48
3 - 4 ปี	18	5.13	11	15.49	29	6.87
มากกว่า 4 ปี	15	4.27	6	8.45	21	4.98
ลักษณะของการกระทำความผิด (เด็กและเยาวชน 1 คนมีได้มากกว่า 1 ลักษณะ)						
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	66	18.80	12	16.90	78	18.48
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	80	22.79	12	16.90	92	21.80
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	37	1.54	8	11.27	45	1.66
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	166	47.29	37	52.11	203	48.10
ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด	27	7.69	2	2.82	29	6.87
ประเภทความผิดอื่น ๆ เช่น พรบ.คน เข้าเมือง พรบ.คอมพิวเตอร์	10	2.85	8	11.27	18	4.27

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มี 2 ด้าน ได้แก่ คุณภาพด้านความเที่ยงและความตรง ดังนี้

2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง

ส่วนนี้เป็นผลการนำเครื่องมือไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อแสดงหลักฐานการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) โดยมีหน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูล (unit of analysis) คือ เด็กและเยาวชน ซึ่งนำผลการประเมินจากนักวิชาชีพมาเป็นข้อมูลของเด็กและเยาวชนแต่ละคน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการทดลองกับตัวอย่างขนาดเล็กเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในระยะเบื้องต้น ขั้นตอนนี้ใช้ตัวอย่าง 50 คน ส่วนที่ 2 เป็นการรวบรวมข้อมูลสำหรับตัวอย่างขนาดใหญ่หรือกระบวนการรวบรวมข้อมูลจริง โดยมีตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชน จำนวน 422 คน อธิบายข้อค้นพบได้ดังนี้

2.1.1 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) สำหรับความเที่ยงรายองค์ประกอบ และ

สัมประสิทธิ์โอเมกาของแมคโดนัลด์ (McDonald's omega) สำหรับความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับ พบว่า ในกระบวนการทดลองใช้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับมีค่าเหมาะสม โดยเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 ($\omega_t = .96$) ฉบับของเด็กและเยาวชนมีความเที่ยงเท่ากับ .91 ($\omega_t = .91$) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงแยกตามองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงของการทดลองใช้ฉบับนักวิชาชีพมีค่าอยู่ระหว่าง .88 ถึง .92 ($\alpha = .88 - .92$) ส่วนฉบับเด็กและเยาวชนอยู่ที่ .80 ถึง .89 ($\alpha = .80 - .89$) สะท้อนให้เห็นว่า ในกระบวนการทดลองใช้ เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นค่าความเที่ยงอยู่ในระดับสูงทั้งรายองค์ประกอบและในภาพรวม แต่คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามเพิ่มเติมในระหว่างการทดลองใช้พร้อมกับผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านความตรงเชิงเนื้อหาเพื่อนำไปเก็บจริง

สำหรับผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของเครื่องมือกับหน่วยการวิเคราะห์ที่เป็นเด็กและเยาวชน จำนวน 422 คน พบว่า ค่าความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับมีค่าเหมาะสม โดยเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 ($\omega_t = .97$) ความเที่ยงฉบับของเด็กและเยาวชนเท่ากับ .92 ($\omega_t = .92$) เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงแยกตามองค์ประกอบพบว่า ค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบของการใช้เครื่องมือในการเก็บจริงของฉบับนักวิชาชีพมีค่าอยู่ระหว่าง .90 ถึง .93 ($\alpha = .90 - .93$) ส่วนฉบับเด็กและเยาวชนอยู่ที่ .78 ถึง .83 ($\alpha = .78 - .83$) จึงพบว่า เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีค่าความเที่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของการทดลองใช้และการใช้จริงได้ ดังตาราง 5.3

ตาราง 5.3 สัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือ

องค์ประกอบ	จำนวน ข้อ	ทดลองใช้ ($n = 50$)				ใช้จริง ($N = 422$)			
		α		CITC		α		CITC	
		นัก วิชาชีพ	เด็กและ เยาวชน	นัก วิชาชีพ	เด็กและ เยาวชน	นัก วิชาชีพ	เด็กและ เยาวชน	นัก วิชาชีพ	เด็กและ เยาวชน
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	21	.92	.80	.40-.74	.15-.57	.93	.82	.39-.77	.19-.50
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	18	.88	.80	.27-.79	.16-.60	.90	.78	.31-.74	.11-.46
ปัจจัยป้องกัน	18	.88	.89	.36-.72	.34-.77	.92	.83	.38-.73	.30-.56
		ω_t				ω_t			
ทั้งฉบับ	57	.96	.91			.97	.92		

หมายเหตุ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ Cronbach's alpha สำหรับความเที่ยงรายองค์ประกอบ

ω_t หมายถึง สัมประสิทธิ์ McDonald's omega สำหรับความเที่ยงทั้งฉบับ

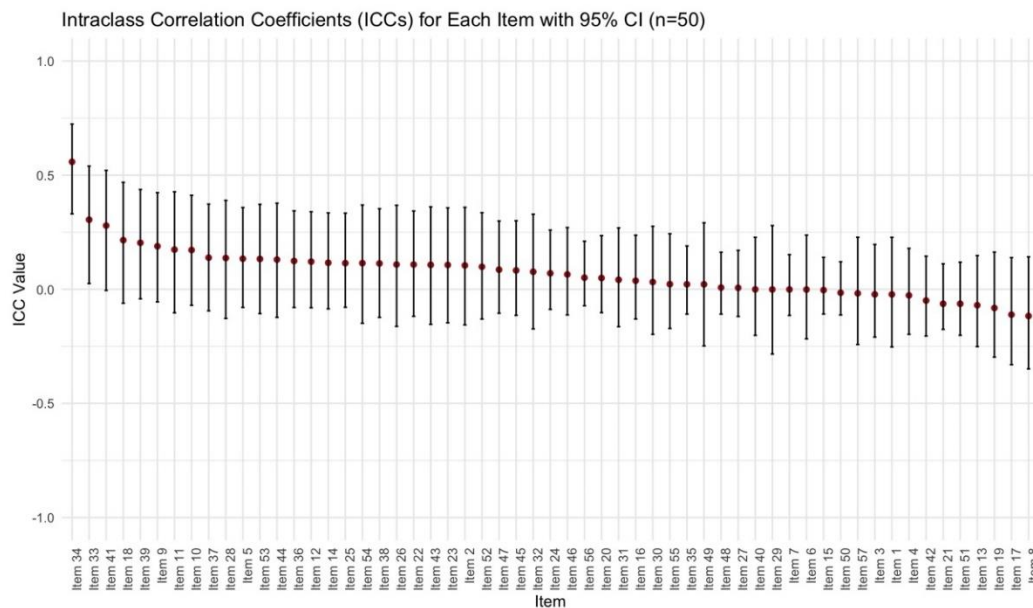
CITC หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (corrected-item total correlation: CITC)

นอกจากนี้ ในตาราง 5.3 ยังแสดงผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (corrected-item total correlation: CITC) ที่สะท้อนว่าข้อรายการประเมินแต่ละข้อสามารถจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวในกลุ่มสูงและต่ำออกจากกันมากน้อยเพียงใด โดยพบว่า ในกระบวนการทดลองใช้และการใช้จริงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพผ่านเกณฑ์ .20 ทุกข้อ ในแต่ละรายองค์ประกอบ โดยค่า CITC ของการทดลองใช้อยู่ระหว่าง .27 ถึง .79 ส่วนค่า CITC ของการใช้จริงอยู่ระหว่าง .31 ถึง .77 ซึ่งให้เห็นว่าข้อรายการต่าง ๆ ของเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพมีอำนาจจำแนกในระดับที่เหมาะสม ส่วนเครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชน มีข้อรายการประเมินบางส่วนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ .20 ในองค์ประกอบด้านปัจจัยส่งเสริมคงตัวและองค์ประกอบด้านปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน ดังนั้น เครื่องมือฉบับของเด็กและเยาวชนจึงยังมีข้อรายการบางส่วนที่ยังไม่สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีคุณลักษณะดังกล่าวในกลุ่มสูงและต่ำออกจากกันได้ดีเท่าที่ควร

2.1.2 ความเที่ยงของผลการประเมินระหว่างนักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

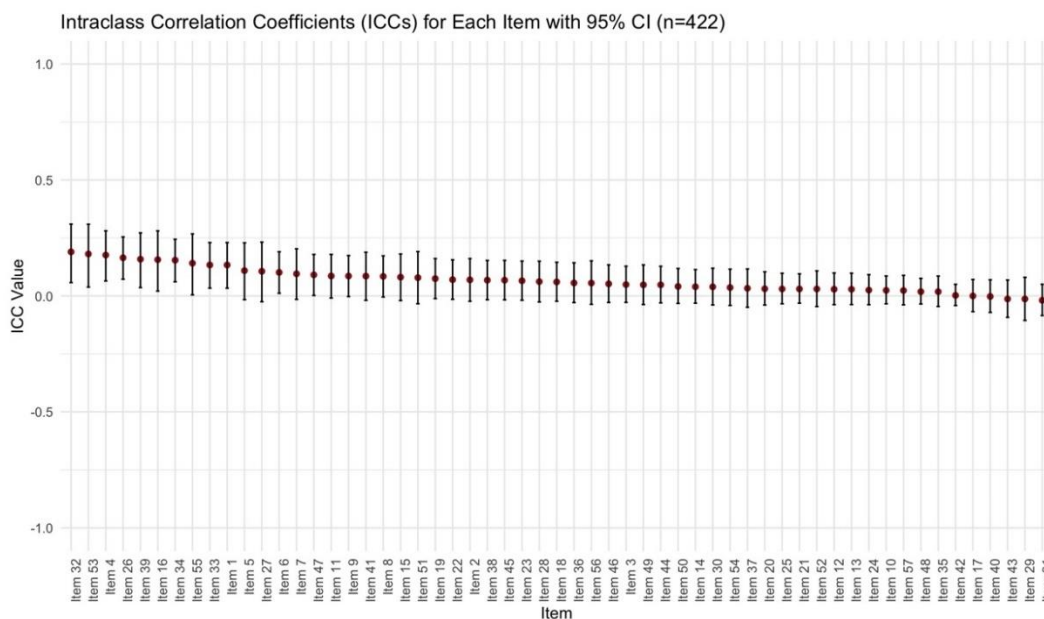
ส่วนต่อมาเป็นผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของคะแนนการประเมินผู้ประเมิน 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มนักวิชาชีพที่ประเมินเด็กและเยาวชน อีกกลุ่มคือ เด็กและเยาวชนประเมินตนเอง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (interrater reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (intraclass correlation: ICC) ผลการวิเคราะห์พบว่า ทั้งในระยของการทดลองใช้ ($n = 50$) และการใช้เครื่องมือจริง ($n = 422$) คะแนนจากผู้ประเมิน 2 กลุ่มมีค่าระดับสอดคล้องกันค่อนข้างต่ำ ซึ่งในระยของการทดลองใช้มีเพียง 1 ข้อรายการเท่านั้นที่มีผลการประเมินที่สอดคล้องกัน สำหรับระยของการใช้จริงพบว่า ค่า ICC ต่ำกว่า .5 ในทุกรายการประเมิน สารสนเทศส่วนนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่านักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนมีมุมมองในคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มุ่งประเมินยังไม่ค่อยสอดคล้องกันเท่าที่ควร แสดงผลได้ดังภาพ 5.1 และ 5.2

เมื่อตรวจสอบเพิ่มเติมถึงความแตกต่างของคะแนนแต่ละด้านที่มุ่งประเมินพบว่า เด็กและเยาวชนมีการให้คะแนนการประเมินโดยเฉลี่ยสูงกว่านักวิชาชีพในทุกด้าน โดยด้านปัจจัยส่งเสริมคงตัวเด็กและเยาวชน ($M = 18.46, SD = 3.15$) มีการให้คะแนนเฉลี่ยในการประเมินสูงกว่านักวิชาชีพ ($M = 13.71, SD = 3.42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t(421) = -23.54, p < .001$) ขณะที่ด้านปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน เด็กและเยาวชน ($M = 15.97, SD = 2.55$) มีการให้คะแนนเฉลี่ยในการประเมินสูงกว่านักวิชาชีพ ($M = 12.34, SD = 2.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t(421) = -22.39, p < .001$) และด้านปัจจัยป้องกัน เด็กและเยาวชน ($M = 16.54, SD = 2.44$) มีการให้คะแนนเฉลี่ยในการประเมินสูงกว่านักวิชาชีพ ($M = 12.24, SD = 2.87$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t(421) = -24.92, p < .001$)

หมายเหตุ $N = 50$, ICC อยู่ระหว่าง $-.12$ ($ICC(A, 1) = -.12$, $F(49, 42.90) = .77$, $p = .82$) ถึง $.56$ ($ICC(A, 1) = .56$, $F(49, 42.90) = 3.77$, $p < .001$)

ภาพ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของผลการประเมินโดยใช้เครื่องมือประเมินของนักศึกษาชีพ
กับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในการทดลองใช้เครื่องมือ

หมายเหตุ $N = 422$, ICC อยู่ระหว่าง $-.02$ ($ICC(A, 1) = -.02$, $F(421, 361) = .95$, $p = .71$) ถึง $.13$ ($ICC(A, 1) = .13$, $F(421, 214) = 1.38$, $p = .01$)

ภาพ 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของผลการประเมินโดยใช้เครื่องมือประเมินของนักศึกษาชีพ
กับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในการเก็บตัวอย่างจริง

บทสรุปในภาพรวม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟันผุเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพด้านความเที่ยงด้านความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบและทั้งฉบับมีค่าสูง และมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ในระดับที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม เครื่องมือนี้มีคุณภาพด้านความเที่ยงของผลการประเมินระหว่างนักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ และมีข้อสังเกตจากการประเมินของเด็กและเยาวชนที่พบว่า แม้ข้อรายการประเมินส่วนใหญ่มีอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ แต่ก็ยังมีบางประเด็นที่ข้อรายการประเมินยังไม่สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนได้ดีเท่าที่ควร

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรง

ส่วนนี้เป็นการนำเสนอการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงของเครื่องมือ ประกอบไปด้วย การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย (predictive validity) มีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

2.2.1 คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา

สำหรับความตรงเชิงเนื้อหา เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านการพิจารณาทบทวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแก้ไขบำบัดฟันผุเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และการวิจัยทางการศึกษาจำนวน 2 คน มีรายละเอียดของผลการตรวจสอบคุณภาพในด้านนี้ดังต่อไปนี้

เครื่องมือฉบับนักวิชาชีพประเมินเด็กและเยาวชน

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) ระดับข้อรายการ (I-CVI) ของแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟันผุเด็กและเยาวชนรายข้อมีค่า I-CVI มากกว่า .78 จำนวน 52 ข้อ (ร้อยละ 91.23) น้อยกว่า .70 จำนวน 5 ข้อ (ร้อยละ 8.77) สะท้อนให้เห็นว่าข้อรายการส่วนใหญ่มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับข้อรายการสูงกว่า .78 และเมื่อคำนวณค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับแบบวัด (S-CVI) มีค่าเท่ากับ .85 (S-CVI/Ave = .85) ซึ่งมีค่าผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่กำหนดคือ ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า .80 หรือ .90 (Almanasreh et al., 2019) อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อรายการประเมินตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อที่พัฒนาให้ข้อรายการเหล่านั้นสามารถวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาได้มากขึ้นในกระบวนการรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างวิจัยจริง

เครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) ระดับข้อรายการ (I-CVI) ของแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายข้อมีค่า I-CVI มากกว่า .78 จำนวน 51 ข้อ (ร้อยละ 89.47) น้อยกว่า .70 จำนวน 6 ข้อ (ร้อยละ 1.53) สะท้อนให้เห็นว่าข้อรายการส่วนใหญ่มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับข้อรายการสูงกว่า .78 และเมื่อคำนวณค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในระดับแบบวัด (S-CVI) มีค่าเท่ากับ .86 (S-CVI/Ave = .86) ซึ่งมีค่าผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ที่กำหนดคือควรมีค่าไม่ต่ำกว่า .80 หรือ .90 (Almanasreh et al., 2019) อย่างไรก็ตาม คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อรายการประเมินตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อที่พัฒนาให้ข้อรายการเหล่านั้นสามารถวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหาได้มากขึ้นในกระบวนการรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่างวิจัยจริง แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงได้ ดังตาราง 5.4

ตาราง 5.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา

ข้อรายการ	เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่					เครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชน				
	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI
	ประเมินในระดับ					ประเมินในระดับ				
	1	2	3	4	1	2	3	4		
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)										
ตัวบ่งชี้ 1 การคบเพื่อน (peer associations)										
1. รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์										
2. ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพังตลอดเวลา										
3. ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น										
ตัวบ่งชี้ 2 เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)										
4. พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ										
5. ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง										
6. เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ										
ตัวบ่งชี้ 3 การควบคุมตนเอง (impulse control)										
7. อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ย่ำแย่ เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น										
8. รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น										
9. ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ										
ตัวบ่งชี้ 4 การแก้ปัญหา (problem-solving)										
10. แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)										
11. ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก										
12. มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ										

ข้อรายการ	เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่					เครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชน				
	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI
	ประเมินในระดับ					ประเมินในระดับ				
	1	2	3	4		1	2	3	4	
ตัวบ่งชี้ 5 ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)										
13. ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น			1	4	1.00	1		1	3	.80
14. ทำสิ่งที่ติดต่อแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ				5	1.00				5	1.00
15. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึก			1	4	1.00	1		1	3	.80
ตัวบ่งชี้ 6 โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)										
16. ให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึก		1	2	2	.80	1	1		3	.60
17. อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหม่มาก ไม่ทำพฤติกรรมลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะสุ่มเสี่ยงไปกระทำความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น		3		2	.40	1	1	1	2	.60
18. ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ		2	1	2	.60	1	1		3	.60
ตัวบ่งชี้ 7 การงาน (employment)										
19. ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน		1	1	3	.80	1		1	3	.80
20. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ			1	4	1.00	1			4	.80
21. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัวและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา			2	3	1.00	1		1	3	.80
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor)										
ตัวบ่งชี้ 8 การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)										
22. ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	1	1	1	2	.60		2		3	.60
23. เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถามเกี่ยวกับวิธีในการปฏิเสธการใช้สารเสพติด		1	2	2	.80		1	1	3	.80
24. ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีในการรับมือหากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต		1	1	3	.80		1	1	3	.80
ตัวบ่งชี้ 9 ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)										
25. เด็กและเยาวชนรู้ตัวว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม			3	2	1.00			2	3	1.00
26. ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น				5	1.00			2	3	1.00
27. รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น		1		4	.80		1	2	2	.80
ตัวบ่งชี้ 10 อารมณ์ทางบวก (positive mood)										
28. สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา		1	1	3	.80		1	1	3	.80
29. เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่			1	4	1.00			3	2	1.00
3. ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ	1		1	3	.80		1	1	3	.80

ข้อรายการ	เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่					เครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชน				
	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินในระดับ				I-CVI	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินในระดับ				I-CVI
	1	2	3	4		1	2	3	4	
ตัวบ่งชี้ 11 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)										
31. พுகุ่ย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย		1	1	3	.80			1	4	1.00
32. อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น			2	3	1.00			1	4	1.00
33. เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง			1	4	1.00		1		4	.80
ตัวบ่งชี้ 12 สภาพความเป็นอยู่ (living situation)										
34. ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกและปรับตัวให้เข้า กับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกได้	1	1		3	.60		1		4	.80
35. หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่อง นอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ			2	3	1.00			2	3	1.00
36. รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลาง ด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อยู่เสมอ		1	1	3	.80			2	3	1.00
ตัวบ่งชี้ 13 ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)										
37. เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง ให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ			2	3	.80			2	3	1.00
38. ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำ จากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้			2	3	.80		1	1	3	.80
39. ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง		1	1	3	.80		1		4	.80
ปัจจัยป้องกัน (protective factor)										
ตัวบ่งชี้ 14 การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)										
40. ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่าง กระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ	1		1	3	.80		1	1	3	.80
41. ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูล ป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง			2	3	1.00		1	1	3	.80
42. ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ				5	1.00			1	4	1.00
ตัวบ่งชี้ 15 อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)										
43. เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อ ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ				5	1.00			1	4	1.00
44. สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น			1	4	1.00			1	4	1.00
45. แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ สังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น			1	4	1.00			1	4	1.00
ตัวบ่งชี้ 16 มีความคาดหวังสูง (high expectations)										
46. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเอง โดยไม่ลดละความพยายาม			1	4	.80		1	2	2	.80
47. ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน		1	1	3	.80		2	1	2	.60
48. เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐาน ของสังคม	1		2	2	.80			2	3	1.00

ข้อรายการ	เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่					เครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชน				
	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ				I-CVI
	ประเมินในระดับ					ประเมินในระดับ				
	1	2	3	4		1	2	3	4	
ตัวบ่งชี้ 17 ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)										
49. เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	1		1	3	.80	1		2	2	.80
50. หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้น้องเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ		1		4	.80		1		4	.80
51. ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน		1		4	.80			1	4	1.00
ตัวบ่งชี้ 18 การสนับสนุนทางสังคม (social supports)										
52. เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	1		1	3	.80		1	1	3	.80
53. ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึก		1		4	.80		1		4	.80
54. ศูนย์ฝึกมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม		1	1	3	.80		1	1	3	.80
ตัวบ่งชี้ 19 การควบคุมทางสังคม (social control)										
55. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึก	1			4	.80			1	4	1.00
56. มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย	1			4	.80			1	4	1.00
57. มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	1	1		3	.60		1	1	3	.80
ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม S-CVI/Ave			.85			.86				

ส่วนต่อมา เป็นผลการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเสนอเปรียบเทียบข้อรายการเดิมกับข้อรายการที่ได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว แสดงผลการวิเคราะห์รายละเอียดสำหรับการปรับแก้ไขสำหรับเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพได้ตั้งตาราง 5.5 และสำหรับเครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง ดังตาราง 5.6

ตาราง 5.5 ผลการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนสำหรับนักวิชาชีพ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)			
ตัวบ่งชี้ 1 การคบเพื่อน (peer associations)			
1. รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์	1.00		
2. ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง	.80	เพิ่มคำว่าตลอดเวลา เพื่อให้สื่อพฤติกรรมที่ไม่ปกติ	2. ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพังตลอดเวลา
3. ไม่กระทำการสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น	.80		

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 2 เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)			
4. พุดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษสุภาพ ให้ความเคารพ	1.00		
5. ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ นำคำแนะนำไปใช้ ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง	.80	ปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเพิ่มคำแนะนำที่เป็น ประโยชน์	5. ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของ เจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติ หรือปรับปรุงตนเอง
6. เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลเพื่อปรึกษาหรือ ขอความช่วยเหลือ	.80		
ตัวบ่งชี้ 3 การควบคุมตนเอง (impulse control)			
7. อุดหนุนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ชั่วร้าย เหตุการณ์ ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น	1.00		
8. ยับยั้งจิตใจในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่ออดทนรอในสิ่งที่ได้ ประโยชน์	.80	ปรับภาษาให้มีระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้อง 8. รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ใน ให้สามารถสะท้อนความอดทนต่อสิ่ง ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่กำหนด	8. รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ใน ช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
9. ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 4 การแก้ปัญหา (problem-solving)			
10. แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ระบุปัญหา วิเคราะห์ องค์ประกอบของปัญหา เสนอแนวทางและวิธีแก้ปัญหาได้ หลายวิธี ประเมินและเลือกวิธีในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้	.60	ปรับแก้ภาษาม และลดขั้นตอนของ การแก้ปัญหา โดยปรับเพิ่มว่าต้อง สามารถทำได้ทุกขั้นตอนจึงจะได้คะแนน และแก้ปัญหาได้สำเร็จ)	1. แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมิน สามารถทำได้ทุกขั้นตอนจึงจะได้คะแนน และแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
11. ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก	1.00		
12. มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้น จะยากหรือยังไม่สำเร็จ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 5 ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)			
13. ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้ รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น	1.00		
14. ทำสิ่งที่ติดต่อแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ	1.00		
15. รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 6 โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)			
16. ให้ความช่วยเหลือ รายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ	.80	ปรับภาษาในนิยามให้แสดงออกถึงท่าทีที่ แสดงออก เพิ่มคำเชื่อม	
17. อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหม่มาก ไม่ทำพฤติกรรม ลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะสุ่มเสี่ยงไปกระทำความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น	.40		ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้มีความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงข้อรายการตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .40
18. เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความปลอดภัยในศูนย์ฝึกฯ	.60	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	18. ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 7 การงาน (employment)			
19. ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน	.80		
20. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ	1.00		
21. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัวและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา	1.00		
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor)			
ตัวบ่งชี้ 8 การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)			
22. ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด	.60	ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้มีความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .60	
23. ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ไม่เจาะ สักและกระทำอื่นใดบนร่างกายเพิ่มเติม	.80	ตัดประเด็นเกี่ยวกับการเจาะ สักและการกระทำอื่นใดบนร่างกายออก	23. เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถามเกี่ยวกับวิธีการปฏิเสธการใช้สารเสพติด
24. ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต	.80		
ตัวบ่งชี้ 9 ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)			
25. รู้ตัวว่าตนเองกำลังโกรธ หากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม	1.00	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าให้ผู้ประเมินประเมินความสามารถของเด็กและเยาวชนในการรู้เท่าทันความโกรธ	25. เด็กและเยาวชนรู้ตัวว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
26. ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น	1.00		
27. รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น	.80		
ตัวบ่งชี้ 10 อารมณ์ทางบวก (positive mood)			
28. สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเอง	.80	ปรับข้อสังเกตประกอบให้เป็นทางบวก เพิ่มคำว่าตลอดเวลา เพื่อสะท้อนพฤติกรรมที่มีความเข้มข้น	28. สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
29. เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่	1.00		
30. ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ	.80		
ตัวบ่งชี้ 11 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)			
31. พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย	.80		
32. อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น	1.00		
33. เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง	1.00		

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 12 สภาพความเป็นอยู่ (living situation)			
34. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ	.60	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิ	34. ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯได้
35. หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนุ่งห่มของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ	1.00		
36. รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อย่างเหมาะสม	.80		
ตัวบ่งชี้ 13 ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)			
37. เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ	.80		
38. ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้	.80		
39. ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง	.80		
ปัจจัยป้องกัน (protective factor)			
ตัวบ่งชี้ 14 การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)			
40. ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ	.80	ปรับภาษาในนิยามให้สะท้อนคำแนะนำที่เป็นประโยชน์	4. ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
41. ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม	1.00		41. ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
42. ขอบคุนเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 15 อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)			
43. เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ	1.00		
44. สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น	1.00		
45. แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1.00		
ตัวบ่งชี้ 16 มีความคาดหวังสูง (high expectations)			
46. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดละความพยายาม	.80		
47. ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคตอาชีพ ความก้าวหน้าของตน	.80		
48. เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม	.80		

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 17 ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)			
49. เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	.80		
50. หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ	.80		
51. ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ	.80	ปรับช่วงเวลาให้ผู้ประเมินสามารถเข้าใจตรงกันเมื่อประเมิน	51. ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
ตัวบ่งชี้ 18 การสนับสนุนทางสังคม (social supports)			
52. เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	.80		
53. ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึก	.80		
54. ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	.80		
ตัวบ่งชี้ 19 การควบคุมทางสังคม (social control)			
55. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ	.80		
56. มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย	.80		
57. มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	.60		ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้ความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงข้อรายการตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .60

ตาราง 5.6 ผลการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)			
ตัวบ่งชี้ 1 การคบเพื่อน (peer associations)			
1. ฉันเลือกคบหรืออยู่กลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี ที่จะช่วยกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์	1.00		
2. ฉันพยายามไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรือไปอยู่เพียงคนเดียวตามลำพัง	.60	เพิ่มคำว่าตลอดเวลา เพื่อให้สื่อพฤติกรรมที่ไม่ปกติ	2. ฉันไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรือไปอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังตลอดเวลา
3. ฉันระมัดระวังไม่กระทำสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น	1.00		
ตัวบ่งชี้ 2 เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)			
4. ฉันพูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษสุภาพ ให้ความเคารพ	.80		
5. ฉันนำคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตัวเอง	.80	ปรับแก้ภาษาตามคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเพิ่มคำแนะนำที่เป็นประโยชน์	
6. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่ลังเลใจที่จะรีบเข้าไปหาเจ้าหน้าที่เพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ	.80		

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 3 การควบคุมตนเอง (impulse control)			
7. ฉันอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ได้แม้จะพบกับเหตุการณ์ที่ฉันไม่ชอบหรือเหตุการณ์ที่ฉันไม่อยากให้เกิดกับตัวฉัน	.80		
8. ฉันใจเย็นกับเรื่องต่าง ๆ อดทนรอเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการหรือจะเป็นประโยชน์กับตัวฉันได้	1.00	ปรับภาษาให้มีระยะเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องให้สามารถสะท้อนความอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่กำหนด	
9. ฉันพยายามควบคุมอารมณ์ตนเองให้ไม่โกรธ หรือแสดงอาการไม่ได้ออกมาให้ผู้อื่นเห็น เมื่อถูกปฏิเสธหรือเจอกับสิ่งที่ไม่ได้คาดหวัง	1.00		
ตัวบ่งชี้ 4 การแก้ปัญหา (problem-solving)			
10. เมื่อมีปัญหา ฉันจะหาว่าปัญหานั้นคืออะไร ดูสาเหตุว่าปัญหานั้นเกิดเพราะอะไร จากนั้นหาทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางที่คิดว่าจะแก้มันได้สำเร็จ	1.00	ปรับแก้ปัญหามา และลดขั้นตอนของการแก้ปัญหา โดยปรับเพิ่มว่าต้องสามารถทำได้ทุกขั้นตอนจึงจะได้คะแนน	
11. ฉันไม่ลังเลที่จะขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อคิดว่าฉันไม่สามารถจัดการมันได้	.80		
12. ฉันพยายามในการแก้ปัญหาอย่างสุดความสามารถ ไม่ทิ้งมันกลางทาง แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังไม่สำเร็จ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 5 ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)			
13. ฉันรู้สึกว่าตนเองก็มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้อื่น ไม่รู้สึกว่าตัวเองโดดเด่นหรืออยู่เหนือกว่าผู้อื่น	.80	ปรับภาษาในนิยามให้แสดงออกถึงความคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก เพิ่มคำเชื่อม	
14. ฉันทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นมาช่วยเหลือฉัน	1.00		
15. ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้ว่าผลที่ตัวเองทำจะเกิดผลตามมาอย่างไร โดยเคารพสิทธิผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ	.80		
ตัวบ่งชี้ 6 โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending)			
16. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือ รายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ	.60	ปรับภาษาในนิยาม เพิ่มคำเชื่อม	16. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
17. ฉันชอบอยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนฝูงมาก เมื่อเห็นเพื่อนบางคนชอบอยู่คนเดียวก็พยายามชักชวนให้มาทำกิจกรรมหรือพูดคุยกับคนอื่น ๆ	.60	ปรับภาษาตามคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิ	17. ฉันสามารถปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนให้กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสม
18. ฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยหรือกิจกรรมที่จะทำให้ฉันรู้สึกปลอดภัยในศูนย์ฝึกฯ	.60		ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้ความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงข้อรายการตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .60
ตัวบ่งชี้ 7 การงาน (employment)			
19. ฉันใส่ใจในการสำรวจตนเองหรือขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อค้นหาอาชีพและวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง	.80		
20. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ	.80		

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
21. ฉันมุ่งทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งที่เป็นงานของตนเอง และงานที่ต้องทำกับผู้อื่นเสร็จให้ทันตามเวลา โดยที่ผู้อื่นไม่ต้องมาช่วยเตือน	.80		
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute risk protection)			
ตัวบ่งชี้ 8 การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)			
22. แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จำหน่ายหรือมีสารเสพติดไว้ในครอบครอง หรือตั้งใจจะไม่ การกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดอีก	.60	ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้มีความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงข้อรายการตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .60	
23. เมื่อมีผู้อื่นมาชวนให้เสพยา ฉันสามารถปฏิเสธ ไม่ กลับไปเสพยาอีก เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความ ผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	.80		
24. ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับ เจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต	.80		
ตัวบ่งชี้ 9 ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)			
25. ฉันรู้ได้ว่าตนเองกำลังโกรธ และพยายามหาสิ่งที่จะช่วยลด ความโกรธของตนเองได้อย่างเหมาะสม	1.00	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	25. ฉันรู้ได้ว่าตนเองกำลังโกรธ และพยายามหา วิธีการที่จะช่วยลดความโกรธของตนเองได้โดยไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน
26. ฉันไม่ตอบโต้ผู้อื่นด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าว เมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน	1.00	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของ ผู้ทรงคุณวุฒิ	26. ฉันไม่ตอบโต้ผู้อื่นด้วยอารมณ์หรือแสดง ความก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือ เกิดการเข้าใจผิดกัน
27. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สุกภาพกับผู้อื่น	.80		28. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สุกภาพกับผู้อื่น ให้อยู่ผู้อื่นเป็น
ตัวบ่งชี้ 10 อารมณ์ทางบวก (positive mood)			
28. ฉันให้ความสนใจกับสิ่งรอบตัว ไม่เก็บตัว คอยหมั่น สังเกตเรื่องราวที่เกิดขึ้นและสิ่งรอบตัวอยู่เสมอ	.80	ปรับภาษาตามผู้ทรงคุณวุฒิ	28. ฉันให้ความสนใจกับสิ่งรอบตัว ไม่เก็บตัว ตลอดเวลา คอยหมั่นสังเกตเรื่องราวและ เหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ
29. ฉันเข้าใจอารมณ์ตนเองว่าตนเองกำลังรู้สึกอะไร หาก ตัวเองรู้สึกอะไร ก็จะแสดงความรู้สึกตามนั้น	1.00		
30. ฉันพยายามไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจ เมื่อมี เหตุการณ์ที่ทำให้ฉันรู้สึกไม่สบายใจ	.80		3. ฉันไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจน กระทั่งต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
ตัวบ่งชี้ 11 ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)			
31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกันเอง	1.00		31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้
32. ฉันพยายามไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น สามารถอยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุข	1.00		
33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมโดยมีเพื่อน เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้อง	.80		33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับ เพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 12 สภาพความเป็นอยู่ (living situation)			
34. ฉันสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ	.80	ปรับภาษาตามข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิ	34. ฉันใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
35. ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ	1.00		
36. ฉันดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 13 ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)			
37. ฉันเป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ	1.00		
38. ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากคุณครูเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้	.80		
39. ฉันทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี ร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง	.80		39. ฉันทำงานกลุ่มกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี
ปัจจัยป้องกัน (protective factor)			
ตัวบ่งชี้ 14 การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)			
40. ฉันคล้อยตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เชื่อว่าการเชื่อฟังจะทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น	.80	ปรับภาษาในนิยามให้สะท้อนคำแนะนำที่เป็นประโยชน์	4. ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อมั่นว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น
41. ฉันรู้สึกเห็นด้วยกับคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับตัวฉัน	.80		41. ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของฉัน
42. ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำกลับไปปรับปรุงตนเอง	1.00		
ตัวบ่งชี้ 15 อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)			
43. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ	1.00		
44. ฉันสละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น	1.00		
45. ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยทำให้ตัวฉันอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น	1.00		
ตัวบ่งชี้ 16 มีความคาดหวังสูง (high expectations)			
46. ฉันทุ่มเทเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดละความพยายาม	.80		
47. ฉันหมั่นขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน	.60		ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ได้มีความเห็นให้ปรับข้อรายการนี้ จึงยังคงข้อรายการตามเดิม แม้ว่าจะมี I-CVI = .60
48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อต้องการกลับคืนสู่สังคม	1.00		48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้

ข้อรายการเดิม	I-CVI	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	ข้อรายการที่ปรับ
ตัวบ่งชี้ 17 ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)			
49. อันประเมิน/ใคร่ตรงข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	.80		
50. อันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำผิดซ้ำ ไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ	.80		
51. อันระมัดระวังที่จะทำให้อาชีพไม่ฝืนหรือกระทำผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ	1.00		
ตัวบ่งชี้ 18 การสนับสนุนทางสังคม (social supports)			
52. อันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน	.80		
53. ครอบคลุมของอันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของอันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ	.80		
54. อันเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ ที่ช่วยส่งเสริมให้อันสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เพราะอันคิดว่าตัวอันเองก็เป็นหนึ่งในสังคมเช่นกัน	.80		54. ศูนย์ฝึกฯ ของอันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้อันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
ตัวบ่งชี้ 19 การควบคุมทางสังคม (social control)			
55. อันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึก	1.00		
56. อันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึก เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย	1.00		
57. อันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ตัวว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ	.80		

บทสรุปของผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาภาพรวมพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมีคุณสมบัติด้านความตรงเชิงเนื้อหา เนื่องจากส่วนใหญ่มีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อคำถามและในภาพรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสม แต่มีข้อรายการบางประเด็นที่ยังมีดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ อย่างไรก็ตามคณะผู้วิจัยก็ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงในระหว่างช่วงการทดลองใช้ประกอบซึ่งพบว่าค่าความเที่ยงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.2 คุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้าง

ส่วนนี้เป็นผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อแสดงหลักฐานด้านความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) แต่เพื่อให้การนำเสนอข้อค้นพบของการวิจัย และให้เข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนค่าสถิติ และกำหนดสัญลักษณ์ย่อของตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรแฝง

(latent variable) และตัวแปรสังเกตได้ (observed variable) (หรือตัวบ่งชี้ (indicator)) แต่ละตัวแปรในโมเดลการวัด (measurement model) ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (mean)
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
$CV(\%)$	หมายถึง	ร้อยละสัมประสิทธิ์การแปรผัน (coefficient of variation)
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้ (skewness)
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง (kurtosis)
b	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในรูปคะแนนดิบ
β	หมายถึง	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized score)
SE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (standard error)
t	หมายถึง	ค่าสถิติในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ
R^2	หมายถึง	สัมประสิทธิ์การอธิบาย (coefficient of determination)
FS	หมายถึง	สัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ (factor score coefficient)
χ^2	หมายถึง	ค่าสถิติไค-สแควร์ (chi-square) ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความถ่วงมีค่าเป็นศูนย์หรือโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
df	หมายถึง	องศาอิสระ (degree of freedom)

ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor: SPF) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร

- การคบเพื่อน (peer associations: PA)
- เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority: AA)
- การควบคุมตนเอง (impulse control: IC)
- การแก้ปัญหา (problem-solving: PS)
- ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility: SH)
- โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending: OO)
- การงาน (employment: EM)

ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (*acute promotive factor: APF*) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร

- การใช้สารเสพติด (substance substance abstinence: SA)
- ความสงบและเป็นมิตร (anger: CA)
- อารมณ์ทางบวก (positive mood: PM)
- ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships: IR)
- สภาพความเป็นอยู่ (living situation: LS)
- ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others : AO)

ปัจจัยป้องกัน (*protective factor: PF*) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร

- การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice: RA)
- อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity: PI)
- มีความคาดหวังสูง (high expectations: HE)
- ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free: CF)
- การสนับสนุนทางสังคม (social supports: SS)
- การควบคุมทางสังคม (social control: SC)

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ ยังคงใช้หน่วยของการวิเคราะห์ (unit of analysis) คือ เด็กและเยาวชนจำนวน 422 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย และการแจกแจงตัวของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวของผลการประเมินจากกลุ่มนักวิชาชีพ (M อยู่ระหว่าง 1.72 ถึง 2.22) มีค่าน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยจากผลการประเมินจากเด็กและเยาวชน (M อยู่ระหว่าง 2.43 ถึง 2.86) ในทุกตัวแปร ตัวแปรสังเกตได้ของคะแนนที่ได้จากแบบประเมินของนักวิชาชีพมีร้อยละของการกระจายอยู่ระหว่าง 21.50 ถึง 40.22 ซึ่งทั้งหมดมีการแจกแจงแบบเบ้ซ้ายเล็กน้อย (Sk อยู่ระหว่าง -0.65 ถึง -0.06) และส่วนใหญ่มีการแจกแจงแบนกว่าโค้งปกติ (Ku อยู่ระหว่าง -0.64 ถึง 0.19) ส่วนตัวแปรสังเกตได้ของคะแนนที่ได้จากแบบประเมินเด็กและเยาวชนมีร้อยละของการกระจายอยู่ระหว่าง 14.75 ถึง 33.03 ซึ่งทั้งหมดมีการแจกแจงค่อนข้างเบ้ซ้าย (Sk อยู่ระหว่าง -1.10 ถึง -4.17) และส่วนใหญ่มีการแจกแจงสูงโด่งกว่าโค้งปกติ (Ku อยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 18.79) ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงชี้ให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะรายงานตนเองด้วยคะแนนค่อนข้างไปทางมากในทุก ๆ ตัวแปรสังเกตได้และส่วนใหญ่มีการรายงานและการให้คะแนนที่ค่อนข้างเกาะกลุ่มกันเมื่อเทียบกับกลุ่มของนักวิชาชีพ แสดงค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้และคะแนนรวมในแต่ละด้านดังตาราง 5.7

ตาราง 5.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวิเคราะห์

ตัวแปร	นักวิชาชีพ					เด็กและเยาวชน				
	M	SD	CV(%)	Sk	Ku	M	SD	CV(%)	Sk	Ku
ด้าน SPF	13.71	3.42	24.96	-0.39	-0.33	18.46	3.15	17.05	-1.64	2.65
1. PA	2.06	0.53	25.91	-0.32	-0.50	2.43	0.76	31.41	-1.10	0.59
2. AA	2.17	0.47	21.79	-0.47	0.19	2.67	0.62	23.22	-1.93	3.42
3. IC	1.98	0.58	29.43	-0.56	-0.14	2.66	0.66	24.83	-1.99	3.50
4. PS	1.72	0.59	34.25	-0.08	-0.52	2.49	0.82	33.03	-1.59	1.81
5. SH	2.09	0.55	26.51	-0.55	-0.11	2.83	0.49	17.30	-3.29	11.47
6. OO	1.77	0.71	40.22	-0.25	-0.33	2.62	0.71	26.99	-1.89	2.90
7. EM	1.93	0.63	32.83	-0.19	-0.40	2.76	0.58	21.21	-2.69	7.46
ด้าน APF	12.34	2.62	21.22	-0.20	-0.43	15.97	2.55	15.95	-1.41	1.55
8. SA	1.91	0.62	32.52	-0.06	-0.64	2.68	0.71	26.42	-2.39	5.16
9. CA	1.90	0.56	29.29	-0.48	0.00	2.57	0.70	27.30	-1.50	1.33
1. PM	2.04	0.47	22.87	-0.33	-0.09	2.47	0.78	31.74	-1.37	1.06
11. IR	2.19	0.47	21.50	-0.39	-0.40	2.75	0.55	20.05	-2.25	4.37
12. LS	2.22	0.57	25.80	-0.23	-0.64	2.85	0.42	14.75	-2.86	7.79
13. AO	2.08	0.51	24.48	-0.39	-0.40	2.64	0.70	26.54	-1.99	3.28
ด้าน PF	12.24	2.87	23.43	-0.33	-0.31	16.54	2.45	14.78	-2.52	8.16
14. RA	2.14	0.48	22.49	-0.44	0.17	2.84	0.48	16.81	-3.22	10.76
15. PI	2.07	0.56	26.89	-0.41	-0.45	2.68	0.72	26.79	-2.37	4.92
16. HE	2.00	0.58	29.16	-0.26	-0.39	2.69	0.61	22.71	-2.15	4.56
17. CF	1.76	0.61	34.51	-0.08	-0.40	2.69	0.60	22.22	-2.11	4.65
18. SS	2.20	0.53	23.85	-0.48	-0.44	2.77	0.56	20.36	-2.86	8.68
19. SC	2.07	0.58	28.16	-0.65	0.08	2.86	0.48	16.86	-4.17	18.79

หมายเหตุ $N = 422$, $SE(Sk) = 0.12$, $SE(Ku) = 0.24$

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้เด็กและเยาวชน ที่มุ่งวัดตัวแปรปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน ทั้งจากเครื่องมือวัดฉบับนักวิชาชีพและเด็กและเยาวชนประเมินตนเองพบว่า ทั้งหมด 19 ตัวแปร วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ทั้งหมด 171 คู่ โดยแต่ละคู่ตัวแปรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ($p < .001$) สะท้อนให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์

กัน โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของคะแนนจากนักวิชาชีพส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากคะแนนของเด็กและเยาวชน แสดงค่าทั้งหมดได้ ดังตาราง 5.8

ตาราง 5.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล การวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)

ตัวแปร	M_y	SD_y	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. PA	2.06	0.53	—	.43	.33	.30	.32	.29	.27	.30	.31	.35	.35	.27	.29	.31	.28	.31	.27	.23	.29
2. AA	2.17	0.47	.79	—	.41	.30	.24	.40	.43	.35	.34	.24	.38	.30	.39	.40	.32	.50	.40	.28	.33
3. IC	1.98	0.58	.82	.81	—	.35	.41	.44	.39	.35	.47	.29	.35	.23	.29	.38	.29	.32	.41	.27	.40
4. PS	1.72	0.59	.66	.68	.72	—	.30	.45	.42	.43	.33	.33	.25	.26	.34	.30	.35	.37	.36	.28	.19
5. SH	2.09	0.55	.79	.82	.83	.64	—	.39	.40	.31	.42	.34	.29	.23	.20	.27	.23	.23	.32	.25	.27
6. OO	1.77	0.71	.63	.62	.57	.38	.64	—	.44	.47	.42	.22	.45	.26	.32	.39	.38	.30	.35	.29	.31
7. EM	1.93	0.63	.61	.66	.65	.77	.63	.38	—	.44	.30	.34	.31	.25	.37	.28	.38	.40	.35	.31	.19
8. SA	1.91	0.62	.48	.52	.41	.17	.48	.60	.24	—	.25	.27	.33	.30	.24	.34	.37	.31	.31	.24	.25
9. CA	1.90	0.56	.81	.81	.84	.71	.80	.56	.67	.44	—	.33	.42	.35	.25	.34	.29	.35	.29	.27	.36
1. PM	2.04	0.47	.78	.77	.77	.66	.74	.54	.64	.47	.78	—	.33	.30	.35	.31	.30	.34	.30	.26	.22
11. IR	2.19	0.47	.77	.80	.77	.64	.83	.55	.67	.43	.77	.79	—	.38	.40	.38	.47	.35	.32	.36	.35
12. LS	2.22	0.57	.52	.58	.44	.20	.50	.54	.22	.71	.48	.55	.46	—	.32	.47	.41	.38	.33	.39	.37
13. AO	2.08	0.51	.76	.79	.76	.66	.76	.57	.67	.45	.74	.81	.87	.51	—	.34	.44	.43	.31	.35	.33
14. RA	2.14	0.48	.76	.84	.78	.68	.79	.59	.69	.52	.80	.79	.82	.55	.84	—	.35	.39	.29	.32	.36
15. PI	2.07	0.56	.66	.72	.68	.64	.71	.52	.68	.38	.68	.72	.77	.42	.77	.74	—	.43	.41	.51	.37
16. HE	2.00	0.58	.68	.69	.70	.78	.69	.39	.80	.25	.70	.69	.71	.26	.72	.77	.74	—	.46	.46	.46
17. CF	1.76	0.61	.65	.66	.71	.78	.66	.40	.69	.23	.70	.63	.65	.21	.65	.68	.62	.78	—	.38	.36
18. SS	2.20	0.53	.63	.64	.64	.56	.64	.44	.61	.36	.59	.65	.73	.37	.74	.67	.68	.66	.62	—	.36
19. SC	2.07	0.58	.78	.75	.79	.60	.80	.65	.55	.48	.75	.68	.72	.52	.71	.75	.61	.64	.70	.65	—
M_y			2.43	2.67	2.66	2.49	2.83	2.62	2.76	2.68	2.57	2.47	2.75	2.85	2.64	2.84	2.68	2.69	2.69	2.77	2.86
SD_y			0.76	0.62	0.66	0.82	0.49	0.71	0.58	0.71	0.70	0.78	0.55	0.42	0.70	0.48	0.72	0.61	0.60	0.56	0.48

หมายเหตุ $N = 422$, ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($p < .001$), M_y หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการประเมินจากนักวิชาชีพ, SD_y หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลการประเมินจากนักวิชาชีพ, M_y หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง, SD_y หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง, สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้แนวทแยงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้จากคะแนนผลการประเมินจากนักวิชาชีพ, สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เหนือแนวทแยงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้จากคะแนนเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

สำหรับความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จากคะแนนผลการประเมินจากเครื่องมือของนักวิชาชีพพบว่า ตัวแปรสังเกตได้คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ความสนิทกับผู้อื่น (AO) กับความสัมพันธ์กับผู้อื่น (IR) ($r(421) = .87, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีคู่สัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การแก้ปัญหา (PS) การไม่ใช้สารเสพติด (SA) ($r(421) = .17, p < .001$) สำหรับ ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้จากคะแนนผลการประเมินจากเครื่องมือของเด็กและเยาวชนประเมินตนเองพบว่า ตัวแปรสังเกตได้คู่ที่มีความสัมพันธ์กัน

มากที่สุดคือ การสนับสนุนทางสังคม (SS) กับอัตลักษณ์เชื้อสังคม (PI) ($r(421) = .51, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีคู่สัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ การแก้ปัญหา (PS) กับ การควบคุมทางสังคม (SC) ($r(421) = .18, p < .001$) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรต่าง ๆ ของข้อมูลชุดนี้มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) เครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) เครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ผ่านการวัดด้วยปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน ว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ผลการวิเคราะห์พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\chi^2(74, N=422) = 93.94, \chi^2/df = 1.27, p = .06$) แสดงว่า โมเดลสมมุติฐานทางทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืน (comparative fit index: CFI) เท่ากับ .99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของ Tucker and Lewis (Tucker-Lewis index: TLI) เท่ากับ .99 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 (CFI = .99, TLI = .99) ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized root mean squared residual: SRMR) เท่ากับ .03 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนเหลือของการประมาณค่า (root mean square error of approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ .03 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ (RMSEA = .03, SRMR = .03) ค่าสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ($p < .001$) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 5.9 และภาพ 5.3

ตาราง 5.9 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ได้กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับนักวิชาชีพ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ			<i>t</i>	<i>p</i>	<i>R</i> ²	<i>FS</i>
	<i>b</i>	SE	β				
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว							
การคบเพื่อน	1.00	—	.89	54.18	<.001	.79	0.18
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่	0.90	0.03	.90	84.27	<.001	.82	0.15
การควบคุมตนเอง	1.10	0.04	.90	73.76	<.001	.81	0.10
การแก้ปัญหา	0.95	0.04	.78	38.90	<.001	.60	0.07
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน	1.04	0.03	.89	63.91	<.001	.79	0.11
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด	0.96	0.06	.64	20.51	<.001	.41	0.01
การงาน	0.99	0.06	.74	29.17	<.001	.55	0.02
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน							
การไม่ใช้สารเสพติด	1.00	—	.50	12.70	<.001	.25	<0.001
ความสงบและเป็นมิตร	1.66	0.15	.91	79.14	<.001	.83	0.17
อารมณ์ทางบวก	1.33	0.12	.87	58.20	<.001	.75	0.03
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	1.39	0.13	.91	72.49	<.001	.82	0.12
สภาพความเป็นอยู่	1.03	0.09	.57	16.86	<.001	.32	0.02
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	1.50	0.04	.90	65.98	<.001	.81	0.09
ปัจจัยป้องกัน							
การเชื่อฟังคำแนะนำ	1.00	—	.90	72.23	<.001	.81	0.11
อัตลักษณ์เอื้อสังคม	1.06	0.05	.83	47.98	<.001	.69	0.11
มีความคาดหวังสูง	1.07	0.04	.80	40.41	<.001	.64	0.01
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด	1.05	0.05	.76	35.42	<.001	.57	0.02
การสนับสนุนทางสังคม	0.90	0.05	.74	28.83	<.001	.55	0.02
การควบคุมทางสังคม	1.10	0.04	.82	39.45	<.001	.68	0.02

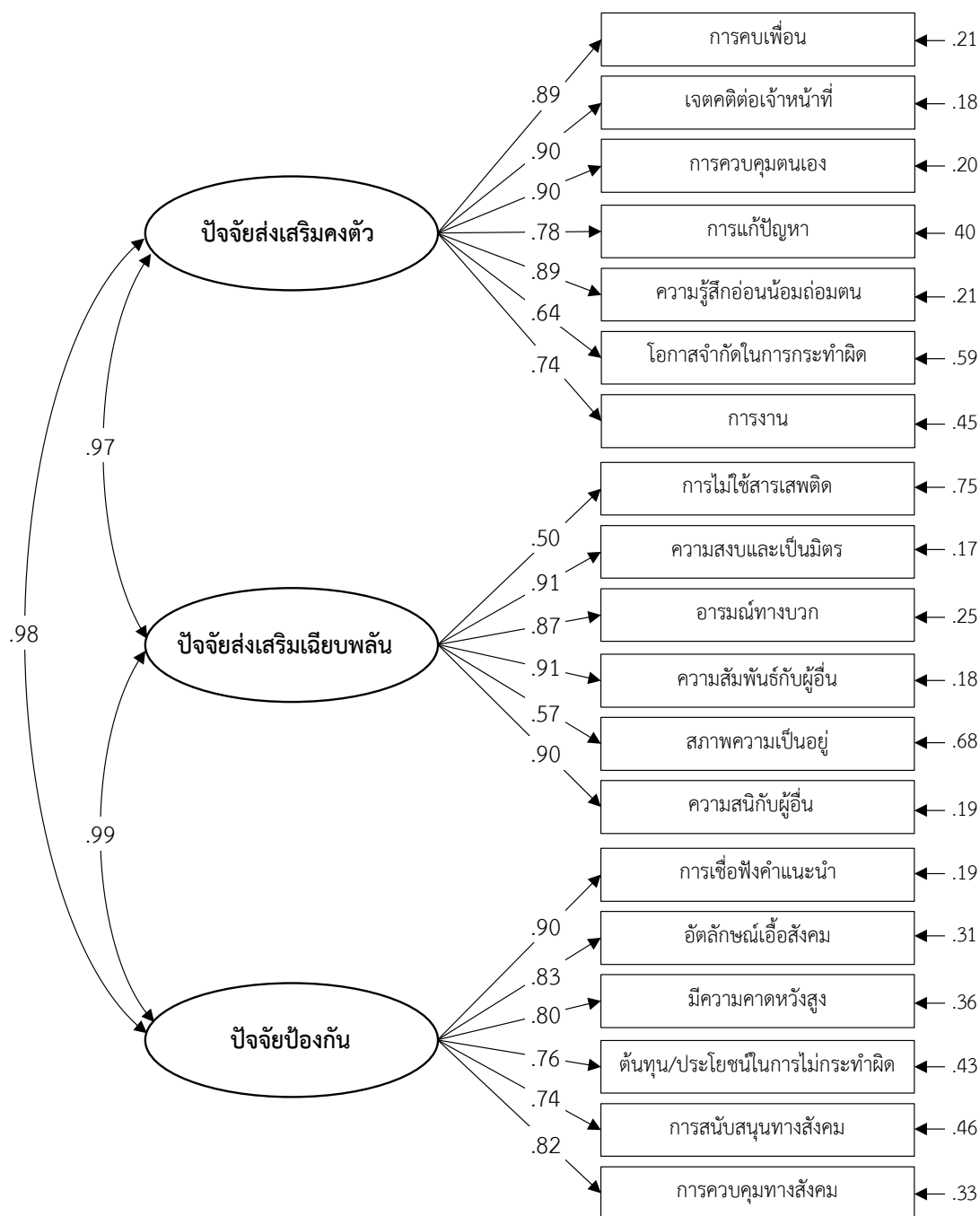
ค่าสถิติบ่งชี้ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

$\chi^2(74, N=422) = 93.94$, $\chi^2/df = 1.27$, $p = .06$, CFI = .99, TLI = .99, RMSEA = .03, SRMR = .03

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	ปัจจัยป้องกัน
1. ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	—		
2. ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	.97	—	
3. ปัจจัยป้องกัน	.98	.99	—

หมายเหตุ — ไม่รายงานค่า *SE* เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameter)

หมายเหตุ $\chi^2(74, N=422) = 93.94, p = .06, CFI = .99, TLI = .99, RMSEA = .03, SRMR = .03$

ค่าพารามิเตอร์ในโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ($p < .05$)

ภาพ 5.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับนักวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในตาราง 5.9 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 19 ตัวแปรเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของการวัดปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันที่ใช้บ่งชี้ถึงผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันพบว่า ตัวแปรแฝงทั้งสามตัวมีสหสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าระหว่าง .97 ถึง .99 นั้นหมายความว่า ตัวแปรแฝงเหล่านี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีความเหมาะสมที่จะใช้วัดคุณลักษณะเดียวกัน หรือมีความตรงเชิงโครงสร้างประเภทความตรงเชิงลู่เข้าสู่ (convergent validity)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยส่งเสริมคงตัว มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยส่งเสริมคงตัวได้ร้อยละ 41.00 ถึง 82.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .64 ถึง .90 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดมี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ ($\beta = .90, p < .001$) และการควบคุมตนเอง ($\beta = .90, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ โอกาสจำกัดในการกระทำผิด ($\beta = .64, p < .001$) สำหรับปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลันได้ร้อยละ 25.00 ถึง 83.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .50 ถึง .91 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความสงบและเป็นมิตร ($\beta = .91, p < .001$) และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\beta = .91, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ การไม่ใช้สารเสพติด ($\beta = .64, p < .001$) นอกจากนี้ สำหรับปัจจัยป้องกัน มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยป้องกันได้ร้อยละ 55.00 ถึง 81.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .74 ถึง .90 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดคือ การเชื่อฟังคำแนะนำ ($\beta = .90, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ การสนับสนุนทางสังคม ($\beta = .74, p < .001$)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) เครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งวัดผ่านปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ผลการวิเคราะห์พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าระดับนัยสำคัญจากการทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์ไม่มี

นัยสำคัญที่ระดับ .05 ($\chi^2(136, N=422) = 155.86, \chi^2/df = 1.15, p = .12$) แสดงว่า โมเดลสมมุติฐานทางทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องกลมกลืน (comparative fit index: CFI) เท่ากับ .99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนของ Tucker and Lewis (Tucker-Lewis index: TLI) เท่ากับ .98 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 (CFI = .99, TLI = .98) ดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (standardized root mean squared residual: SRMR) เท่ากับ .02 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือของการประมาณค่า (root mean square error of approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ .04 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ (RMSEA = .02, SRMR = .04) ค่าสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่วัดด้วยปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันของเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรในโมเดลพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ($p < .001$) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 5.10 และภาพ 5.4

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบในตาราง 5.10 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .001$) แสดงว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 19 ตัวแปรเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของการวัดปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันที่ใช้บ่งชี้ถึงการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลันและปัจจัยป้องกันพบว่า ตัวแปรแฝงทั้งสามตัวมีสหสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าระหว่าง .87 ถึง .95 นั่นหมายความว่า ตัวแปรแฝงเหล่านี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมีความเหมาะสมที่จะใช้วัดคุณลักษณะเดียวกัน หรือมีความตรงเชิงโครงสร้างประเภทความตรงเชิงลู่เข้าสู่ (convergent validity)

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยส่งเสริมคงตัว มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยส่งเสริมคงตัวได้ร้อยละ 26.00 ถึง 47.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .51 ถึง .68 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดคือ โอกาสจำกัดในการกระทำผิด ($\beta = .68, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือการคบเพื่อน ($\beta = .51, p < .001$) ในทำนองเดียวกัน สำหรับปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลันได้ร้อยละ 28.00 ถึง 42.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .53 ถึง .59 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดคือ ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\beta = .65, p < .001$) ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดมี 2 ตัวแปร ได้แก่ อารมณ์ทางบวก ($\beta = .53, p < .001$) และสภาพความเป็นอยู่ ($\beta = .53, p < .001$)

ตาราง 5.10 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ			t	p	R ²	FS
	b	SE	β				
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว							
การคบเพื่อน	1.00	—	.51	10.41	<.001	.26	0.03
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่	0.97	0.12	.60	11.06	<.001	.36	0.05
การควบคุมตนเอง	1.05	0.15	.61	12.55	<.001	.38	0.06
การแก้ปัญหา	1.32	0.18	.62	12.90	<.001	.38	0.08
ความรู้สึกล่อล้อน้อมถ่อมตน	0.68	0.14	.53	9.38	<.001	.28	0.06
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด	1.25	0.19	.68	16.55	<.001	.47	0.09
การงาน	1.00	0.15	.66	15.73	<.001	.44	0.12
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน							
การไม่ใช้สารเสพติด	1.00	—	.58	11.18	<.001	.33	0.06
ความสงบและเป็นมิตร	0.97	0.18	.57	11.95	<.001	.32	0.04
อารมณ์ทางบวก	1.00	0.21	.53	9.56	<.001	.28	0.05
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	0.87	0.14	.65	15.25	<.001	.42	0.12
สภาพความเป็นอยู่	0.54	0.10	.53	8.17	<.001	.28	0.06
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	1.01	0.17	.59	11.66	<.001	.35	0.06
ปัจจัยป้องกัน							
การเชื่อฟังคำแนะนำ	1.00	—	.57	8.85	<.001	.33	0.06
อัตลักษณ์เชิงสังคม	1.73	0.33	.65	13.84	<.001	.43	0.05
มีความคาดหวังสูง	1.55	0.30	.59	12.44	<.001	.48	0.08
ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด	1.33	0.31	.61	11.45	<.001	.37	0.05
การสนับสนุนทางสังคม	1.21	0.29	.58	9.43	<.001	.34	0.04
การควบคุมทางสังคม	1.07	0.22	.60	9.30	<.001	.36	0.09

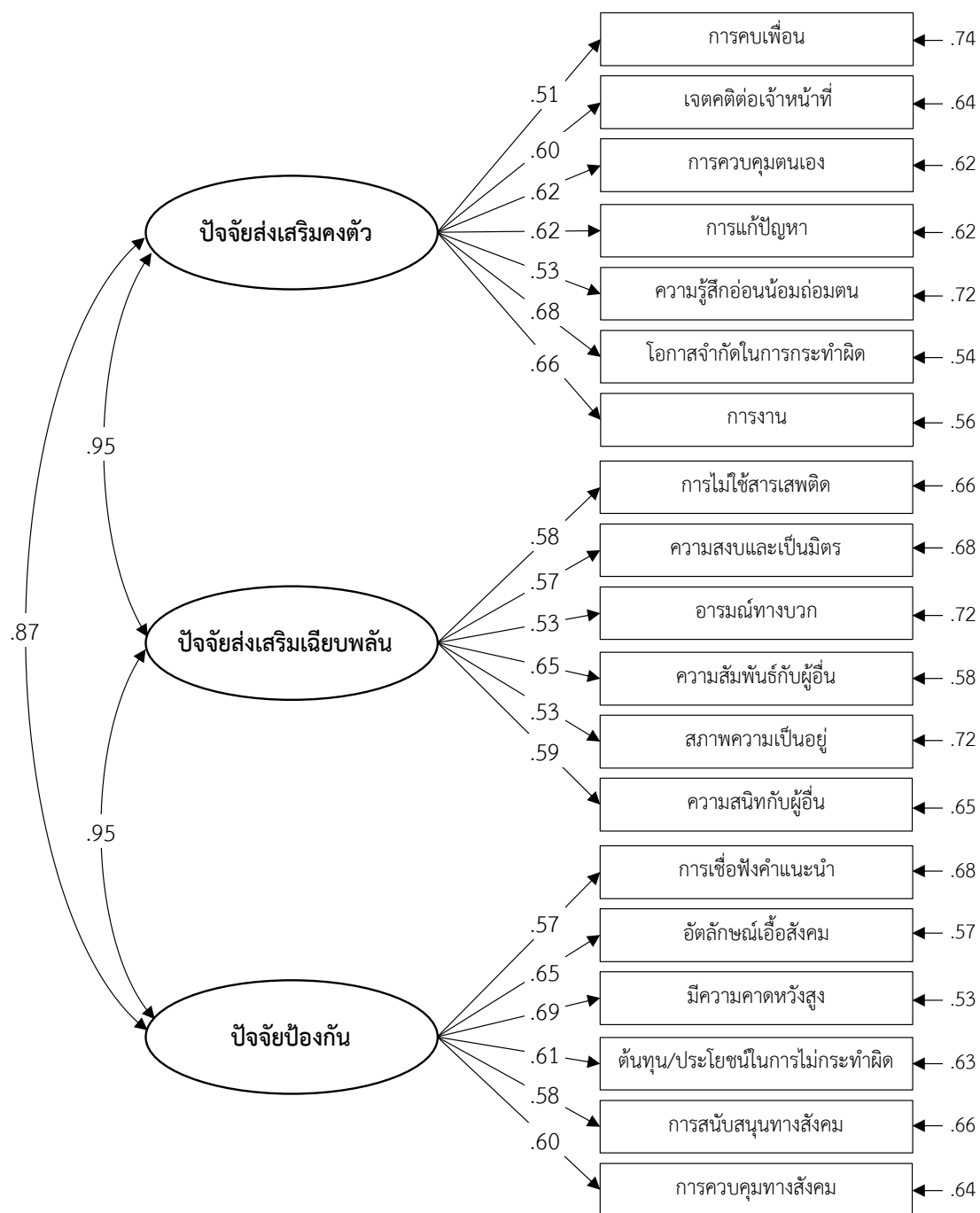
ค่าสถิติบ่งชี้ความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์

$\chi^2(136, N=422) = 155.86$, $\chi^2/df = 1.15$, $p = .12$, CFI = .99, TLI = .98, RMSEA = .02, SRMR = .04

เมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	ปัจจัยป้องกัน
1. ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	—		
2. ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	.95	—	
3. ปัจจัยป้องกัน	.87	.95	—

หมายเหตุ — ไม่รายงานค่า *SE* เนื่องจากเป็นพารามิเตอร์บังคับ (constrained parameter)

หมายเหตุ $\chi^2(136, N=422) = 155.86, p = .12, CFI = .99, TLI = .98, RMSEA = .02, SRMR = .04$

ค่าพารามิเตอร์ในโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ($p < .05$)

ภาพ 5.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

นอกจากนี้ สำหรับปัจจัยป้องกัน มีตัวแปรสังเกตได้ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในปัจจัยป้องกันได้ร้อยละ 33.00 ถึง 43.00 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานอยู่ระหว่าง .57 - .65 ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดคือ อัตลักษณ์เอื้อสังคม ($\beta = .65, p < .001$) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดคือ การเชื่อฟังคำแนะนำ ($\beta = .57, p < .001$)

บทสรุปของผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือทั้งสองฉบับ ได้แก่ เครื่องมือสำหรับนักวิชาชีพ และเครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองในภาพรวม โดยผู้วิจัยได้นำคะแนนจากผลการประเมินตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 19 ตัวแปรมาตรวจสอบผ่านโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่งเสริมคงตัว 2) ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และ 3) ปัจจัยป้องกัน โดยแยกตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงโครงสร้างทั้งเครื่องมือสำหรับนักวิชาชีพและเครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลพบว่าโมเดลการวัดของเครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และตัวบ่งชี้ทุกตัวแปรหรือตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงบ่งชี้ได้ว่า เครื่องมือดังกล่าวสามารถให้สารสนเทศบ่งชี้อย่างสำคัญในการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนผ่านปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันได้สอดคล้องตามโครงสร้างทางทฤษฎี

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ที่ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติม หากพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่างโมเดลการวัดของเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพและโมเดลการวัดของเครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนที่ประเมินตนเองพบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของโมเดลของเด็กและเยาวชนมีค่าน้อยกว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ในเครื่องมือของฉบับนักวิชาชีพ โดยมีความชัดเจนว่า ผลการวิเคราะห์ในโมเดลการวัดของเด็กและเยาวชนมีความแปรปรวนส่วนคลาดเคลื่อน (error variance) ค่อนข้างสูงกว่าฉบับนักวิชาชีพ จึงสะท้อนให้เห็นว่าการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ใช้มุมมองของเด็กและเยาวชนประเมินตนเองอาจให้สารสนเทศในการวัดที่คลาดเคลื่อนมากกว่ามุมมองของนักวิชาชีพร่วมกันประเมิน ทั้งนี้ ผลยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ที่ได้นำเสนอสาระไปส่วนก่อนหน้านี้ว่าคะแนนที่ได้จากผลการประเมินของนักวิชาชีพและคะแนนที่ได้จากผลการประเมินของเด็กและเยาวชนมีความไม่สอดคล้องกันสูง โดยเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะตอบหรือรายงานตนเองในระดับที่สูงกว่านักวิชาชีพประเมินเกือบทุกตัวบ่งชี้ ดังนั้น ผู้ใช้เครื่องมือต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ยังคงแนะนำให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เครื่องมือวัดทั้ง 2 ประเภทได้ โดยให้นักวิชาชีพต่าง ๆ ใช้เครื่องมือในการประเมินเด็กและเยาวชน และส่วนหนึ่งก็นำเครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนให้พวกเขาทำการประเมินตนเอง สำหรับกระบวนการการคิดคะแนนและการตัดสินผล

ทางคณะผู้วิจัยเห็นว่าผู้เกี่ยวข้องอาจพิจารณาไม่นำผลการประเมินจากเด็กและเยาวชนไปร่วมในการคำนวณคะแนนเพื่อตัดสินใจเนื่องจากเหตุผลเรื่องความคลาดเคลื่อนที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ เพื่อให้ผลการประเมินมีความถูกต้องแม่นยำมากที่สุด แต่ผู้เกี่ยวข้องยังสามารถใช้ผลการประเมินจากเด็กและเยาวชนในการประกอบการพิจารณาตัดสินใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตัดสินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูระหว่างการรักษาจากผู้เกี่ยวข้องประกอบได้

2.2.3 คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย

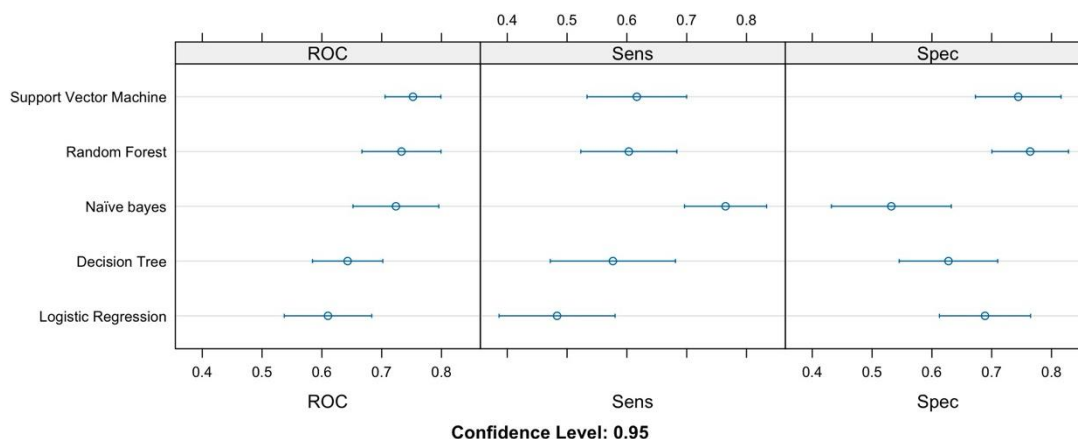
โดยทั่วไปแล้ว การตรวจสอบความตรงเชิงทำนายจะต้องมีการประเมินผลเด็กและเยาวชนโดยใช้เครื่องมือที่พัฒนานี้ และรอจนกระทั่งถึงเวลาเมื่อเด็กและเยาวชนครบกำหนดปล่อย และเมื่อปล่อยตัวแล้วจะต้องมีการติดตามเด็กเยาวชนอย่างต่อเนื่องว่าถ้าพวกเขากลับสู่ชุมชนแล้วจะมีประวัติการรับตัวเข้ามาใหม่ในฐานะผู้กระทำผิดซ้ำหรือไม่ ถ้าไม่กลับมาก่อทำผิดซ้ำแสดงว่าคะแนนหรือผลของการประเมินมีความสามารถในการทำนายการไม่กลับมาก่อทำผิดซ้ำได้ แต่ด้วยข้อจำกัดของการออกแบบการวิจัยการวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการแสดงหลักฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านความตรงเชิงทำนายของเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น ผ่านการพัฒนาโมเดลการจำแนก (classification modeling) จากข้อมูลที่มีการบันทึกเอาไว้จากประวัติของเด็กและเยาวชนแต่ละราย โดยใช้ตัวแปรประวัติการกระทำผิด (กระทำผิดซ้ำ/ไม่ได้กระทำผิดซ้ำ) เป็นตัวแปรผลลัพธ์ของการจำแนก โดยมีได้ตรวจสอบจากข้อมูลการติดตามผลโดยวิธีทั่วไป อย่างไรก็ตาม กระบวนการในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยใช้การพัฒนาโมเดลการจำแนกด้วยเทคนิคการเรียนรู้ของเครื่อง (machine learning) เพื่อแสดงหลักฐานว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการจำแนกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำออกมาได้ตมกน้อยเพียงใด

การพัฒนาโมเดลการจำแนกครั้งนี้ได้ใช้ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 19 ตัวแปร ได้แก่ การคบเพื่อน เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ การควบคุมตนเอง การแก้ปัญหา ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน โอกาสจำกัดในการกระทำผิด การงาน การไม่ใช้สารเสพติด ความสงบและเป็นมิตร อารมณ์ทางบวก ความสัมพันธ์กับผู้อื่น สภาพความเป็นอยู่ ความสนิทกับผู้อื่น ปัจจัยป้องกัน การเชื่อฟังคำแนะนำ อัตลักษณ์เอื้อสังคม มีความคาดหวังสูง ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด การสนับสนุนทางสังคม และการควบคุมทางสังคม เป็นตัวแปรในการจำแนก (features) โดยใช้เฉพาะข้อมูลผลการประเมินจากนักวิชาชีพเท่านั้น ส่วนตัวแปรตาม (outcome) คือ ประวัติการกระทำผิดซ้ำ (กระทำผิดซ้ำ/ไม่ได้กระทำผิดซ้ำ) โดยกำหนดให้การกระทำผิดซ้ำเป็นกลุ่มที่สนใจ (positive class) ในการจำแนก ในกระบวนการพัฒนาโมเดลการจำแนก ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มข้อมูลเด็กและเยาวชนที่รวบรวมได้ 422 คน เพื่อแบ่งชุดข้อมูล (splitting

data) ออกเป็นชุดข้อมูลฝึกฝน (training data) และชุดข้อมูลทดสอบ (testing data) ที่มีการคำนึงสัดส่วนการแบ่งโดยใช้ตัวแปรตาม (recidivism) เป็นกรอบในการสุ่ม เนื่องจากข้อมูลมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำเพียง ร้อยละ 15.17 เท่านั้น โดยสุ่มแบ่งชุดข้อมูลด้วยสัดส่วน 70:30 การพัฒนาโมเดลการจำแนกครั้งนี้ได้ใช้โมเดลการเรียนรู้ของเครื่อง ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression) ต้นไม้ตัดสินใจ (decision tree) แรนดอมฟอเรสต์ (random forest) ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (support vector machine: SVM) นาอิวเบย์ (naïve Bayes) โดยใช้ 30-fold cross validation พบว่าโมเดลการจำแนกมีค่าดัชนีความไว (sensitivity/true positive rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าจะเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำได้จริงเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .48 ถึง .77 (*SD* .18 - .28) และมีค่าดัชนีความจำเพาะ (specificity/true negative rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าจะเป็นกลุ่มไม่กระทำผิดซ้ำได้จริงเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .53 ถึง .68 (*SD* .17 - .27) ผลการพัฒนาโมเดลการจำแนกแสดงผลการวิเคราะห์เพื่อหาค่าไฮเพอร์พารามิเตอร์ของโมเดลที่เหมาะสม ค่าเฉลี่ยของดัชนีความไวดัชนีความจำเพาะ ได้ดังตาราง 5.11 และแสดงค่าประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนผ่านการพัฒนาด้วยชุดข้อมูลฝึกฝนได้ ดังภาพ 5.5

ตาราง 5.11 ค่าสถิติในการพัฒนาโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของข้อมูลฝึกฝน

โมเดล	hyperparameters	30-fold cross validation		
		model performance		
		ROC	Sens	Spec
Logistic Regression	—	.61 (.20)	.48 (.26)	.68 (.20)
Decision Tree	cp = 0.05	.64 (.16)	.58 (.28)	.63 (.22)
Random Forest	mtry = 10	.73 (.18)	.60 (.21)	.76 (.17)
Support Vector Machine (SVM)	sigma = 0.04, C = 1	.75 (.13)	.62 (.22)	.74 (.19)
Naïve Bayes	laplace = 0	.72	.77	.53
	usekernel = FALSE	(.19)	(.18)	(.27)
	bandwidth = 1			

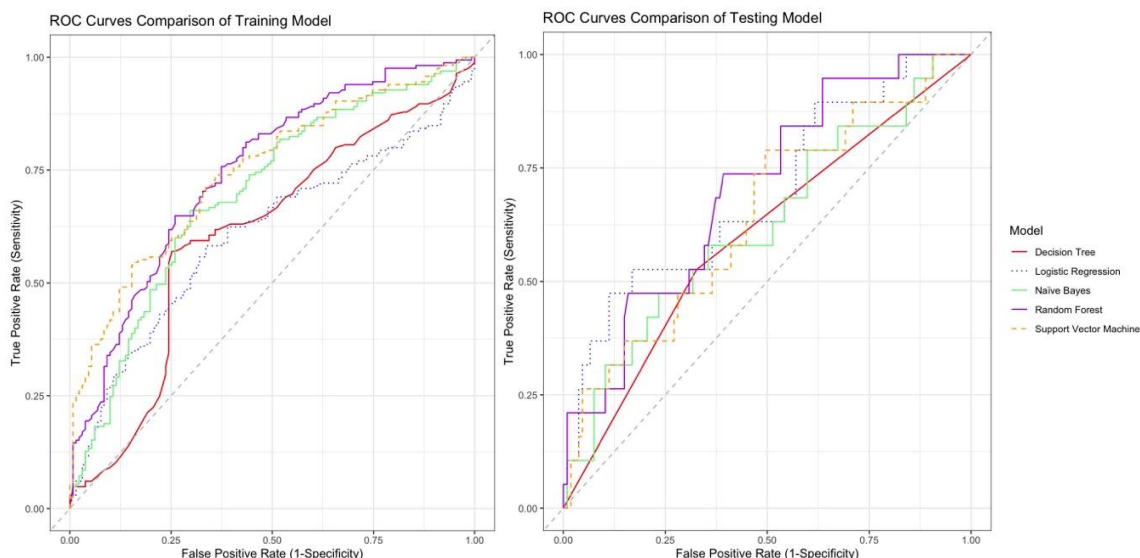

ภาพ 5.5 ประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของข้อมูลฝึกฝน

ต่อมา ผู้วิจัยได้ใช้ cross validation ในการจำแนกการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนภายในชุดข้อมูลฝึกฝน (training data) ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการจำแนกเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดจากตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร ที่พัฒนาและทดสอบภายในชุดข้อมูลฝึกฝน สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนว่าเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำได้ถูกต้องร้อยละ 60.83 ถึง 67.67 (BA 60.83 – 67.67) โดยมีค่าดัชนีความไว (true positive rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำได้จริงอยู่ระหว่างร้อยละ 46.33 ถึง 76.00 (Sens 46.33 – 76.00) และมีค่าดัชนีความจำเพาะ (true negative rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำได้จริงอยู่ระหว่าง 54.22 ถึง 74.78 (Spec 54.22 – 74.78) โดยมีประสิทธิภาพในการจำแนกเด็กและเยาวชนภาพรวมอยู่ระหว่าง 60.57 ถึง 74.60 (AUC 60.57 – 74.60)

จากนั้นผู้วิจัยได้นำโมเดลการจำแนกที่พัฒนาขึ้นจากส่วนก่อนหน้ามาใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพของโมเดลการจำแนก โดยใช้ชุดข้อมูลทดสอบ (testing data) อีกร้อยละ 30 มาใช้ในการทดลองจำแนกข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการจำแนกเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดจากตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนว่าเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำได้ถูกต้องร้อยละ 58.61 ถึง 66.97 (BA 58.61 – 66.97) โดยมีค่าดัชนีความไว (true positive rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าจะเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำได้จริงอยู่ระหว่างร้อยละ 65.42 ถึง 81.31 (Sens 65.42 – 81.31) และมีค่าดัชนีความจำเพาะ (true negative rate) ในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าจะเป็นกลุ่มไม่กระทำผิดซ้ำได้จริงอยู่ระหว่าง 36.84 ถึง 52.63 (Spec 36.84 – 52.63) โดยมีประสิทธิภาพในการจำแนกเด็กและเยาวชนภาพรวมอยู่ระหว่าง 59.96 – 68.96 (AUC 59.96 – 68.96) ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมี

ปัญหาเรื่อง overfit เพียงเล็กน้อย ซึ่งเพียงพอที่จะสรุปได้ว่าเครื่องมือมีความสามารถในการจำแนกได้ค่อนข้างปานกลางถึงสูง แสดงผลการวิเคราะห์ดังภาพ 5.6 ภาพ 5.7 และตาราง 5.12

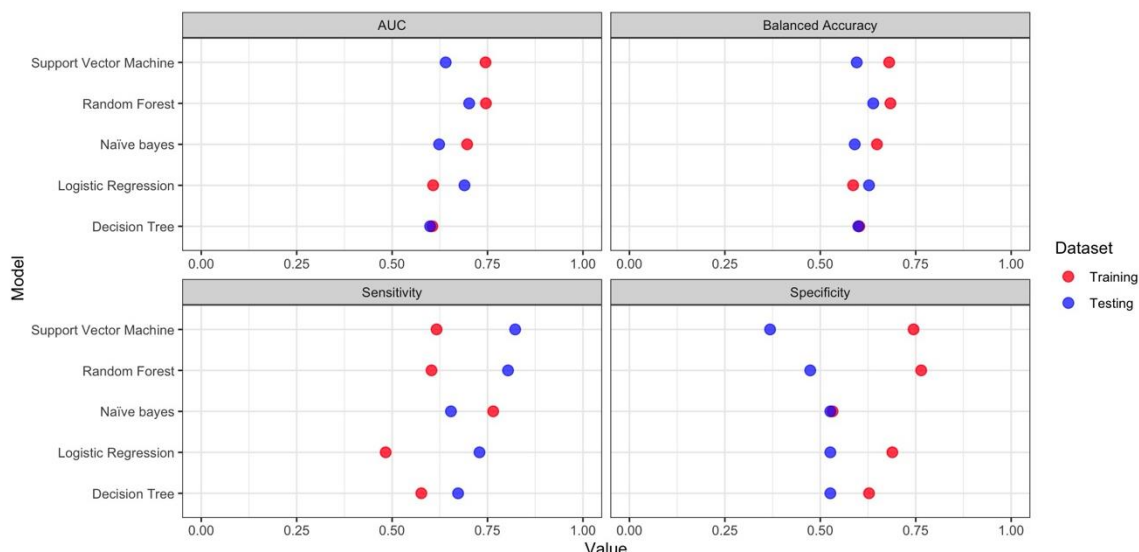
หมายเหตุ โมเดลของชุดข้อมูลฝึกฝน AUC อยู่ระหว่าง .61 - .74 โมเดลของชุดข้อมูลทดสอบ AUC อยู่ระหว่าง .60 - .69

ภาพ 5.6 เส้นโค้ง ROC เปรียบเทียบประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)

ตาราง 5.12 ประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน) ของชุดข้อมูลฝึกฝนและข้อมูลทดสอบ

โมเดล	Threshold	ประสิทธิภาพของโมเดล (model performance) (%)							
		ชุดข้อมูลฝึกฝน (training data)				ชุดข้อมูลทดสอบ (testing data)			
		BA	Sens	Spec	AUC	BA	Sens	Spec	AUC
Logistic Regression	.59	60.83	46.33	72.33	60.76	66.97	81.31	52.63	68.96
Decision Tree	.76	64.78	71.67	57.89	60.57	59.96	67.29	52.63	59.96
Random Forest	.61	66.72	58.67	74.78	74.60	61.53	75.70	47.37	66.87
Support Vector Machine	.53	67.67	61.00	74.33	74.49	58.61	80.37	36.84	63.94
Naïve Bayes	.32	65.11	76.00	54.22	69.69	59.03	65.42	52.63	62.32

หมายเหตุ BA = ค่าความถูกต้องในการจำแนกสมดุล (balanced accuracy), Sens = ค่าความไว (sensitivity) (true positive rate), Spec = ค่าความจำเพาะ (specificity) (true negative rate)

ภาพ 5.7 ผลการเปรียบเทียบค่าดัชนีประสิทธิภาพของโมเดลการทำนายของเครื่องมือวัดวัดผลการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน (ปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกัน)

เมื่อใช้ผลการวิเคราะห์โมเดลการจำแนกข้างต้นในการตรวจสอบความสำคัญของตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกพบว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญในการจำแนกเด็กและเยาวชนว่าเป็นกลุ่มที่กระทำผิดซ้ำหรือไม่ ได้ดีมากเป็นสามลำดับแรกคือ การควบคุมตนเอง โดยมีค่าความสำคัญจากโมเดลการจำแนกด้วยค่าโหวตเท่ากับ 6 รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคม ด้วยค่าโหวตเท่ากับ 30 ลำดับที่สามคือ การควบคุมทางสังคม โดยมีค่าโหวตเท่ากับ 31 ส่วนตัวแปรที่มีความสำคัญค่อนข้างน้อยในการจำแนกคือ อารมณ์ทางบวก โดยมีค่าโหวตเท่ากับ 73 แสดงผลได้ดังตาราง 5.13

บทสรุป ผลการวิเคราะห์เพื่อแสดงหลักฐานด้านความตรงเชิงทำนายในภาพรวม ผ่านการพัฒนาโมเดลการจำแนกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหรือไม่กระทำผิดซ้ำพบว่า โมเดลการจำแนกที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ผลจากเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจากตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปรมาเป็นตัวแปรในการจำแนกกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ มีประสิทธิภาพด้านความถูกต้องในการจำแนกอยู่ระหว่างร้อยละ 60.83 ถึง 67.67 สำหรับชุดข้อมูลฝึกฝน และอยู่ระหว่างร้อยละ 58.61 ถึง 66.97 สำหรับชุดข้อมูลทดสอบ และมีประสิทธิภาพในภาพรวมในการจำแนกอยู่ที่ย่อยละ 60.57 ถึง 74.60 สำหรับชุดข้อมูลฝึกฝน และอยู่ระหว่างร้อยละ 59.96 ถึง 68.96 สำหรับชุดข้อมูลทดสอบ จึงสรุปได้ว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพในการจำแนกหรือทำนายกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำหรือไม่กระทำผิดซ้ำ ออกมาได้เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างดี แสดงถึงคุณสมบัติเบื้องต้นของความตรงเชิงทำนายในระดับค่อนข้างดี

ตาราง 5.13 ค่าความสำคัญของตัวแปรที่ใช้ในการจำแนก

ตัวบ่งชี้	logistic regression		decision tree		Random forest		Support vector machine		Naïve bayes		Total Votes
	Imp	Rank	Imp	Rank	Imp	Rank	Imp	Rank	Imp	Rank	
การควบคุมตนเอง	100.00	1	96.11	2	100.00	1	100.00	1	100.00	1	6
การสนับสนุนทางสังคม	66.53	3	0.00	13	14.15	8	64.48	3	64.48	3	30
การควบคุมทางสังคม	11.25	12	0.00	13	95.69	2	67.32	2	67.32	2	31
การแก้ปัญหา	23.75	10	55.62	3	19.51	6	45.72	7	45.72	7	33
โอกาสจำกัดในการกระทำผิด	31.66	6	43.54	5	12.11	10	43.28	9	43.28	9	39
การคบเพื่อน	3.46	18	54.70	4	10.22	11	58.31	4	58.31	4	41
ความรู้สึกล่อลวงน้อมถ่อมตน	8.61	14	100.00	1	30.17	4	35.52	11	35.52	11	41
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่	55.31	4	24.05	6	37.82	3	10.02	15	10.02	15	43
ต้นทุนประโยชน์ในการไม่กระทำผิด	30.96	7	0.00	13	7.71	13	53.00	5	53.00	5	43
การเชื่อฟังคำแนะนำ	24.61	9	0.00	13	2.16	16	50.56	6	50.56	6	50
ความสงบและเป็นมิตร	0.00	19	0.00	13	18.64	7	45.24	8	45.24	8	55
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	21.38	11	0.00	13	27.36	5	6.77	16	6.77	16	61
ความสัมพันธ์กับผู้อื่น	10.80	13	0.00	13	12.17	9	28.55	13	28.55	13	61
การทำงาน	7.91	15	0.00	13	5.78	14	38.81	10	38.81	10	62
การไม่ใช้สารเสพติด	6.27	16	0.00	13	8.03	12	20.18	14	20.18	14	69
มีความคาดหวังสูง	66.58	2	0.00	13	2.16	17	0.00	19	0.00	19	70
สภาพความเป็นอยู่	47.38	5	0.00	13	0.88	18	3.56	17	3.56	17	70
อัตลักษณ์เชื้อสังคม	26.05	8	0.00	13	3.52	15	0.07	18	0.07	18	72
อารมณ์ทางบวก	5.60	17	0.00	13	0.00	19	31.97	12	31.97	12	73

ตอนที่ 3 ผลการจัดทำเกณฑ์การแปลผลคะแนนเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

สาระที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นการจัดทำเกณฑ์การแปลผลคะแนนเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนประกอบไปด้วย การกำหนดคะแนนจุดตัด การจัดทำเกณฑ์กำหนดและการแปลผลค่าคะแนน และรายละเอียดมีดังนี้

3.1 การกำหนดคะแนนจุดตัด

การกำหนดคะแนนจุดตัด (cut-off score determination) สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ วิธีการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา การใช้กลุ่มรู้จัก การใช้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ ตลอดจนการใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อหาจุดตัดของคะแนน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เลือกใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์หา

จุดตัดของคะแนน เนื่องจากคุณลักษณะที่มุ่งประเมินในครั้งนี้เป็นคุณลักษณะที่มีธรรมชาติเป็นตัวแปรแฝงสามารถใช้สถิติประเภทโมเดลผสม (mixture modeling) ในการค้นหาว่าภายในคุณลักษณะเหล่านี้ประกอบไปด้วยกลุ่มแฝงย่อยอะไรบ้าง จากนั้นจึงวิเคราะห์หาจุดตัดระหว่างคะแนนของกลุ่มย่อยแฝงเหล่านั้น ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มแฝง (latent class analysis) แต่ด้วยธรรมชาติของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้วัดตัวแปรแฝงอยู่เป็นสเกลคะแนนต่อเนื่อง (continuous variable) จึงเรียกวิธีการนี้ว่าการวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝง (latent profile analysis: LPA)

การวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝง (LPA) จะใช้ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 19 ตัวแปร ที่มุ่งวัดผ่าน 3 องค์ประกอบของปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันสำหรับการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้ยังคงใช้ผลการประเมินจากฉบับของนักวิชาชีพเท่านั้น เนื่องจากให้สารสนเทศเกี่ยวกับการวัดที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน การวิเคราะห์ที่ได้ดำเนินการเปรียบเทียบโมเดล LPA ที่กำหนดจำนวนโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง 2 ถึง 5 กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์จำนวนกลุ่มที่เหมาะสมที่สุดกับข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดล LPA ที่มีจำนวนโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง 4 กลุ่ม มีความเหมาะสมมากที่สุดในการให้ข้อมูลสารสนเทศเมื่อเปรียบเทียบกับโมเดล LPA ที่มีจำนวนกลุ่มแฝง 2, 3 และ 5 กลุ่ม แม้ว่าผลการวิเคราะห์จะพบว่า จำนวนโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง 4 กลุ่ม ให้สารสนเทศแตกต่างจากกลุ่มแฝง 3 กลุ่ม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($VLMR = 875.03, p = .06$) และโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง 3 กลุ่ม ให้สารสนเทศแตกต่างจากกลุ่มแฝง 2 กลุ่ม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($VLMR = 1766.90, p = .08$) รวมถึง การวิเคราะห์ด้วยจำนวนกลุ่ม 5 กลุ่มให้สารสนเทศค่า AIC BIC และ aBIC ต่ำกว่า 4 กลุ่ม แต่ด้วย 4 กลุ่มมีค่า Entropy เท่ากับ .97 ซึ่งสูงที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกโมเดล LPA ที่มีกลุ่มคุณลักษณะ 4 กลุ่ม มาใช้อธิบายคุณลักษณะกลุ่มย่อย (subgroups) ของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รายละเอียดผลการวิเคราะห์เสนอ ดังตาราง 5.14

ตาราง 5.14 ดัชนีสำหรับตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล LPA

Model	AIC	BIC	aBIC	VLMR	<i>p</i>	Entropy
Two class	9099.80	9334.41	9150.36	4306.07	< .001	.96
Three class	7372.90	7688.41	7440.89	1766.90	.08	.96
Four class	6537.90	6934.31	6623.33	875.03	.06	.97
Five class	6471.46	6648.77	6274.32	406.44	.14	.95

หมายเหตุ AIC = Akaike Information Criterion, BIC = Bayesian Information Criterion, aBIC = adjusted Bayesian Information Criterion, VLMR = Vuong-Lo-Mendell-Rubin likelihood ratio test

เมื่อนำโปรไฟล์คุณลักษณะแปดแต่ละกลุ่มมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับคะแนนผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่วัดด้วยปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันทั้ง 3 ด้าน สามารถอธิบายคุณลักษณะของแต่ละโปรไฟล์คุณลักษณะแปดได้ดังตาราง 5.15

ตาราง 5.15 ระดับค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และช่วงความเชื่อมั่นของคะแนนผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจำแนกตามโปรไฟล์คุณลักษณะแปด

ผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู (ปัจจัยส่งเสริมและ และปัจจัยป้องกัน)	โปรไฟล์ 1 (n=118)		โปรไฟล์ 2 (n=156)		โปรไฟล์ 3 (n=108)		โปรไฟล์ 4 (n=40)		รวม (N=422)	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	17.59	1.24	14.30	1.17	10.99	1.26	7.29	1.53	13.71	3.42
	95CI [17.36, 17.81]		[14.11, 14.48]		[10.75, 11.23]		[6.80, 7.78]		[13.38, 14.04]	
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	15.22	1.35	12.63	1.23	10.46	1.24	7.77	1.35	12.34	2.62
	95CI [14.97, 15.46]		[12.43, 12.82]		[10.23, 10.70]		[7.34, 8.20]		[12.09, 12.59]	
ปัจจัยป้องกัน	15.43	1.21	12.71	1.18	9.97	1.16	7.09	1.44	12.24	2.87
	95CI [15.21, 15.65]		[12.52, 12.89]		[9.75, 10.19]		[6.63, 7.56]		[11.96, 12.51]	
คะแนนรวม	48.24	3.01	39.63	2.51	31.43	2.62	22.16	3.52	38.28	8.54
	95CI [47.69, 48.79]		[39.24, 40.03]		[30.93, 31.93]		[21.04, 23.28]		[37.47, 39.10]	

โปรไฟล์ที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีขนาดของเด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนี้อยู่ 118 คน มีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 27.96 ของเด็กและเยาวชนทั้งหมด คุณลักษณะสำคัญของกลุ่มนี้คือ มีค่าของคะแนนปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันในระดับสูง และมีคะแนนรวมเฉลี่ย 48.24 ($M = 48.24, SD = 3.01$) 95%CI[47.69, 48.79] *กลุ่มนี้จะได้ผลการประเมินระดับ 1*

โปรไฟล์ที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีขนาดของเด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนี้จำนวนมากที่สุด โดยมีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 36.97 ของเด็กและเยาวชนทั้งหมด คุณลักษณะสำคัญของกลุ่มนี้คือ มีค่าของคะแนนปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันในระดับค่อนข้างสูง และมีคะแนนรวมเฉลี่ย 39.63 ($M = 39.63, SD = 2.51$) 95%CI[39.24, 40.03] *กลุ่มนี้จะได้ผลการประเมินระดับ 2*

โปรไฟล์ที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีขนาดของเด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนี้อยู่ 108 คน มีจำนวนมากเป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 25.59 ของเด็กและเยาวชนทั้งหมด คุณลักษณะสำคัญของกลุ่มนี้คือ มีค่าของคะแนนปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันในระดับค่อนข้างต่ำ และมีคะแนนรวมเฉลี่ย 31.43 ($M = 31.43, SD = 2.62$) 95%CI[30.93, 31.93] *กลุ่มนี้จะได้ผลการประเมินระดับ 3*

โปรไฟล์ที่ 4 เป็นกลุ่มที่มีขนาดของเด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนี้จำนวนน้อยที่สุด โดยมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 9.48 ของเด็กและเยาวชนทั้งหมด คุณลักษณะสำคัญของกลุ่มนี้คือ มีค่าของคะแนนปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันในระดับต่ำ และมีคะแนนรวมเฉลี่ย 22.16 ($M = 2.16, SD = 3.52$) 95%CI[21.04, 23.28] *กลุ่มนี้จะได้ผลการประเมินระดับ 4*

ต่อมาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับแต่ละกลุ่มในการบรรยายสภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนแต่ละโปรไฟล์ เพื่อให้สารสนเทศกับผู้เกี่ยวข้องว่า เด็กและเยาวชนในแต่ละระดับมีคุณลักษณะอย่างไร และจะนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาพวกเขาต่อไปได้อย่างไร

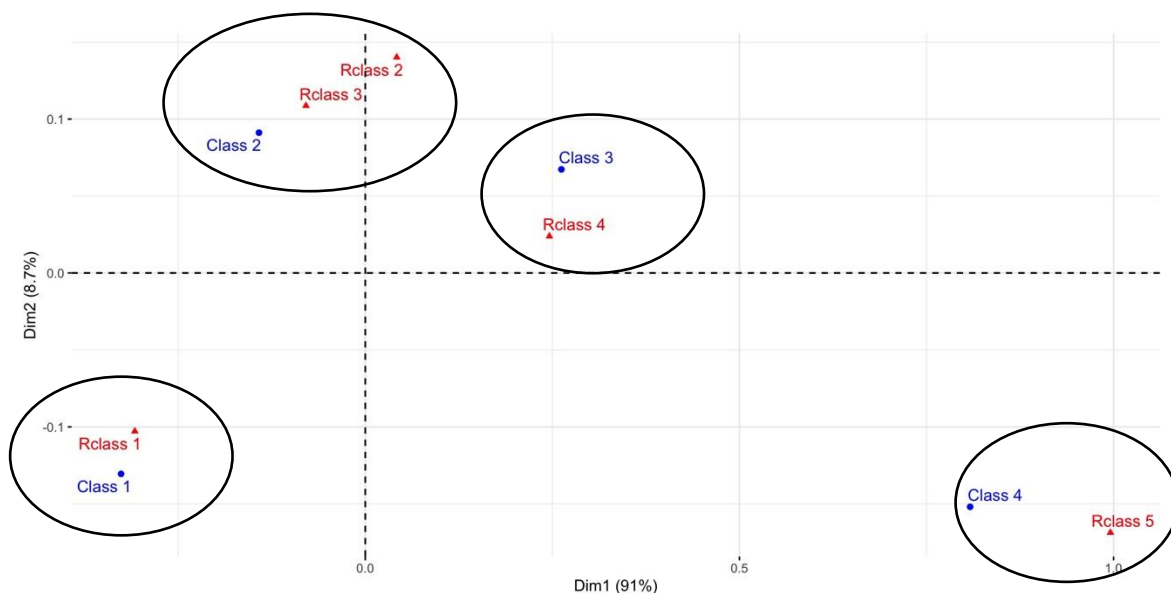
โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง (class) กับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน ที่ได้จากการรายงานข้อมูลจากแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์พบว่า โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันไม่เป็นอิสระจากกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(12, N = 422) = 54.13, p < .001$ นั่นคือ โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันค่อนข้างสัมพันธ์กัน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังตาราง 5.16 และสามารถแสดงผลการวิเคราะห์การสมนัยอย่างง่าย (correspondence analysis) ด้วยแผนภาพเชิงการรับรู้ได้ ดังภาพ 5.8

ตาราง 5.16 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

ระดับชั้นปัจจุบัน	โปรไฟล์คุณลักษณะแฝง									
	โปรไฟล์ 1		โปรไฟล์ 2		โปรไฟล์ 3		โปรไฟล์ 4		รวม	
	(n=118)		(n=156)		(n=108)		(n=40)		(N=422)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ระดับชั้น 1	60	50.85	58	37.18	27	25.00	6	15.00	151	35.78
ระดับชั้น 2	13	11.02	24	15.38	17	15.74	5	12.50	59	13.98
ระดับชั้น 3	24	20.34	39	25.00	23	21.30	6	15.00	92	21.80
ระดับชั้น 4	19	16.10	30	19.23	29	26.85	13	32.50	91	21.56
ระดับชั้น 5	2	1.69	5	3.21	12	11.11	10	25.00	29	6.87

หมายเหตุ $\chi^2(12, N = 422) = 54.13, p < .001$, Cramer's V = .21

หมายเหตุ สีแดงคือระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

ภาพ 5.8 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

จากภาพ 5.8 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ว่า ผลการวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันในแต่ละระดับค่อนข้างมีความสอดคล้องกัน โดยเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 1 จะสัมพันธ์กับเด็กที่มีระดับชั้นปัจจุบันอยู่ระดับ 1 เด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 2 จะสัมพันธ์กับเด็กที่มีระดับชั้นปัจจุบันอยู่ระดับ 2 และ 3 ส่วนเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 3 จะสัมพันธ์กับเด็กที่มีระดับชั้นปัจจุบันอยู่ระดับ 4 และเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 4 จะสัมพันธ์กับเด็กที่มีระดับชั้นปัจจุบันอยู่ระดับ 5 เนื่องจากจุดในแผนภาพการรับรู้ใกล้เคียงกัน นั่นคือผลจากการวิเคราะห์โปรไฟล์แฝงค่อนข้างให้ลักษณะโปรไฟล์ที่สอดคล้องกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

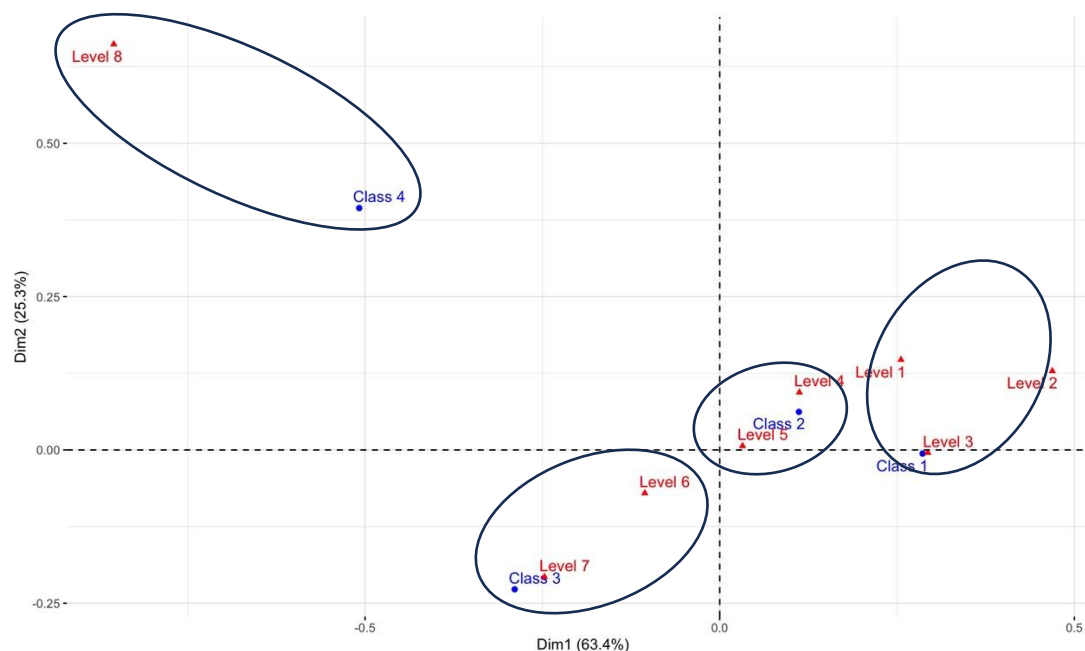
โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง (class) กับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำที่ได้จากการรายงานข้อมูลจากแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์พบว่า โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันไม่เป็นอิสระจากกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(21, N = 414) = 47.96, p < .001$ สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังตาราง 5.17 และสามารถแสดงผลการวิเคราะห์การสมนัยอย่างง่าย (correspondence analysis: CA) ด้วยแผนภาพเชิงการรับรู้ได้ ดังภาพ 5.9

ตาราง 5.17 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ

ระดับความเสี่ยงที่จะ กระทำผิดซ้ำ	โปรไฟล์คุณลักษณะแฝง									
	โปรไฟล์ 1		โปรไฟล์ 2		โปรไฟล์ 3		โปรไฟล์ 4		รวม	
	(n=117)		(n=152)		(n=106)		(n=39)		(N=414)*	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ระดับ 1	9	7.69	15	9.87	4	3.77	2	5.13	30	7.25
ระดับ 2	17	14.53	12	7.89	3	2.83	2	5.13	34	8.21
ระดับ 3	16	13.68	14	9.21	7	6.60	2	5.13	39	9.42
ระดับ 4	13	11.11	21	13.82	9	8.49	4	10.26	47	11.35
ระดับ 5	19	16.24	31	20.39	18	16.98	6	15.38	74	17.87
ระดับ 6	23	19.66	33	21.71	29	27.36	9	23.08	94	22.71
ระดับ 7	19	16.24	22	14.47	32	30.19	8	20.51	81	19.57
ระดับ 8	1	0.85	4	2.63	4	3.77	6	15.38	15	3.62

หมายเหตุ *ไม่รวมเด็กและเยาวชนที่ไม่มีข้อมูลระดับความเสี่ยง, $\chi^2(21, N = 414) = 47.96, p < .001$, Cremer's V = .20

หมายเหตุ สีแดงคือระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ (ข้อมูลจากแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายบุคคล)

ภาพ 5.9 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำ

จากภาพ 5.9 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ว่า ผลการวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในแต่ละระดับค่อนข้างมีความสอดคล้องกัน โดยเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 1 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ายังมีระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับ 1 ถึง 3 เด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 2 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ายังมีระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับ 4 ถึง 5 เด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 3 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ายังมีระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับ 6 ถึง 7 และเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 4 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ายังมีระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำในระดับ 8 เนื่องจากจุดอยู่ใกล้เคียงกันและอยู่ในอาณาบริเวณจุดภาค (quadrant) เดียวกัน นั่นคือ ผลจากการวิเคราะห์โปรไฟล์แฝงค่อนข้างให้ลักษณะโปรไฟล์ที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

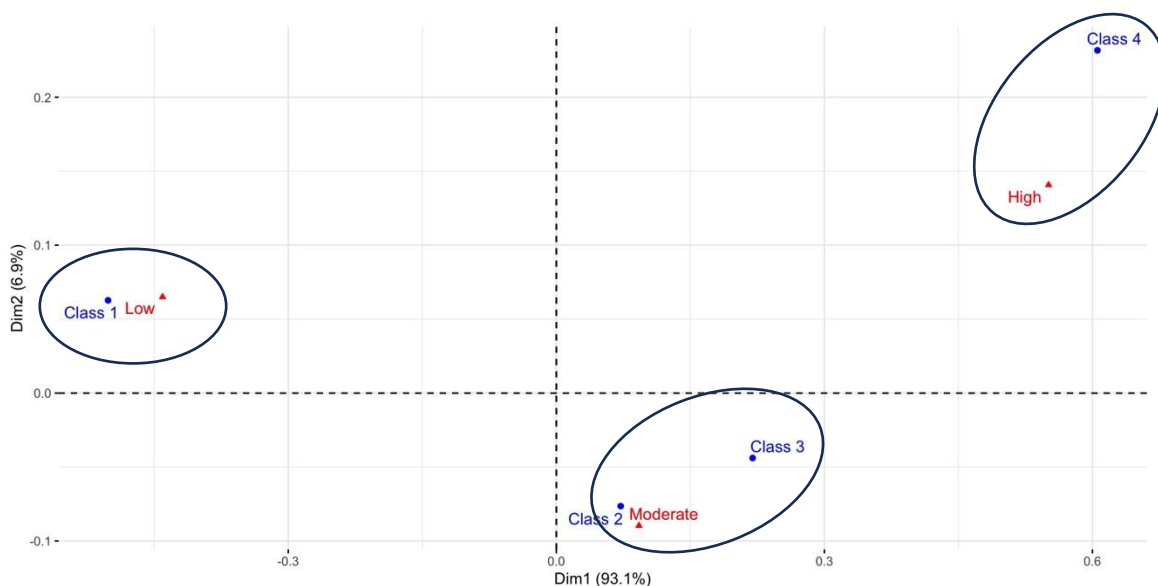
โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝง (class) กับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงที่ได้จากข้อมูลแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายบุคคล โดยใช้การทดสอบไคสแควร์พบว่า โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับชั้นของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันไม่เป็นอิสระจากกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\chi^2(6, N = 422) = 54.12, p < .001$ สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังตาราง 5.18 และสามารถแสดงผลการวิเคราะห์การสมนัยอย่างง่าย (simple correspondence analysis) ด้วยแผนภาพเชิงการรับรู้ได้ดังภาพ 5.10

ตาราง 5.18 การวิเคราะห์ไคสแควร์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงของเด็กและเยาวชน

ระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง	โปรไฟล์คุณลักษณะแฝง									
	โปรไฟล์ 1		โปรไฟล์ 2		โปรไฟล์ 3		โปรไฟล์ 4		รวม	
	(n=118)		(n=156)		(n=108)		(n=40)		(N=422)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ต่ำ (L)	64	54.24	43	27.56	24	22.22	5	12.50	136	32.23
ปานกลาง (M)	48	40.68	86	55.13	60	55.56	19	47.50	213	50.47
สูง (H)	6	5.08	27	17.31	24	22.22	16	40.00	73	17.30

หมายเหตุ $\chi^2(6, N = 422) = 54.12, p < .001$, Cremer's V = .26

หมายเหตุ สีแดงคือระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง (ข้อมูลจากแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายบุคคล)

ภาพ 5.10 แผนภาพเชิงการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรง

จากภาพ 5.10 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ว่า ผลการวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงของเด็กและเยาวชนในแต่ละระดับค่อนข้างมีความสอดคล้องกัน โดยเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 1 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ามีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงในระดับต่ำ (L) เด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 2 และ 3 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ามีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงในระดับปานกลาง (M) และเด็กและเยาวชนในโปรไฟล์ 3 จะสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่รายงานว่ามีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงในระดับสูง (H) เนื่องจากจุดอยู่ใกล้เคียงกันและอยู่ในอาณาบริเวณจุดภาค (quadrant) เดียวกัน นั่นคือผลจากการวิเคราะห์โปรไฟล์แฝงค่อนข้างให้ลักษณะโปรไฟล์ที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงของเด็กและเยาวชน

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับลักษณะของการกระทำผิดพบ bahwa ทุกโปรไฟล์มีเด็กและเยาวชนที่มาจากลักษณะของการกระทำผิดที่หลากหลาย สะท้อนให้เห็นว่า แต่ละโปรไฟล์ประกอบมาจากเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะการกระทำผิดต่างกัน โดยโปรไฟล์แต่ละแบบไม่ได้เป็นกลุ่มของผู้กระทำผิดลักษณะใดลักษณะหนึ่ง แสดงผลได้ดังตาราง 5.19

ตาราง 5.19 โพรไฟล์คุณลักษณะแฝงกับกับลักษณะของการกระทำความผิด

ลักษณะของการกระทำความผิด		โพรไฟล์ 1 (n=118)		โพรไฟล์ 2 (n=156)		โพรไฟล์ 3 (n=108)		โพรไฟล์ 4 (n=40)		รวม (N=422)	
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	ไม่ใช่	100	84.75	134	85.90	84	77.78	23	57.50	341	80.81
	ใช่	18	15.25	22	14.10	24	22.22	17	42.50	81	19.19
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	ไม่ใช่	93	78.81	116	74.36	84	77.78	32	80.00	325	77.01
	ใช่	25	21.19	40	25.64	24	22.22	8	20.00	97	22.99
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	ไม่ใช่	110	93.22	133	85.26	98	90.74	35	87.50	376	89.10
	ใช่	8	6.78	23	14.74	10	9.26	5	12.50	46	10.90
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	ไม่ใช่	52	44.07	86	55.13	53	49.07	28	70.00	219	51.90
	ใช่	66	55.93	70	44.87	55	50.93	12	30.00	203	48.10
ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด	ไม่ใช่	112	94.92	146	93.59	99	91.67	36	90.00	393	93.13
	ใช่	6	5.08	10	6.41	9	8.33%	4	10.00	29	6.87
ประเภทความผิดอื่น ๆ เช่น พรบ.คนเข้าเมือง พรบ.คอมพิวเตอร์	ไม่ใช่	115	97.46	155	99.36	102	94.44	39	97.50	411	97.39
	ใช่	3	2.54	1	0.64	6	5.56	1	2.50	11	2.61

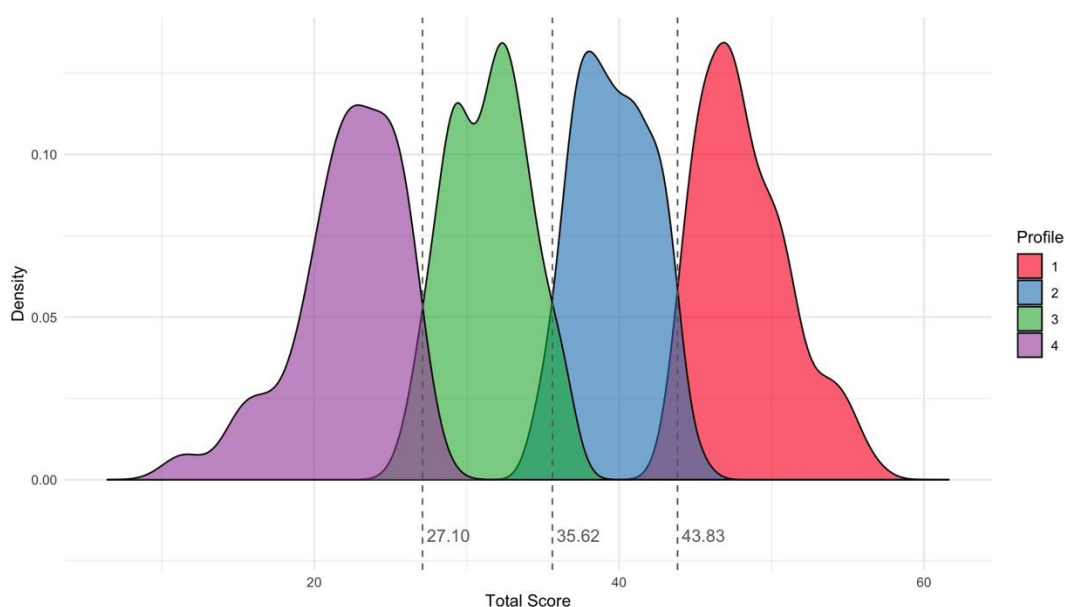
หมายเหตุ ใช่ = เด็กและเยาวชนที่ระบุว่ากระทำความผิดในลักษณะนั้น, ไม่ใช่ = เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ระบุว่ากระทำความผิดในลักษณะนั้น

บทสรุปของการวิเคราะห์โพรไฟล์คุณลักษณะแฝงพบว่า โพรไฟล์คุณลักษณะที่จัดได้ในแต่ละกลุ่มค่อนข้างสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นจากแผนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กเป็นรายบุคคล นั่นคือ โพรไฟล์ 1 (ผลการประเมินได้ระดับ 1) เป็นกลุ่มที่สัมพันธ์กับระดับความเสี่ยงของการกระทำความผิดซ้ำ และการกระทำความผิดรุนแรงค่อนข้างน้อย โพรไฟล์ 2 และ 3 (ผลการประเมินได้ระดับ 2 และ 3 ตามลำดับ) เป็นกลุ่มที่สัมพันธ์กับระดับความเสี่ยงของการกระทำความผิดซ้ำ และการกระทำความผิดรุนแรงที่สูงขึ้นจากโพรไฟล์ 1 ตามลำดับ และโพรไฟล์ 4 เป็นกลุ่มที่สัมพันธ์กับระดับความเสี่ยงของการกระทำความผิดซ้ำ และการกระทำความผิดรุนแรงค่อนข้างสูง (ผลการประเมินควรได้ระดับ 4) นั้นสะท้อนให้เห็นว่าคุณลักษณะแฝงที่วิเคราะห์ได้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในกลุ่มที่ใช้ในการสร้างจุดตัดสำหรับการกำหนดและการแปลผลค่าคะแนนผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม โดยส่วนต่อไปจะนำเสนอผลการจัดทำเกณฑ์และการแปลผลค่าคะแนน

3.2 การจัดทำเกณฑ์กำหนดและการแปลผลค่าคะแนน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนรวมของผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในภาพรวม (คะแนนเต็ม 57 คะแนน) มาสร้างแผนภาพความหนาแน่น (density plot) เพื่อวิเคราะห์จุดตัดของคะแนนผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู โดยพบว่าจุดตัดระหว่างโพรไฟล์ 3 กับ 4 ให้ค่าคะแนนรวมของผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่เกิน 27.10 คะแนน จุดตัดระหว่างโพรไฟล์ 2 กับ 3 ให้ค่าคะแนนรวมของผล

การประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่เกิน 35.62 คะแนน จุดตัดระหว่างโปรไฟล์ 1 กับ 2 ให้ค่าคะแนนรวมของผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่เกิน 43.83 คะแนน รายละเอียดของจุดตัดคะแนน ดังภาพ 5.11 และสามารถสร้างช่วงคะแนนจากจุดตัดดังกล่าวในการจำแนกเด็กและเยาวชนออกเป็นกลุ่มตามผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู พร้อมเกณฑ์ในการแปลผลระดับคะแนนผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ในภาพรวม ได้ดังตาราง 5.20

ภาพ 5.11 จุดตัดของความหนาแน่นของคะแนนปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันภาพรวมในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละโปรไฟล์แฝง

ตาราง 5.20 การกำหนดค่าคะแนนจากเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ระดับ	ผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู			
	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
ช่วงคะแนน	0.00 - 27.10	27.11 - 35.62	35.63 - 43.83	43.84 - 57.00
การแปลผล	มีปัจจัยส่งเสริม	มีปัจจัยส่งเสริม	มีปัจจัยส่งเสริม	มีปัจจัยส่งเสริม
ระดับผลการแก้ไข	และปัจจัยป้องกัน	และปัจจัยป้องกัน	และปัจจัยป้องกัน	และปัจจัยป้องกัน
บำบัดฟื้นฟู	ในระดับต่ำมาก	ในระดับต่ำ	ในระดับสูง	ในระดับสูงมาก
แนวทาง	ลดชั้น	เข้าชั้นอยู่ชั้นเดิม	เลื่อนชั้น	เลื่อนชั้น
ในการตัดสินใจ			อย่างมีเงื่อนไข	

รายละเอียดของเกณฑ์การประเมินของแต่ละระดับมีดังนี้

ผลการประเมินระดับ 1 หมายถึง เด็กและเยาวชนมีปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในระดับสูงมาก มีแนวโน้มของความเสี่ยงต่ำมากที่จะไม่กระทำผิดซ้ำ เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้เหมาะสมที่จะเลื่อนชั้นไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้น และ/หรือหากมีระดับคะแนนรวมตั้งแต่ 52 คะแนน ควรมีกระบวนการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เข้าสู่กระบวนการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (prerelease assessment) ต่อไป เนื่องจากมีความเสี่ยงลดลงในระดับต่ำ

ผลการประเมินระดับ 2 หมายถึง เด็กและเยาวชนมีปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะมีความเสี่ยงต่ำที่จะไม่กระทำผิดซ้ำ แต่ยังเหลือระดับความเสี่ยงอยู่บ้าง เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้เหมาะสมที่จะเลื่อนชั้นไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้น แต่ยังมีจุดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม สามารถพิจารณาจากคะแนนปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในด้านย่อย ๆ ประกอบเพื่อยังคงกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เพิ่มเติมเพื่อให้มั่นใจว่าเด็กและเยาวชนมีปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในระดับที่สูงขึ้นจากเดิมอีก อันจะรับประกันได้ว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะมีระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำลดลง และมีระดับคะแนนไปอยู่ผลการประเมินระดับที่ 1

ผลการประเมินระดับ 3 หมายถึง เด็กและเยาวชนมีปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในระดับต่ำ มีแนวโน้มที่จะยังมีความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำได้ และยังมีเหลือระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ควรได้รับผลการประเมินเลื่อนชั้นในระดับเดิม หรือผู้เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วว่าควรตกชั้นได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้ควรได้รับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพิ่มเติม โดยพิจารณาได้จากคะแนนปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในด้านย่อย ๆ ประกอบว่าจะมุ่งลดความเสี่ยงในด้านใดเพื่อดำเนินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนต่อไปจนกว่าจะมีระดับปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันที่เพิ่มขึ้นจากเดิม จนสามารถเลื่อนชั้นไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ผลการประเมินระดับ 4 หมายถึง เด็กและเยาวชนมีปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันในระดับต่ำมาก ซึ่งมีแนวโน้มในการกระทำผิดซ้ำได้สูงมาก เนื่องจากยังมีระดับความเสี่ยงอยู่ค่อนข้างสูงมาก เด็กและเยาวชนในกลุ่มนี้จึงยังไม่สามารถเลื่อนชั้นไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้นได้ ควรพิจารณาให้ตกชั้น ทั้งนี้ เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ จำเป็นต้องได้รับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพิ่มเติมอย่างเข้มข้นภายใต้ความเสี่ยงที่ยังคงมีอยู่ โดยสามารถพิจารณาได้จากระดับปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันด้านย่อย ๆ ประกอบว่าจะมุ่งลดความเสี่ยงในด้านใด โดยกระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูควรดำเนินไปจนกว่าเด็กและเยาวชนจะมีระดับปัจจัยส่งเสริมและมีปัจจัยป้องกันที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม จนสามารถเลื่อนชั้นไปอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาผลการประเมินในภาพรวมแล้ว ในทางปฏิบัติเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ผู้เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาจากคะแนนขององค์ประกอบของการประเมินในด้านย่อย ๆ ประกอบซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดตัดของคะแนนสำหรับแต่ละด้านเพื่อใช้ดูประกอบรวมถึงความเสี่ยงและความจำเป็นที่ควรพิจารณาในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษในกรณีที่คะแนนองค์ประกอบของการประเมินในด้านนั้นยังไม่เป็นไปตามความมุ่งหวัง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเพิ่มเติม รายละเอียดดังภาพ 5.12 และตาราง 5.20

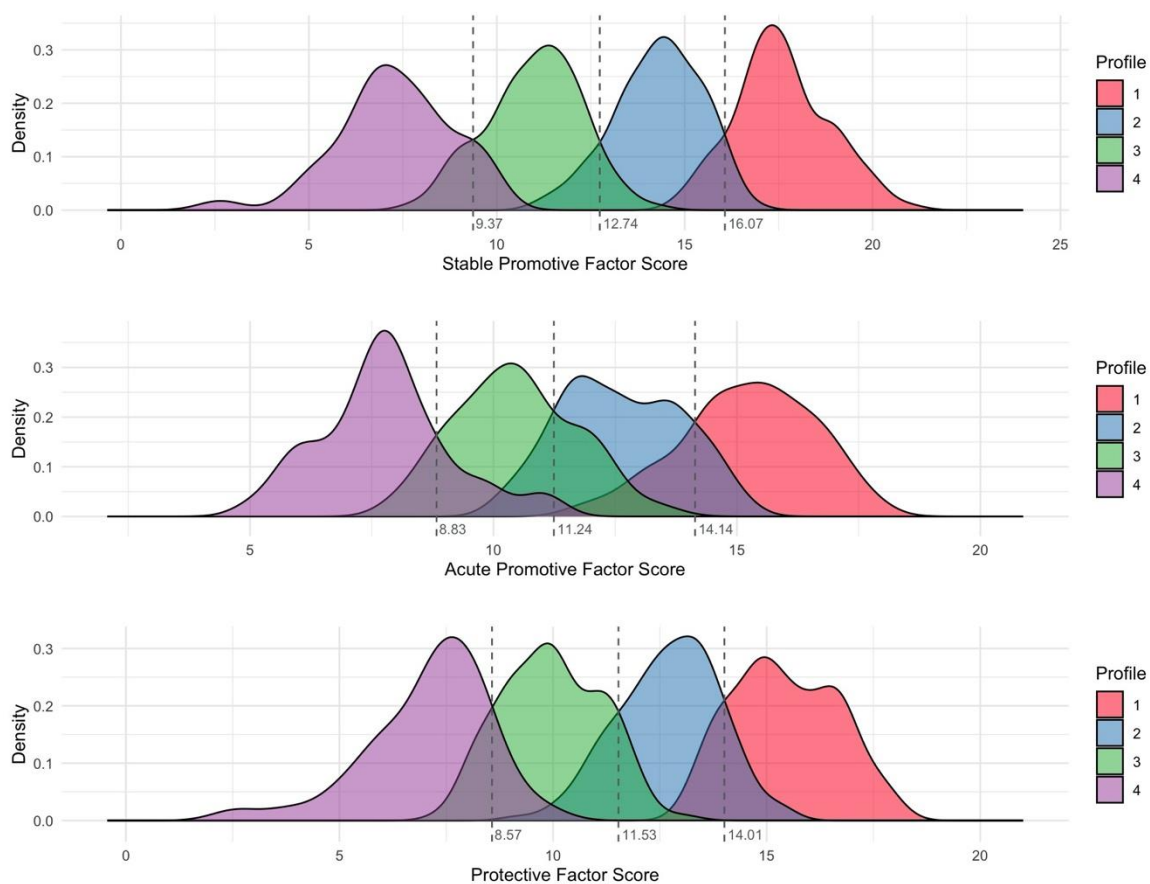
องค์ประกอบปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor) คะแนนเต็ม 21 คะแนน ระดับที่ 4 เด็กและเยาวชนจะมีคะแนนการประเมินในด้านนี้อยู่ระหว่าง 0.00-9.37 คะแนน ระดับที่ 3 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 9.38-12.74 คะแนน กลุ่มที่ 2 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 12.75-16.00 คะแนน และระดับที่ 1 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 16.08-21.00 คะแนน

องค์ประกอบปัจจัยส่งเสริมคงตัว (acute promotive factor) คะแนนเต็ม 18 คะแนน ระดับที่ 4 เด็กและเยาวชนจะมีคะแนนการประเมินในด้านนี้อยู่ระหว่าง 0.00-8.83 คะแนน ระดับที่ 3 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 8.84-11.24 คะแนน กลุ่มที่ 2 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 11.25-14.14 คะแนน และระดับที่ 1 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 14.15-18.00 คะแนน

องค์ประกอบปัจจัยป้องกัน (protective factor) คะแนนเต็ม 18 คะแนน ระดับที่ 4 เด็กและเยาวชนจะมีคะแนนการประเมินในด้านนี้อยู่ระหว่าง 0.00-8.57 คะแนน ระดับที่ 3 มีคะแนนอยู่ระหว่าง

8.58-11.53 คะแนน กลุ่มที่ 2 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 11.54-14.01 คะแนน และระดับที่ 1 มีคะแนนอยู่ระหว่าง 14.02-18.00 คะแนน

อย่างไรก็ตามความเสี่ยงและความจำเป็นที่ควรพิจารณาในตาราง 5.21 เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาดำเนินการส่งเสริมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในด้านที่ยังมีความเสี่ยงและความจำเป็นหลงเหลืออยู่ การพิจารณาจากผลการประเมินตนเองของเด็กและเยาวชน รวมถึงการเทียบกับผลการประเมินในรอบก่อนหน้าประกอบกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจได้อย่างตรงจุดต่อไป

ภาพ 5.12 จุดตัดของความหนาแน่นของคะแนนปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันจำแนกตามองค์ประกอบย่อยในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในแต่ละโปรไฟล์แฝง

ตาราง 5.21 การกำหนดช่วงค่าคะแนนจากเครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
จำแนกตามองค์ประกอบของการประเมินย่อย และความเสี่ยง/ความจำเป็นที่ควรพิจารณาแก้ไขบำบัด
ฟื้นฟูหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชน

องค์ประกอบ ของการประเมิน	ผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู				ความเสี่ยง/ความจำเป็นที่ควรพิจารณา
	ระดับ 4	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1	
ปัจจัยส่งเสริมคงตัว	0.00	9.38	12.75	16.08	ควรพิจารณาความเสี่ยงเรื่อง การคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม การแยกตัวอยู่ตลอดเวลา การมีเจตคติเชิงลบต่อเจ้าหน้าที่ ความรุนแรงในการเล่น การขาดทักษะในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม การเรียกร้องสิทธิอันพึงได้รับเกินกว่าที่ควรจะเป็น การมีโอกาหรือช่องโหว่ในการกระทำผิด และการมีสภาพหรือการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานประกอบอาชีพในอนาคตที่ไม่เหมาะสม
	-	-	-	-	
	9.37	12.74	16.07	21.00	
ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน	0.00	8.84	11.25	14.15	ควรพิจารณาความเสี่ยงเรื่อง การใช้สารเสพติด ความโกรธและการมีศัตรู การมีอารมณ์ทางลบ ความสัมพันธ์ ความสนิทและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างสันติสุข ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสม
	-	-	-	-	
	8.83	11.24	14.14	18.00	
ปัจจัยป้องกัน	0.00	8.58	11.54	14.02	ควรพิจารณาความจำเป็นในการส่งเสริมเรื่อง การรับฟังคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ การเข้าสังคม การมีความคาดหวังในการใช้ชีวิต การไตร่ตรองข้อดีข้อเสียของตนเองที่จะไม่ให้กระทำผิด การมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่คอยสนับสนุน การปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือบรรทัดฐานของสังคม
	-	-	-	-	
	8.57	11.53	14.01	18.00	

ตอนที่ 4 ผลการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผลการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในครั้งนี้เป็นผลผลิตในภาพรวมที่น่าเสนอขึ้นเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติที่จะสามารถนำสาระต่าง ๆ ที่เป็นผลผลิตของการศึกษาค้นคว้าไปสู่แนวทางการดำเนินงานเพื่อวัดและแก้ไขประวัติดังกล่าวให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม สาระในส่วนนี้จะนำเสนอภาพรวมของผลการจัดทำคู่มือ ดังนี้

โครงสร้างของคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

ส่วนนี้ประกอบไปด้วยหลักการและเหตุผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน การให้รายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือมิติมุ่งประเมิน โดยจะว่าด้วยเรื่องของโครงสร้างองค์ประกอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีการให้รายละเอียดแก่ผู้ใช้เครื่องมือว่าตัวแปรหรือคุณลักษณะที่มุ่งประเมินประกอบด้วยคุณลักษณะอะไรบ้าง มีโครงสร้างอย่างไร สาระส่วนนี้จะนำเสนอนิยามองค์ประกอบต่าง ๆ หรือความหมายของมิติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจและรับรู้ได้ตรงกันว่าสิ่งที่กำลังจะประเมินคืออะไร หมายถึงอะไร เมื่อดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจะเข้าใจได้ตรงกัน

ส่วนที่ 2 วิธีการดำเนินการประเมินและการจัดทำคะแนนผลการประเมิน

ส่วนนี้จะเป็นเนื้อหาที่ว่าด้วยเรื่องของโครงสร้างโดยภาพรวมของเครื่องมือประเมินให้รายละเอียดว่าในชุดเครื่องมือนี้ประกอบไปด้วยแบบประเมินอะไรบ้าง หน้าตามีลักษณะอย่างไร เป็นการให้รายละเอียดว่าบทบาทผู้เกี่ยวข้องควรทำอะไร รวมถึงขั้นตอนสำคัญในการนำแบบประเมินไปใช้ในการรวบรวมผล และการดำเนินการจัดทำคะแนนเพื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลผลต่อไป

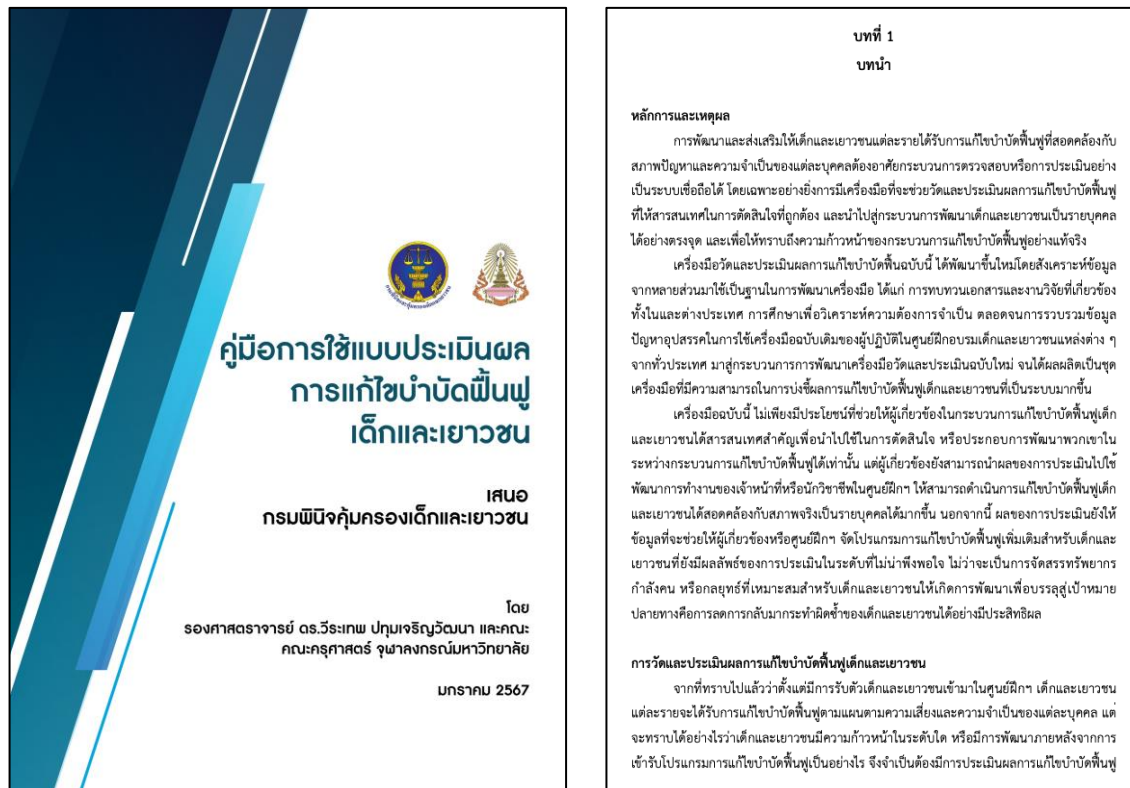
ส่วนที่ 3 การแปลผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ส่วนนี้เป็นการให้สารสนเทศในเชิงการตัดสินใจสำหรับผู้เกี่ยวข้อง ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการประเมินและจัดทำคะแนนในขั้นตอนก่อนหน้าเรียบร้อยแล้ว ผู้ใช้แบบประเมินสามารถนำคะแนนที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นผลมาจากการศึกษา พร้อมทั้งนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจต่อไป สาระในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยผลการประเมินในลักษณะต่าง ๆ แนวทางในการตัดสินใจรวมถึงแนวทางในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล

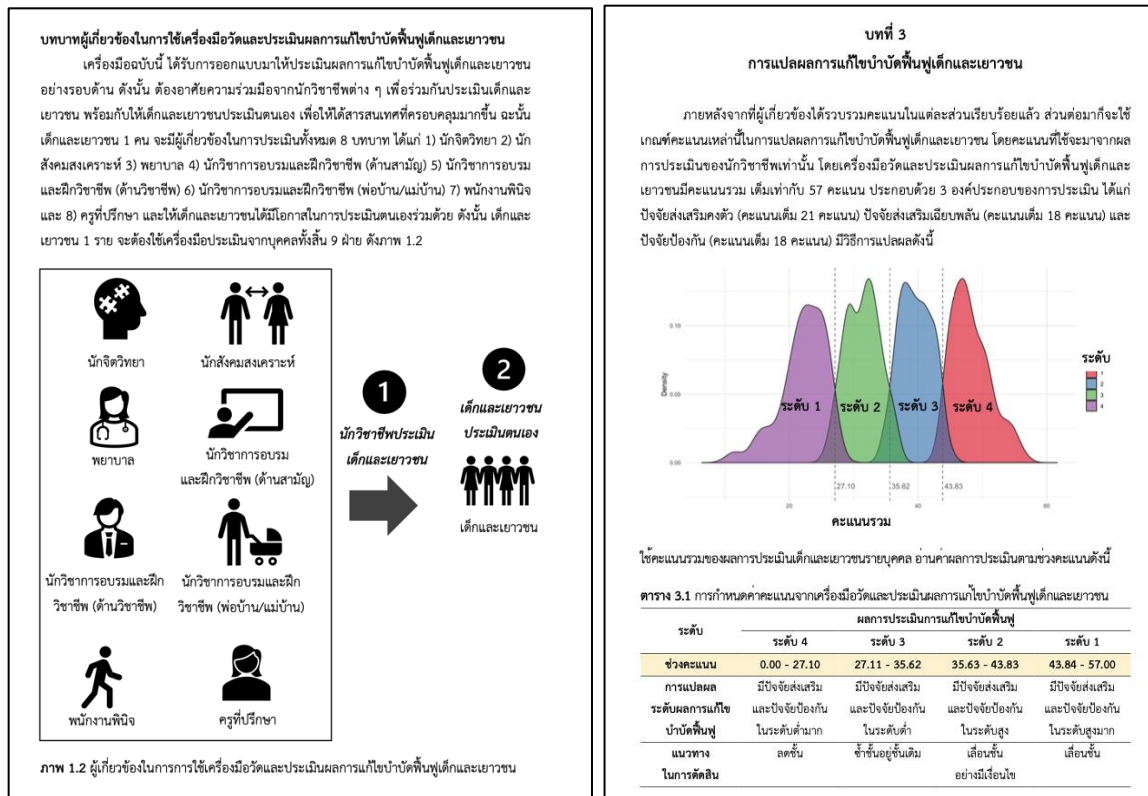
ส่วนที่ 4 ส่วนท้าย

ส่วนท้ายเป็นข้อมูลประกอบสำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล โดยสารในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย ตัวอย่างการใช้แบบประเมิน ตัวอย่างการจัดทำคะแนน รวมถึงตัวอย่างการตัดสินและการแปลผลตามเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ผู้ใช้ได้ตัวอย่างในการใช้เครื่องมือและสามารถนำไปดำเนินงานวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ในส่วนท้ายยังประกอบไปด้วยข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยสรุป เพื่อเป็นหลักฐานบ่งชี้ว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนี้มีกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพด้วยวิธีการวิจัยอย่างเป็นระบบและอิงหลักฐานเชิงประจักษ์ ดังนั้น ผู้ใช้สามารถมั่นใจได้ว่าสามารถนำไปใช้ในการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

คณะผู้วิจัยคาดหวังว่า คู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใช้สามารถศึกษาแนวทางการใช้ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากวิธีการในการใช้งานค่อนข้างไม่ยุ่งยาก โดยสาระที่เป็นคู่มือของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในครั้งนี้มีรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวกของรายงานฉบับนี้

ภาพ 5.13 ตัวอย่างคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ภาพ 5.14 ตัวอย่างเนื้อหาคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 5 ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

จากการประชุมการวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั้งในส่วนกลางของกรมและตัวแทนผู้ใช้จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือโดยสรุป 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายอีกครั้งเพื่อแสดงหลักฐานว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงนาย กล่าวคือ ควรมีการนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในระยะเวลา โดยมีการกำกับติดตามว่าหลังจากเด็กหรือเยาวชนแต่ละบุคคลเมื่อได้รับการปล่อยตัวออกจากศูนย์ หรือเมื่อกลับคืนสู่สังคม จะมีแนวโน้มในการกระทำผิดซ้ำหรือไม่ หรือกลับเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมอีกครั้งหรือไม่ โดยนำคะแนนการวัดผลการประเมินโดยใช้เครื่องมือวัดดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการกลับมากระทำผิดซ้ำในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า

เครื่องมือดังกล่าวมีความสามารถในการทำนายการกลับมากระทำผิดซ้ำของเด็กหรือเยาวชนได้เหมาะสม และสะท้อนให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินโดยใช้เครื่องมือฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่พัฒนาขึ้น

2. ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อย และมีความแปรปรวนส่วนคลาดเคลื่อนสูง เช่น สภาพความเป็นอยู่ และการไม่ใช้สารเสพติด โดยเฉพาะการไม่ใช้สารเสพติด อาจพิจารณาประเมินด้วยความระมัดระวัง นอกจากการใช้เครื่องมือนี้ในการประเมินในลักษณะทั่วไปแล้ว ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินร่วมด้วย เนื่องจากเด็กและเยาวชนใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดทุกคน วิธีการที่เป็นไปได้ เช่น การเขียนเป็นกรณีศึกษา (case study) การเปลี่ยนแปลงในเรื่องการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล หรือใช้เครื่องมืออื่นใดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบดังกล่าวมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม ตัวบ่งชี้ข้างต้นน่าจะคงไว้ในเครื่องมือได้ เพราะตัวบ่งชี้สามารถบอกได้ว่าเด็กหรือเยาวชนใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดได้ โดยควรหาคำอธิบายในเชิงพรรณนา หรือใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาประกอบเป็นรายบุคคลประกอบการอธิบายระดับตัวบ่งชี้ดังกล่าวเพิ่มเติมได้

3. ควรนำผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกฯ และสะท้อนสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องปรับปรุง โดยการนำไปใช้เมื่อเด็กหรือเยาวชนแรกเข้ามาในศูนย์ฝึกฯ ผลการประเมินปัจจัยส่งเสริมคงตัว ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกัน น่าจะช่วยให้การออกแบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายบุคคลได้ เช่น ถ้าเด็กและเยาวชนมีคะแนนปัจจัยส่งเสริมคงตัว การออกแบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนคนนั้นควรจะทำให้ปัจจัยส่งเสริมคงตัวนั้นยังคงอยู่หรือดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ปัจจัยส่งเสริมคงตัวที่เป็นเชิงเจตคติ เช่น เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ จะมีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะหรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่ต่อเด็กหรือเยาวชน หรือบรรยากาศในการเรียนรู้หรือการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกด้วย ดังนั้นเมื่อทางเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกเห็นคะแนนด้านนี้ของเด็กมีน้อย น่าจะนำมาสู่การเลือกหรือโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เหมาะสม หรือทำให้เกิดกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงลักษณะหรือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กับเด็กหรือเยาวชนคนนั้นเป็นรายบุคคล รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกของเด็กและเยาวชนกับเจ้าหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ผลการประเมินก็อาจจะช่วยให้ศูนย์ฝึกเองนั้นจะต้องปรับปรุงโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึก เช่น บรรยากาศ สถานที่ การปฏิบัติตัวของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งทำให้เด็กและเยาวชนได้รู้ว่าตนเองจะต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองในเรื่องอะไร

4. ควรมีการพัฒนาต่อยอดให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในการติดตามหลังจากเด็กที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวในระยะเวลา 1 ปี ร่วมกับการประเมินหลังปล่อย ว่ามีปัจจัยหรือเรื่องอะไรที่เด็กและเยาวชน จะได้รับการหนุนเสริมหรือพัฒนา ซึ่งทางนักสังคมสงเคราะห์จะนำมาใช้ในวางแผนการออกแบบกิจกรรม หรือการส่งเสริมได้

5. ข้อเสนอต่อการนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ จะต้องมีการอธิบายแนวคิดและวิธีการในการใช้ให้ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกัน การนำไปทดลองใช้นำร่องในศูนย์ฝึกบางแห่งน่าจะช่วยให้การใช้แบบประเมินชัดเจนขึ้น โดยการนำร่องไปทดลองใช้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะเป็นการดำเนินการในสถานการณ์จริง และได้ข้อมูลย้อนกลับกลับมา พัฒนาเด็กและเยาวชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้พนักงานพินิจอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประเมิน เพราะจะเห็นเด็กโดยภาพรวมมากกว่าเป็นรายบุคคล

6. การประเมินต้องเป็นรายกรณี ครูที่ปรึกษาจะต้องบริหารจัดการว่าเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในความสนใจ มีใครเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในช่วงนั้นบ้าง และเชิญชวนผู้เกี่ยวข้องนั้นมาเป็นผู้มีบทบาทในการประเมินเด็กและเยาวชนในช่วงนั้น ผู้ที่อาจมีหลายบทบาทต้องประเมินตามบทบาทได้ โดยการประเมินต้องมีความหลากหลายของผู้ประเมิน เพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลาย มากกว่าจากมุมมองคนใดคนหนึ่ง และควรมีการประชุมกันเพื่อปรึกษาหารือหลังจากที่แต่ละคนให้คะแนนแบบประเมินเฉลี่ยทั้งฉบับและนำไปคำนวณคะแนนในภาพรวมแล้ว

7. นอกจากนี้อาจการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการประเมิน ในอนาคตน่าจะต้องมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการทำการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

กล่าวโดยสรุป บทนี้นำเสนอข้อค้นพบที่เป็นผลลัพธ์ของการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและการวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในหลายมิติ ข้อค้นพบชี้ให้เห็นว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนี้มีคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงอยู่ในระดับที่เหมาะสม เกณฑ์การให้คะแนนมีความเหมาะสม สามารถนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปใช้งานได้ และยังได้ผลผลิตที่เป็นคู่มือในการใช้เครื่องมือ ที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถเรียนรู้วิธีการจากคู่มือและดำเนินการประเมินเด็กและเยาวชนได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ เมื่อนำไปใช้จริงยังได้บทเรียนจากการนำไปใช้จากผู้ปฏิบัติในศูนย์ฝึกต่าง ๆ มาเป็นข้อพึงระวังหรือข้อกำหนดในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเที่ยงตรงและเป็นมาตรฐาน และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่ 1) เพื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 2) เพื่อวิเคราะห์ความจำเป็น ปัญหา และอุปสรรค และความต้องการเกี่ยวกับการประเมินและการใช้ผลจากการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 3) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และ 4) เพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (developmental research) ที่มีการใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาเครื่องมือฉบับใหม่ มีแหล่งข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แหล่งข้อมูลในการทบทวนวรรณกรรม เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการประเมินและเครื่องมือในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน กลุ่มที่ 2 กลุ่มเป้าหมายในการรวบรวมความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ได้แก่ ตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 ราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านโป่ง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา โดยเป็นนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และครูที่ปรึกษา กลุ่มที่ 3 กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องทางด้านการวัดและประเมินผลและการวิจัยทางการศึกษา กลุ่มที่ 4 กลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยการทดลองใช้คือผู้เกี่ยวข้องหรือตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ ประกอบด้วย นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ) นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อแม่/แม่บ้าน) พนักงานพินิจ และครูที่ปรึกษา ตลอดจนเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯทั้งสิ้น 422 คน และกลุ่มที่ 4 แหล่งข้อมูลในการเข้าร่วมประชุมวิพากษ์ผลการใช้เครื่องมือฯ คือ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจากศูนย์ฝึกฯ

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูล แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เพื่อใช้รวบรวมลักษณะสำคัญเกี่ยวกับเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพการดำเนินการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ผ่านมาของหน่วยงานจากผู้ปฏิบัติในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แบบประเมินตนเอง (self-assessment) สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ 1 ฉบับ และแบบประเมินโดยนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 8 ฉบับ เพื่อประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู การเข้าพื้นที่ การสนทนากลุ่ม การประชุมผ่านระบบออนไลน์และการจัดประชุม และในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา วิธีการลดทอนข้อมูล จัดกลุ่ม และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลจากแหล่งเอกสาร ให้เป็นประเด็นสำคัญ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของแบบประเมิน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) และสัมประสิทธิ์โอเมกาของแมคโดนัลด์ (McDonald's omega) ซึ่งเป็นการทดสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบประเมิน และการจัดทำเกณฑ์ในการจำแนกเด็กและเยาวชนใช้การวิเคราะห์จุดตัดของคะแนน (cut score) โดยใช้การวิเคราะห์โปรไฟล์แฝง (latent profile analysis) มีผลการวิจัยโดยสรุป ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

1.1 แบบประเมินควรสอดคล้องกันทั้งระบบ ซึ่งควรมีการทำแบบประเมินที่เป็นแบบประเมินที่ใช้ร่วมกันได้ และใช้ได้ในทุกระยะของการอบรมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

1.2 แบบประเมินควรกำหนดคุณลักษณะร่วม และทำให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและเห็นการลดความเสี่ยงและแรงจูงใจในการกระทำผิดได้ รวมทั้งทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (soft skills) และสะท้อนไปถึงสาเหตุของปัญหาของเด็กและเยาวชนได้

1.3 การประเมินควรสามารถทำให้เห็นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าเพื่อเด็กและเยาวชนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง และเน้นที่การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของโปรแกรมที่เข้าอบรม ซึ่งนักวิชาชีพจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ตนดูแล

1.4 การพัฒนาแบบประเมินควรทำให้เกิดความเป็นปรนัย

1.5 การมีแบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อสะท้อนมุมมองของการเปลี่ยนแปลงของตนเอง และเด็กและเยาวชนควรได้รับรู้คะแนนประเมินของตนเองเพื่อเป็นการสะท้อนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง

1.6 ควรมีแบบประเมินการเปลี่ยนแปลงสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาเฉพาะ เช่น ปัญหาด้านจิตเวช

1.7 ควรพัฒนาแบบประเมินโดยใช้ทฤษฎีทางการวัดประเมินผล และมีการนำไปทดลองใช้เพื่อดูความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน

1.8 การประเมินควรให้อาสาสมัครงานพินิจเป็นผู้ประเมินด้วย เพราะเป็นผู้เห็นพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในช่วงเวลาที่นักวิชาชีพอื่น ๆ ไม่ได้เห็น อย่างไรก็ตามอาจเป็นดุลยพินิจของแต่ละศูนย์ฝึกฯ ในการพิจารณาประเด็นนี้

2. ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของไทย

2.1 เครื่องมือวัดและประเมินประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีกรอบของการประเมินทั้งหมด 3 องค์ประกอบ รวม 19 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่งเสริมคงตัว 2) ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน และ 3) ปัจจัยป้องกัน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive factor)	ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive factor)	ปัจจัยป้องกัน (protective factor)
การคบเพื่อน (peer associations)	การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)
เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards Authority)	ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)
การควบคุมตนเอง (impulse control)	อารมณ์ทางบวก (negative mood)	มีความคาดหวังสูง (high expectations)
การแก้ปัญหา (problem-solving)	สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)
ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	การสนับสนุนทางสังคม (social supports)
โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)	ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	การควบคุมทางสังคม (social control)
การงาน (employment)		

2.2 เครื่องมือวัดและประเมินประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น มีข้อรายการทั้งสิ้น 57 ข้อรายการ ประกอบด้วยแบบประเมินจำนวน 9 ฉบับ ได้แก่ 1) เครื่องมือวัดและประเมินสำหรับนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน จำนวน 8 ฉบับ และ 2) เครื่องมือวัดและประเมินสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง จำนวน 1 ฉบับ แต่ละฉบับมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน แบบทวิภาค โดยให้คะแนนแบบ 0-1 คะแนนเต็ม 57 คะแนน

3. คุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

3.1 เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งเครื่องมือฉบับของนักวิชาชีพและเครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง เนื่องจากดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่ามากกว่า .80 เมื่อพิจารณาคุณภาพรายข้อพบว่า มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในรายข้อส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่ามากกว่า .78 ทั้งเครื่องมือฉบับของนักวิชาชีพ และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

3.2 เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ทั้งเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โดยมีค่าความเที่ยงรายองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .78 ถึง .93 และมีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .97 และ .92 สำหรับเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพ และเครื่องมือของเด็กและเยาวชนประเมินตนเองตามลำดับ แต่เครื่องมือยังคงมีคุณภาพความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินยังอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ เนื่องจากดัชนีความสอดคล้องของผลการประเมินระหว่างผู้ประเมินนักวิชาชีพ และเด็กและเยาวชนประเมินตนเองให้ผลที่ไม่ค่อยสอดคล้องกันเท่าที่ควร

3.3 เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้าง โดยโมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นตามโครงสร้างของโมเดลการวัดตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งฉบับของนักวิชาชีพ ($\chi^2(74, N=422) = 93.94, \chi^2/df = 1.27, p = .06$) และฉบับของเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง ($\chi^2(136, N=422) = 155.86, \chi^2/df = 1.15, p = .12$) โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวบ่งชี้ทั้งฉบับของนักวิชาชีพและฉบับของเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

3.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย โดยโมเดลการจำแนกที่พัฒนาขึ้น ผ่านการนำตัวบ่งชี้ในการวัด 19 ตัว ไปใช้ในการจำแนกการกลับมากระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพด้านความถูกต้องในการจำแนกอยู่ระหว่าง

ร้อยละ 58.61 ถึง 66.97 และให้ประสิทธิภาพในภาพรวมในการจำแนกอยู่ระหว่างร้อยละ 59.96 ถึง 68.96 สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายในระดับค่อนข้างดี

4. ผลการกำหนดคะแนนจุดตัดและการจัดทำเกณฑ์การแปลผล

เครื่องมือประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคะแนนเต็มเท่ากับ 57 คะแนน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยส่งเสริมคงตัว คะแนนเต็ม 21 คะแนน ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน คะแนนเต็ม 18 คะแนน และปัจจัยป้องกัน คะแนนเต็ม 18 คะแนน โดยเกณฑ์การให้คะแนนประกอบ กลุ่มของเด็กและเยาวชนทั้งหมด 4 กลุ่มที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับ 1 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูงมาก (คะแนนอยู่ระหว่าง 43.84 – 57.00) ระดับ 2 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูง (คะแนนอยู่ระหว่าง 35.63 – 43.83) ระดับ 3 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำ (คะแนนอยู่ระหว่าง 27.11 – 35.62) และระดับ 4 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำมาก (คะแนนอยู่ระหว่าง 0.00 – 27.10)

5. ผลการจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

โครงสร้างของคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน มีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนนำ วิธีการดำเนินการประเมินและการจัดทำคะแนนผลการประเมิน การแปลผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และส่วนท้าย โดยคู่มือการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขประวัติดังกล่าวที่พัฒนาขึ้นนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ผู้ใช้สามารถศึกษาแนวทางการใช้ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากวิธีการในการใช้งานค่อนข้างไม่ยุ่งยาก

6. ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผลการวิพากษ์เกี่ยวกับผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือโดยสรุป 6 ข้อ

6.1 ควรมีการนำเครื่องมือไปใช้ในระยะเวลา และวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายอีกครั้งเพื่อแสดงหลักฐานว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงทำนายที่มีความชัดเจนมากขึ้น

6.2 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อย และมีความแปรปรวนส่วนคลาดเคลื่อนสูง ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินร่วมด้วย เพื่อประกอบการอธิบายระดับตัวบ่งชี้เหล่านั้นเพิ่มเติม

6.3 ควรนำผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกฯ และสะท้อนสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องปรับปรุง

6.4 ควรมีการพัฒนาต่อยอดให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถนำเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในการติดตามหลังจากเด็กที่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว

6.5 การนำไปทดลองใช้นำร่องในศูนย์ฝึกฯ บางแห่งน่าจะช่วยให้การใช้แบบประเมินชัดเจนขึ้นและมีบางส่วนระบุว่า พนักงานพินิจอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประเมิน เพราะจะเห็นเด็กโดยภาพรวมมากกว่าเป็นรายบุคคล

6.6 ในอนาคตน่าจะต้องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการทำการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นที่น่าจะนำมาอภิปรายทั้งสิ้น 4 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน 2) การกำหนดกรอบโมเดลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของไทย 3) คุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และ 4) การกำหนดคะแนนจุดตัดและการจัดทำเกณฑ์การแปลผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

จากการวิจัยพบว่า ความจำเป็น ปัญหาและอุปสรรคของการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่สำคัญคือ แบบประเมินควรกำหนดคุณลักษณะร่วม และทำให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและเห็นการลดความเสี่ยงและแรงจูงใจในการกระทำผิดได้ และการประเมินควรสามารถทำให้เห็นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าเพื่อเด็กและเยาวชนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง และเน้นที่การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของโปรแกรมที่เข้าอบรมซึ่งนักวิชาชีพจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ตนดูแล สอดคล้องกับแนวทางการประเมินการประเมินเพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย คือ การประเมินศักยภาพและความสามารถของตัวผู้เรียนต่อเรื่องนั้น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นแนวทางการพัฒนาต่อของตนเอง เป็นการประเมินเพื่อสร้าง

ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในทักษะของตัวเองเพื่อที่จะให้นำความเข้าใจที่เกิดขึ้นไปพัฒนาตัวเองต่อไป การประเมินจึงต้องเป็นไปในทางหนุนเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ข้อมูลที่ทันความต้องการเกี่ยวข้องและนำไปใช้ได้ ดังนั้นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมายควรเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่เสริมพลังการเรียนรู้ของผู้เรียน (Brantley, 2006) ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ Fetterman (2001) ได้กล่าวถึงการประเมินโครงการหรือโปรแกรมควรจะตอบคำถามต่อไปนี้ ได้แก่ 1) มีปัจจัยสำคัญใดบ้างที่ทำให้โครงการหรือโปรแกรมบรรลุและไม่บรรลุเป้าหมาย และควรสามารถระบุว่ามีปัจจัยสำคัญอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการหรือโปรแกรม 2) การดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ต้องใช้กระบวนการอะไร อย่างไรบ้าง และควรใช้กระบวนการสำคัญอะไรบ้าง ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการหรือโปรแกรม 3) ผลที่เกิดขึ้นทั้งที่โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจมีอะไรบ้างทั้งที่เป็นผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบ

นอกจากนี้ในการพัฒนาแบบประเมินครั้งนี้ สอดคล้องกับการประเมินเชิงพัฒนา (developmental evaluation: DE) ที่เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมินผลซึ่งมีเป้าหมายเพื่อช่วยพัฒนานวัตกรรมหรือโปรแกรมที่เกิดขึ้นใหม่ มีความความซับซ้อน และเป็นพลวัต ซึ่งการประเมินนี้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดของการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม (participatory evaluation) โดยผู้ประเมินผลจะเข้าไปมีบทบาทในการออกแบบวิธีการปฏิบัติการใหม่เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง จากการมีส่วนร่วมในการมองต่างมุมและการสะท้อนปัญหาแบบทันท่วงทีทำให้สามารถคลี่คลายความซับซ้อนของเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และช่วยให้เข้าใจถึงความเชื่อมโยง ตลอดจนมองเห็นช่องว่างในการพัฒนาต่อไป (Patton, 2008)

2. การกำหนดกรอบโมเดลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนของไทย

การกำหนดกรอบโมเดลการวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ในการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายได้เพิ่มเติม กล่าวคือ แม้ในปัจจุบันจะไม่มีโมเดลการวัดที่ใช้วัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูโดยตรง ทั้งในบริบทไทยและต่างประเทศ แต่ทั่วไปก็มักมีการใช้การประเมินความเสี่ยงความต้องการจำเป็นในการประเมินผลของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเพื่อใช้ติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และเนื่องด้วยความเสี่ยงที่มุ่งประเมินสามารถเป็นไปได้ทั้งความเสี่ยงแบบสถิต หรือความเสี่ยงที่ไม่เปลี่ยนแปลง (static risk) กับความเสี่ยงแบบพลวัต (dynamic risk) ทำให้นักวิชาการบางส่วนให้ข้อสังเกตว่า การประเมินความเสี่ยงแบบสถิตอาจไม่เหมาะสมสำหรับการติดตามความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในขณะที่มีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู (Serin et al., 2016; Yesberg & Polaschek, 2019) เพราะธรรมชาติเป็นความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก การให้คะแนนเพื่อประเมินความ

เสี่ยงชนิดดังกล่าวไม่สามารถสรุประดับที่เปลี่ยนไปที่แท้จริงของความเสี่ยงเหล่านั้นได้ ดังนั้น การวิจัยนี้จึงพัฒนากรอบโมเดลการวัดจากความเสี่ยงแบบพลวัต เพราะการประเมินความเสี่ยงประเภทนี้เหมาะสมในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยง และยังเชื่อมโยงในเชิงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิด อันเป็นหัวใจของการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดได้เช่นกัน โดยกรอบนี้เป็นโมเดลการวัดที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ทั้งหมด 19 ตัว ที่มีการผสมระหว่างความเสี่ยงแบบพลวัต ได้แก่ ความเสี่ยงแบบคงตัว และความเสี่ยงแบบเฉียบพลัน และปัจจัยป้องกันที่เอื้อต่อการลดการกระทำผิดที่รุนแรงไปพร้อมกัน (Serin & Mailloux, 2009; Serin et al., 2016) ดังนั้น กรอบแนวคิดของการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตกับปัจจัยป้องกัน (dynamic risk and protective factor assessment) จึงเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ประเมินเด็กและเยาวชน และจากการพิจารณาของผู้วิจัยพบว่า โมเดลการวัดนี้เป็นความเชื่อมโยงกับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่มีในปัจจุบันมากที่สุด และสามารถเชื่อมโยงคุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวไปสู่ผลลัพธ์ของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้อย่างครอบคลุม ผู้วิจัยจึงใช้กรอบนี้ในการประยุกต์เพื่อประเมินความก้าวหน้าของผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตาม แต่เดิมโมเดลนี้พัฒนามาจากบริบทของผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ แต่ et al. (2016) ก็ได้มีการกำหนดกรอบที่ใช้ในการประเมินสำหรับเด็กและเยาวชนได้ด้วย ฉะนั้น กรอบโมเดลการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตกับปัจจัยป้องกันจึงเป็นโมเดลหลักที่นำมาใช้ในการประยุกต์เพื่อสร้างเครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชนได้ ทั้งนี้ Serin et al. (2016) ยังระบุว่า การประเมินการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตกับปัจจัยป้องกันไม่นิยมใช้วิธีการรวมคะแนน เนื่องจากกรอบของการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตกับปัจจัยป้องกันมีทั้งคุณลักษณะทางบวกและทางลบในส่วนเดียวกัน ในทางปฏิบัติของการคิดคะแนนการประเมินจึงไม่ควรนำคะแนนทั้งสามด้านมารวมโดยตรงแต่จะรายงานเป็นรายด้านหรือรายงานโดยการรวมคะแนนความเสี่ยงทั้งสองด้านและลบออกด้วยคะแนนในปัจจัยป้องกัน ด้วยเหตุนี้ ทำให้เกิดความยุ่งยากในบริบทของไทยที่จำเป็นจะต้องมีการรวมคะแนนเพื่อนำภาพรวมไปตัดสินใจต่อไป ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดของการปรับองค์ประกอบของความเสี่ยงทั้งความเสี่ยงคงตัว (stable risk) และความเสี่ยงเฉียบพลัน (acute risk) ให้กลายเป็นคุณลักษณะทางบวก คือ ปัจจัยส่งเสริมคงตัว (stable promotive) และ ปัจจัยส่งเสริมเฉียบพลัน (acute promotive) ทำให้สามารถนำคะแนนของทั้งสามองค์ประกอบย่อยของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเพื่อนำไปใช้ในการคำนวณค่าคะแนนและตัดสินผลต่อไป และยังสอดคล้องกับแนวคิดของการประเมินทางจิตวิทยาเชิงบวก อันเป็นการใช้หลักความคิดของการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูแบบ Good Live Model มากกว่าการพิจารณาจากความเสี่ยงและความ

ต้องการจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ โมเดลการวัดที่พัฒนาขึ้นนี้ ยังคงสามารถประเมินความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนได้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากคุณลักษณะของการประเมินดังกล่าวไม่ขึ้นกับเวลาและสาระของโปรแกรมการแก้บำบัดฟื้นฟูที่มีอยู่ในปัจจุบัน

3. คุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง ประกอบด้วย ความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง และความตรงเชิงทำนาย และความเที่ยง ประกอบด้วย ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน และความเที่ยงระหว่างผู้ประกอบ ให้ผลการตรวจสอบคุณภาพในระดับที่น่าพึงพอใจเกือบทุกมิติ อภิปรายได้ดังนี้

สำหรับความตรงเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงเนื้อหา เนื่องจากดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือมีค่ามากกว่า .80 ถึง .90 ทั้งเครื่องมือฉบับของนักวิชาชีพและเครื่องมือสำหรับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง เมื่อพิจารณาคุณภาพรายข้อพบว่า มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาในรายข้อส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่ามากกว่า .78 ทั้งเครื่องมือฉบับของนักวิชาชีพ และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง แต่คณะผู้วิจัยได้มีการปรับข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บจริง โดยที่งานวิจัยในอดีตชี้แนะว่าหากค่า I-CVI ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไม่ใช่ปัญหา แต่นักวิจัยควรนำข้อรายการที่พบว่ามีค่าดัชนี I-CVI ไม่ผ่านมาพิจารณาปรับปรุงข้อรายการดังกล่าวให้เหมาะสมขึ้น (Polit & Beck, 2006) ทั้งนี้ แม้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นจะมีจุดที่ควรพึงระวังอยู่บ้าง แต่ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนั้น มีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา

ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยก็ได้นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับตัวอย่างขนาดเล็ก โดยมีหน่วยของการวิเคราะห์ จำนวน 50 คน พบว่า เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีระดับความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในระดับดีมาก เนื่องจากสัมประสิทธิ์ความเที่ยงรายองค์ประกอบมีค่าสูง (อยู่ระหว่าง .80 - .92) ทั้งฉบับของนักวิชาชีพ และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง และยังให้ผลสอดคล้องกันในระยะของการใช้จริงกับหน่วยของการวิเคราะห์ 422 คน ที่พบว่า สัมประสิทธิ์ความเที่ยงรายองค์ประกอบมีค่าสูง (อยู่ระหว่าง .78 - .90) ทั้งฉบับของนักวิชาชีพและฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง ทั้งนี้ ผลทั้งสองยังมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับทั้งระยะของการทดลองใช้ (อยู่ระหว่าง .91 - .96) และการใช้จริงในระดับสูง (อยู่ระหว่าง .97 - .92) เช่นกัน อย่างไรก็ตามคณะผู้วิจัยพบว่า ความเที่ยงของเครื่องมือฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองมีค่าต่ำกว่าความเที่ยงของนักวิชาชีพ สาเหตุอาจเป็นเพราะ ในฉบับนักวิชาชีพมีการเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินมาจากผู้เกี่ยวข้องหลายคน ทำให้เกิดความผันแปรอย่างสม่ำเสมอในคะแนนที่ได้

จึงน่าจะช่วยลดอคติของการประเมินในแต่ละข้อรายการ เพราะมุมมองของผู้ประเมินหลายฝ่ายจะทำให้ผลการประเมินแต่ละรายการครอบคลุมมากขึ้น และมีความผันแปรของคะแนนภายในข้อลดลง นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าอำนาจจำแนกพบว่า ค่าอำนาจจำแนกของข้อรายการในเครื่องมือฉบับนักวิชาชีพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อรายการ ซึ่งเห็นว่าข้อรายการการประเมินต่าง ๆ สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่มุ่งวัดและประเมินระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะสูงและต่ำออกจากกันได้เป็นอย่างดี แต่มีข้อสังเกตว่าเครื่องมือวัดฉบับของเด็กและเยาวชนอาจจะยังสามารถจำแนกในบางข้อรายการยังไม่ดีเท่าที่ควร นักวิชาชีพที่ดูแลเด็กและเยาวชนในระหว่างการทำรายงานตนเองควรระมัดระวังและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดการตีความในข้อคำถามต่าง ๆ ตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินได้แก่ ผู้ประเมินที่เป็นนักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง พบว่า ทั้งระยะของการทดลองใช้และการใช้จริง คะแนนของบุคคลทั้ง 2 กลุ่มไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า เด็กและเยาวชนมีการให้คะแนนในการประเมินตนเองค่อนข้างสูงกว่านักวิชาชีพต่าง ๆ สาเหตุอาจเป็นไปได้ว่าเด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหลักของการประเมิน ย่อมทำให้เกิดความคาดหวังในผลลัพธ์ของการประเมินที่ค่อนข้างสูง และข้อรายการต่าง ๆ มักเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อน จึงเกิดโอกาสที่เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะตอบพฤติกรรมตามความพึงปรารถนาของสังคม (social desirability) จึงทำให้ผลการประเมินของเด็กและเยาวชนที่ประเมินตนเองสูงกว่าผลจากนักวิชาชีพ (Gomes et al., 2019) อย่างไรก็ตามเมื่อคะแนนไม่สอดคล้องกันเช่นนี้ ผู้เกี่ยวข้องต้องรวบรวมหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่เกิดขึ้นให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

สำหรับคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้างพบว่า โมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทั้งฉบับนักวิชาชีพและเด็กและเยาวชนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์สะท้อนให้เห็นว่า โมเดลการวัดที่ใช้พัฒนาเครื่องมือครั้งนี้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับโครงสร้างการวัดตามทฤษฎี และสามารถนำแนวคิดของการประเมินความเสี่ยงแบบพลวัตและปัจจัยป้องกัน ที่ปรับเป็นปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันมาใช้ในการประเมินเด็กและเยาวชนได้ และองค์ประกอบของการประเมินเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ทั้งนี้ ตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ทั้ง 19 ตัวยังมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีของการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูทั้งฉบับนักวิชาชีพและเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม ในโมเดลการวัดของเด็กและเยาวชนแม้โมเดลการวัดผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่หากพิจารณาความแปรปรวนส่วนความคลาดเคลื่อนพบว่ายังมีค่าสูงเมื่อเทียบกับฉบับของนักวิชาชีพ ดังนั้น การวัดโดยการรายงานตนเองของเด็กและเยาวชนอาจให้สารสนเทศที่คลาดเคลื่อนได้สูงกว่านักวิชาชีพร่วมกันประเมิน ผู้ใช้เครื่องมือควรระมัดระวังในการนำคะแนนส่วนของเด็กและเยาวชนมาใช้ในการตัดสินใจ

สำหรับคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย ในความเป็นจริงแล้วจะต้องมีการติดตามเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง เพื่อรวบรวมข้อมูลตัวแปรตามที่จะบ่งชี้เด็กและเยาวชน (label) ว่าเป็นกลุ่มกระทำผิดซ้ำหรือไม่กระทำผิดซ้ำในอนาคตหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลนี้มาแสดงหลักฐานว่าคะแนนที่ได้จากเครื่องมือสามารถทำนายคุณลักษณะที่จะเกิดขึ้นในอนาคตตามนิยามที่แท้จริงของความตรงเชิงทำนายได้มากน้อยเพียงใด แต่ด้วยข้อจำกัดของระยะเวลาของการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถดำเนินการเช่นนั้นได้ ทำให้การแสดงผลหลักฐานในครั้งนี้ไม่ได้เป็นไปตามนิยามที่แท้จริงของความตรงเชิงทำนาย แต่คณะผู้วิจัยก็พยายามแสดงผลหลักฐานความตรงประเภทนี้ผ่านการพัฒนาโมเดลการจำแนก โดยมีตัวแปรตามของการจำแนกคือ การกระทำผิดซ้ำ/ไม่ใช่การกระทำผิดซ้ำจากการรายงานของศูนย์ฝึกฯ ต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลเข้ามาแทน โดยผลพบว่า ตัวแปรหรือตัวบ่งชี้ในการประเมินทั้ง 19 ตัว สามารถแสดงผลหลักฐานดังกล่าวในระดับพอใช้ถึงค่อนข้างดี นั่นคือ สะท้อนว่าหากเด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะเหล่านี้ที่แตกต่างกันจะช่วยทำให้สามารถจำแนกการกระทำผิดซ้ำ/ไม่ใช่การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ถูกต้องในระดับปานกลาง โดยโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องในการทำนายได้ร้อยละ 59 ถึง 70 (BA .59 - .70) และมีประสิทธิภาพของการทำนายได้ร้อยละ 60 ถึง 70 (AUC .60 - .70) ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพจากเครื่องมือวิจัยในต่างประเทศหลายฉบับ ซึ่งพบว่าโดยทั่วไปเครื่องมือในการประเมินการกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดมีค่าอยู่ระหว่าง .60 ถึง .80 (Lovatt et al., 2022; Serin et al. 2016) และสอดคล้องกับผลการพัฒนาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำผิดในสิงคโปร์ ที่มีค่าประสิทธิภาพของการทำนายอยู่ที่ร้อยละ 60 - 70 (AUC .60 - .70) (Chu & Zeng, 2017; Lovatt et al., 2022)

ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า คุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในเชิงสถิติหลายประการ ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง และความตรงเชิงทำนาย รวมถึงมีคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในในระดับที่เหมาะสมยกเว้นค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินที่เป็นกลุ่มนักวิชาชีพกับเด็กและเยาวชนประเมินตนเองที่ผลการประเมินจากบุคคลทั้งสองกลุ่มไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร

4. การกำหนดคะแนนจุดตัดและการจัดทำเกณฑ์การแปลผล

ผลการวิจัยในส่วนของการกำหนดจุดตัดคะแนนโดยใช้การวิเคราะห์โปรไฟล์คุณลักษณะแฝงพบว่า สามารถจัดกลุ่มของเด็กและเยาวชนจากผลการประเมินได้อย่างเหมาะสมทั้งหมด 4 กลุ่ม โดยกลุ่มที่จัดได้จากข้อมูลค่อนข้างใกล้เคียงกับการจัดระดับชั้นเด็กและเยาวชนในปัจจุบันตามระเบียบกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนว่าด้วยประโยชน์ที่เด็กหรือเยาวชนได้รับ และการปฏิบัติจนระหว่างที่ได้รับ

ประโยชน์ ที่มีการจำแนกเด็กออกเป็น 5 ระดับชั้น ทั้งนี้ จากการพิจารณาช่วงคะแนนคะแนนของเด็กและเยาวชนแต่ละกลุ่มพบว่า จุดตัดของคะแนนค่อนข้างมีความชัดเจนในการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนออกเป็นระดับที่แตกต่างกัน ไม่มีการซ้อนทับกันระหว่างคะแนนของเด็กและเยาวชนในกลุ่มต่าง ๆ จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนออกเป็นกลุ่มที่ต่างกันได้ เพราะอิงจากคะแนนของเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงเป็นหลัก ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของการกำหนดจุดตัดคะแนนที่ได้และการกำหนดกลุ่มข้างต้นเพิ่มเติม ซึ่งกลุ่มของเด็กและเยาวชนทั้งหมด 4 กลุ่มที่ต่างกัน ได้แก่ ระดับ 1 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูงมาก ระดับ 2 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับสูง ระดับ 3 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำ และระดับ 4 กลุ่มที่มีปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันระดับต่ำมาก ค่อนข้างสอดคล้องกับผลการจัดระดับชั้นของเด็กในปัจจุบัน อีกทั้งยังสัมพันธ์กับระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำและระดับความเสี่ยงที่จะกระทำผิดรุนแรงของเด็กและเยาวชนจากผลการประเมินความเสี่ยงความต้องการจำเป็นอีกด้วย จึงสะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดกลุ่มและการจัดทำเกณฑ์กำหนดและการแปลผลค่าคะแนนสำหรับเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องตามความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็น ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่พัฒนาขึ้นใหม่มีคุณภาพเหมาะสมทั้งความตรงและความเที่ยงเหมาะสมที่จะเป็นต้นแบบในการใช้เครื่องมือในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแห่งต่าง ๆ ได้ต่อไป และสามารถนำไปใช้สำหรับการนำไปประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเพื่อติดตามความก้าวหน้าของผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ เครื่องมือนี้อาจกล่าวสามารถใช้ประเมินเด็กและเยาวชนได้ตลอดระยะเวลาของการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู เนื่องจากคุณลักษณะที่มุ่งประเมินครอบคลุมปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมการไม่กระทำผิดซ้ำและป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในภาพรวมที่ไม่ได้อิงกับบริบทหรือขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของโปรแกรมการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2. เนื่องจากข้อค้นพบของการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผลการประเมินระหว่างนักวิชาชีพและเด็กประเมินตนเองค่อนข้างให้ผลที่ไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร โดยเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะประเมินตนเองด้วยการให้คะแนนในระดับสูงกว่ามุมมองของนักวิชาชีพ และมีความคลาดเคลื่อนในการวัดแต่ละตัวบ่งชี้ในค่อนข้างสูงกว่าเครื่องมือของนักวิชาชีพด้วย ดังนั้น การพิจารณาผลการประเมินและการตัดสินใจควรอิง

จากผลการประเมินที่มาจากนักวิชาชีพเป็นหลัก โดยไม่นำผลการประเมินจากมุมมองของเด็กและเยาวชน มาประกอบการตัดสินใจ เพราะผลจากเครื่องมือของนักวิชาชีพมาจากมุมมองของผู้ประเมินหลากหลาย บทบาทอันจะก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการประเมินน้อยลง ผลการประเมินที่ได้จะมีความสอดคล้อง และความเป็นจริงมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เกี่ยวข้องยังคงสามารถใช้ประโยชน์จากผลการประเมินใน มุมมองของเด็กและเยาวชนประกอบในการตัดสินใจดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนต่อไป

3. ผู้เกี่ยวข้องในการดูแลการใช้เครื่องมือประเมินของเด็กและเยาวชนควรระมัดระวังปัจจัยแทรกซ้อนในระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาทางด้านภาษา หรือมีข้อจำกัดอื่น ๆ ในการใช้ประเมิน เช่น ผู้เกี่ยวข้องอาจจะต้องมีการดูแลเด็กและเยาวชนในระหว่างการประเมินอย่างใกล้ชิดและให้คำชี้แจงในการทำแบบประเมินที่ชัดเจนให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้การใช้เครื่องมือประเมินบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้ได้มากที่สุด ขณะเดียวกัน ข้อรายการประเมินสำหรับเด็กและเยาวชนบางประการส่อเสี่ยงที่จะทำให้เด็กและเยาวชนตีความข้อรายการและตอบตามความคาดหวังของสังคม ผู้เกี่ยวข้องในการรวบรวมผลการประเมินของเด็กและเยาวชนควรมีการชี้แจงและกำชับให้เด็กและเยาวชนประเมินหรือรายงานตนเองตามความเป็นจริงที่สุด จะทำให้เครื่องมือประเมินสามารถจำแนกคุณลักษณะในตัวเด็กและเยาวชนได้ดีมากขึ้น

4. แม้ว่าเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นอิงวิธีการเชิงปริมาณเป็นหลัก ซึ่งจะสามารถให้สารสนเทศในการตัดสินใจแก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นปรนัย แต่ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนควรตัดสินใจเพิ่มเติมจากข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการพรรณนาในสิ่งที่สังเกตเห็นในเชิงประจักษ์ ประกอบ หากผลการประเมินจากเครื่องมือฉบับนี้ยังหาข้อสรุปไม่ได้ รวมถึงควรใช้วิธีการที่หลากหลายในการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมหากมีหลักฐานไม่เพียงพอในการให้คะแนนในแต่ละข้อรายการในการประเมินต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์และการสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบ่งชี้เรื่องการไม่ใช้สารเสพติด และสภาพความเป็นอยู่ที่ยังคงเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความคาดเคลื่อนสูง เหมาะสมที่จะใช้วิธีการเชิงคุณภาพหรือการรวบรวมโดยใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเฉพาะประกอบ

5. ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้แบบประเมินควรศึกษาคู่มือและทำความเข้าใจนิยามของแต่ละตัวบ่งชี้ของการประเมินโดยละเอียดเพื่อให้เข้าใจตรงกับในสิ่งที่มุ่งประเมิน หากมีข้อสงสัยควรสอบถามหรือหารือกับผู้เกี่ยวข้องที่จะสามารถไขข้อกระจ่างสำหรับตัวบ่งชี้ของการประเมิน เพื่อให้สารสนเทศที่ได้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

6. ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้ผลการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้เป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงไปยังส่วนงานต่าง ๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการใช้สารสนเทศจากผลการประเมินในการเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่ยังมีความเสี่ยงและความต้องการจำเป็นหลงเหลืออยู่ เช่น ตัวบ่งชี้ใดที่เด็กและเยาวชนมีระดับผลการประเมินที่ยังไม่น่าพึงพอใจ การตัดสินใจอาจจะเพิ่มความเข้มข้นของการใช้โปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขของเด็กเฉพาะด้านนั้น ๆ ให้เข้มข้นขึ้นหรือหากเด็กและเยาวชนไม่มีความก้าวหน้าในตัวบ่งชี้ใด อาจให้สารสนเทศย้อนกลับมาที่การปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มีอยู่ปัจจุบันให้ดีขึ้น ทันสมัย และสามารถส่งผลลัพธ์ให้เด็กและเยาวชนเกิดการพัฒนา/เปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง

7. สารสนเทศและตัวบ่งชี้ที่ได้จากการประเมินเป็นภาพรวมของคุณลักษณะที่เด็กและเยาวชนควรมี ซึ่งสะท้อนความก้าวหน้าในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและเพื่อไม่ให้กระทำผิดซ้ำ การตัดสินใจจากผลการประเมินนี้ควรวิเคราะห์ความสอดคล้องกับผลการประเมินความเสี่ยง/ความต้องการจำเป็นในระยะก่อนหน้า รวมถึงสารสนเทศของการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยประกอบด้วย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมิน วิเคราะห์พัฒนาการและติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งส่วนหนึ่งของผลการประเมินจากเครื่องมือนี้ ผู้ประเมินในระยะถัดไปสามารถนำสารสนเทศเกี่ยวกับคะแนนของตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรนำเครื่องมือประเมินที่พัฒนาขึ้นนี้ไปทดลองใช้ประเมินกับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่เป็นพื้นที่นำร่องในระยะยาว เพื่อให้รวบรวมสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ตลอดจนการดำเนินการของผู้เกี่ยวข้องในการใช้ผลการประเมินเพื่อการตัดสินใจบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำประเด็นต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการทดลองใช้เครื่องมือประเมินในระยะยาวกลับมาเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการพัฒนาเครื่องมือในครั้งนี้ได้กำหนดกรอบคุณลักษณะของการประเมินในภาพกว้าง ๆ ผ่านปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรมีการใช้สารสนเทศจากผลการประเมินเพื่อนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงผลของโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายโปรแกรมประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลจำเป็นในการนำไปปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูในปัจจุบันให้เหมาะสมมากขึ้น และสามารถแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้คุณลักษณะที่สอดคล้องกับกำหนดกรอบคุณลักษณะของการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจากเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นนี้ได้อย่างเป็นระบบและตรงจุดมากขึ้น

3. เพื่อให้การใช้ประโยชน์ของผลการประเมินสอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงและความต้องการจำเป็น การประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และการประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รวมถึงให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรมีการวิเคราะห์หรือการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบหรือฐานข้อมูลความเชื่อมโยงของผลการประเมินของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลในแต่ละระยะมีการใช้ความสามารถของระบบคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลผลลัพธ์และเชื่อมโยงเป็นสารสนเทศในภาพรวมของศูนย์ฝึกฯ ทั้งประเทศ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในองค์กรร่วมให้ทันสมัยและเป็นระบบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายในครั้งนี้ เป็นเพียงการแสดงหลักฐานผ่านการพัฒนาโมเดลการจำแนกเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดซ้ำออกจากกลุ่มที่ไม่ได้กระทำผิดซ้ำ และเป็นการใช้ข้อมูลของเด็กและเยาวชนในอดีตมาใช้ในการวิเคราะห์ จึงอาจไม่ได้สะท้อนถึงคุณภาพของความตรงเชิงทำนายที่สมบูรณ์มากนัก การวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการนำเครื่องมือประเมินไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการติดตามผลจากเด็กและเยาวชนในระยะยาว หรือติดตามผลในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ว่าเครื่องมือฉบับนี้มีความตรงเชิงทำนายในการทำนายการกลับมาหรือไม่กลับมากระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ดีมากน้อยเพียงใด

2. ควรมีการวิจัยเพื่อตรวจสอบภูมิหลังของเด็กและเยาวชนในกลุ่มระดับผลการประเมินต่าง ๆ ที่มีการจำแนกออกมาในเชิงลึกมากขึ้น เพื่อใช้ในการอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนในเชิงลักษณะของเด็กและเยาวชนในสภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในเชิงลึกได้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้สารสนเทศในการตัดสินใจสำหรับผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีความหมายเพิ่มขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินสำหรับเฉพาะโปรแกรม เพื่อใช้ในการตรวจสอบความก้าวหน้าในเชิงลึกของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูให้มีความเป็นมาตรฐาน อันจะได้สารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่มีรายละเอียดเฉพาะรายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2563). *ร่างข้อมูลเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบการดำเนินงานและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์].
- กลุ่มพัฒนาระบบงานการศึกษาและฝึกวิชาชีพ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน. (2566). *ข้อมูลการเสนอหลักสูตรการฝึกวิชาชีพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน*. <https://portal.djop.go.th/division/news> ของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน. *วารสารธรรมศาสตร์*, 37(2), 66-96.
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). Bloom's Taxonomy of Learning. [https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user114/ดาวน์โหลดเอกสาร/เพิ่มเติม/เอกสารปรับหลักสูตร\(66\)/4.%20Bloom's%20Taxonomy%20of%20Learning.pdf](https://www.edu.chula.ac.th/sites/default/files/users/user114/ดาวน์โหลดเอกสาร/เพิ่มเติม/เอกสารปรับหลักสูตร(66)/4.%20Bloom's%20Taxonomy%20of%20Learning.pdf)
- ปพนธิ์ ธีระพันธ์. (2562). กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศสิงคโปร์ : ข้อเสนอแนะเปรียบเทียบกับประเทศไทย (ตอนที่ 1). *วารสารนิติศาสตร์และสังคมท้องถิ่น*, 3(1), 175-191.
- ปิยรัตน์ วงศ์งามขวัญ. (2556). *การนำรายงานการสืบเสาะข้อเท็จจริงมาใช้ในการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน* [วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. คลังปัญญาจุฬาฯ.
- บุญยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์. (2561). แนวทางการพัฒนากระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
- บุญยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์. (2562). มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญากับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 45(2), 52-79.
- ลัดตะนา อินทพล. (2553). *การหันเหเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทย-ลาว*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วินันท์กานต์ รุจิภักดิ์ และคณะ (ม.ป.ป.). *รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการพัฒนาแบบประเมินความเสี่ยงและความจำเป็นในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน*. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.
- ศรัณยา เลิศศาสตร์วัฒนา. (2560). *กระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม ทางอาญาในศาลเยาวชนและครอบครัว*. [ปริญาเอก]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุพิษณาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์. (2558). *แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมไทย* [วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. คลังปัญญาเน็ต.

โสภา อ่อนโสภา. (2555). *การจัดการรายกรณีทางสังคมสงเคราะห์ (Social work case management)*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2566 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/36246>

อภิญา เวชชัย. (2550). Case Manager: ผู้จัดการบริการสังคมในการทำงานคุ้มครองเด็ก. *วารสารเพื่อการคุ้มครองเด็ก*, 2(2).
<https://www.djop.go.th/storage/files/2/สถาบันวิจัย/โครงการ%20RN%20รายงานฉบับสมบูรณ์.pdf>

ภาษาอังกฤษ

Agaskar, V. R., Albert, A., & Garcia, V. (2020). High-risk youth and their families: A qualitative needs assessment. *Journal of Addictions & Offender Counseling*, 41(2), 66-81. <https://doi.org/10.1002/jaoc.12081>

Almanasreh, E., Moles, R., & Chen, T. F. (2019). Evaluation of methods used for estimating content validity. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 15(2), 214-221. <https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2018.03.066>

Andrews, D. A., Bonta, J., & Wormith, J. S. (2006). The recent past and near future of risk and/or need assessment. *Crime and Delinquency*, 52(1), 7-27.
<https://doi.org/10.1177/0011128705281756>

Bijlsma, A. M., Assink, M., & Van der Put, C. E. (2022). Personalizing child protection: The clinical value and usability of a needs assessment instrument in the Netherlands. *Children*, 9(11), 1702. <https://doi.org/10.3390/children9111702>

Blakeman, I. (n.d.). *The youth justice system of England and Wales*.
https://www.unafei.or.jp/publications/pdf/RS_No78/No78_13VE_Blakeman.pdf

Bonta, J., & Andrews, D. A. (2007). Risk-need-responsivity model for offender assessment and rehabilitation. *Rehabilitation*, 6(1), 1-22.

Bonta, J., & Wormith, S. J. (2007). Risk and need assessment. *Developments in social work with offenders*, 131-152.

- Bonta, J., & Wormith, S. J. (2013). Applying the risk–need–responsivity principles to offender assessment. *What works in offender rehabilitation: An evidence-based approach to assessment and treatment*, 69-93. <https://doi.org/10.1002/9781118320655.ch4>
- Brantley, D. K. (2006). Meaningful assessment promotes meaningful learning. *Journal of Critical Issues in Educational Practice*, 2(1), 12.
- Catchpole, R. E., & Gretton, H. M. (2003). The predictive validity of risk assessment with violent young offenders: A 1-year examination of criminal outcome. *Criminal Justice and Behavior*, 30(6), 688-708. <https://doi.org/10.1177/0093854803256455>
- Chan, W. C. (2010). Juvenile offenders in Singapore. *British Journal of Community Justice*, 8(3), 63-77.
- Chu, C. M., & Zeng, G. (2017). The assessment and management of youth offenders in Singapore: Implementing the risk-need-responsivity framework. In H. C. (O.) Chan & S. Ho, *Psycho-criminological perspective of criminal justice in Asia: Research and practices in Hong Kong, Singapore, and beyond* (1st ed.) (pp. 200-239), Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315564036>
- Chu, C. M., Xu, X., & Li, D. (2022). Assessment of protective factors in youth justice settings. *Facilitating Desistance from Aggression and Crime: Theory, Research, and Strength-Based Practice*, 189-210. <https://doi.org/10.1002/9781119166504.ch7>
- Chu, C. M., Yu, H., Lee, Y., & Zeng, G. (2014). The utility of the YLS/CMI-SV for assessing youth offenders in Singapore. *Criminal Justice and Behavior*, 41(12), 1437-1457. <https://doi.org/10.1177/009385481453762>
- Chua, J. R., Chu, C. M., Yim, G., Chong, D., & Teoh, J. (2014). Implementation of the risk–need–responsivity framework across the juvenile justice agencies in Singapore. *Psychiatry, Psychology and Law*, 21(6), 877-889. <https://doi.org/10.1080/13218719.2014.918076>

- Correction Bureau Ministry of Justice. (n.d.). *Connecting tomorrow pamphlet of juvenile training schools*. <https://www.moj.go.jp/content/001221691.pdf>
- Coulter, D. J., & Lloyd, C. D. (2023). Using a reassessment framework to determine critical case management needs: DRAOR improves on LS/RNR's predictive discrimination of short-term recidivism. *Psychology, Crime & Law*, 1-21. <https://doi.org/10.1080/1068316X.2023.2166506>
- Coupland, R., & Olver, M. E. (2020). Assessing protective factors in treated violent offenders: Associations with recidivism reduction and positive community outcomes. *Psychological Assessment*, 32(5), 493. <https://doi.org/10.1037/pas0000807>
- Elrod, P., & Yokoyama, M. (2006). Juvenile justice in Japan. In P. C. Friday & X. Ren (Eds.), *Delinquency and juvenile justice systems in the non-Western world* (pp. 211–228). Criminal Justice Press.
- Fetterman, D. M. (2001). *Foundations of Empowerment Evaluation*. Sage Publication, Inc.
- Göbbels, S., Ward, T., & Willis, G. M. (2012). An integrative theory of desistance from sex offending. *Aggression and Violent Behavior*, 17(5), 453-462. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2012.06.003>
- Gomes, H. S., Farrington, D. P., Krohn, M. D., & Maia, Â. (2019). How sensitive are self-reports of offending? The impact of recall periods on question sensitivity. *International Journal of Social Research Methodology*, 26(4), 497-505. <https://doi.org/10.1080/13645579.2022.2077529>
- GOV.UK . (n.d.). *Community sentences*. <https://www.gov.uk/community-sentences/community-sentences-if-you-are-under-18>
- Hoge, R. D. (2012). Assessment in juvenile justice systems: An overview. *Handbook of juvenile forensic Psychology and Psychiatry*, 157-168.
- Hoge, R. D., & Andrews, D. A. (2006). *Youth Level of Service/Case Management Inventory: User's manual*. Multi-Health System.

- Hoge, R. D., & Andrews, D. A. (2011). *Youth level of service/case management inventory 2.0 (YLS/CMI 2.0): User's manual*. Multi-Health Systems.
- Howells, K., & Day, A. (1999). *The rehabilitation of offenders: International perspectives applied to Australian correctional systems* (Vol. 112). Australian Institute of Criminology. <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.schbul.a033314>
<https://doi.org/10.1080/1068316X.2023.2166506>
- Inciardi, J. A. (1993). Classification, Assessment, and Treatment Planning for Alcohol and Drug-Involved Offenders. *Rockville, MD: Center for Substance Abuse Treatment. TIE Communiqué*.
- JMS Code § 47-7-331. (2014). *2014 Mississippi Code: Prisons and prisoners; probation and parole*. <https://law.justia.com/codes/mississippi/2014/title-47/chapter-7/probation-and-parole-law/section-47-7-331>
- Kamal, C. (2002). Directions of juvenile justice reforms in Singapore. In *Annual report for 2000 and resource material series No. 59* (pp. 113-127). Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders.
- Latessa, E. J., & Lovins, B. (2010). The role of offender risk assessment: A policy maker guide. *Victims and Offenders, 5*(3), 203-219. <https://doi.org/10.1080/15564886.2010.485900>
- Lauen, R. J. (1997). *Positive approaches to corrections: Research, policy, and practice*. Lanham, MD: American Correctional Association.
- Loh E. H., & Cheng X. L. (2023). Introduction to correctional rehabilitation in Singapore prison service. In *Correctional Rehabilitation and Psychological Interventions in Singapore* (pp 1-19). World Scientific Publishing Company.
https://doi.org/10.1142/9789811267369_000
- Lovatt, K. M., Stockdale, K. C., & Olver, M. E. (2022). Dynamic violence risk, protective factors, and therapeutic change in a gender and ethnoculturally diverse sample of court-adjudicated youth. *Psychological Assessment, 34*(2), 105–124.
<https://doi.org/10.1037/pas0001071>

- McMurrin, M., & Ward, T. (2010). Treatment readiness, treatment engagement and behaviour change. *Criminal Behaviour and Mental Health*, 20(2), 75-85.
<https://doi.org/10.1002/cbm.762>
- McNeill, F. (2014). Punishment as rehabilitation. In G. Bruinsma & D. Weisburd (Eds.), *Encyclopedia of criminology and criminal justice* (pp. 4195-4206). Springer.
- Mossière, A., & Serin, R. (2014). A critique of models and measures of treatment readiness in offenders. *Aggression and Violent Behavior*, 19(4), 383-389.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2014.06.004>
- Mueser, K. T., Bond, G. R. Drake, R. E., and Resnick, S. G. Models of community care for severe mental illness: a review of research on case management. *Schizophrenia Bulletin*, 24(1), 1998, Pages 37-74.
- Muirhead, J., Fortune, C-A., & Polaschek, D. (2016). Risky business: Evaluating the dynamic risk assessment for offender re-entry for use with New Zealand youth. *Practice: The New Zealand Corrections Journal*, 6(2).
- Olver, M. E., & Wong, S. C. (2019). Offender risk and need assessment: Theory, research, and applications. *The Wiley international handbook of correctional psychology*, 461-475. <https://doi.org/10.1002/9781119139980.ch28>
- Patton, M. Q. (2008). *Utilization-Focused Evaluation*. Sage Publication.
- Polasches, D. L., Ward, T., & Gannon, T. A. (2014). Violent sex offenders. In *Comprehensive Mental Health Practice with Sex Offenders and Their Families* (pp. 167-192). Routledge.
- Polasches, D., & Yesberg, J. A. (2015). Desistance in high-risk prisoners: Pre-release self-reported desistance commitment and perceptions of change predict 12-month survival. *Practice: The New Zealand Corrections Journal*, 3(1).
- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2006). The content validity index: Are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in Nursing & Health*, 29(5), 489-497. <https://doi.org/10.1002/nur.20147>

- Preacher, K. J., & Coffman, D. L. (2006, May). *Computing power and minimum sample size for RMSEA* [Computer software]. <http://quantpsy.org>
- Pusch, N., & Holtfreter, K. (2018). Gender and risk assessment in juvenile offenders: A meta-analysis. *Criminal justice and behavior*, 45(1), 56-81. <https://doi.org/10.1177/0093854817721720>
- Rapp, C. A. (1993). Theory, principles, and methods of the strengths model of case management. In M. Harris & H. C. Bergman (Eds.), *Case management for mentally ill patients: Theory and practice* (pp. 143–164). Harwood Academic Publishers/Gordon.
- Serin, R. C., Chadwick, N., & Lloyd, C. D. (2016). Dynamic risk and protective factors. *Psychology, Crime & Law*, 22(1-2), 151–170. <https://doi.org/10.1080/1068316X.2015.1112013>
- Serin, R. C., Lloyd, C. D., Helmus, L., Derkzen, D. M., & Luong, D. (2013). Does intra-individual change predict offender recidivism? Searching for the Holy Grail in assessing offender change. *Aggression and Violent Behavior*, 18(1), 32-53. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2012.09.002>
- Shepherd, S. M., Luebbers, S., Ogloff, J. R., Fullam, R., & Dolan, M. (2014). The predictive validity of risk assessment approaches for young Australian offenders. *Psychiatry, Psychology and Law*, 21(5), 801-817. <https://doi.org/10.1080/13218719.2014.904262>
- Soper, D. S. (2023). *A-priori sample size calculator for structural equation models* [Computer software]. <https://www.danielsoper.com/statcalc>
- Takahashi, M. (2010). *Assessment of Juvenile Offenders at Juvenile Classification Homes in Japan*. https://www.unafei.or.jp/publications/pdf/RS_No78/No78_18PA_Takahashi.pdf
- Taxman, F. S. (2014). Second generation of RNR the importance of systemic responsivity in expanding core principles of responsivity. *Federal Probation*, 78(2), 32-40.

- Toogood, C. (2018, May). *Youth Justice in England and Wales System Overview, Challenge and Reform* [PowerPoint presentation]. UNESCO house - Paris World Congress on Justice for Children, Paris, France.
- Urban Institute Justice Policy Center. (2010). *Release planning for successful reentry: A self-assessment tool for corrections*. Urban Institute.
<https://www.urban.org/sites/default/files/publication/28326/412019-Release-Planning-for-Successful-Reentry-A-Self-Assessment-Tool-for-Corrections.PDF>
- Van Horn, J. E., Eisenberg, M., Souverein, F. A., & Kraanen, F. (2018). The predictive value of the central eight criminogenic risk factors: A multi-group comparison of dually diagnosed violent offenders with other subgroups of violent offenders. *Journal of Addict Addictv Disord*, 5, 014.
- Ward, T., & Brown, M. (2004). The good lives model and conceptual issues in offender rehabilitation. *Psychology, crime & law*, 10(3), 243-257.
<https://doi.org/10.1080/10683160410001662744>
- Ward, T., Day, A., Howells, K., & Birgden, A. (2004). The multifactor offender readiness model. *Aggression and violent behavior*, 9(6), 645-673.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2003.08.001>
- Ward, T., Fox, K. J., & Garber, M. (2014). Restorative justice, offender rehabilitation and desistance. *Restorative Justice*, 2(1), 24-42. <https://doi.org/10.5235/20504721.2.1.24>
- Ward, T., Melser, J., & Yates, P. M. (2007). Reconstructing the Risk–Need–Responsivity model: A theoretical elaboration and evaluation. *Aggression and violent behavior*, 12(2), 208-228. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2006.07.001>
- Wong, S. C. (2018). A treatment framework for violent offenders with psychopathic traits. *Handbook of personality disorders: theory, research, and treatment*, 629-644.

- Wormith, J. S., & Truswell, K. E. (2022). Strengths in the risk-need-responsivity model of offender assessment and rehabilitation. In C. M. Langton & J. R. Worling, *Facilitating desistance from aggression and crime: Theory, research, and strength-based practice* (pp. 136-164). John Wiley & Sons.
<https://doi.org/10.1002/9781119166504.ch5>
- Wormith, J. S., & Zidenberg, A. M. (2018). The historical roots, current status, and future applications of the risk-need-responsivity model (RNR). In E. L. Jeglic & C. Calkins, *New frontiers in offender treatment: The translation of evidence-based practices to correctional settings* (pp. 11-41). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-01030-0_2
- Yesberg, J. A., & Polaschek, D. L. (2015). Assessing dynamic risk and protective factors in the community: Examining the validity of the dynamic risk assessment for offender re-entry. *Psychology, Crime & Law*, 21(1), 80-99.
<https://doi.org/10.1080/1068316X.2014.935775>
- Yesberg, J. A., & Polaschek, D. L. (2019). How does offender rehabilitation actually work? Exploring mechanisms of change in high-risk treated parolees. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 63(15-16), 2672-2692.
<https://doi.org/10.1177/0306624X19856221>
- Youth Justice Board. (2014). *AssetPlus Model Document*.
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/364092/AssetPlus_Model_Document_1_1_October_2014.pdf
- Youth Justice Board. (2014). *AssetPlus Rationale*.
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/367782/AssetPlus_Rationale_revised_October_2014_1_0.pdf
- Youth Justice Board. (2019). *Standards for children in the youth justice system 2019*.
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1115435/Standards_for_children_in_youth_justice_services_2019.doc.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

การพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารจามจุรี 1 ชั้น 1 ห้อง 114 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์: 02-218-3210 Email: curec2.ch1@chula.ac.th

COA No. 403/66

ใบรับรองโครงการวิจัย

โครงการวิจัยที่ 660347 โครงการยกระดับการศึกษาและการฝึกอบรมเด็กและเยาวชน: การพัฒนาเครื่องมือวัด
และประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

ผู้วิจัยหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และ
ศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิจารณาจริยธรรมการวิจัยโดยยึดหลัก ของ Declaration of Helsinki,
the Belmont report, CIOMS guidelines และ The international conference on harmonization
Good clinical practice (ICH-GCP) อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวได้

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. นวลน้อย ตรีรัตน์)

ประธานคณะกรรมการ

ลงนาม

(อาจารย์ ดร. ศยามล เจริญรัตน์)

กรรมการและเลขานุการ

รูปแบบการพิจารณาทบทวน: แบบลดขั้นตอน

วันที่รับรอง: 30 ตุลาคม 2566

วันหมดอายุ: 29 ตุลาคม 2567

เอกสารที่คณะกรรมการรับรอง

- เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
- หนังสือยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
- ประวัติผู้วิจัย (CV)
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เงื่อนไข

- ผู้วิจัยรับทราบว่าเป็นการผิดจริยธรรม หากดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยก่อนได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยฯ
- หากใบรับรองโครงการวิจัยหมดอายุ การดำเนินการวิจัยต้องยุติ เมื่อต้องการต่ออายุต้องขออนุมัติใหม่ล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า 1 เดือน พร้อมส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย
- ต้องดำเนินการวิจัยตามที่ระบุไว้ในโครงการวิจัยอย่างเคร่งครัด
- ใช้เอกสารข้อมูลสำหรับกลุ่มตัวอย่าง/ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ใบยินยอมของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และเอกสารเชิญเข้าร่วมวิจัย (ถ้ามี) เฉพาะที่ประทับตราคณะกรรมการเท่านั้น
- หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ร้ายแรงในสถานที่เก็บข้อมูลที่ขออนุมัติจากคณะกรรมการ ต้องรายงานคณะกรรมการภายใน 5 วันทำการ
- หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัย ให้ส่งคณะกรรมการพิจารณารับรองก่อนดำเนินการ
- โครงการวิจัยไม่เกิน 1 ปี ส่งแบบรายงานสิ้นสุดโครงการวิจัย (AF 03-13) และบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น สำหรับโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ให้ส่งบทคัดย่อผลการวิจัยภายใน 30 วัน เมื่อโครงการวิจัยเสร็จสิ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการปิดโครงการ
- โครงการวิจัยที่ได้รับการอนุมัติโครงการโดยการพิจารณาทบทวนแบบกรณีเว้น (Exemption review) ปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อ 1,6 และ 7 เท่านั้น

เลขที่โครงการวิจัย 660347
วันที่รับรอง 30 ต.ค. 2566
วันที่หมดอายุ 29 ต.ค. 2567

ภาคผนวก ข
แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักจิตวิทยา**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับนักจิตวิทยา โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 12) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 13) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 4 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิดเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ ☐ 1) ชาย	2) หญิง
2. ชื่อ นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....	

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ ☐ 1) ชาย	2) หญิง
2. ชื่อ นามสกุล	
3. อายุ ปี	
4. ระดับชั้นปัจจุบัน	
5. หอนอน	6. ชื่อครูที่ปรึกษา

ตอนที่ 2 ขั้วรายการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าขั้วรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกขั้วรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษากาย ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้าน เพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: การแก้ปัญหา (problem-solving)	
☐	แก้ปัญหายังเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหา ได้สำเร็จ)
☐	ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
☐	มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ตัวว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพุดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	<u>ไม่แสดง</u> อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พุดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
☐	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
☐	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
☐	เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักจิตวิทยา

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักสังคมสงเคราะห์**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 17 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) (3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 7) การงาน (employment) 8) ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability) 9) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 10) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 15) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 16) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 17) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ ☐ 1) ชาย	2) หญิง
2. ชื่อ นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....	

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ ☐ 1) ชาย	2) หญิง
2. ชื่อ นามสกุล	
3. อายุ ปี	
4. ระดับชั้นปัจจุบัน	
5. หอนอน	6. ชื่อครูที่ปรึกษา

ตอนที่ 2 ขัอรายการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษากายภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: การแก้ปัญหา (problem-solving)	
☐	แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
☐	ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
☐	มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าคุณมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)	
☐	ให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
☐	อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหม่มาก ไม่ทำพฤติกรรมลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะสุ่มเสี่ยงไปกระทำความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น
☐	ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: การงาน (employment)	
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน
☐	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
☐	ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัวและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: ความสงบและเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	<u>ไม่แสดง</u> อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำการต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
☐	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
☐	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 15: ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
☐	เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 16: การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
☐	เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในช่วงการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 17: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักสังคมสงเคราะห์

(.....)

วันที่ .../...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับพยาบาล**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับพยาบาล โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 4) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 5) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 6) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) และ 7) การฟังคำแนะนำ (responsive to advice)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 3 หน้า แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ตอนที่ 3 ประวัติด้านสุขภาพ การเจ็บป่วย การบำบัดรักษาทางสุขภาพและอื่น ๆ และตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี		
4. ระดับชั้นปัจจุบัน		
5. หอนอน	6. ชื่อครูที่ปรึกษา	

ตอนที่ 2 ขัอรายการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการสิ่งทีก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษากายภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	
☐	ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
☐	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถามเกี่ยวกับวิธีการปฏิเสธการใช้สารเสพติด
☐	ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ตัวว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	ไม่แสดง อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	
☐	ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
☐	หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
☐	รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อยู่เสมอ
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ประวัติด้านสุขภาพ การเจ็บป่วย การบำบัดรักษาทางสุขภาพและอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ พยาบาล

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ)**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับนักวิชาการสามัญ/วิชาชีพ โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ขอรายการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี		
4. ระดับชั้นปัจจุบัน		
5. หอนอน	6. ชื่อครูที่ปรึกษา	

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็น **การกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชน** ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: การแก้ปัญหา (problem-solving)	
☐	แก้ปัญหาย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
☐	ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
☐	มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: การงาน (employment)	
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน
☐	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
☐	ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตนและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ข่มขู่ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำการต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
☐	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
☐	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
☐	เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 15: การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
☐	เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกัน ด้วยเหตุผลไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 16: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้ คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านสามัญ)

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ)**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับนักวิชาการสามัญ/วิชาชีพ โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 16 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 6) การงาน (employment) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 11) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 12) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 13) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 14) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 15) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 16) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ขัอรายการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. หน่วยวิชาชีพ.....	
5. ระดับชั้นปัจจุบัน		
6. หอนอน	7. ชื่อครูที่ปรึกษา	

ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อย่อยการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้าน เพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: การแก้ปัญหา (problem-solving)	
☐	แก้ปัญหายอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
☐	ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
☐	มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: การงาน (employment)	
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน
☐	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
☐	ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัวและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ข่มขู่ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
☐	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
☐	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำความผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
☐	เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 15: การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
☐	เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกัน ด้วยเหตุผลไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 16: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ด้านวิชาชีพ)

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับพ่อบ้าน/แม่บ้าน โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 15 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 13) อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity) 14) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 15) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ขอรายการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี		
4. ระดับชั้นปัจจุบัน		
5. หอนอน	6. ชื่อครูที่ปรึกษา	

ตอนที่ 2 ข้อมติการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือทำที่ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้าน เพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีทำที่หรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าเขาเองมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)	
☐	ให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
☐	อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหมุ่มมาก ไม่ทำพฤติกรรมลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะสุ่มเสี่ยงไปกระทำความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น
☐	ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	
☐	ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
☐	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถามเกี่ยวกับวิธีในการปฏิเสธการใช้สารเสพติด
☐	ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	
☐	ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
☐	หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
☐	รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อยู่เสมอ
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: อัตลักษณ์เอื้อสังคม (prosocial identity)	
☐	เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	สละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	แสดงความสนใจอย่างกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
☐	เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 15: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน/แม่บ้าน)

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับพนักงานพินิจ**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับพนักงานพินิจ โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 13 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility) 5) โอกาสจำกัดในการกระทำผิด (limited opportunity for offending) 6) การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence) 7) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 8) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 9) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 10) สภาพความเป็นอยู่ (living situation) 11) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 12) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) และ 13) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 4 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี		
4. ระดับชั้นปัจจุบัน		

ตอนที่ 2 ข้อย่อยการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อย่อยการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อย่อยการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษาสุภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่วเย้า เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้าน เพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีท่าทีหรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: ความรู้สึกอ่อนน้อมถ่อมตน (sense of humility)	
☐	ไม่แสดงพฤติกรรมข่มคนอื่น หรือกระทำการใดที่ทำให้รู้สึกว่าเขาเหนือกว่าผู้อื่น
☐	ทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นช่วยเหลือ
☐	รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง เคารพสิทธิผู้อื่น เคารพกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: โอกาสจำกัดในการกระทำความผิด (limited opportunity for offending)	
☐	ให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
☐	อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนหมุ่มมาก ไม่ทำพฤติกรรมลับ ๆ ล่อ ๆ ที่จะสุ่มเสี่ยงไปกระทำความผิดหรือทำร้ายผู้อื่น
☐	ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 6: การไม่ใช้สารเสพติด (substance abstinence)	
☐	ไม่ใช้ ครอบครอง จำหน่ายสารเสพติด หรือการกระทำอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
☐	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โทษของยาเสพติด และกระตือรือร้นที่จะถามคำถามเกี่ยวกับวิธีในการปฏิเสธการใช้สารเสพติด
☐	ขอความช่วยเหลือ/ปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 8: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพูดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	ไม่แสดงอาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: สภาพความเป็นอยู่ (living situation)	
☐	ใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
☐	หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
☐	รับผิดชอบดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด สามารถใช้การได้อยู่เสมอ
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 11: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 13: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ พนักงานพินิจ

(.....)

วันที่/...../.....

**แบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
สำหรับครูที่ปรึกษา**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสำหรับครูที่ปรึกษา โดยมีมิติที่มุ่งประเมินทั้งหมด 14 ด้าน ได้แก่ 1) การคบเพื่อน (peer associations) 2) เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority) 3) การควบคุมตนเอง (impulse control) 4) การแก้ปัญหา (problem-solving) 5) การงาน (employment) 6) ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability) 7) อารมณ์ทางบวก (positive mood) 8) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships) 9) ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others) 10) การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice) 11) มีความคาดหวังสูง (high expectations) 12) ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free) 13) การสนับสนุนทางสังคม (social supports) และ 14) การควบคุมทางสังคม (social control)

2. แบบประเมินนี้ใช้ประเมินเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ให้ท่านใช้แบบประเมินนี้สำหรับเด็กและเยาวชน **เพียง 1 คนเท่านั้น** โดยเนื้อหาในแบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินและเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน ตอนที่ 2 ขอรายการประเมินพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบประเมินฯ ฉบับใหม่ ข้อมูลใด ๆ จากการประเมินจะถูกปกปิด **เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่านทั้งสิ้น** ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เพื่อรายงานผลวิจัยในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่เป็นจริง หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	นามสกุล	
3. อายุ ปี	4. ประสบการณ์ทำงานในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู.....ปี	
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จังหวัด.....		

ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมิน

1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
2. ชื่อ นามสกุล
3. ภูมิลำเนาจังหวัด
4. อายุ ปี 5. ระดับชั้นปัจจุบัน
6. หอนอน 7. ชื่อครูที่ปรึกษา
8. ประวัติการกระทำผิด ☐ 1) กระทำผิดครั้งแรก ☐ 2) กระทำผิดซ้ำ
9. วันรับตัว วันครบกำหนดปล่อย
10. เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำระดับ¹
11. เด็กและเยาวชนมีความเสี่ยงที่จะกระทำ ความรุนแรงระดับ¹
12. ประเภทการกระทำผิด ☐ 1) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ☐ 2) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
☐ 3) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ☐ 4) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
☐ 5) ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด ☐ 6) ความผิดอื่น ๆ ระบุ.....
13. เด็กและเยาวชนได้รับการวินิจฉัยว่ามีอาการจิตเวชหรือไม่ ☐ 1) ใช่ ☐ 2) ไม่ใช่

หมายเหตุ ¹ ให้อ้างอิงจากผลการประเมินจากแผนการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของเด็กและเยาวชน (จว.05)

ตอนที่ 2 **ข้อรายการประเมินเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน**

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่ท่านสังเกตเห็นการกระทำหรือท่าทีของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังมุ่งประเมิน (โปรดพิจารณาทุกข้อรายการ)

ด้านที่ 1: การคบเพื่อน (peer associations)	
☐	รวมกลุ่มอยู่กับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี คบเพื่อนในกลุ่มที่ร่วมกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	ไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรืออยู่ตามลำพัง
☐	ไม่กระทำการสิ่งทีก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 2: เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ (attitudes towards authority)	
☐	พูดคุยกับเจ้าหน้าที่โดยใช้น้ำเสียง ภาษสุภาพ ให้ความเคารพ
☐	ทำตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่และนำคำแนะนำไปใช้ในการปฏิบัติหรือปรับปรุงตนเอง
☐	เข้าหาเจ้าหน้าที่ด้วยท่าทีที่ไม่ลังเลใจเพื่อปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือ
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 3: การควบคุมตนเอง (impulse control)	
☐	อดทนต่อสิ่งต่าง ๆ แม้จะพบกับเหตุการณ์ยั่ววย เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น
☐	รอคอยต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น การเลื่อนชั้น การได้สิทธิวันลากลับบ้านเพิ่มขึ้น เป็นต้น
☐	ไม่มีทำที่หรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อถูกปฏิเสธ
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 4: การแก้ปัญหา (problem-solving)	
☐	แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและครบทุกขั้นตอน (ระบุปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ประเมินและแก้ปัญหาได้สำเร็จ)
☐	ขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อปัญหานั้นมีความยาก
☐	มุ่งมั่นพยายามในการแก้ปัญหาต่อไป แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 5: การงาน (employment)	
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจตนเองหรือวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง เช่น การทำงานอดิเรก กิจกรรมเสริมทักษะความสามารถเฉพาะด้าน
☐	กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
☐	ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานที่เป็นความรับผิดชอบส่วนตัวและงานที่ต้องทำร่วมกับผู้อื่นเสร็จได้ทันเวลา
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 6: ความสงบเป็นมิตร (calmness/amiability)	
☐	เด็กและเยาวชนรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และหากิจกรรมที่ช่วยลดความโกรธได้อย่างเหมาะสม
☐	ไม่ตอบโต้ด้วยอารมณ์หรือแสดงอาการก้าวร้าวเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกับผู้อื่น
☐	รู้จักเอาใจเขาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 7: อารมณ์ทางบวก (positive mood)	
☐	สนใจสิ่งรอบตัว ร่าเริงแจ่มใส ไม่เก็บตัวอยู่กับตัวเองตลอดเวลา
☐	เมื่อพุดคุยหรือสนทนากับผู้อื่น แสดงออกทางสีหน้าต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับอารมณ์ตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่
☐	<u>ไม่แสดง</u> อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 8: ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal relationships)	
☐	พูดคุย สื่อสารกับผู้อื่นอย่างเปิดเผย
☐	อยู่รวมกลุ่มเพื่อนได้อย่างสันติสุขโดยไม่ชวนทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้ผู้อื่น
☐	เข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคม ที่มีเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้อง
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 9: ความสนิทกับผู้อื่น (attachment with others)	
☐	เป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	ไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของผู้อื่น สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	ทำงานกลุ่มกับผู้อื่นได้ดี มีความร่วมมือกันจนงานสำเร็จลุล่วง
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 10: การเชื่อฟังคำแนะนำ (responsive to advice)	
☐	ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างกระตือรือร้นเมื่อถูกร้องขอให้กระทำสิ่งต่าง ๆ
☐	ปรับปรุงพฤติกรรมเมื่อได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงพฤติกรรมตนเอง
☐	ขอบคุณเมื่อได้รับคำแนะนำหรือข้อมูลต่าง ๆ
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 11: มีความคาดหวังสูง (high expectations)	
☐	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดความพยายาม
☐	ขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	เปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 12: ต้นทุน/ประโยชน์ในการไม่กระทำผิด (costs/benefits of remaining crime-free)	
☐	เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	หมั่นประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ที่จะทำให้ตนเองไม่กระทำผิด ตั้งใจที่จะไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	ไม่มีประวัติในการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ ตลอดระยะเวลาของรอบการประเมิน
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ด้านที่ 13: การสนับสนุนทางสังคม (social supports)	
☐	เด็กและเยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	ครอบครัวเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	ศูนย์ฝึกฯ มีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
ด้านที่ 14: การควบคุมทางสังคม (social control)	
☐	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานทางสังคมไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	มีมารยาททางสังคม รู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านกำลังประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูที่ปรึกษา

(.....)

วันที่/...../.....

แบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนได้ประเมินตนเอง ในระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แบบประเมินมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน และตอนที่ 2 ข้อรายการประเมินพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ขอให้ท่านประเมินตนเองด้วยความเป็นจริง โดยผลที่ได้จากการประเมินครั้งนี้จะนำไป รายงานในภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

คำชี้แจง ให้เครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ที่อยู่หน้าข้อรายการที่ตรงกับตัวท่าน หรือเติมคำตอบลงในช่องว่าง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. ชื่อ	 นามสกุล	
3. อายุ	 ปี	
4. ระดับชั้นปัจจุบัน		
5. หอนอน		
6. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน		
6. ชื่อครูที่ปรึกษา		

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (v) ลงใน ☐ ข้อรายการที่ตรงกับตัวท่าน (สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐	1. ฉันเลือกคบหรืออยู่กลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมดี ที่จะช่วยกันทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์
☐	2. ฉันไม่แยกตัวออกจากเพื่อนหรือไปอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังตลอดเวลา
☐	3. ฉันระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดจนเกิดเป็นความขัดแย้งกับผู้อื่น
รวมคะแนนด้านที่ 1 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	4. ฉันพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยความสุภาพและให้ความเคารพ
☐	5. ฉันปฏิบัติตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น
☐	6. เมื่อเกิดปัญหา ฉันไม่ลังเลใจที่จะเข้าไปปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่
รวมคะแนนด้านที่ 2 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	7. ฉันอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ แม้จะพบกับเหตุการณ์ที่ฉันไม่ชอบหรือเหตุการณ์ที่ฉันไม่อยากให้เกิดกับตัวฉัน
☐	8. ฉันอดทนรอเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการหรือจะเป็นประโยชน์กับตัวฉันได้
☐	9. ฉันพยายามข่มอารมณ์ตนเองให้ไม่โกรธ หรือแสดงอาการไม่ต้อออกมาให้ผู้อื่นเห็น เมื่อถูกปฏิเสธหรือเจอกับสิ่งที่ไม่ได้คาดหวัง
รวมคะแนนด้านที่ 3 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

☐	10. เมื่อมีปัญหา ฉันจะหาว่าปัญหานั้นคืออะไร ดูสาเหตุว่าปัญหานั้นเกิดเพราะอะไร จากนั้นหาทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางที่คิดว่าจะแก้มันได้สำเร็จ
☐	11. ฉัน ไม่กล้า ที่จะขอความช่วยเหลือ นำคำแนะนำจากผู้อื่นมาใช้ในการแก้ปัญหา เมื่อคิดว่าฉันไม่สามารถจัดการมันได้
☐	12. ฉันพยายามแก้ปัญหาอย่างสุดความสามารถ ไม่ทิ้งมันกลางทาง แม้ว่าปัญหานั้นจะยากหรือยังแก้ไม่สำเร็จ
รวมคะแนนด้านที่ 4 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	13. ฉันรู้สึกว่าคุณเองก็มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้อื่น ไม่รู้สึกว่าตัวเองโดดเด่นหรืออยู่เหนือกว่าผู้อื่น
☐	14. ฉันทำสิ่งที่ดีตอบแทนหรือขอบคุณเมื่อมีผู้อื่นมาช่วยเหลือฉัน
☐	15. ฉันรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง รู้ว่าผลที่ตัวเองทำจะเกิดผลตามมาอย่างไร โดยเคารพสิทธิผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 5 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	16. ฉันเต็มใจให้ความช่วยเหลือและรายงานเจ้าหน้าที่หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือจะเกิดอันตรายใด ๆ ต่อส่วนรวมในศูนย์ฝึกฯ
☐	17. ฉันสามารถปฏิเสธเมื่อเพื่อนชวนให้กระทำการที่ไม่เหมาะสม
☐	18. ฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความปลอดภัยหรือกิจกรรมที่จะทำให้ฉันรู้สึกปลอดภัยในศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 6 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	19. ฉันสำรวจตนเองหรือขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เพื่อค้นหาอาชีพและวางแผนด้านอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ของตนเอง
☐	20. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ทักษะหรือสิ่งใหม่ ๆ
☐	21. ฉันมุ่งทำงานที่ได้รับมอบหมายทั้งที่เป็นงานของตนเองและงานที่ต้องทำกับผู้อื่นเสร็จให้ทันตามเวลา
รวมคะแนนด้านที่ 7 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	22. แม้ว่าฉันจะมีปัญหาเกิดขึ้นในชีวิตอีก ฉันตั้งใจที่จะไม่ใช้ จำหน่ายหรือมีสารเสพติดไว้ในครอบครอง รวมถึงไม่ยุ่งเกี่ยวใด ๆ กับสารเสพติด
☐	23. เมื่อมีผู้อื่นมาชวนให้เสพยา ฉันสามารถปฏิเสธไม่กลับไปเสพ เพราะอยากกลับตัวกลับใจแก้ไขความผิดพลาดที่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
☐	24. ฉันตั้งใจเรียนรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด เปิดใจคุยกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษาวิธีในการรับมือ หากต้องเผชิญกับโอกาสที่ต้องเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในอนาคต
รวมคะแนนด้านที่ 8 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	25. ฉันรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ และพยายามหาวิธีการที่ช่วยลดความโกรธของตนเองได้โดยไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

☐	26. ฉัน <u>ไม่ตอบโต้</u> ผู้อื่นด้วยอารมณ์หรือแสดงความก้าวร้าวหรือไม่พอใจเมื่อมีความขัดแย้งหรือเกิดการเข้าใจผิดกัน
☐	27. ฉันรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา สุภาพกับผู้อื่น ให้อภัยผู้อื่นเป็น
รวมคะแนนด้านที่ 9 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	28. ฉันให้ความสนใจกับสิ่งรอบตัว ไม่เก็บตัวตลอดเวลา คอยหมั่นสังเกตเรื่องราวและเหตุการณ์รอบตัวอยู่เสมอ
☐	29. ฉันเข้าใจอารมณ์ตนเองว่าตนเองกำลังรู้สึกอะไร หากตัวเองรู้สึกอะไรก็จะแสดงความรู้สึกตามนั้น
☐	30. ฉัน <u>ไม่แสดง</u> อาการกระวนกระวายใจจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต เมื่อมีเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เข้ามากระทบ
รวมคะแนนด้านที่ 10 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	31. ฉันสามารถพูดคุยกับผู้อื่นอย่างเป็นกันเองได้
☐	32. ฉัน <u>ไม่ชวน</u> ผู้อื่นทะเลาะวิวาท ไม่กลั่นแกล้ง ช่มชู้เพื่อให้สามารถอยู่รวมกลุ่มกับผู้อื่นได้อย่างสันติสุข
☐	33. ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อน เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องได้
รวมคะแนนด้านที่ 11 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	34. ฉันใส่ใจปฏิบัติตามตารางเวลากิจกรรมของศูนย์ฝึกฯ และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของศูนย์ฝึกฯ ได้
☐	35. ฉันดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเอง ดูแลเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนสิ่งของเครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ
☐	36. ฉันดูแลทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกของส่วนกลางด้วยความประหยัด ดูแลรักษาให้ข้าวของเครื่องใช้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ
รวมคะแนนด้านที่ 12 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	37. ฉันเป็นตัวของตัวเองเมื่ออยู่กับผู้อื่น สามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนหรือเจ้าหน้าที่รับรู้ได้อย่างสบายใจ
☐	38. ฉันรู้จักที่จะไว้วางใจผู้อื่น เห็นความปรารถนาดีของเขา สามารถขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้
☐	39. ฉันทำงานกลุ่มกับผู้อื่นจนงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี
รวมคะแนนด้านที่ 13 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	40. ฉันปฏิบัติตามคำสั่งหรือคล้อยตามคำแนะนำที่เป็นประโยชน์โดยเชื่อมั่นว่าทำให้ตนเองพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น
☐	41. ฉันเห็นด้วยกับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ ของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ชี้แนะหรือแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของฉัน
☐	42. ฉันขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำและนำกลับไปใช้ปรับปรุงตนเอง
รวมคะแนนด้านที่ 14 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

☐	43. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้สร้างประโยชน์กับส่วนรวม หรือเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความสมัครใจ
☐	44. ฉันสละเวลาของตัวเองเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาส่วนรวมให้ดีขึ้น
☐	45. ฉันชอบกิจกรรมเกี่ยวกับสังคม หรือกิจกรรมที่ช่วยทำให้ตัวฉันอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดีขึ้น
รวมคะแนนด้านที่ 15 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	46. ฉันทุ่มเทเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มุ่งมั่นแก้ปัญหาในงานของตนเองโดยไม่ลดละความพยายาม
☐	47. ฉันหมั่นขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนอนาคต อาชีพ ความก้าวหน้าของตน
☐	48. ฉันพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ในสังคมได้
รวมคะแนนด้านที่ 16 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	49. ฉันประเมิน/ไตร่ตรองข้อดีข้อเสียในการปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เขียนรายงานหรือบันทึกประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
☐	50. ฉันตั้งมั่นกับตนเองว่าจะทำให้ตนเองไม่กระทำความผิด ไม่หวนไปกระทำความผิดซ้ำ
☐	51. ฉันระมัดระวังที่จะทำให้ตัวเองไม่ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดกฎในศูนย์ฝึกฯ
รวมคะแนนด้านที่ 17 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	52. ฉันสบายใจที่จะพูดคุยกับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ได้อย่างตรงไปตรงมา รับฟังกันด้วยเหตุผล ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อกัน
☐	53. ครอบครัวของฉันเข้ามาเยี่ยมหรือติดตามความเป็นไปของฉันในระหว่างการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
☐	54. ศูนย์ฝึกฯ ของฉันมีกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทำให้ฉันรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
รวมคะแนนด้านที่ 18 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	
☐	55. ฉันสามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ
☐	56. ฉันรู้ว่าการทำแบบไหนจะไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้ตนเองสามารถทำตามบรรทัดฐานทางสังคม ไม่ละเมิดกฎหมาย
☐	57. ฉันทำตัวให้มีมารยาททางสังคม โดยรู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ
รวมคะแนนด้านที่ 19 ได้..... คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)	

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ฉบับนักวิชาชีพประเมินเด็กและเยาวชน และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
ฉบับนักวิชาชีพประเมินเด็กและเยาวชน และฉบับเด็กและเยาวชนประเมินตนเอง**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ ตังธนากานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วินันท์กานต์ รุจิภักดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์อภิญญา เวชยชัย	สมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
4. อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
5. นางสาวโชติมา สุรฤทธิธรรม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและ เยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ภาคผนวก ง

รายงานการประชุม

การวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
โครงการยกระดับการศึกษา และการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน : การพัฒนาเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

รายงานการประชุม

การวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน
โครงการยกระดับการศึกษา และการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน : การพัฒนาเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

วันพฤหัสบดีที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2567 เวลา 13.00 - 15.30 น.

ณ ห้องประชุม 7-01 ชั้น 7 อาคารกระทรวงยุติธรรม ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
และรูปแบบออนไลน์ โปรแกรม Cisco WebEx

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

คณะที่ปรึกษา

1. รศ.ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	หัวหน้าทีปรึกษาโครงการฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
2. ดร.วัชรศักดิ์ สุธหล้า	คณะที่ปรึกษาโครงการฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
3. นางสาวสุติมา ชุมพงศ์	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
4. นางสาวกมลวรรณ พลับจัน	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
5. นางสาวดانا โมหะหมัดรักษาผล	ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการฯ	คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ

ผู้เข้าร่วมประชุมรูปแบบ On-site

6. นางสาวศิริประกาย วรปรีชา	รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน (1)	ประธาน
7. นางสาวโชติมา สุรฤทธิธรรม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนา เด็กและเยาวชน	
8. นายยุทธศักดิ์ รุ่งเรืองนรา	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงาน ยุติธรรมเด็กและเยาวชน	
9. นายศักดิ์ รักกอบชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	
10. นางสาวฉัตรนที ศีลากุล	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ	
11. นางสาวดิษยา มีเพียร	นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ	
12. นางสาวอัญชลี อารามบุญ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ชำนาญการพิเศษ	
13. นายธนชัย ปานียโชติ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ชำนาญการพิเศษ	

14. นางสาวกุลธิดา เกียรติเจริญศิริ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
15. นางสาววิวรรณ มัชปะโต	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ เลขานุการ ปฏิบัติการ
16. นางสาวสมัย กันแต่ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
17. นายนนทฤทธิ์ มาเนียม	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ปฏิบัติการ
18. นายสิทธิกร สว่างแก้ว	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ชำนาญการพิเศษ

ผู้เข้าร่วมประชุมรูปแบบ online

1. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา

1.1 นางสาวกัญญาภัทร สุทธิบุรณ์	ผู้อำนวยการ
1.2 นายธิติบดี รัมเนตร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
1.3 นายภรประสิทธิ์ แก้วกันยา	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

2. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี

2.1 นางโสภา เข็นแจ่ม	ผู้อำนวยการ
2.2 นางสาวจุฑา ศักดิ์ศรีวิทยากุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
2.3 นางสาววดี เขยกลิ่นเทศ	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

3. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2

3.1 นายนราศักดิ์ ส่งศรีบุญสิทธิ์	ผู้อำนวยการ
3.2 นายวรพันธ์ แสงทอง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
3.3 นางสาวดวงฤดี ใจกระจ่าง	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

4. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 5

4.1 นางสาวจิตติมา กระสานต์กุล	ผู้อำนวยการ
4.2 นายสุภา สุตสิน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
4.3 นายสุทธิพงศ์ อาญาเมือง	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7

5.1 นายฉัตรชัย รอดสุทธิ	ผู้อำนวยการ
5.2 นายอัศวชัย อรุณเหลืออง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
5.3 นางสาวสุภาพร นกเจริญ	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

6. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 8

6.1 นายพงษ์พนา ทองมี	ผู้อำนวยการ
6.2 นางสาวรัชชิตา จิตตารมย์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
6.3 นางนาตกร โชติช่วง	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (1) ประธานในการประชุมกล่าวเปิดการประชุมการวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โครงการยกระดับการศึกษา และการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน : การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงจุดประสงค์ของการประชุมเพื่อรับทราบถึงความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน เพื่อให้คณะที่ปรึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนฉบับสมบูรณ์ต่อไป

หลังจากนั้นประธานในที่ประชุมได้ให้ทางนางสาวรวีวรรณ มัชปะโต นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลโครงการนี้ดำเนินการโดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของโครงการและขออนุญาตให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แนะนำตัว

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

หัวหน้าทีปรึกษาโครงการฯ นำเสนอวัตถุประสงค์ของการประชุมการวิพากษ์ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน โครงการยกระดับการศึกษา และการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน : การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในวันนี้ และได้นำเสนอในประเด็นขั้นตอนการพัฒนา (ร่าง) แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน การเชื่อมโยงแบบประเมินต่าง ๆ กับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน บทบาทความรับผิดชอบในการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ตัวอย่างแบบประเมินพัฒนาการของเด็กและเยาวชนสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ ตัวอย่างแบบประเมินตนเองสำหรับเด็กและเยาวชน และผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในส่วนของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ ได้นำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และผลการจัดทำเกณฑ์

การแปลผลคะแนนแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และได้นำเสนอ EXCEL สำหรับคำนวณคะแนนและตัดสินระดับผลการประเมินการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลจากแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนรายบุคคล

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

ประธานในการประชุมเชิญผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนโดยมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนาย

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ ได้เสนอว่าเพื่อให้แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีคุณค่าและวัดความตรงเชิงทำนายได้มากขึ้น ควรมีการวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงทำนายอีกครั้งเพื่อแสดงหลักฐานว่าเครื่องมือวัดและประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความตรงเชิงนาย โดยอาจวัดผลหลังจากเด็กหรือเยาวชนคนนั้นได้รับการปล่อยตัวออกจากศูนย์ฝึกฯ หรือวัดผลเมื่อมีการกระทำผิดซ้ำแล้วกลับเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมอีกครั้ง โดยนำคะแนนการวัดผลจากแบบประเมินก่อนออกจากศูนย์ฝึกฯ มา Cross กับคะแนนที่ทำหลังจากได้รับการปล่อยตัว หรือเมื่อมีการกระทำผิดซ้ำแล้วกลับเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมอีกครั้ง เพื่อทำให้เห็นว่าแบบประเมินดังกล่าวนี้สามารถจำแนกเด็กและเยาวชนว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงจริงหรือดีขึ้นจริงหรือไม่อย่างไร

2. คุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ที่มีความคลาดเคลื่อน

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ เสนอว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อย และมีความแปรปรวนส่วนคลาดเคลื่อนสูง เช่น สภาพความเป็นอยู่ และการไม่ใช้สารเสพติด ควรใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินร่วมด้วย เพื่อประกอบการอธิบายระดับตัวบ่งชี้เหล่านั้นเพิ่มเติมเนื่องจากเด็กและเยาวชนไม่ได้ใช้สารเสพติดทุกคน เช่น การเขียนเป็นกรณีศึกษา (Case study) การเปลี่ยนแปลงในเรื่องการใช้สารเสพติดของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการพิเศษ และคณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นตรงกันว่า ควรปรับคำจำกัดความตัวบ่งชี้ให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้นและใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เพื่อประกอบการอธิบายระดับตัวบ่งชี้เหล่านั้นเพิ่มเติมซึ่งน่าจะช่วยให้การเก็บข้อมูลดีขึ้น และทำให้ความคลาดเคลื่อนลดลง

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน เสนอว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะแยกแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีตัวบ่งชี้การใช้สารเสพติดระหว่างเด็กและเยาวชนที่ใช้สารเสพติดกับเด็กและเยาวชนที่ไม่ใช้สารเสพติดให้เป็นคนละฉบับ อย่างไรก็ตาม

ขณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นว่า ควรจะคงไว้อยู่เพราะตัวบ่งชี้นี้สามารถบอกได้ว่าเด็กและเยาวชนใช้หรือไม่ใช้สารเสพติดได้ โดยจะหาคำอธิบายทางการวัดและประเมินผลมาอธิบายให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาประกอบเป็นรายกรณีได้

3. การอธิบายคำจำกัดความองค์ประกอบ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีข้อเสนอแนะว่าควรให้คำจำกัดความองค์ประกอบของสิ่งที่ประเมินในแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ทั้งคำว่า ปักจี้ส่งเสริมคงตัว ปักจี้ส่งเสริมเฉียบพลัน และปักจี้ป้องกัน ซึ่งขณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นด้วย และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นมีฐานมาจากแนวคิด Dynamic risk assessment ของนักวิชาการประเทศนิวซีแลนด์ เช่น ความเสี่ยงแบบคงตัว (stable dynamic risk) เป็นความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งขณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นว่าควรทำให้เป็นแบบประเมินที่สะท้อนเชิงบวกมากกว่า ถ้ามีปักจี้ส่งเสริมมาก ๆ จะลดความเสี่ยงในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม จึงปรับเป็น 1) ปักจี้ส่งเสริมคงตัว คือ ปักจี้ที่เมื่อจัดโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนแล้วเป็นปักจี้ที่เปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป และต้องใช้เวลา 2) ปักจี้ส่งเสริมเฉียบพลัน คือ ปักจี้ที่เมื่อจัดโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนแล้วเป็นปักจี้ที่เปลี่ยนแปลงได้ทันทีหรือรวดเร็ว และ 3) ปักจี้ป้องกัน คือ ปักจี้ที่เมื่อจัดโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนแล้วเป็นปักจี้ที่ช่วยป้องกันความเสี่ยงหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้

4. การนำผลการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกฯ และสะท้อนสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องปรับปรุง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีความเห็นว่าแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีความน่าสนใจว่าเป็นแบบประเมินที่เป็นเชิงบวกฉบับแรก ๆ ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งผลจากการนำไปใช้กับเด็กและเยาวชนแรกในศูนย์ฝึกฯ น่าจะนำมาช่วยในการออกแบบโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน และสะท้อนสิ่งที่เด็กและเยาวชนต้องปรับปรุงเป็นรายบุคคลได้ เช่น ถ้าเด็กและเยาวชนมีคะแนนปักจี้ส่งเสริมคงตัว การออกแบบการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนคนนั้นควรจะทำให้ปักจี้ส่งเสริมคงตัวนั้นยังคงอยู่หรือดีขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ ยังมีความคิดเห็นว่าปักจี้ส่งเสริมคงตัวที่เป็นเชิงเจตคติ เช่น เจตคติต่อเจ้าหน้าที่ จะมีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะหรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่ต่อเด็กหรือเยาวชน หรือบรรยากาศในการเรียนรู้หรือการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกฯ ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ เห็นคะแนนด้านนี้ของ

เด็กและเยาวชนน้อย น่าจะนำมาสู่การเลือกโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่เหมาะสม หรือทำให้เกิดกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงลักษณะหรือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กับเด็กหรือเยาวชนคนนั้นเป็นรายบุคคล รวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้หรือการอยู่ร่วมกันในศูนย์ฝึกฯ ของเด็กและเยาวชนกับเจ้าหน้าที่ด้วย ซึ่งผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนจะช่วยทำให้ศูนย์ฝึกฯ เองนั้นจะต้องปรับโปรแกรมการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน หรือพัฒนามิติอื่น ๆ ในศูนย์ฝึก เช่น บรรยากาศ สถานที่ การปฏิบัติตัวของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งทำให้เด็กและเยาวชนได้รู้ว่าตนเองจะต้องปรับปรุงพัฒนาดตนเองในเรื่องอะไร

ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน เห็นว่าน่าจะมีการพัฒนาต่อยอดให้นักสังคมสงเคราะห์สามารถนำแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ในการติดตามหลังจากเด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัวในระยะเวลา 1 ปี ว่ามีปัจจัยหรือเรื่องอะไรที่เด็กและเยาวชนจะได้รับการหนุนเสริมหรือพัฒนา ซึ่งทางนักสังคมสงเคราะห์จะนำมาใช้ในวางแผนการออกแบบกิจกรรมหรือการหนุนเสริมได้ แต่อย่างไรก็ตาม คณะที่ปรึกษาโครงการฯ เสนอว่าในการนำไปใช้ เกณฑ์ในการตัดสินใจต้องปรับเพราะเป็นคนละสถานที่ และนักสังคมสงเคราะห์อาจจะต้องศึกษาข้อมูลในเชิงคุณภาพของเด็กหรือเยาวชนคนนั้นประกอบการพิจารณาด้วย เพราะโดยหลักการในเชิงวัดและประเมินผลแล้ว แบบประเมินอาจจะไม่เหมาะกับทุกสถานการณ์

5. กรอบเวลาในการประเมินเด็กหรือเยาวชนโดยใช้แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นว่า การประเมินแต่ละครั้งสำหรับเด็ก 1 คน ควรประเมินให้แล้วเสร็จภายใน 3-5 วัน เพื่อให้เห็นผลการประเมินในปัจจุบันมากที่สุด

ส่วนการประเมินตามรอบเวลาดังที่ศูนย์ฝึกฯ เคยปฏิบัติมานั้น ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน เห็นว่าการประเมินโดยใช้แบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นนี้ ไม่ต้องคำนึงถึงกรอบเวลาก็ได้ แต่น่าจะพิจารณาจากความพร้อมของเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคล

6. ข้อเสนอแนะต่อการนำแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นไปใช้

ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 8 เสนอว่าจะต้องมีการอธิบายแนวคิดและวิธีการในการใช้ให้ชัดเจนและมีความเข้าใจตรงกัน การนำไปทดลองใช้นำร่องในศูนย์ฝึกฯ บางแห่งน่าจะช่วยให้การใช้แบบประเมินชัดเจนขึ้น

หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 5 เสนอว่า การนำร่องไปทดลองใช้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะเป็นการดำเนินการในสถานการณ์จริง น่าจะทำให้เห็น

ว่าแบบประเมินนี้มีความชัดเจนขึ้น และเสนอว่าพนักงานพินิจอาจจะไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ประเมิน เพราะจะเห็นเด็กโดยภาพรวมมากกว่าเป็นรายบุคคล

ขณะที่ปรึกษาโครงการฯ เห็นว่าการประเมินต้องมีความหลากหลายของผู้ประเมิน เพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลาย มากกว่าจากมุมมองคนใดคนหนึ่ง และควรมีการประชุมกันเพื่อปรึกษาหารือ หลังจากที่แต่ละคนให้คะแนน

ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน และนักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (นางสาวอัญชลี อารามบุญ) เสนอว่า การประเมินต้องเป็นรายกรณี ครูที่ปรึกษาจะเห็นว่าเด็กและเยาวชนคนนี้จะประเมินรอบนี้ใครเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในช่วงนั้นบ้าง และเชิญชวนผู้เกี่ยวข้องนั้นมาเป็นผู้มีบทบาทในการประเมินเด็กและเยาวชน ในช่วงนั้น ผู้ที่อาจมีหลายบทบาทต้องประเมินตามบทบาทได้

ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาโครงการฯ ได้เสนอความเห็น ว่า ควรมีการพัฒนากระบวนการข้อมูลสำหรับการประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในอนาคตเพิ่มเติม

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติดังต่อไปนี้

ให้นำแบบประเมินผลการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่พัฒนาขึ้นดังกล่าวไปทดลองใช้ นำร่องในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่เชิญเข้าร่วมการประชุมในวันนี้ และขอให้ผู้รับผิดชอบโครงการหลักปรึกษาหารือกับคณะที่ปรึกษาโครงการฯ จากคณะครูศาสตร์ จุฬาฯ ในการดำเนินการดังกล่าวต่อไป

ปิดประชุมเวลา 15.30 น.

ภาคผนวก จ

รายชื่อคณะผู้วิจัยโครงการยกระดับการศึกษาและการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน:
การพัฒนาเครื่องวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน

**รายชื่อคณะผู้วิจัยโครงการยกระดับการศึกษาและการฝึกอาชีพเด็กและเยาวชน:
การพัฒนาเครื่องวัดและประเมินผลการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน**

1. รศ.ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หัวหน้าทีปรีกษา
2. ดร.วัชรศักดิ์ สุตหล้า ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	คณะที่ปรีกษา
3. นางสาวชุติมา ชุมพงค์ หน่วยปฏิบัติการวิจัยเพื่อการพัฒนาด้ำนเด็กและเยาวชน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้ช่วยนักวิจัย
4. นางสาวกมลวรรณ พลัปปิน หน่วยปฏิบัติการวิจัยเพื่อการพัฒนาด้ำนเด็กและเยาวชน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้ช่วยนักวิจัย
5. นางสาวดানা โหมะหมัดรักษาผล หน่วยปฏิบัติการวิจัยเพื่อการพัฒนาด้ำนเด็กและเยาวชน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ผู้ช่วยนักวิจัย

